

ZESPÓŁ REDAKCYJNY URZĘDU STATYSTYCZNEGO W ŁODZI
EDITORIAL BOARD OF STATISTICAL OFFICE IN ŁÓDŹ

PRZEWODNICZĄCY
PRESIDENT

Piotr Ryszard Cmela

CZŁONKOWIE
MEMBERS

Piotr Chabior, Jerzy Harbat, Anna Jaeschke, Izabela Kaleta, Stanisław Kaniewicz,
Włodzimierz Obraniak, Tomasz Piasecki, Jolanta Włodarczyk

Redakcja, skład komputerowy i grafika:
Editing, setting and graphics:

Anna Gierlich, Izabela Kaleta, Aleksandra Krupińska, Jolanta Maniewska, Maria Sas

pod kierunkiem Anny Jaeschke
supervised by Anna Jaeschke

Tłumaczenie:
Translation:

Aleksandra Krupińska, Aleksandra Stawińska

Tablice statystyczne opracował zespół pracowników US w Łodzi
Statistical tables compiled by employees of SO in Łódź

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła
When publishing SO data please indicate source

ISSN 1427-8111

Nakład / *Circulation*
230 egz / *copies*

Cena / *Price*
22,00 zł

Szanowni Państwo

Mam przyjemność przekazać Państwu kolejną, już dziesiątą, edycję Statystyki Łodzi – publikacji, która od kilkunastu lat dostarcza podstawowych danych charakteryzujących warunki życia mieszkańców stolicy regionu i za pomocą wybranych charakterystyk liczbowych kreśli statystyczny portret miasta.

Publikację rozpoczynają trzy tablice przeglądowe zawierające ważniejsze dane o mieście w latach 2000-2013, dane o Łodzi na tle województwa łódzkiego w 2013 r. oraz prezentujące Łódź na tle największych miast Polski.

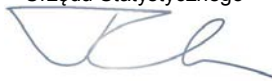
Część druga zawiera szczegółowy zbiór danych charakteryzujących poszczególne dziedziny życia społecznego i gospodarczego miasta w ostatnich latach. Ze względu na 2-letni cykl wydawniczy, dane statystyczne prezentowane w tej części dotyczą lat 2012 i 2013.

Zawartość tabelaryczną opracowania poprzedzono uwagami metodologicznymi, określającymi źródło i zakres danych oraz definicje stosowanych pojęć, ułatwiające interpretację prezentowanych zagadnień. Uzupełnienie danych ujętych w części tabelarycznej stanowią wykresy ilustrujące wybrane cechy, zjawiska i zaobserwowane tendencje.

Poza wydaniem książkowym, publikację przygotowano w formie elektronicznej dostępnej na stronie Urzędu Statystycznego w Łodzi oraz na płycie CD.

Polecając Państwu *Statystykę Łodzi 2014* mam nadzieję, że spełni ona oczekiwania Czytelników i będzie przydatna do oceny zmian zachodzących w mieście. Jednocześnie dziękuję wszystkim osobom i instytucjom, których praca przyczyniła się do wzbogacenia jej treści.

DYREKTOR
Urzędu Statystycznego

dr Piotr Ryszard Cmela

Łódź, grudzień 2014 r.

Dear Readers

It is my pleasure to present you the new, already the 10th edition of the "Statistics of Łódź" – publication, which for almost twenty years, has been providing major data characterizing living conditions and economic situation of the capital city of the region and describing its statistical portrait with selected figures.

The publication starts with three summary tables including major statistical information describing the city across the years 2000-2013, comparing Łódź with other major cities in Poland and presenting Łódź on the background of the voivodship in 2013.

The second part contains a rich collection of data characterizing various aspects of economic and social life of the city in recent years. Due to biannual editorial cycle, the statistical evidence presented in this part concerns reference years 2012 and 2013.

Detailed tables have been preceded with methodological notes on sources and scope of presented data as well as definitions of terms used. A collection of graphs illustrating some features, phenomena and observed tendencies constitutes a supplement to the results presented in tables.

In addition to the printed version, the publication is prepared in electronic format, available at the website of the Statistical Office in Łódź and on CD.

Recommending "Statistics of Łódź 2014", I hope, that it will meet readers' expectations and will constitute a helpful basis for evaluation of the changes in the city. In addition, I would like to thank all persons and institutions, whose contribution allowed to enrich the content of the publication.

Director
of the Statistical Office

Ph. D. Piotr Ryszard Cmela

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA	3
UWAGI OGÓLNE	23
OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH	28
TABLICE PRZEGLĄDOWE	29
WAŻNIEJSZE DANE	30
ŁÓDŹ NA TLE WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO W 2013 R.	42
ŁÓDŹ NA TLE DUŻYCH MIAST W POLSCE	48

SPIS TABLIC

Tabl.		Str.
	I. GEOGRAFIA. METEOROLOGIA	70
1	POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE MIASTA	71
2	ODLEGŁOŚĆ ŁODZI OD GRANIC PAŃSTWA	71
3	NAJWYŻEJ I NAJNIŻEJ POŁOŻONE PUNKTY MIASTA.....	72
4	ŚREDNIE MIESIĘCZNE TEMPERATURY POWIETRZA I OPADY ATMOSFERYCZNE	72
	II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA	73
5	STAN GEODEZYJNY, KIERUNKI I ZMIANY W WYKORZYSTANIU POWIERZCHNI MIASTA	79
6	POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA I POMNIKI PRZYRODY	80
7	ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA ODPROWADZONE DO WÓD POWIERZCHNIOWYCH LUB DO ZIEMI	80
8	POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI	81
9	ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI.....	81
10	EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA.....	82
11	ODPADY PRZEMYSŁOWE.....	83
12	ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE	83
13	NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA (ceny bieżące).....	84
14	NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (ceny bieżące)	85
15	EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ	85

SPIS TABLIC (cd.)

Tabl.		Str.
	III. ADMINISTRACJA SAMORZĄDOWA	86
16	RADNI RADY MIEJSKIEJ W ŁODZI WEDŁUG PŁCI, WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I GRUP ZAWODÓW	87
17	SKARGI I WNIOSKI ZŁOŻONE W URZĘDZIE MIASTA	87
18	DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ URZĄD MIASTA	88
	IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	89
19	PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW	91
20	WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH	92
21	WYBRANE ZAGADNIENIA DZIAŁALNOŚCI SŁUŻB STRAŻY MIEJSKIEJ	92
22	WYPADKI DROGOWE	93
23	POŻARY ZAREJESTROWANE PRZEZ STRAŻ POŻARNĄ	94
	V. LUDNOŚĆ	95
24	LUDNOŚĆ NA PODSTAWIE SPISÓW	100
25	LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO FAKTYCZNEGO	100
26	GOSPODARSTWA DOMOWE WEDŁUG LICZBY OSÓB	100
27	GOSPODARSTWA DOMOWE WEDŁUG SKŁADU RODZINNEGO W 2011 R.	101
28	RODZINY W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH WEDŁUG TYPÓW	101
29	OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE	101
30	LUDNOŚĆ NA PODSTAWIE BILANSÓW WEDŁUG BYŁYCH DELEGATUR URZĘDU MIASTA ŁODZI	102
31	LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I GRUP WIEKU	104
32	LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM	105
33	LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM WEDŁUG BYŁYCH DELEGATUR URZĘDU MIASTA ŁODZI	107
34	RUCH NATURALNY LUDNOŚCI WEDŁUG BYŁYCH DELEGATUR URZĘDU MIASTA ŁODZI	108
35	MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW	110
36	MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW	112

SPIS TABLIC (cd.)

Tabl.		Str.
	V. LUDNOŚĆ (dok.)	
37	ROZWODY WEDŁUG WIEKU ROZWIEDZIONYCH	113
38	PŁODNOŚĆ KOBIET I REPRODUKCJA LUDNOŚCI	115
39	URODZENIA	115
40	URODZENIA WEDŁUG BYŁYCH DELEGATUR URZĘDU MIASTA ŁODZI	116
41	URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA ORAZ WIEKU MATKI.....	117
42	ZGONY WEDŁUG PŁCI I GRUP WIEKU	118
43	ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN	119
44	MEDIANA WIEKU LUDNOŚCI WEDŁUG PŁCI	120
45	PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA	121
46	ZAMACHY SAMOBÓJCZE ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ.....	121
47	MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY	122
48	MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I GRUP WIEKU MIGRANTÓW	123
49	MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG WOJEWÓDZTW	126
	VI. AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA. WYNAGRODZENIA I ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE. WARUNKI PRACY	127
50	AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ	135
51	PRACUJĄCY	136
52	PRZYJĘCIA DO PRACY	137
53	ZWOLNIENIA Z PRACY	140
54	ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ	143
55	EMERYCI I RENCISCI PRACUJĄCY	145
56	PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO	146
57	BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI W URZĘDACH PRACY	148
58	BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG PŁCI I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA	149
59	BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG PŁCI I WIEKU	150
60	BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG PŁCI I CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY	151
61	BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI	152
62	BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY	153
63	AKTYWNE FORMY POMOCY BEZROBOTNYM	153
64	WYDATKI Z FUNDUSZU PRACY	154
65	ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA CZYNNIKAMI SZKODLIWYMI I NIEBEZPIECZNYMI DLA ZDROWIA	154
66	PRACOWNICY ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA	155
67	WYPADKI I POSKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY	157

SPIS TABLIC (cd.)

Tabl.		Str.
	VII. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA	159
68	WODOCIĄGI I KANALIZACJA	163
69	ODBIORCY I ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH	163
70	SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH	164
71	LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ.....	164
72	MIEJSKIE TERENY ZIEŁONE	165
73	ZIELEŃ ULICZNA.....	165
74	OGRÓD ZOOLOGICZNY	166
75	OGRÓD BOTANICZNY	166
76	PALMIARNIA	167
77	ZASOBY MIESZKANIOWE	167
78	MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE	167
79	MIESZKANIA, IZBY I POWIERZCHNIA UŻYTKOWA MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA.....	168
80	MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB	169
81	DODATKI MIESZKANIOWE	170
82	ZALEGŁOŚCI W OPŁATACH ZA MIESZKANIE W WYBRANYCH FORMACH WŁASNOŚCI W 2013 R.	170
83	POZWOLENIA NA BUDOWĘ NOWYCH BUDYNKÓW MIESZKALNYCH ORAZ MIESZKAŃ W ISTNIEJĄCYCH BUDYNKACH MIESZKALNYCH I NIEMIESZKALNYCH	171
84	POZWOLENIA NA BUDOWĘ NOWYCH BUDYNKÓW NIEMIESZKALNYCH.....	172
	VIII. EDUKACJA I WYCHOWANIE	173
85	SZKOLNICTWO WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA.....	179
86	SZKOLNICTWO WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH	183
87	UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH	187
88	UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH W ROKU SZKOLNYM 2013/14.....	188
89	KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI	188
90	SZKOŁY PODSTAWOWE I GIMNAZJA SPECJALNE WEDŁUG RODZAJU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI UCZNIÓW	190
91	SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE I MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII...	191
92	INTERNATY, BURS Y I DOMY STUDENCKIE	192

SPIS TABLIC (cd.)

Tabl.		Str.
	VIII. EDUKACJA I WYCHOWANIE (dok.)	
93	SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY	193
94	KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2012/13	194
95	SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych).....	195
96	GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych).....	196
97	LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)	197
98	SZKOŁY ZAWODOWE I LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY	197
99	UCZNIOWIE I ABSOLWENCI ZASADNICZYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH DLA MŁODZIEŻY WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA (bez szkół specjalnych)	198
100	UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW DLA MŁODZIEŻY WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA (bez szkół specjalnych)	199
101	SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)	200
102	UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA (bez szkół specjalnych)	200
103	SZKOŁY WYŻSZE	201
104	STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG SZKÓŁ	201
105	STUDENCI I ABSOLWENCI W FILIACH, WYDZIAŁACH ZAMIEJSCOWYCH I OŚRODKACH DYDAKTYCZNYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW	205
106	CUDZOZIEMCY - STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ	207
107	STUDIA PODYPLOMOWE	207
108	STUDIA DOKTORANCKIE	209
109	STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA	210
110	NAUCZYCIELE AKADEMICKIY	211
111	POLSKA AKADEMIA NAUK ODDZIAŁ W ŁODZI	212
112	SZKOŁY DLA DOROSŁYCH	213
113	WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE	214
	IX. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA	215
114	PRACOWNICY MEDYCZNI.....	222
115	AMBULATORIYJNA OPIEKA ZDROWOTNA	223
116	SZPITALI OGÓLNE W 2013 R.....	223
117	RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA	224

SPIS TABLIC (cd.)

Tabl.		Str.
	IX. OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA (dok.)	
118	KRWIODAWSTWO	225
119	APTEKI	226
120	ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE	227
121	PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO	227
122	INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA	228
123	RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA	228
124	PLACÓWKI STACJONARNE POMOCY SPOŁECZNEJ	229
125	DZIENNE DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	230
126	UDZIELONE ŚWIADCZENIA POMOCY ŚRODOWISKOWEJ	231
127	OSOBY I RODZINY OBJĘTE POMOCĄ WEDŁUG POWODÓW JEJ PRYZNANIA	232
	X. KULTURA. TURYSTYKA. SPORT	233
128	BIBLIOTEKI PUBLICZNE	237
129	KSIĘGOZBIÓR I CZYTELNICZY W BIBLIOTEKACH PUBLICZNYCH	237
130	TEATRY I INSTYTUCJE MUZYCZNE	238
131	DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE	238
132	GALERIE SZTUKI	239
133	MUZEA	240
134	KINA STAŁE	240
135	OBIEKTY ZABYTKOWE	241
136	PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH NOCLEGOWYCH	242
137	TURYSTYCZNE OBIEKTY NOCLEGOWE	242
138	WYKORZYSTANIE TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW NOCLEGOWYCH	243
139	KLUBY SPORTOWE	244
140	ĆWICZĄCY W SEKCJACH SPORTOWYCH WEDŁUG WYBRANYCH SPORTÓW	245
	XI. RYNEK WEWNĘTRZNY	247
141	WYBRANE IMPREZY WYSTAWIENNICZE MIĘDZYKRAJOWYCH TARGÓW ŁÓDZKICH	248
142	TARGOWISKA	249
143	SKLEPY WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH	249

SPIS TABLIC (cd.)

Tabl.		Str.
	XII. LEŚNICTWO	250
144	POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH	252
145	GRUNTY LEŚNE NIESTANOWIĄCE WŁASNOŚCI SKARBU PAŃSTWA	252
	XIII. PRZEMYSŁ	253
146	PRZEDSIĘBIORSTWA PRZEMYSŁOWE WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH	255
147	PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU (ceny bieżące)	256
148	PRZEDSIĘBIORSTWA PRZEMYSŁOWE WEDŁUG WYSOKOŚCI PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO WYNAGRODZENIA	259
	XIV. BUDOWNICTWO	261
149	PRODUKCJA SPRZEDANA BUDOWNICTWA (ceny bieżące)	262
150	PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIE W BUDOWNICTWIE WEDŁUG DZIAŁÓW	262
151	BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW ...	263
152	NOWO WYBUDOWANE BUDYNKI MIESZKALNE ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY MIESZKAŃ	264
153	CYKLE REALIZACJI BUDYNKÓW	265
	XV. TRANSPORT	266
154	POJAZDY SAMOCHODOWE ZAREJESTROWANE	267
155	POJAZDY NOWO ZAREJESTROWANE	267
156	DROGI PUBLICZNE	268
157	DROGI GMINNE	268
158	RUCH PASAŻERÓW W RUCHU MIĘDZYNARODOWYM W PORCIE LOTNICZYM IM. WŁADYSŁAWA REYMONTA	269
159	RUCH SAMOLOTÓW W RUCHU MIĘDZYNARODOWYM W PORCIE LOTNICZYM IM. WŁADYSŁAWA REYMONTA	270
160	DŁUGOŚĆ ŚCIEŻEK ROWEROWYCH	270
	XVI. FINANSE	271
161	DOCHODY BUDŻETU MIASTA WEDŁUG RODZAJÓW	281
162	DOCHODY BUDŻETU MIASTA WEDŁUG DZIAŁÓW	284
163	WYDATKI BUDŻETU MIASTA WEDŁUG RODZAJÓW	285
164	WYDATKI BUDŻETU MIASTA WEDŁUG DZIAŁÓW	286
165	WNIOSKI O DOFINANSOWANIE I PODPISANE UMOWY WEDŁUG PROGRAMÓW OPERACYJNYCH	286

SPIS TABLIC (dok.)

Tabl.		Str.
	XVI. FINANSE (dok.)	
166	CAŁKOWITA WARTOŚĆ PROJEKTÓW WEDŁUG PROGRAMÓW OPERACYJNYCH	288
167	PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW	289
168	PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI	290
169	ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW	292
170	AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW	293
171	RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH	294
	XVII. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	295
172	WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH WEDŁUG SEKTORÓW I SEKCJI (bieżące ceny ewidencyjne)	299
173	NAKLĄDY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH WEDŁUG SEKTORÓW I SEKCJI (ceny bieżące)	301
	XVIII. RACHUNKI REGIONALNE	303
174	PRODUKT KRAJOWY BRUTTO	304
175	WARTOŚĆ DODANA BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI (ceny bieżące)	304
	XIX. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	305
176	PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI	306
177	PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI	307
178	PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG SEKCJI	310
179	PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG LOKALIZACJI I SEKCJI	311
180	PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG LOKALIZACJI, SEKTORÓW I FORM PRAWNYCH	313
181	PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG LICZBY PRACUJĄCYCH ...	313
182	SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG LOKALIZACJI, FORM PRAWNYCH I RODZAJU KAPITAŁU	314

SPIS WYKRESÓW

	Str.
ŁÓDŹ NA TLE DUŻYCH MIAST W 2013 R.	72
STRUKTURA WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI MIASTA W 2013 R.	73
EMISJA GAZOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA	73
WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH	94
WYPADKI DROGOWE WEDŁUG PRZYCZYŃ	94
LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2013 R.	95
LUDNOŚĆ BAŁUT WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2013 R.	104
LUDNOŚĆ GÓRNEJ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2013 R.	105
LUDNOŚĆ POLESIA WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2013 R.	110
LUDNOŚĆ ŚRÓDMIEŚCIA WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2013 R.	111
LUDNOŚĆ WIDZEWA WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2013 R.	120
LICZBA LUDNOŚCI	121
RUCH NATURALNY LUDNOŚCI	121
STRUKTURA PRACUJĄCYCH	146
STRUKTURA BEZROBOTNYCH	147
OFERTY PRACY I STOPA BEZROBOCIA	147
MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA	172
STRUKTURA MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA	172
EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2013/2014	173
STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG TYPÓW SZKÓŁ	214
STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA	214
STOPIEŃ WYKORZYSTANIA MIEJSC NOCLEGOWYCH W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH NOCLEGOWYCH	215
KORZYSTAJĄCY Z PLACÓWEK KULTURY NA 1000 LUDNOŚCI	215
PRZEDSIĘBIORSTWA PRZEMYSŁOWE WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH	266
STRUKTURA WARTOŚCI DODANEJ BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI W 2012 R.	266
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU MIASTA NA 1 MIESZKAŃCA	267
PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA	267

PREFACE	4
GENERAL NOTES	23
SYMBOLS	28
REVIEW TABLES	29
MAJOR DATA	30
ŁÓDŹ ON THE BACKGROUND OF THE VOIVODSHIP IN 2013	42
ŁÓDŹ COMPARED TO THE LARGEST CITIES IN POLAND	48

LIST OF TABLES

Table		Page
	I. GEOGRAPHY. METEOROLOGY	70
1	GEOGRAPHIC LOCATION OF THE CITY.....	71
2	DISTANCE FROM NATIONAL BORDERS TO ŁÓDŹ	71
3	THE HIGHEST AND THE LOWEST POINTS OF THE CITY.....	72
4	AVERAGE MONTHLY AIR TEMPERATURES AND ATMOSPHERIC PRECIPITATION	72
	II. ENVIRONMENTAL PROTECTION	73
5	GEODESIC STATUS, DIRECTION AND CHANGES OF CITY LAND USE	79
6	AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION AND NATURE MONUMENTS	80
7	INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT DISCHARGED INTO SURFACE WATERS OR INTO THE GROUND	80
8	WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION.....	81
9	WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION	81
10	EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY	82
11	INDUSTRIAL WASTE	83
12	MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE	83
13	OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT BY THE DIRECTIONS OF INVESTING (current prices)	84
14	OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT BY SOURCES OF FINANCING (current prices)	85
15	TANGIBLE EFFECTS OF COMPLETED INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT	85

LIST OF TABLES (cont.)

<i>Table</i>		<i>Page</i>
	III. SELF-GOVERNMENT ADMINISTRATION	86
16	COUNCILLORS OF THE TOWN COUNCIL BY SEX, AGE, EDUCATIONAL LEVEL AND OCCUPATIONAL GROUP	87
17	COMPLAINTS AND MOTIONS FILED IN THE CITY OFFICE	87
18	ADMINISTRATIVE DECISIONS ISSUED BY THE CITY OFFICE	88
	IV. PUBLIC SAFETY	89
19	ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY TYPE OF CRIME	91
20	RATE OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES	92
21	SELECTED ACTIVITIES OF THE MUNICIPAL GUARD	92
22	ROAD ACCIDENTS	93
23	FIRES REGISTERED BY FIRE DEPARTMENTS	94
	V. POPULATION	95
24	POPULATION BASED ON CENSUS DATA	100
25	POPULATION AGED 15 AND MORE BY DE FACTO MARITAL STATUS	100
26	HOUSEHOLDS BY NUMBER OF PERSONS	100
27	HOUSEHOLDS BY FAMILY COMPOSITION IN 2011	101
28	FAMILIES IN HOUSEHOLDS BY TYPE	101
29	DISABLED PERSONS	101
30	POPULATION BASED ON BALANCES BY FORMER OFFICE AGENCIES OF THE CITY OF ŁÓDŹ OFFICE	102
31	POPULATION BY SEX AND AGE GROUP	104
32	POPULATION AT WORKING AND NON-WORKING AGE	105
33	WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION BY FORMER OFFICE AGENCIES OF THE CITY OF ŁÓDŹ OFFICE	107
34	VITAL STATISTICS BY FORMER OFFICE AGENCIES OF THE CITY OF ŁÓDŹ OFFICE	108
35	MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF NEWLYWEDS	110
36	MARRIAGES CONTRACTED BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF NEWLYWEDS	112

LIST OF TABLES (cont.)

<i>Table</i>	<i>Page</i>
V. POPULATION (cont.)	
37	DIVORCES BY AGE OF DIVORCED 113
38	FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION OF POPULATION 115
39	BIRTHS 115
40	BIRTHS BY FORMER OFFICE AGENCIES OF THE CITY OF ŁÓDŹ OFFICE 116
41	LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER AND AGE OF MOTHER 117
42	DEATHS BY SEX AND AGE GROUPS 118
43	DEATHS BY CAUSE 119
44	MEDIAN POPULATION AGE BY SEX 120
45	LIFE EXPECTANCY 121
46	SUICIDES REGISTERED BY POLICE 121
47	INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE 122
48	INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE GROUP OF MIGRANTS 123
49	INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY VOIVODSHIP 126
VI. ECONOMIC ACTIVITY. WAGES, SALARIES AND SOCIAL BENEFITS. WORK CONDITIONS 127	
50	ECONOMIC ACTIVITY OF POPULATION AGED 15 AND MORE 135
51	EMPLOYED PERSONS 136
52	HIRES 137
53	TERMINATIONS 140
54	SCHOOL LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME 143
55	WORKING RETIREES AND PENSIONERS 145
56	AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES 146
57	UNEMPLOYED PERSONS REGISTERED IN LABOUR OFFICES 148
58	UNEMPLOYED PERSONS REGISTERED BY SEX AND EDUCATIONAL LEVEL 149
59	UNEMPLOYED PERSONS REGISTERED BY SEX AND AGE 150
60	UNEMPLOYED PERSONS REGISTERED BY SEX AND DURATION OF UNEMPLOYMENT 151
61	NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED FROM UNEMPLOYMENT ROLLS 152
62	REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS WITH A SPECIFIC SITUATION ON THE LABOUR MARKET 153
63	ACTIVE FORMS OF ASSISTANCE TO UNEMPLOYED PERSONS 153
64	EXPENDITURES FROM LABOUR FOUND 154
65	PERSONS WORKING IN HARMFUL AND DANGEROUS TO HEALTH HAZARDOUS CONDITIONS 154
66	PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS 155
67	ACCIDENTS AND PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK 157

LIST OF TABLES (cont.)

<i>Table</i>	<i>Page</i>
VII. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS	159
68 WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEM	163
69 CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS	163
70 GAS-LINE SYSTEM, CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS IN HOUSEHOLDS	164
71 POPULATION USING WATER-LINE, SEWERAGE AND GAS-LINE SYSTEMS ...	164
72 URBAN GREEN AREAS	165
73 STREET GREEN BELTS	165
74 ZOOLOGICAL GARDEN.....	166
75 BOTANICAL GARDEN.....	166
76 PALM HOUSE	167
77 DWELLING STOCKS	167
78 DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS.....	167
79 DWELLINGS, ROOMS AND USABLE FLOOR SPACE OF DWELLINGS COMPLETED	168
80 DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS	169
81 DWELLING SUPPLEMENTS	170
82 OUTSTANDING HOUSING FEES IN SELECTED TYPE OF OWNERSHIP IN 2013	170
83 BUILDING PERMITS FOR CONSTRUCTION OF NEW RESIDENTIAL BUILDINGS AND DWELLINGS IN EXISTING RESIDENTIAL AND NON-RESIDENTIAL BUILDINGS	171
84 BUILDING PERMITS FOR NEW NON-RESIDENTIAL BUILDINGS	172
VIII. EDUCATION	173
85 EDUCATIONAL SYSTEM BY LEVEL	179
86 SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY	183
87 PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS.....	187
88 STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS IN 2013/14 SCHOOL YEAR	188
89 EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATION NEEDS	188
90 SPECIAL PRIMARY AND LOWER SECONDARY SCHOOLS BY PUPILS TYPE OF DISABILITY.....	190
91 SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES, YOUTH EDUCATIONAL CENTRES AND YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES	191
92 BOARDING-SCHOOLS, DORMITORIES AND STUDENT HOSTELS.....	192

LIST OF TABLES (cont.)

<i>Table</i>	<i>Page</i>
VIII. EDUCATION (cont.)	
93 LEVEL ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH.....	193
94 PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS IN 2012/13 SCHOOL YEAR	194
95 PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)	195
96 LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)	196
97 GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)....	197
98 BASIC VOCATIONAL SCHOOLS AND UPPER SECONDARY TECHNICAL SCHOOLS FOR YOUTH BY TYPE	197
99 STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH BY FIELDS OF EDUCATION (excluding special schools).....	198
100 STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH BY FIELDS OF EDUCATION (excluding special schools).....	199
101 POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)	200
102 STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS BY FIELDS OF EDUCATION (excluding special schools)	200
103 HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS.....	201
104 STUDENTS AND GRADUATES BY SCHOOLS	201
105 STUDENTS AND GRADUATES IN BRANCHES, SATELITE CAMPUSES AND ADVISORY STATIONS BY STUDY SYSTEM.....	205
106 FOREIGNERS-STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY SYSTEM AND TYPE OF SCHOOL	207
107 POST-GRADUATE STUDIES.....	207
108 DOCTORAL (Ph.D.) STUDIES	209
109 STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING SCHOLARSHIPS	210
110 ACADEMIC TEACHERS.....	211
111 THE POLISH ACADEMY OF SCIENCES DEPARTMENT IN ŁÓDŹ	212
112 SCHOOLS FOR ADULTS	213
113 PRE-SCHOOL EDUCATION	214
IX. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE	
114 MEDICAL PERSONNEL	222
115 OUT-PATIENT HEALTH CARE.....	223
116 GENERAL HOSPITALS IN 2013	223
117 EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID	224

LIST OF TABLES (cont.)

<i>Table</i>	<i>Page</i>
IX. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE (cont.)	
118 BLOOD DONATION.....	225
119 PHARMACIES	226
120 NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS.....	227
121 DAY-SUPPORT CENTRES	227
122 INSTITUTIONAL FOSTER CARE.....	228
123 FAMILY FOSTER CARE.....	228
124 STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES	229
125 DAY-CARE SOCIAL WELFARE HOMES	230
126 GRANTED SOCIAL WELFARE BENEFITS	231
127 PERSONS AND FAMILIES BENEFITING FROM SOCIAL ASSISTANCE BY REASON OF ASSIGNED ASSISTANCE.....	232
X. CULTURE. TOURISM. SPORT	
128 PUBLIC LIBRARIES.....	237
129 COLLECTION AND BORROWERS IN PUBLIC LIBRARIES.....	237
130 THEATRES AND MUSIC INSTITUTIONS.....	238
131 CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS AND COMMUNITY CENTRES.....	238
132 ART GALLERIES	239
133 MUSEUMS	240
134 FIXED CINEMAS	240
135 MONUMENTS.....	241
136 CATERING ESTABLISHMENTS IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS	242
137 TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS.....	242
138 OCCUPANCY OF TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS	243
139 SPORTS CLUBS.....	244
140 PERSONS PRACTISING SPORTS BY SELECTED SPORTS FIELDS AND DISCIPLINES	245
XI. DOMESTIC MARKET	
141 SELECTED EXHIBITION EVENTS OF LODZ INTERNATIONAL FAIR.....	248
142 MARKETPLACES	249
143 SHOPS BY ORGANIZATIONAL FORMS.....	249

LIST OF TABLES (cont.)

<i>Table</i>	<i>Page</i>
XII. FORESTRY	250
144 FOREST LAND	252
145 FOREST LAND NOT OWNED BY THE STATE TREASURY	252
XIII. INDUSTRY	253
146 INDUSTRY ENTERPRISES BY NUMBER OF EMPLOYEES	255
147 SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY (current prices)	256
148 INDUSTRY ENTERPRISES BY THE AMOUNT OF THE AVERAGE MONTHLY WAGES AND SALARIES	259
XIV. CONSTRUCTION	261
149 SOLD PRODUCTION OF CONSTRUCTION (current prices)	262
150 AVERAGE PAID EMPLOYMENT, WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION BY DIVISION	262
151 BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS	263
152 NEWLY BUILT RESIDENTIAL BUILDINGS COMPLETED BY NUMBER OF DWELLINGS	264
153 STAGES OF CONSTRUCTION	265
XV. TRANSPORT	266
154 REGISTERED ROAD VEHICLES	267
155 NEWLY REGISTERED VEHICLES	267
156 PUBLIC ROADS	268
157 COMMUNAL ROADS	268
158 INTERNATIONAL PASSENGER TRAFFIC AT WL. REYMONT AIRPORT	269
159 INTERNATIONAL AIRCRAFT TRAFFIC AT WL. REYMONT AIRPORT	270
160 LENGTH OF BICYCLE LANE	270
XVI. FINANCE	271
161 REVENUE OF CITY BUDGET BY TYPE	281
162 CITY BUDGET REVENUES BY DIVISION	284
163 EXPENDITURE OF CITY BUDGET BY TYPE	285
164 CITY BUDGET EXPENDITURE BY DIVISION	286
165 THE NUMBER OF GRANT APPLICATIONS AND SIGNED AGREEMENT FOR FINANCING BY OPERATIONAL PROGRAMS	286

LIST OF TABLES (cont.)

<i>Table</i>	<i>Page</i>
XVI. FINANCE (cont.)	
166	THE TOTAL VALUE OF PROJECTS BY OPERATIONAL PROGRAMS 288
167	REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES..... 289
168	REVENUES COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SELECTED SECTIONS 290
169	LIABILITIES OF ENTERPRISES 292
170	CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES..... 293
171	ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES..... 294
XVII. INVESTMENTS. FIXED ASSETS 295	
172	GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTITIES BY SECTORS AND SECTIONS (current book-keeping prices)..... 299
173	INVESTMENTS OUTLAYS IN ENTITIES BY SECTORS AND SECTIONS (current prices) 301
XVIII. REGIONAL ACCOUNTS 303	
174	GROSS DOMESTIC PRODUCT 304
175	GROSS VALUE ADDED BY KIND OF ACTIVITY (current prices) 304
XIX. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY 305	
176	NATIONAL ECONOMY ENTITIES NEWLY REGISTERED BY SELECTED LEGAL FORMS AND SECTIONS 306
177	ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY BY LEGAL FORMS AND SECTIONS. 307
178	NATIONAL ECONOMY ENTITIES BY SECTIONS..... 310
179	NATIONAL ECONOMY ENTITIES BY LOCATION AND SECTIONS..... 311
180	NATIONAL ECONOMY ENTITIES BY LOCATION, SECTORS AND LEGAL FORMS 313
181	NATIONAL ECONOMY ENTITIES BY NUMBER OF EMPLOYEES 313
182	COMMERCIAL LAW COMPANIES BY LOCATION, LEGAL FORMS AND TYPE OF CAPITAL..... 314

LIST OF CHARTS

	<i>Page</i>
<i>ŁÓDŹ COMPARED TO THE LARGEST CITIES IN POLAND IN 2013</i>	72
<i>STRUCTURE OF LAND USE WITHIN THE CITY AREA IN 2013</i>	73
<i>EMISSION OF GASEOUS AIR POLLUTANTS</i>	73
<i>RATE OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES</i>	94
<i>ROAD ACCIDENTS BY CAUSE</i>	94
<i>POPULATION BY SEX AND AGE IN 2013</i>	95
<i>POPULATION OF BAŁUTY DISTRICT BY SEX AND AGE IN 2013</i>	104
<i>POPULATION OF GÓRNA DISTRICT BY SEX AND AGE IN 2013</i>	105
<i>POPULATION OF POLESIE DISTRICT BY SEX AND AGE IN 2013</i>	110
<i>POPULATION OF ŚRÓDMIEŚCIE DISTRICT BY SEX AND AGE IN 2013</i>	111
<i>POPULATION OF WIDZEW DISTRICT BY SEX AND AGE IN 2013</i>	120
<i>POPULATION</i>	121
<i>VITAL STATISTICS</i>	121
<i>STRUCTURE OF EMPLOYED PERSONS</i>	146
<i>STRUCTURE OF UNEMPLOYED PERSONS</i>	147
<i>JOB OFFERS AND REGISTERED UNEMPLOYED RATE</i>	147
<i>DWELLINGS COMPLETED</i>	172
<i>STRUCTURE OF DWELLINGS COMPLETED</i>	172
<i>EDUCATION BY LEVEL IN THE 2013/2014 SCHOOL YEAR</i>	173
<i>STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY TYPE OF SCHOOL</i>	214
<i>STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING SCHOLARSHIPS</i>	214
<i>RATE OF EXPLOITATION OF BEDS IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS</i>	215
<i>USERS OF CULTURAL ESTABLISHMENTS PER 10000 POPULATION</i>	215
<i>INDUSTRY ENTERPRISES BY NUMBER OF EMPLOYEES</i>	266
<i>STRUCTURE OF GROSS VALUE ADDED BY KIND OF ACTIVITY IN 2012</i>	266
<i>REVENUES AND EXPENDITURES OF CITY BUDGET PER 1 CAPITA</i>	267
<i>GROSS DOMESTIC PRODUCT PER 1 CAPITA</i>	267

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane dane - jeśli nie zaznaczono inaczej - dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu prowadzonych badań, obejmujących podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i - jeśli nie zaznaczono inaczej - obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- 50 osób i więcej.

3. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007, wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) z późniejszymi zmianami, zastąpiła Polską Klasyfikację Działalności – PKD 2004.

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”;

2) według **sektorów własności**:

- **sektor publiczny** - grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
- **sektor prywatny** - grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektora w kapitale (mieniu) podmiotu.

GENERAL NOTES

1. Presented data, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

2. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, including entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and (unless otherwise indicated) include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- 50 persons and more.

3. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007; was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers of 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) with later amendments and replaced the Polish Classification of Activities NACE Rev.1.1 – PKD 2004.

The item **“Industry”** was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping;

2) according to **ownership sectors**:

- **public sector** - grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership, as well as “mixed ownership” with a predominance of public sector entity capital (property),
- **private sector** - grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a pre-dominance of private sector entity capital (property) and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

„Własność mieszana” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

4. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorzadowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

5. Dane według sekcji PKD oraz w podziale administracyjnym opracowano - jeśli nie zaznaczono inaczej - tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą, tj. produkcyjną i usługową na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

7. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług, itp. W tablicach, notkach i wykresach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług — VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjo-

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

4. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.

5. Data according to NACE sections as well as according to administrative division are compiled using the so-called enterprise method, unless otherwise noted.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

6. The term of **the national economy entities** is understood as legal entities, i.e. legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term of **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and services) on their own account in order to gain profit.

7. Data in **current prices** corresponds to obtained revenues, incurred expenditures or the value of products, services, etc. Data in tables, notes and charts in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: the value added tax — VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including the excise tax) as well as other taxes on products, such as the excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g., on games of chance and mutual betting, the lump sum tax on goods and services from occasional

nalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

8. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

9. Przy przeliczeniach na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczeniach danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja) - według stanu w dniu 30 VI.

Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną – jeśli nie zaznaczono inaczej – do 2009 r. na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, od 2010 r. – Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

10. Dane - jeśli nie zaznaczono inaczej - nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

11. Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki znajdzie Czytelnik w publikacjach tematycznych oraz w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje”.

12. Niektóre dane liczbowe zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

13. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”. Z tego powodu w tablicach prezentujących strukturę procentową sumy udziałów mogą nieznacznie różnić się od 100.

14. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami.

15. W publikacji zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

transports of passengers in busses with foreign registration).

8. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

9. When computing per capita data (1000 population, etc.) as of the end of a year, the number of the population was adopted as of 31 XII, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production) - as of 30 VI.

For calculations, it was assumed to use the number of calculated – unless otherwise indicated – until 2009 on the basis of the Population and Housing Census 2002, since 2010 on the basis of Population and Housing Census 2011.

10. Data, unless otherwise noted, do not include budget entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

11. Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications as well as in the series "Zeszyty metodyczne i klasyfikacje" (Methodological Papers and Classifications).

12. Some data are given on the basis of preliminary data and may change in subsequent publications of the Statistical Office.

13. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total". Because of this reason the sums in the tables may not equal 100.

14. Statistical information originating from sources other than Statistical Office is indicated in the appropriate notes.

15. The names of some classification levels used in the publication have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names is given below:

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA CHORÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja) INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD — 10 Revision)	
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych	Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych
<i>Diseases of blood and blood-forming organs</i>	<i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>
Wady rozwojowe wrodzone	Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe
<i>Congenital anomalies</i>	<i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>
Objawy i stany niedokładnie określone	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych, gdzie indziej niesklasyfikowane
<i>Symptoms and ill-defined conditions</i>	<i>Symptoms, sign and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD 2007)
 STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN
 COMMUNITY — NACE Rev. 2

sekcje PKD
sections of the NACE

Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
<i>Accommodation and catering</i>	<i>Accommodation and food service activities</i>

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
Obsługa rynku nieruchomości x	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca x	Działalność w zakresie administrowania i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>
działy PKD divisions of the NACE	
Produkcja skór i wyrobów skórzanych x	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych <i>Manufacture of leather and related products</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów farmaceutycznych <i>Manufacture of pharmaceutical products</i>	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych <i>Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń x	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej nie sklasyfikowana <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep x	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

Kreska (-)	-	zjawisko nie wystąpiło <i>magnitude zero</i>
Zero: (0)	-	zjawisko istniało, w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;</i>
(0,0)	-	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka (.)	-	zupełny brak informacji, albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	-	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
„W tym” „Of which”	-	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

tys.	=	tysiąc	dam ³	=	dekametr sześcienny
thous.	=	<i>thousand</i>			<i>cubic decametre</i>
mln	=	milion	hm ³	=	hektometr sześcienny
		<i>million</i>			<i>cubic hectometre</i>
zł	=	złoty	kW	=	kilowat
zl	=	<i>zloty</i>			<i>kilowatt</i>
szt	=	sztuka	kW · h	=	kilowatogodzina
pcs	=	<i>piece</i>			<i>kilowatt " hour</i>
wol	=	wolumin	GW	=	gigawat
vol.	=	<i>volume</i>			<i>gigawatt</i>
kg	=	kilogram	GW · h	=	gigawatogodzina
		<i>kilogram</i>			<i>gigawatt " hour</i>
dt	=	decytona	h	=	godzina
		<i>deciton</i>			<i>hour</i>
t	=	tona	r.	=	rok
		<i>tonne</i>			
m	=	metr	cd.	=	ciąg dalszy
		<i>metre</i>			<i>continued</i>
km	=	kilometr	cont.	=	dokończenie
		<i>kilometre</i>			<i>continued</i>
m ²	=	metr kwadratowy	dok.	=	dokończenie
		<i>square metre</i>			<i>continued</i>
ha	=	hektar	cont.	=	numer
		<i>hectare</i>			<i>number</i>
km ²	=	kilometr kwadratowy	nr (Nr)	=	numer
		<i>square kilometre</i>			<i>number</i>
l	=	litr	No.	=	pozycja
		<i>litre</i>			<i>position</i>
m ³	=	metr sześcienny	poz.	=	pozycja
		<i>cubic metre</i>			<i>position</i>
			tabl.	=	tablica
					<i>table</i>
			ust.	=	ustęp
			Dz. U.	=	Dziennik Ustaw
			PKP	=	Polskie Koleje Państwowe

TABLICE PRZEGLĄDOWE

REVIEW TABLES

WAŻNIEJSZE DANE
MAJOR DATA

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007	2008
POWIERZCHNIA						
1	Powierzchnia ^{ab} w km ²	294	294	293	293	293
2	Na 1 mieszkańca w m ²	368,7	383,5	385,7	389,3	392,5
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA						
3	Ścieki przemysłowe i komunalne ^c oczyszczane w % wymagających oczyszczenia ^d	98,5	98,1	99,3	99,3	99,1
4	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności ^e	94,0	96,3	97,2	96,6	96,6
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza na 1 km ² w t:						
5	pyłowych.....	4,0	3,0	2,0	2,0	1,4
6	gazowych (bez dwutlenku węgla)	80,0	67,7	68,6	72,0	53,7
Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:						
7	pyłowych.....	99,3	99,6	99,7	99,7	99,8
8	gazowych (bez dwutlenku węgla)	0,0	0,0	0,0	0,0	2,6
9	Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) ^f wytworzone (w ciągu roku) na 1 km ² w t.....	1047	1243	1261	1388	1625
Nakłady na środki trwałe w mln zł (ceny bieżące) służące:						
10	ochronie środowiska	94,3	120,8	106,5	152,0	206,4
11	gospodarce wodnej	7,3	8,8	5,9	16,3	38,8
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE						
12	Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych na 1000 ludności	46,9	51,2	43,4	40,6	38,6
13	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	21,1	29,3	35,0	39,6	50,0

^a Stan w dniu 1 I. ^b Zmiana powierzchni wynika z weryfikacji granic obrębów geodezyjnych. ^c Od 2010 r. zmieniono. ^d Odprowadzone do wód lub do ziemi. ^e Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – dane szacunkowe; ludność ^a As of 1 I. ^b Change of the total area is the result of verification of the geodetic areas' borders. ^c Since 2010 data for. ^d Discharged into waters or into the ground. ^e Population connected to wastewater treatment plants – estimated data;

Tablice przeglądowe
Review tables

2009	2010	2011	2012	2013	SPECIFICATION	No.
					AREA	
293	293	293	293	293	Area ^{ab} in km ²	1
395,0	401,4	404,5	407,9	412,3	Per capita in m ²	2
					ENVIRONMENTAL PROTECTION	
99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	Industrial and municipal ^c wastewater treated in % of requiring treatment ^d	3
97,6	98,7	99,3	98,1	98,3	Population using wastewater treatment plants in % of total population ^e	4
					Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality per 1 km ² in t:	
1,2	1,1	0,9	0,8	0,7	particulates	5
51,5	56,5	47,4	45,0	41,0	gases (excluding carbon dioxide)	6
					Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:	
99,8	99,8	99,8	99,9	99,8	particulates	7
3,9	22,5	19,1	22,0	19,5	gases (excluding carbon dioxide)	8
2052	1533	1555	1313	2065	Waste (excluding municipal waste) ^f generated (during a year) per 1 km ² in t	9
					Outlays on fixed assets in mln zł (current prices) serving:	
339,9	201,8	175,8	58,0	73,5	environmental protection	10
132,3	110,8	8,7	6,7	7,8	water management	11
					PUBLIC SAFETY	
36,4	39,4	39,2	35,6	36,0	Ascertained crimes in completed preparatory proceedings per 1000 population	12
49,9	50,3	50,8	44,1	47,8	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %	13

metodologię badań ścieków komunalnych; dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie, ogółem – na podstawie bilansów. ^f Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, str. 75.
the methodology of municipal wastewater survey has been changed; data are not strictly comparable with previous years.
total population – based on balances. ^f See general notes to the chapter “Environmental protection”, page 75.

WAŻNIEJSZE DANE (cd.)
MAJOR DATA (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007	2008
LUDNOŚĆ						
1	Ludność ^a w tys.....	798,4	767,6	760,3	753,2	747,2
2	w tym kobiety	433,3	417,8	414,1	410,6	407,5
3	Ludność ^a na 1 km ²	2712	2608	2593	2568	2548
4	Kobiety na 100 mężczyzn ^a	119	119	120	120	120
5	Ludność ^a w wieku produkcyjnym w tys.	510,0	506,6	499,5	492,8	486,7
6	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym ^a	57	52	52	53	53
7	Małżeństwa na 1000 ludności	4,8	4,5	5,0	5,3	5,7
8	Urodzenia żywe na 1000 ludności	6,9	7,6	7,8	8,0	8,8
9	Zgony na 1000 ludności	13,8	13,8	14,3	14,4	14,3
10	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	9,4	6,8	7,6	4,0	6,6
11	Przyrost naturalny na 1000 ludności	-7,0	-6,1	-6,5	-6,5	-5,6
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA. WYNAGRODZENIA						
12	Pracujący ^b w tys.	212,2	197,6	208,1	219,0	221,6
13	w tym kobiety	111,5	102,2	107,5	113,8	115,7
14	w tym w przemyśle	62,8	52,7	54,1	56,8	59,7
15	Pracujący na 1000 ludności	265,8	257,4	273,7	290,8	296,6
16	w tym w przemyśle.....	78,6	68,7	71,2	75,5	79,9
17	Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys.	55,5	54,7	38,7	28,6	22,5
18	w tym kobiety	29,5	27,2	20,0	15,0	11,7
19	Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w %	15,8	16,4	11,7	8,5	6,8
20	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł ^c	2401,67	2500,84	2698,09	3002,12
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA I MIESZKANIA						
Długość sieci ^a rozdzielczej w km:						
21	wodociągowej rozdzielczej	1158,4	1218,7	1224,2	1223,3	1233,4
22	kanalizacyjnej	816,7	889,6	902,5	914,9	951,0
23	gazowej	981,1	1033,6	1044,9	1057,8	1062,9

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Stan w dniu 31 XII; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; na Od 2008 r. według PKD 2007. ^c Dane dotyczą podmiotów gos podarczych, w których liczba pracujących

^a As of 31 XII. ^b As of 31 XII; excluding entities employing up to 9 persons; on the basis of actual work place;

^c Data concern economic entities employing more than 9 persons.

Tablice przeglądowe
Review tables

2009	2010	2011	2012	2013	SPECIFICATION	No.
					POPULATION	
742,4	730,6	725,1	719,0	711,3	Population ^a in thous.	1
405,2	398,3	395,2	392,0	387,6	of which females	2
2532	2492	2472	2452	2426	Population ^a per km ²	3
120	120	120	120	120	Females per 100 males ^a	4
481,0	468,4	458,8	449,1	438,0	Population ^a at working age in thous.	5
54	56	58	60	62	Non-working age population per 100 persons at working age ^a	6
5,5	5,1	4,4	4,5	3,9	Marriages per 1000 population	7
9,3	8,9	8,6	8,4	8,0	Live births per 1000 population	8
14,3	13,9	14,2	14,2	14,4	Deaths per 1000 population	9
8,0	3,2	4,0	3,3	5,1	Infant deaths per 1000 live births	10
-5,0	-4,9	-5,6	-5,8	-6,5	Natural increase per 1000 population	11
					ECONOMIC ACTIVITY. WAGES AND SALARIES	
227,0	231,0	225,6	225,3	226,8	Employed persons ^b in thous.	12
119,3	122,4	119,4	119,0	119,9	of which females	13
57,5	55,2	51,6	50,4	51,2	of which in industry	14
305,8	316,1	311,2	313,4	318,8	Employed persons per 1000 population	15
77,5	75,5	71,2	70,1	72,0	of which in industry	16
32,0	33,7	37,0	41,0	42,2	Registered unemployed persons ^a in thous.	17
15,7	16,7	18,5	19,8	19,9	of which females	18
9,6	10,0	11,0	12,0	12,3	Unemployment rate ^a in %	19
3159,24	3243,15	3427,06	3568,84	3710,91	Average monthly gross wages and salaries in zł ^c	20
					MUNICIPAL INFRASTRUCTURE AND DWELLINGS	
					Distribution network ^a in km:	
1235,5	1270,0	1288,8	1309,8	1311,7	water-line	21
969,9	1021,3	1103,3	1115,1	1115,9	sewerage	22
1071,6	1080,1	1087,2	1098,3	1118,8	gas-line	23

podstawie faktycznego miejsca pracy, niezależnie od położenia jednostki macierzystej (bez rolnictwa indywidualnego). przekracza 9 osób.

irrespective of the localization of the main unit (excluding private farms in agriculture). Since 2008 according to PKD 2007.

WAŻNIEJSZE DANE (cd.)
MAJOR DATA (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007	2008
	INFRASTRUKTURA KOMUNALNA I MIESZKANIA (dok.)					
	Zużycie ^a w gospodarstwach domowych:					
	wody z wodociągów:					
1	w hm ³	44,9	35,3	35,9	32,5	33,0
2	na 1 mieszkańca w m ³	56,0	45,8	47,0	42,9	43,9
	energii elektrycznej:					
3	w GW·h	584,7	610,5	616,7	603,2	639,1
4	na 1 mieszkańca w kW·h	729,1	792,1	807,0	797,2	852,0
	gazu z sieci ^b :					
5	w hm ³	70,4	96,4	94,2	90,9	80,0
6	na 1 mieszkańca w m ³	86,1	125,0	123,2	120,2	106,6
	Zasoby mieszkaniowe ^c (do 2001 r. - zamieszkane; stan w dniu 31 XII)					
7	mieszkania w tys.	328,4	331,9	332,7	333,9	336,1
8	na 1000 ludności	411,3	432,4	437,6	443,3	449,8
9	izby w tys.	962,4	1016,9	1020,8	1025,6	1033,5
10	na 1000 ludności	1205,4	1324,8	1342,7	1361,7	1383,3
	Przeciętna powierzchnia użytkowa w m ² :					
11	1 mieszkania	52,8	52,9	53,1	53,33
12	na 1 osobę ^c	22,8	23,2	23,5	24,0
	Mieszkania oddane do użytkowania:					
13	mieszkania	1232	682	1186	1559	2397
14	na 1000 ludności	1,5	0,9	1,6	2,1	3,2
15	na 1000 zawartych małżeństw	327	198	313	392	562
16	izby	5113	3322	5097	6068	8659
17	na 1000 ludności	6,4	4,3	6,7	8,0	11,5
	powierzchnia użytkowa:					
18	w tys. m ²	131,7	89,7	122,0	146,8	202,6
19	1 mieszkania w m ²	106,9	131,5	102,9	94,2	84,5

^a W ciągu roku. ^b W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. ^c Od 2002 r. dla 2011 r. dane NSP 2011 – stan w dniu 31 III.

^a During a year. ^b In natural units, on the basis of which settlements with clients occur. ^c Since 2002 including National Census – as of 31 III.

2009	2010	2011	2012	2013	SPECIFICATION	No.
					MUNICIPAL INFRASTRUCTURE AND DWELLINGS (cont.)	
					<i>Consumption^a in households:</i>	
					<i>water from water-line system:</i>	
31,6	30,6	29,9	29,2	28,4	<i>in hm³</i>	1
42,5	41,7	41,1	40,4	39,7	<i>per capita in m³</i>	2
					<i>electricity:</i>	
628,5	637,9	624,7	597,5	598,7	<i>in GW·h</i>	3
844,2	869,9	858,2	827,5	836,9	<i>per capita in kW·h</i>	4
					<i>gas from gas-line system^b:</i>	
74,6	76,2	71,6	71,2	71,2	<i>in hm³</i>	5
100,2	103,9	98,4	98,6	99,6	<i>per capita in m³</i>	6
					<i>Dwellings stock^c (until 2001 - inhabited; as of 31 XII)</i>	
337,6	342,9	344,2	346,8	348,2	<i>dwellings in thous.</i>	7
454,8	469,3	474,7	482,3	489,4	<i>per 1000 population</i>	8
1039,1	1053,6	1058,2	1066,0	1070,9	<i>rooms in thous.</i>	9
1399,7	1442,0	1459,5	1482,7	1505,4	<i>per 1000 population</i>	10
					<i>Average usable floor-space in m²:</i>	
53,4	53,3	53,5	53,6	53,7	<i>per dwelling</i>	11
24,3	25,0	25,4	25,8	26,3	<i>per person^c</i>	12
					<i>Dwellings completed:</i>	
1800	2082	1525	2595	1435	<i>dwellings</i>	13
2,4	2,8	2,1	3,6	2,0	<i>per 1000 population</i>	14
440	555	472	795	520	<i>per 1000 contracted marriages</i>	15
6624	6975	5298	8125	5066	<i>rooms</i>	16
8,9	9,5	7,3	11,3	7,1	<i>per 1000 population</i>	17
					<i>usable floor space:</i>	
159,4	184,0	128,1	185,2	121,3	<i>in thous. m²</i>	18
88,6	88,4	84,0	71,3	84,6	<i>of 1 dwelling in m²</i>	19

łącznie z niezamieszkanymi. Przy przeliczeniach na osobę przyjęto ogólną liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII; uninhabited. The total number of population as of 31 XII was used in calculations per capita; for 2011 data of the

WAŻNIEJSZE DANE (cd.)
MAJOR DATA (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007	2008
	EDUKACJA I WYCHOWANIE ^{ab}					
	Szkoły:					
1	podstawowe.....	139	126	128	133	134
2	gimnazjalne	94	91	90	93	91
3	zasadnicze zawodowe ^c	34	20	19	19	21
4	licea ogólnokształcące ^d	70	59	57	58	56
5	licea profilowane.....	x	23	23	19	13
6	technika ^d	87	40	36	31	33
7	artystyczne ^e	x	6	6	7	7
8	policealne	102	99	103	96	84
	Uczniowie w szkołach ^b (stan na początku roku szkolnego) w tys.:					
9	podstawowych	46,6	36,6	34,9	33,1	32,0
10	gimnazjalnych.....	18,1	22,8	21,7	20,7	19,7
11	zasadniczych zawodowych ^c	6,6	2,1	1,8	2,0	2,2
12	liceach ogólnokształcących ^d	26,9	18,6	18,6	17,6	16,6
13	liceach profilowanych	x	2,6	2,0	1,4	1,1
14	technikach ^d	13,7	5,0	5,0	5,3	5,6
15	artystycznych ^e	x	0,8	0,8	0,9	0,9
16	policealnych.....	6,2	11,1	11,4	12,5	11,4
	Absolwenci szkół ^f w tys.:					
17	podstawowych	18,7 ^g	7,1	6,6	6,4	6,1
18	gimnazjów.....	x	7,5	7,3	7,0	6,6
19	zasadniczych zawodowych ^c	2,0	0,6	0,6	0,5	0,4
20	liceów ogólnokształcących ^h	5,4	6,5	5,6	5,9	5,5
21	liceów profilowanych	x	0,9	1,0	0,7	0,5
22	techników ^h	3,1	1,7	1,1	0,9	0,9
23	artystycznych ^e	x	0,1	0,1	0,1	0,1
24	policealnych.....	2,8	3,4	3,3	3,0	2,0
25	Studenci szkół wyższych ⁱ (stan w dniu 30 XI) w tys.	x	113,8	116,6	122,7	127,3
26	Absolwenci szkół wyższych ^{ik} w tys.	x	21,1	22,8	24,4	25,0
	Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):					
27	miejsca w przedszkolach w tys.	18,4	17,7	17,7	16,7	17,3
28	dzieci w przedszkolach w tys.	16,2	15,4	15,9	16,4	17,1
29	Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3—6 lat ..	655	712	734	759	779

^a Stan na początku roku szkolnego. ^b Łącznie ze szkołami specjalnymi. Bez szkół dla dorosłych; z wyjątkiem szkół łącznie z uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami. ^c Dające uprawnienia zawodowe. odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi od roku szkolnego 2005/06 i technikami od roku szkolnego 2006/07.

^a As of the beginning of school year. ^b Including special schools. Excluding schools for adults; except for post-schools: general secondary and technical secondary. ^c Leading to professional certification. ^d From previous school 2005/06 school year and technical secondary since 2006/07 school year. ⁱ Including foreigners. ^k From previous

Tablice przeglądowe
Review tables

2009	2010	2011	2012	2013	SPECIFICATION	No.
					EDUCATION^{ab}	
					<i>Schools:</i>	
134	135	136	133	136	<i>primary</i>	1
90	89	92	88	85	<i>lower secondary</i>	2
23	22	21	21	21	<i>basic vocational^c</i>	3
57	54	56	56	56	<i>general secondary^d</i>	4
9	7	6	4	3	<i>specialized secondary</i>	5
32	31	32	28	27	<i>technical secondary^d</i>	6
7	9	9	9	9	<i>general art^e</i>	7
82	74	73	74	61	<i>post-secondary</i>	8
					<i>Pupils and students in schools (as of beginning of the school year) in thous.:</i>	
31,3	31,3	31,6	31,6	32,1	<i>primary</i>	9
18,9	17,9	16,9	16,0	15,4	<i>lower secondary</i>	10
2,3	2,0	1,9	2,0	1,9	<i>basic vocational^c</i>	11
15,3	14,6	13,6	12,9	12,3	<i>general secondary^d</i>	12
0,9	0,7	0,6	0,4	0,2	<i>specialized secondary</i>	13
5,9	6,2	6,5	6,7	6,8	<i>technical secondary^d</i>	14
0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	<i>general art^e</i>	15
8,1	8,1	9,2	8,7	6,7	<i>post-secondary</i>	16
					<i>Graduates of schools^f in thous.:</i>	
5,7	5,3	5,1	5,1	4,8	<i>primary</i>	17
6,1	5,7	5,7	5,3	5,1	<i>lower secondary</i>	18
0,5	0,6	0,6	0,5	0,4	<i>basic vocational^c</i>	19
5,6	5,0	4,7	4,3	4,3	<i>general secondary^h</i>	20
0,4	0,3	0,3	0,2	0,2	<i>specialized secondary</i>	21
1,0	1,0	1,2	1,1	1,2	<i>technical secondary^h</i>	22
0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	<i>general art^e</i>	23
2,2	2,2	2,1	2,2	2,0	<i>post-secondary</i>	24
120,6	100,9	95,4	91,4	83,5	<i>Students of higher education institutionsⁱ (as of 30 XI) in thous.</i>	25
27,6	28,9	25,9	24,8	22,5	<i>Graduates of higher education institutions^{ik} in thous.</i>	26
					<i>Pre-primary education (as of beginning of the school year):</i>	
17,6	18,4	19,0	20,2	21,2	<i>places in nursery schools in thous.</i>	27
17,4	17,8	18,3	19,5	20,3	<i>children in nursery schools in thous.</i>	28
786	781	770	785	793	<i>Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3—6</i>	29

policealnych. *c* Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. *d* Od roku szkolnego 2004/05.

f Z poprzedniego roku szkolnego. *g* Dane obejmują absolwentów klas VIII i VI. *h* Łącznie z uzupełniającymi

i Łącznie z cudzoziemcami. *k* Z poprzedniego roku akademickiego.

secondary schools. c Including special-job training schools. *d* Since 2004/05 school year including supplementary

year. g Data included graduates of 8th and 6th grade. *h* Including supplementary general schools: general secondary since academic year.

WAŻNIEJSZE DANE (cd.)
MAJOR DATA (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007	2008
OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA ^{ab}						
1	Lekarze	3328	3017	3118	2983	3196
2	na 10 tys. ludności	41,7	39,3	41,0	39,6	42,8
3	Lekarze dentyści	470	489	550	487	474
4	na 10 tys. ludności	5,9	6,4	7,2	6,5	6,3
5	Pielęgniarki	5000	5015	4933	5141	5307
6	na 10 tys. ludności	62,6	65,3	64,9	68,3	71,0
7	Łóżka w szpitalach ogólnych ^{cd}	6071	5874	5612	5628	5744
8	na 10 tys. ludności	76,0	76,5	73,8	74,7	76,9
9	Przychodnie ^e	167	433	420	459	477
10	Apteki ^e	247	298	306	307	308
11	Liczba ludności na 1 aptekę ^e w tys.	3,2	2,6	2,5	2,5	2,4
12	Żłobki ^e	31	30	30	30	30
13	Miejsca w żłobkach ^e	1660	1625	1625	1625	1640
14	Dzieci przebywające w żłobkach (w ciągu roku)..	3665	4147	4328	4263	4330
KULTURA I TURYSTYKA						
15	Biblioteki publiczne łącznie z filiami ^e	85	84	82	82	82
16	Księgozbiór bibliotek publicznych ^e (łącznie z filiami) na 1000 ludności	2738,2	2804,9	2830,5	2858,4	2857,3
17	Czytelnicy ^e bibliotek publicznych (łącznie z filiami) na 1000 ludności	176	181	174	168	164
Wypożyczenia w woluminach:						
18	na 1000 ludności	3379,2	3705,8	3588,1	3490,6	34933,8
19	na 1 czytelnika	19,2	20,5	20,7	20,8	21,3
20	Muzea i oddziały muzealne ^e	9	12	11	11	11
21	zwiedzający na 10 tys. mieszkańców	2821	2930	2945	2778	2909
22	Kina ^e	13	11	12	12	10
23	widzowie na 1000 ludności	901	1251	1909	2191	2300
24	Baza noclegowa turystyki (stan w dniu 31 VII) ..	38	34	34	33	37
25	w tym hotele	17	14	14	16	17
26	Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	5669	3526	3558	3829	4142
27	w tym w hotelach	2354	2104	2112	2405	2648
28	Korzystający z noclegów w tys.	198,0	258,4	283,6	306,4	329,4
29	w tym turyści zagraniczni	39,4	58,0	63,9	69,9	63,7
30	Udzielone noclegi	434,5	500,8	519,0	605,8	651,9
31	w tym turystom zagranicznym	81,6	119,8	129,5	150,2	139,2

^a Patrz uwagi metodyczne do działu "Ochrona zdrowia i opieka społeczna". ^b Od 2012 r. dane podaje się łącznie z

^a See methodological notes for "Health care and social welfare". ^b Since 2012 data including health care: of the of including beds and incubators for newborns. ^e Registered during a year.

2009	2010	2011	2012	2013	SPECIFICATION	No.
					HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE^{ab}	
3178	3316	3355	.	3455	Doctors	1
42,8	45,4	46,3	.	48,6	per 10 thous. population	2
348	350	414	.	530	Dentists	3
4,7	4,8	5,7	.	7,5	per 10 thous. population	4
5592	5301	5521	.	6160	Nurses	5
75,3	72,6	76,1	.	86,6	per 10 thous. population	6
5873	5829	5755	5796	577,3	Beds in general hospitals ^{cd}	7
79,1	79,8	79,4	80,6	81,2	per 10 thous. population	8
519	522	648	640	629	Out-patient departments ^c	9
316	305	298	288	292	Pharmacies ^c	10
2,3	2,4	2,4	2,5	2,4	Population per 1 pharmacy ^c in thous.	11
30	30	33	37	39	Nurseries ^c	12
1950	1950	2043	2151	2199	Places in nurseries ^c	13
4693	4689	4640	4949	5089	Children in nurseries (during a year)	14
					CULTURE AND TOURISM	
81	82	82	82	82	Public libraries with branches ^c	15
2853,5	2847,9	2828,0	2766,5	2792,0	Volumes in public libraries ^c (including branches) per 1000 population	16
161	164	170	168	165	Borrowers ^{ce} of public libraries (including branches) per 1000 population	17
3584,3	3710,8	3844,7	3924,9	3848,7	Loans in volumes: per 1000 population	18
22,3	22,6	22,7	23,4	23,3	per 1 borrower	19
17	18	18	18	19	Museums and branches ^c	20
4340	4807	5479	5391	6823	visitors per 10 thous. of population	21
8	8	10	7	6	Cinemas ^c	22
2523	2404	2354	2235	2101	audience per 1000 population	23
41	49	51	68	67	Tourist accommodation facilities (as of 31 VII)	24
19	23	24	27	31	of which hotels	25
4812	5016	5343	6544	7294	Number of beds (as of 31 VII)	26
3287	3539	3848	4197	5123	of which in hotels	27
330,6	334,1	360,2	419,0	442,9	Tourists accomodated in thous	28
63,6	57,3	66,9	83,8	78,5	of which foreign tourists	29
625,5	619,4	637,6	733,4	725,3	Night spent (overnight stay) in thous.	30
140,4	127,9	152,3	192,3	177,1	of which foreign tourists	31

MON, MSW i ABW. ^c Stan w dniu 31 XII. ^d Od 2008 r. z łózkami i inkubatorami dla noworodków. ^e Zarejestrowani w ciągu roku. *the Ministry of the National Defence, the Ministry of Interior, the Internal Security Agency. c* As of 31 XII. *d* Since 2008

WAŻNIEJSZE DANE (dok.)

MAJOR DATA (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007	2008
ROLNICTWO I LEŚNICTWO						
1	Użytki rolne ^a w tys. ha	11,0	12,7	12,8	12,6	12,5
2	w % powierzchni miasta	37,3	43,1	43,6	43,0	42,8
3	na 1 mieszkańca w m ²	138,7	165,4	155,4	154,4	167,9
4	Powierzchnia gruntów leśnych w ha	2293,7	2867,1	2866,1	1867,2	2865,9
w tym powierzchnia lasów:						
5	w ha	2268,3	2820,6	2819,7	2821,3	2820,0
6	na 1 mieszkańca w ar	0,38	0,37	0,37	0,37	0,38
7	Lesistość w %	7,7	9,6	9,6	9,6	9,6
TRANSPORT ^b						
Drogi publiczne powiatowe i gminne o twardej nawierzchni ^c						
8	w kilometrach	719,2	719,2	733,4	746,3
9	na 100 km ² powierzchni miasta w km	244,6	245,5	250,3	254,7
FINANSE						
Dochody i wydatki budżetu miasta na 1 mieszkańca w zł						
10	dochody	1814,17	2397,18	2761,06	3090,37	3361,49
11	wydatki	1916,20	2463,95	2810,02	3198,37	3455,96
RACHUNKI REGIONALNE						
12	Produkt Krajowy Brutto na 1 mieszkańca w zł	22897	30282	32714	36817	40772
13	województwo = 100	131,6	127,5	127,8	129,0	131,3
14	Polska = 100	117,7	117,5	117,7	119,3	121,8
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ^{bc}						
Ogółem:						
15	w liczbach bezwzględnych	80832	96029	94387	94214	94578
16	na 10 tys. ludności	x	1251	1242	1251	1266
17	Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	x	84	89	89	92
18	Podmioty wyrejestrowane z rejestru REGON na 10 tys. ludności	x	54	106	87	83

^a Stan w czerwcu; według granic administracyjnych; od 2003 r. stan w dniu 1 I; według ewidencji gruntów. osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a As of June; by administrative borders; since 2003 as of 1 I; according to register of land. Data of the Voivodship farms in agriculture.

Tablice przeglądowe
Review tables

2009	2010	2011	2012	2013	SPECIFICATION	No.
					AGRICULTURE AND FORESTRY	
12,4	12,4	12,3	12,3	12,2	<i>Agricultural land^a in thous. ha</i>	1
42,1	42,1	42,0	41,9	41,7	<i>in % of city area</i>	2
166,5	169,2	169,8	169,3	170,2	<i>per capita in m²</i>	3
2861,8	2846,0	2839,8	2814,7	2801,7	<i>Forest land in ha</i>	4
					<i>of which forest areas:</i>	
2815,9	2799,4	2794,4	2769,4	2756,8	<i>in ha</i>	5
0,39	0,38	0,39	0,39	0,39	<i>per capita in a</i>	6
9,6	9,5	9,5	9,4	9,4	<i>Forest cover in %</i>	7
					TRANSPORT^b	
					<i>Hard surface powiat and gmina public roads^c:</i>	
742,7	742,6	742,6	738,3	740,3	<i>in kilometers</i>	8
253,5	253,4	253,4	252,0	252,7	<i>per 100 km² of urban area in km</i>	9
					FINANCE	
					<i>Revenue and expenditure of city budget per capita in zł</i>	
3602,34	3473,41	3775,46	4196,92	4997,12	<i>revenue</i>	10
3913,72	3740,33	4183,87	4601,87	5322,15	<i>expenditure</i>	11
					NATIONAL ACCOUNTS	
					<i>Gross Domestic Product per capita in zł</i>	12
43029	46633	49173	51198	.	<i>in zł</i>	
134,1	134,6	131,5	131,0	.	<i>voivodship = 100</i>	13
123,2	125,0	121,9	122,1	.	<i>Poland = 100</i>	14
					NATIONAL ECONOMY ENTITIES^{bc}	
					<i>Total:</i>	
84443	87822	86805	89431	90769	<i>in absolute numbers</i>	15
1137	1202	1197	1244	1276	<i>per 10 thous. of population</i>	16
					<i>Entities newly registered in REGON register per 10 thous. of population</i>	17
108	0123	106	116	114	<i>Entities removed from REGON register per 10 thous. of population</i>	18
237	74	117	76	90		

Dane Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Łodzi. *b* Stan w dniu 31 XII. *c* Bez

Centre of Geodetic and Cartographic Documentation in Łódź. *b* As of 31 XII. *c* Excluding persons tending private

ŁÓDŹ NA TLE WOJEWÓDZTWA W 2013 R.
ŁÓDŹ ON THE BACKGROUND OF THE VOIVODSHIP IN 2013

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Łódź		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	woje- wództwo = 100 <i>voivodship = 100</i>		
POWIERZCHNIA AREA				
Powierzchnia w km ²	18219	293	1,6	Area in km ²
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION				
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^a	68,0	98,3	x	Population connected to wastewater treatment plants in % total population ^a
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t: pyłowych	3,2	0,2	6,9	Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thous. t: particulates
gazowych	42960,8	2381,7	5,5	
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t	9107,5	604,9	6,6	Generated waste (during the year; excluding municipal waste) in thous. t
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) ^b w tys. t	575,8	187,1	32,5	Municipal waste collected (during the year) ^b in thous. t
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) służące: ochronie środowiska: w milionach złotych	1088,1	73,5	6,8	Outlays on fixed assets: (current prices) protection: in environmental: in million zlotys
gospodarce wodnej: w milionach złotych	72,2	7,8	10,8	
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE PUBLIC SAFETY				
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygo- towawczych: w tysiącach	66474	25675	38,7	Ascertained crimes in completed preparatory proceedings: in thousands
na 10 tys. ludności	264,0	360,9	x	
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	62,9	47,8	x	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %

^a Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – na podstawie szacunków, ludność ogółem - na podstawie bilansów. ^b Dane szacunkowe.

^a Population connected to wastewater treatments plants – estimated data, total population – based on balances.
^b Estimated data.

Tablice przeglądowe
Review tables

ŁÓDŹ NA TLE WOJEWÓDZTWA W 2013 R. (cd.)
ŁÓDŹ ON THE BACKGROUND OF THE VOIVODSHIP IN 2013 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Łódź		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	woje- wództwo = 100 voivodship = 100		
LUDNOŚĆ POPULATION				
Ludność ^a w tys.	2513,1	711,3	28,3	Population ^a in thous.
w tym kobiety	1315,4	387,6	29,5	of which females
Ludność ^a na 1 km ² powierzchni ogólnej	138	2426	x	Population ^a per 1 km ² of total area
Ludność w wieku nieproduk- cyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym ^a	60	62	x	Non-working age population per 100 persons of working age ^a
Małżeństwa	10916	2757	25,3	Marriages
na 1000 ludności	4,3	3,9	x	per 1000 population
Rozwody	4417	1605	36,3	Divorces
na 1000 ludności	1,8	2,2	x	per 1000 population
Urodzenia żywe	22420	5690	25,4	Live births
na 1000 ludności	8,9	8,0	x	per 1000 population
Zgony	31251	10325	33,0	Deaths
na 1000 ludności	12,4	14,4	x	per 1000 population
w tym zgony niemowląt	105	29	27,6	of which infant deaths
na 1000 urodzeń żywych	4,7	5,1	x	per 1000 live births
Przyrost naturalny na 1000 ludności.....	-3,5	-6,5	x	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-1,1	-2,2	x	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES				
Pracujący ^{ab} w tys.	560237	226792	40,5	Employed persons ^{ab} in thous.
Przeciętne miesięczne ^c wynagrodzenie brutto w zł	3510,20	3710,91	105,7	Average monthly ^c gross wages and salaries in zł
Bezrobotni ^a zarejestrowani w tys.	151,6	42,2	27,8	Registered unemployed persons ^a in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w %.....	14,1	12,3	x	Registered unemployment rate ^a in %

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^c Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. Patrz uwagi ogólne do Rocznika ust. 5.

^a As of 31 XII. ^b By actual workplace and kind of activity. ^c Excluding economic entities employing up to 9 persons. See general notes item 5.

ŁÓDŹ NA TLE WOJEWÓDZTWA W 2013 R. (cd.)
ŁÓDŹ ON THE BACKGROUND OF THE VOIVODSHIP IN 2013 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Łódź		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	woje- wództwo = 100 voivodship = 100		
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS				
Długość sieci ^a w km:				<i>Network^a in km:</i>
wodociągowej rozdzielczej ..	22415,8	1311,7	5,9	<i>water supply distribution</i>
kanalizacyjnej rozdzielczej ^b	5971,1	1115,9	18,7	<i>sewerage distribution^b</i>
gazowej	3501,6	1118,8	32,0	<i>gas supply</i>
Zasoby mieszkaniowe ^{ac}				<i>Dwelling stocks^{ac}</i>
mieszkania:				<i>dwellings:</i>
w tysiącach	992,4	348,2	35,1	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności	394,9	489,4	x	<i>per 1000 population</i>
izby:				<i>rooms:</i>
w tysiącach	3555,2	1070,9	30,1	<i>in thousands</i>
przeciętna liczba osób na 1 izbę	0,71	0,66	x	<i>average number of population per 1 room</i>
powierzchnia użytkowa mieszkań:				<i>useful floor area of dwellings:</i>
w tysiącach m ²	67608,0	18694,7	27,7	<i>in thousands m²</i>
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania .	68,1	53,7	x	<i>average usable floor space of 1 dwelling</i>
Mieszkania oddane do użytkowania:				<i>Dwellings completed:</i>
w tysiącach	6,0	1,4	23,9	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności:				<i>per 1000 population:</i>
mieszkania	2,4	2,0	x	<i>dwellings</i>
izby	11,5	7,1	x	<i>rooms</i>
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w m ²	126,3	84,6	x	<i>average useful floor area of dwelling in m²</i>
EDUKACJA ^d I WYCHOWANIE — stan na początku roku szkolnego EDUCATION^d — as of beginning of the school year				
Uczniowie w szkołach ^e w tys.:				<i>Pupils and students in schools^e in thous.:</i>
podstawowych	132,0	32,1	24,3	<i>primary</i>
gimnazjalnych	69,2	15,4	22,3	<i>lower secondary</i>

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Łącznie z kolektorami. ^c Na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych.

^d Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”. ^e Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych.

^a As of 31 XII. ^b Including collectors. ^c Based on balance of dwelling stocks. ^d See general notes to the chapter “Education”. ^e Excluding schools for adult, excluding post-secondary schools.

ŁÓDŹ NA TLE WOJEWÓDZTWA W 2013 R. (cd.)
ŁÓDŹ ON THE BACKGROUND OF THE VOIVODSHIP IN 2013 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Łódź		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>		woje- wództwo = 100 <i>voivodship</i> = 100	

EDUKACJA^a I WYCHOWANIE (dok.) — stan na początku roku szkolnego
EDUCATION^a (dok.) — as of beginning of the school year

Uczniowie w szkołach ^b w tys.:				<i>Pupils and students in schools^b in thous.:</i>
liceach ogólnokształcących ^c	36,7	12,3	33,4	<i>general secondary^c</i>
technicznych i zawodowych ^d	43,2	9,8	22,8	<i>technical secondary^d</i>
policealnych	20,7	6,8	32,6	<i>post-secondary</i>
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^e :				<i>Children attending pre- primary education establishments^e:</i>
w tysiącach	79,9	22,4	28,1	<i>in thousand</i>
na 1000 dzieci w wieku 3—6 lat	770	793	103,0	<i>per 1000 children aged 3—6</i>

OCHRONA ZDROWIA^f I POMOC SPOŁECZNA — stan w dniu 31 XII
HEALTH CARE^f AND SOCIAL WELFARE — as of 31 XII

Przychodnie	1493	629	42,1	<i>Out-patients departments</i>
Szpitala ogólne	74	31	41,9	<i>General hospitals</i>
Łóżka w szpitalach ogólnych ^g w tys.	13428	5773	43,0	<i>Beds in general hospitals^g in thous.</i>
Apteki ^h	863	292	33,8	<i>Pharmacies^h</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych.
^{c, d} Łącznie z uczniami: ^c — uzupełniających liceów ogólnokształcących, ^d — techników uzupełniających. ^e Bez
wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą. ^f Patrz uwagi ogólne do działu
Ochrona zdrowia i opieka społeczna”. ^g Łącznie z łóżkami i inkubatorami dla noworodków. ^h Bez aptek w stacjonarnych
zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach.

^a See general notes to the chapter “Education”. ^b Excluding schools for adult, excluding post-secondary schools.
^{c, d} Including students: ^c — supplementary general secondary schools, ^d — supplementary technical secondary schools.
^e Excluding pre-primary education in the units performing health care activities. ^f See general notes to the chapter “Health
care and social welfare”. ^g Including beds and incubators for newborns. ^h Excluding pharmacies in in-patient health care
facilities e.g. in hospitals.

ŁÓDŹ NA TLE WOJEWÓDZTWA W 2013 R. (cd.)
ŁÓDŹ ON THE BACKGROUND OF THE VOIVODSHIP IN 2013 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Łódź		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>		woje- wództwo = 100 voivodship = 100	
KULTURA. TURYSTYKA <i>CULTURE. TOURISM</i>				
Biblioteki publiczne ^a (łącznie z filiami)	548	82	15,0	<i>Public libraries ^a (including branches)</i>
Księgozbiór bibliotek publicznych ^a w tys. wol.	8722,8	1985,7	22,8	<i>Public library collections ^a in thous. vol.</i>
Muzea i oddziały muzealne ^a	47	19	40,4	<i>Museums with branches ^a</i>
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	906,4	488,1	53,9	<i>Museum and exhibition visitors in thous.</i>
na 10 tys. mieszkańców	3600	6823	x	<i>per 10 thous. of population</i>
Kina stałe ^a	22	6	27,3	<i>Fixed cinemas ^a</i>
Widzowie w kinach stałych w tys.	2043,5	1503,0	73,6	<i>Audience in fixed cinemas in thous.</i>
Baza noclegowa turystyki ^b :				<i>Tourist accommodation establishments ^b:</i>
obiekty (stan w dniu 31 VII) ..	357	67	18,8	<i>facilities (as of 31 VII)</i>
miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	23549	7294	31,0	<i>number of beds (as of 31 VII)</i>
korzystający z noclegów w tys.	1126,1	442,9	39,3	<i>tourists accommodated in thous.</i>
w tym turyści zagraniczni ...	148,5	78,5	52,9	<i>of which foreigners</i>

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ ^a
TRANSPORT AND COMMUNICATIONS ^a

Samochody zarejestrowane ^c w tys. szt.:				<i>Registered cars ^c in thous. units:</i>
osobowe	1275,9	331,6	26,0	<i>passenger cars</i>
ciężarowe i ciągniki siodłowe ^d	227,8	52,2	22,9	<i>lorries and road tractors ^d</i>

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^c Łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku. ^d Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

^a As of 31 XII. ^b Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^c Including cars having temporary permissions given at the end of the year. ^d Including vans.

ŁÓDŹ NA TLE WOJEWÓDZTWA W 2013 R. (dok.)
ŁÓDŹ ON THE BACKGROUND OF THE VOIVODSHIP IN 2013 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Łódź		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>		woje- wództwo = 100 <i>voivodship</i> = 100	
HANDEL^a				
TRADE^a				
Sklepy ^b	438	125	28,5	<i>Shops^b</i>
Liczba ludności na 1 sklep.....	5738	5691	x	<i>Population per shop</i>
Targowiska stałe.....	177	31	17,5	<i>Permanent marketplaces</i>
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ				
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY				
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^{ac}	237915	90769	38,2	<i>Entities of the national economy in the REGON register^{ac}</i>
w tym przemysł.....	29926	10692	35,7	<i>of which industry</i>
Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności.....	86	114	x	<i>Newly registered entities in REGON per 10 thous. of population</i>
RACHUNKI REGIONALNE W 2012 R.				
REGIONAL ACCOUNTS IN 2012				
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				<i>Gross domestic product (current prices):</i>
w milionach złotych.....	98819	36966	37,4	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	39080	51198	131,0	<i>per capita in zł</i>
Wartość dodana brutto (ceny bieżące) w mln zł.....	87565	32756	37,4	<i>Gross value added (current prices):</i>

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Hipermarkety, supermarkety, domy towarowe i domy handlowe. ^c Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a As of 31 XII. ^b Hypermarkets, supermarkets, departments stores and trade stores. ^c Excluding persons tending private farms in agriculture.

ŁÓDŹ NA TLE DUŻYCH MIAST W POLSCE
ŁÓDŹ COMPARED TO THE LARGEST CITIES IN POLAND

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Łódź	Bydgoszcz	Gdańsk
1	Powierzchnia (stan w dniu 31 XII) w km ² <i>Area (as of 31 XII) in km²</i>	2005	294	174	262
		2010	293	176	262
		2012	293	176	262
		2013	293	176	262
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
2	Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % wymagających oczyszczania " <i>Industrial and municipal waste waters treated in % of waste waters requiring treatment "</i>	2005	98,1	100,0	85,1
		2010	99,9	94,1	99,4
		2012	99,9	94,1	99,4
		2013	99,9	93,1	99,3
Zanieczyszczenia powietrza przez zakłady uciążliwe: <i>Air pollutants emitted by noxious plants:</i>					
3	emisja dwutlenku siarki na 1 km ² w t <i>emission of sulphur dioxide per 1 km² in t</i>	2005	47,6	49,9	52,1
		2010	34,2	40,4	37,7
		2012	26,2	30,8	29,7
		2013	23,1	23,9	17,8
4	zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych pyłowych <i>pollutants retained in pollutant reduction systems in % of pollutants generated particulates</i>	2005	99,6	98,0	99,1
		2010	99,8	99,0	99,0
		2012	99,9	99,3	98,9
		2013	99,8	99,0	99,1
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE PUBLIC SAFETY					
Przestępstwa stwierdzone: <i>Ascertained crimes:</i>					
5	w tysiącach <i>in thousands</i>	2005	39,4	16,6	28,1
		2010	28,9	11,5	24,3
		2012	25,7	12,7	15,3
		2013	25,7	10,8	17,6
6	na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	2005	51,2	45,2	61,3
		2010	39,4	31,4	52,8
		2012	35,6	35,0	33,3
		2013	36,0	30,1	38,1
w tym: <i>of which:</i>					
7	kryminalne <i>criminal</i>	2005	35,3	12,3	21,0
		2010	22,0	8,6	15,6
		2012	22,0	9,0	12,0
		2013	21,5	7,5	11,3
8	gospodarcze <i>commercial</i>	2005	1,6	3,2	6,1
		2010	4,5	1,8	7,5
		2012	1,8	2,7	2,1
		2013	2,4	2,3	5,0
9	Wypadki drogowe ogółem <i>Road traffic accidents in total</i>	2005	2048	419	644
		2010	1718	270	523
		2012	1666	264	667
		2013	1715	257	579

a Od 2010 r. zmieniono metodologię badań ścieków komunalnych, dane nie są w pełni porównywalne z danymi za
a Since 2010 the methodology of municipal wastewater survey has been changed; data are not strictly comparable

Tablice przeglądowe
Review tables

Katowice	Kraków	Lublin	Poznań	Szczecin	Warszawa	Wrocław	Lp. No.
165	327	148	261	301	517	293	1
165	327	147	262	301	517	293	
165	327	147	262	301	517	293	
165	327	147	262	301	517	293	
85,0	99,7	98,7	99,9	39,6	49,2	97,6	2
74,7	99,8	100,0	100,0	99,4	64,6	100,0	
75,7	99,9	99,9	100,0	98,5	75,9	100,0	
77,8	99,9	100,0	100,0	98,3	100,0	100,0	
19,8	49,0	20,1	30,7	27,1	55,1	31,2	3
17,1	27,0	12,3	14,7	12,9	46,0	14,7	
19,3	27,5	10,9	11,4	10,3	27,5	13,5	
16,2	23,2	15,8	10,9	9,3	27,2	16,5	
98,8	98,9	90,9	99,4	97,9	99,4	99,2	4
99,1	99,0	97,2	99,7	99,5	99,8	99,6	
99,4	98,9	96,8	99,5	99,5	99,8	99,5	
99,6	98,9	98,3	99,6	99,5	99,8	99,6	
22,5	45,3	17,7	34,8	21,1	90,7	38,1	5
19,3	33,4	12,8	28,4	18,0	57,3	38,0	
20,2	33,0	12,0	27,2	17,9	57,1	40,5	
18,7	31,3	11,1	29,8	15,0	55,7	34,8	
70,6	59,7	49,7	61,1	51,2	53,5	59,8	6
61,6	44,1	36,4	51,0	43,9	33,8	60,4	
65,5	43,5	34,6	49,3	43,7	33,4	64,1	
61,2	41,3	32,1	54,3	36,7	32,4	55,1	
19,4	40,8	15,0	28,8	18,1	79,0	31,0	7
16,0	29,2	10,9	24,1	14,5	47,4	30,6	
16,7	28,4	9,9	23,1	14,2	47,6	32,7	
13,7	26,2	8,9	23,9	12,1	46,0	28,7	
1,6	2,2	1,1	3,7	1,2	5,1	3,3	8
2,2	1,8	0,9	2,6	1,8	4,1	4,8	
2,5	2,4	1,1	2,4	1,9	5,0	5,2	
3,2	2,3	1,2	4,3	1,6	5,3	2,1	
509	1375	325	1141	537	1672	753	9
297	1199	272	408	617	1042	509	
306	1158	256	378	584	945	1351	
306	1065	229	352	630	1162	660	

lata poprzednie.
with data for previous year.

ŁÓDŹ NA TLE DUŻYCH MIAST W POLSCE (cd.)
ŁÓDŹ COMPARED TO THE LARGEST CITIES IN POLAND (cont.)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Łódź	Bydgoszcz	Gdańsk
	LUDNOŚĆ POPULATION				
1	Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys. <i>Population (as of 31 XII) in thous.</i>	2005 2010 2012 2013	767,6 730,6 719,0 711,3	366,1 364,4 361,3 359,4	458,1 460,5 460,4 461,5
2	w tym kobiety w tys. <i>of which females in thous.</i>	2005 2010 2012 2013	417,8 398,3 392,0 387,6	194,3 192,9 191,2 190,3	240,8 242,2 242,3 242,7
3	na 100 mężczyzn..... <i>per 100 males</i>	2005 2010 2012 2013	119 120 120 120	113 112 112 113	111 111 111 111
4	Ludność (stan w dniu 31 XII) na 1 km ² <i>Population (as of 31 XII) per 1 km²</i>	2005 2010 2012 2013	2608 2492 2452 2426	2098 2071 2053 2042	1748 1758 1758 1762
	Ludność w wieku w tys. (stan w dniu 31 XII): <i>Population aged in thous. (as of 31 XII):</i>				
5	0-19 lat..... <i>0-19 years</i>	2005 2010 2012 2013	130,7 118,2 114,6 113,2	75,3 67,7 64,8 63,7	89,3 84,4 82,8 82,8
6	20-64 lata..... <i>20-64 years</i>	2005 2010 2012 2013	508,4 487,6 470,8 460,6	238,6 241,3 236,8 233,9	301,5 305,4 301,8 299,9
7	65 lat i więcej..... <i>65 years and more</i>	2005 2010 2012 2013	128,5 124,8 133,5 137,5	52,2 55,4 59,6 61,8	67,2 70,6 75,8 78,8
8	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII) <i>Non-working age population per 100 persons at working age (as of 31 XII)</i>	2005 2010 2012 2013	52 56 60 62	53 55 58 59	51 55 58 60
9	Małżeństwa na 1000 ludności..... <i>Marriages per 1000 population</i>	2005 2010 2012 2013	4,5 5,1 4,5 3,9	5,5 5,8 5,1 4,3	5,2 5,4 4,6 4,3
10	Urodzenia żywe na 1000 ludności..... <i>Live births per 1000 population</i>	2005 2010 2012 2013	7,6 8,9 8,4 8,0	8,5 9,6 8,8 8,8	9,3 10,5 9,8 9,6

Tablice przeglądowe
Review tables

Katowice	Kraków	Lublin	Poznań	Szczecin	Warszawa	Wrocław	Lp. No.
317,2	756,6	355,0	567,9	411,1	1697,6	635,9	1
311,4	757,7	349,5	555,6	410,2	1700,1	630,7	
307,2	758,3	347,7	550,7	408,9	1715,5	631,2	
304,4	759,0	343,6	548,0	408,2	1724,4	632,1	
167,0	402,6	191,1	303,2	215,7	915,3	338,2	2
163,3	404,1	188,4	296,8	214,8	919,8	336,2	
161,1	405,1	187,7	294,2	214,6	928,6	336,9	
159,6	405,4	185,4	292,8	214,2	933,2	337,4	
111	114	117	115	110	117	114	3
110	114	117	115	110	118	114	
110	115	117	115	110	118	114	
110	115	117	115	110	118	115	
1928	2315	2407	2173	1367	3284	2172	4
1892	2319	2370	2122	1365	3287	2154	
1866	2320	2358	2103	1361	3317	2156	
1849	2322	2330	2092	1358	3334	2159	
62,1	143,8	72,8	106,0	79,4	288,0	113,2	5
53,3	135,5	66,4	97,8	73,5	292,5	106,0	
50,8	132,0	64,2	94,8	72,1	297,7	104,6	
49,8	132,2	62,6	94,5	71,5	301,9	105,0	
207,3	500,9	236,3	379,8	272,0	1119,3	424,1	6
205,5	503,2	232,8	375,5	275,7	1114,2	426,0	
201,7	500,2	229,7	365,8	271,5	1109,7	422,0	
198,6	496,8	225,2	360,0	268,8	1107,0	418,5	
47,9	111,9	45,8	82,1	59,8	290,3	98,7	7
52,6	119,1	50,3	82,3	61,0	293,4	98,7	
54,8	126,1	53,7	90,1	65,3	308,2	104,5	
56,0	130,0	55,8	93,6	67,9	315,5	108,5	
54	51	49	48	50	53	49	8
55	53	53	52	53	57	52	
57	56	56	56	56	61	55	
58	58	58	58	58	62	57	
4,8	4,8	5,7	5,2	5,0	5,0	5,2	9
6,0	5,4	5,6	5,7	5,0	5,3	5,6	
5,1	4,5	4,8	5,1	4,6	4,5	5,0	
4,6	4,3	4,3	4,4	4,1	4,2	4,2	
7,7	8,8	9,3	9,5	8,5	9,0	8,0	10
9,5	10,4	10,1	10,9	9,1	11,6	10,4	
8,8	9,7	9,8	10,5	8,7	11,0	9,7	
8,6	9,7	9,1	10,3	8,2	10,7	9,6	

ŁÓDŹ NA TLE DUŻYCH MIAST W POLSCE (cd.)
ŁÓDŹ COMPARED TO THE LARGEST CITIES IN POLAND (cont.)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Łódź	Bydgoszcz	Gdańsk
	LUDNOŚĆ (dok.) POPULATION (cont.)				
1	Urodzenia dziewcząt na 100 chłopców <i>Births of girls per 100 population</i>	2005 2010 2012 2013	91,8 93,9 96,0 94,2	98,1 94,1 92,3 90,6	96,9 91,6 93,6 91,7
2	Zgony na 1000 ludności..... <i>Deaths per 1000 population</i>	2005 2010 2012 2013	13,8 13,9 14,2 14,4	9,5 10,2 10,4 10,5	9,3 9,5 10,0 10,1
3	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych <i>Infant deaths per 1000 live births</i>	2005 2010 2012 2013	6,8 3,2 3,3 5,1	5,5 6,8 3,4 6,3	8,8 5,0 4,7 3,2
4	Przyrost naturalny na 1000 ludności <i>Natural increase per 1000 population</i>	2005 2010 2012 2013	-6,1 -4,9 -5,8 -6,5	-1,0 -0,6 -1,6 -1,7	0,0 1,1 -0,2 -0,5
5	Saldo migracji na 1000 ludności..... <i>Net migration per 1000 population</i>	2005 2010 2012 2013	-1,8 -2,3 -2,3 -2,2	-4,5 -3,5 -3,0 -2,7	-0,7 -0,2 0,0 2,4
	RYNEK PRACY LABOUR MARKET				
	Pracujący ^a : <i>Employed persons^a:</i>				
6	w tysiącach <i>in thousands</i>	2005 2010 2012 2013	197,6 231,0 225,3 226,8	108,0 117,2 114,4 116,5	131,1 143,2 146,7 150,3
7	na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	2005 2010 2012 2013	257,4 316,1 313,4 318,8	294,9 321,6 313,6 324,1	286,3 310,9 318,6 325,5
	w tym kobiety: <i>of which females:</i>				
8	w tysiącach <i>in thousands</i>	2005 2010 2012 2013	102,2 122,4 119,0 119,9	53,3 59,0 58,7 59,7	63,9 70,7 73,5 75,8
9	w % ogółu pracujących..... <i>in % of total employed persons</i>	2005 2010 2012 2013	51,7 53,0 52,8 52,9	49,4 50,3 51,4 51,3	48,7 49,4 50,1 50,4

^a Według faktycznego miejsca pracy, bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, dane dotyczą
^a By an actual place of work, excluding persons working on private farms in agriculture, data refers to economic

Tablice przeglądowe
Review tables

Katowice	Kraków	Lublin	Poznań	Szczecin	Warszawa	Wrocław	Lp. No.
90,9	92,9	95,3	94,5	95,0	96,4	95,9	1
97,7	93,3	93,6	96,9	90,0	92,3	95,4	
95,5	93,2	99,4	95,0	90,7	93,7	93,7	
93,4	94,2	93,9	97,7	97,4	94,7	90,7	
11,2	9,6	9,2	9,5	9,8	10,5	9,7	2
11,5	9,4	9,1	10,1	10,1	10,4	10,1	
11,7	9,7	9,1	10,3	10,3	10,8	10,3	
11,8	9,5	9,0	10,5	10,4	10,9	10,3	
9,1	5,6	10,0	5,7	5,8	4,4	7,2	3
5,1	3,7	4,3	4,8	7,2	3,8	6,7	
5,9	3,1	3,5	3,6	6,2	4,5	5,2	
8,0	3,9	3,5	4,9	6,5	2,8	5,6	
-3,5	-0,8	0,0	0,0	-1,3	-1,5	-1,8	4
-2,1	1,0	0,9	0,7	-1,0	1,2	0,2	
-2,9	0,0	0,7	0,2	-1,7	0,2	-0,6	
-3,2	0,3	0,1	-0,2	-2,2	-0,2	-0,7	
-3,5	2,0	-2,7	-3,7	0,1	4,9	2,2	5
-3,5	0,5	-3,8	-5,4	-0,7	2,3	1,1	
-3,2	1,0	-2,7	-4,2	0,5	3,9	1,4	
-4,3	1,3	-2,5	-4,7	0,4	4,8	2,2	
143,5	249,1	102,9	222,2	107,7	746,1	189,7	6
158,5	284,7	114,8	227,5	109,0	806,9	233,0	
157,3	290,2	115,2	228,8	106,6	813,4	233,6	
161,9	298,2	116,3	227,0	108,2	808,5	240,6	
452,4	329,2	289,8	391,4	261,9	439,5	298,3	7
507,9	375,8	328,5	409,4	265,6	474,6	369,4	
511,8	382,7	331,2	415,4	260,8	474,1	370,1	
531,8	392,9	338,4	414,1	265,0	468,9	380,7	
66,0	122,2	54,5	104,7	54,2	375,2	95,0	8
75,1	143,4	59,9	112,7	57,9	419,6	120,5	
76,8	146,3	60,8	114,4	56,7	428,4	121,2	
79,6	152,7	62,1	114,9	57,6	431,0	125,6	
46,0	49,1	53,0	47,1	50,3	50,3	50,1	9
47,5	50,3	52,2	49,5	53,1	52,0	51,7	
48,9	50,4	52,8	50,0	53,2	52,7	51,9	
49,2	51,2	53,4	50,6	53,3	53,3	52,2	

podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
entities with more than 9 employees.

ŁÓDŹ NA TLE DUŻYCH MIAST W POLSCE (cd.)
ŁÓDŹ COMPARED TO THE LARGEST CITIES IN POLAND (cont.)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Łódź	Bydgoszcz	Gdańsk
	RYNEK PRACY (cd.) LABOUR MARKET (cont.)				
1	Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w tys. <i>Average paid employment in enterprise sector in thous.</i>	2010 2012 2013	116,1 116,3 113,9	57,5 57,1 56,2	81,0 81,3 80,3
2	sektor publiczny..... <i>public sector</i>	2010 2012 2013	10,1 9,6 9,4	6,1 6,3 5,6	18,1 14,7 12,5
3	sektor prywatny..... <i>private sector</i>	2010 2012 2013	106,0 106,7 104,6	51,4 50,8 50,6	62,9 66,6 67,8
	w tym: <i>of which:</i>				
4	przemysł..... <i>industry</i>	2010 2012 2013	47,7 44,0 42,8	29,2 28,6 28,0	36,3 31,4 28,6
5	budownictwo..... <i>construction</i>	2010 2012 2013	7,1 7,3 6,4	4,3 4,3 3,7	8,4 9,0 8,8
6	handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>trade; repair of motor vehicles</i>	2010 2012 2013	27,9 28,4 27,6	9,9 9,6 8,8	13,7 14,1 14,9
7	Przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł <i>Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector in zł</i>	2010 2012 2013	3109,47 3379,55 3563,78	3010,81 3272,71 3326,13	4289,57 4629,39 4741,17
8	Bezrobotni zarejestrowani w tys. (stan w dniu 31 XII) <i>Registered unemployed persons in thous. (as of 31 XII)</i>	2005 2010 2012 2013	54,7 33,7 41,0 42,2	17,4 13,0 13,9 14,2	18,7 10,9 13,1 13,9
9	w tym kobiety..... <i>of which females</i>	2005 2010 2012 2013	27,2 16,7 19,8 19,9	9,6 6,8 7,2 7,3	10,5 5,4 7,1 7,3
10	bezrobotni w wieku poniżej 25 lat w % ogółu bezrobotnych <i>unemployed persons below age 25 in % of total</i>	2005 2010 2012 2013	12,8 11,1 10,3 9,3	18,4 15,8 13,7 12,3	15,2 14,0 10,7 9,7
11	długotrwale bezrobotni w % ogółu bezrobotnych <i>long-term unemployed in % of total</i>	2005 2010 2012 2013	51,8 30,0 39,1 44,3	45,2 21,2 29,7 32,7	43,9 14,1 27,3 36,4

Tablice przeglądowe
Review tables

Katowice	Kraków	Lublin	Poznań	Szczecin	Warszawa	Wrocław	Lp. No.
159,5	195,8	60,8	137,7	43,9	942,1	154,6	1
158,3	204,9	66,6	141,0	46,5	955,7	164,6	
154,1	200,6	66,0	138,6	45,7	954,8	166,9	
97,4	19,8	5,3	19,3	6,0	270,1	14,4	2
92,2	10,9	4,5	18,6	5,8	249,3	8,4	
84,6	11,8	4,3	16,9	5,8	245,9	8,4	
62,1	176,0	55,5	118,4	37,9	671,9	140,2	3
66,1	194,0	62,0	122,5	40,7	706,4	156,2	
69,6	188,8	61,7	121,7	39,9	708,9	158,6	
104,0	53,1	20,1	50,0	13,1	150,7	43,2	4
103,3	57,8	25,3	50,0	13,7	151,3	38,1	
100,3	55,6	25,4	47,7	14,6	165,4	38,6	
11,9	18,9	7,1	10,9	4,8	50,7	11,6	5
12,0	19,5	8,2	9,6	5,5	63,9	12,1	
10,1	17,1	7,4	8,4	4,1	57,6	10,8	
14,4	63,8	22,5	37,4	8,2	213,7	37,4	6
14,5	63,4	22,2	37,3	8,1	215,1	45,2	
13,8	63,6	22,3	37,6	8,2	210,9	43,0	
4703,27	3435,94	3156,83	3842,08	3433,37	4483,17	3440,73	7
5309,69	3774,48	3891,93	4148,48	3774,29	4842,79	3651,53	
5426,75	3918,83	4089,33	4274,17	3912,12	4971,40	3820,69	
14,1	25,3	18,9	19,6	25,5	58,4	31,4	8
7,7	18,7	16,1	11,2	16,5	38,6	17,5	
10,8	23,9	17,1	13,7	19,1	49,2	19,0	
11,3	24,7	17,4	13,5	18,5	54,8	18,6	
7,8	14,0	10,0	11,0	13,2	30,1	16,9	9
4,1	9,6	8,1	5,7	8,0	18,5	9,3	
5,7	12,0	8,6	7,1	9,3	24,0	9,7	
5,9	12,1	8,5	6,9	9,2	26,4	9,5	
18,1	14,6	17,8	15,3	13,9	11,9	11,7	10
16,1	13,9	14,6	13,9	12,7	8,9	9,8	
14,7	11,5	12,9	10,9	11,1	8,5	8,4	
13,7	10,5	11,7	9,1	9,7	7,7	7,5	
45,2	47,5	50,7	46,9	53,5	51,6	57,0	11
15,3	26,9	38,0	14,1	24,0	37,7	30,8	
29,1	29,2	42,7	21,0	35,6	36,2	30,1	
37,8	37,8	46,5	29,6	39,2	41,4	35,8	

ŁÓDŹ NA TLE DUŻYCH MIAST W POLSCE (cd.)
ŁÓDŹ COMPARED TO THE LARGEST CITIES IN POLAND (cont.)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Łódź	Bydgoszcz	Gdańsk
RYNEK PRACY (dok.)					
LABOUR MARKET (cont.)					
1	Stopa bezrobocia (stan w dniu 31 XII) w % <i>Unemployment rate (as of 31 XII) in %</i>	2005	16,4	10,7	9,6
		2010	10,0	8,0	5,4
		2012	12,0	8,6	6,3
		2013	12,3	8,8	6,5
WARUNKI MIESZKANIOWE					
LIVING CONDITIONS					
Ludność - w % ludności miasta - korzystająca z: <i>Population - in % of total urban area population</i>					
- using:					
2	wodociągu <i>water-line system</i>	2005	94,6	96,6	96,8
		2010	94,7	96,7	98,5
		2012	94,7	96,8	98,8
		2013	94,8	96,8	98,8
3	kanalizacji <i>sewerage system</i>	2005	85,0	89,1	93,0
		2010	85,3	91,2	95,2
		2012	86,3	91,8	96,1
		2013	86,8	91,9	96,2
Zużycie w gospodarstwach domowych: <i>Consumption in households:</i>					
4	wody na 1 mieszkańca w m ³ <i>water per capita in m³</i>	2005	45,8	37,6	40,1
		2010	41,7	35,4	37,6
		2012	40,4	33,9	37,0
		2013	39,7	33,4	36,8
5	energii elektrycznej na 1 mieszkańca w kW-h <i>electricity per capita in kW-h</i>	2005	792,1	617,0	861,8
		2010	869,9	670,8	922,8
		2012	827,5	649,2	876,6
		2013	836,9	641,8	874,3
6	gazu sieciowego na 1 odbiorcę w m ³ <i>network gas per 1 consumer in m³</i>	2005	349,0	364,5	373,2
		2010	288,7	353,3	518,9
		2012	282,0	336,8	428,7
		2013	281,5	331,4	471,4
Zasoby mieszkaniowe ^a (stan w dniu 31 XII): <i>Dwelling stocks ^a (as of 31 XII):</i>					
mieszkania: <i>dwelling:</i>					
7	w tys. <i>in thous.</i>	2005	331,9	135,9	172,3
		2010	342,9	143,2	190,4
		2012	346,8	145,0	199,5
		2013	348,2	146,0	203,2
8	na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	2005	432,4	371,2	376,1
		2010	469,3	392,9	413,5
		2012	482,3	401,5	433,4
		2013	489,4	406,1	440,3

^a Dla 2005 r. dane dotyczą zasobów mieszkaniowych zamieszkałych, dla 2010, 2012 i 2013 r. - zasobów
^a For 2005 data concerns inhabited dwelling stock, for 2010, 2012 and 2013 - inhabited and uninhabited dwelling

Tablice przeglądowe
Review tables

Katowice	Kraków	Lublin	Poznań	Szczecin	Warszawa	Wrocław	Lp. No.
7,0	6,9	12,2	6,1	14,1	5,6	11,0	1
3,8	4,7	9,6	3,6	9,7	3,5	5,5	
5,2	5,8	9,9	4,2	11,0	4,3	5,7	
5,4	5,8	10,0	4,2	10,6	4,8	5,5	
97,9	99,7	94,9	95,4	96,1	94,6	95,8	2
98,0	99,7	95,0	96,5	96,2	95,2	96,2	
98,0	99,7	95,2	96,6	96,2	95,5	96,5	3
98,0	99,7	95,2	96,6	96,2	95,5	96,5	
89,4	89,0	89,7	89,6	86,8	90,9	86,9	
89,5	90,6	90,0	90,4	87,6	91,7	89,3	
89,7	91,1	90,3	90,9	87,7	92,1	91,5	3
90,0	91,3	90,5	91,2	87,7	92,6	91,7	
40,5	48,4	39,3	42,2	44,1	54,1	43,2	4
36,8	47,2	36,7	41,2	38,0	48,2	43,0	
36,3	46,2	36,3	41,0	36,2	46,3	42,4	
35,7	46,0	35,7	40,4	34,1	46,5	43,0	5
809,0	960,3	666,1	793,7	714,1	912,6	801,1	
865,4	1058,2	719,6	871,7	775,7	988,4	954,8	
822,4	1014,1	704,7	837,2	727,2	1014,1	866,6	
853,3	1009,5	702,5	841,1	725,6	993,3	863,4	6
384,7	627,4	439,8	733,0	519,3	411,3	470,2	
399,5	551,2	508,7	700,5	577,7	488,2	558,6	
398,5	558,3	451,2	621,3	511,6	477,7	516,4	
397,8	555,5	448,8	645,9	543,4	472,3	535,7	7
132,8	293,3	130,6	221,7	154,9	753,2	246,3	
137,5	328,0	138,5	236,6	165,2	850,9	272,5	
138,4	339,4	142,0	241,7	168,5	872,6	282,5	
138,7	346,4	144,3	244,2	169,8	885,4	290,3	8
418,6	387,6	367,9	390,4	376,7	443,7	387,3	
441,7	432,9	396,2	425,9	402,7	500,5	432,1	
450,4	447,6	408,4	438,8	412,0	508,6	447,6	
455,7	456,4	420,0	445,5	416,1	513,4	459,2	

mieszkańczych zamieszkałych i niezamieszkałych, dla 2011 r. - dane NSP 2011.
stock, for 2011 - data of the National Census of Population and Housing 2011.

ŁÓDŹ NA TLE DUŻYCH MIAST W POLSCE (cd.)
ŁÓDŹ COMPARED TO THE LARGEST CITIES IN POLAND (cont.)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Łódź	Bydgoszcz	Gdańsk
	WARUNKI MIESZKANIOWE (dok.) LIVING CONDITIONS (cont.)				
	Zasoby mieszkaniowe ^a (stan w dniu 31 XII) (dok.): Dwelling stocks ^a (as of 31 XII) (cont.):				
1	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² average usable floor space of 1 dwelling in m ²	2005 2010 2012 2013	52,8 53,3 53,6 53,7	57,0 57,7 57,8 57,9	57,9 59,1 59,4 59,5
	Oddane do użytkowania: Completed				
	mieszkania: dwellings:				
2	w tys. in thous.	2005 2010 2012 2013	0,7 2,1 2,6 1,4	0,5 1,0 1,0 1,0	2,6 3,5 5,1 3,9
3	na 1000 ludności per 1000 population	2005 2010 2012 2013	0,9 2,8 3,6 2,0	1,4 2,7 2,8 2,9	5,7 7,7 11,1 8,4
4	na 1000 zawartych małżeństw per 1000 contracted marriages	2005 2010 2012 2013	198 555 795 520	251 474 549 668	1121 1413 2411 1933
	izby: rooms:				
5	w tys..... in thous.	2005 2010 2012 2013	3,3 7,0 8,1 5,1	1,8 3,4 3,1 3,3	8,7 11,3 14,6 11,5
6	na 1000 ludności per 1000 population	2005 2010 2012 2013	4,3 9,5 11,3 7,1	4,9 9,3 8,5 9,0	18,9 24,5 31,7 25,0
7	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² average usable floor space of 1 dwelling in m ²	2005 2010 2012 2013	131,5 88,4 71,3 84,6	72,1 70,3 62,8 69,2	76,3 72,9 65,5 65,1

^a Dla 2005 r. dane dotyczą zasobów mieszkaniowych zamieszkanymi, dla 2010, 2012 i 2013 r. - zasobów
^a For 2005 data concerns inhabited dwelling stock, for 2010, 2012 and 2013 - inhabited and uninhabited dwelling

Tablice przeglądowe
Review tables

Katowice	Kraków	Lublin	Poznań	Szczecin	Warszawa	Wrocław	Lp. No.
57,8	56,0	58,5	63,5	60,1	56,3	59,8	1
59,6	57,3	59,5	64,5	63,5	58,2	71,4	
59,8	57,6	59,8	64,6	63,7	58,6	71,7	
59,9	57,7	59,9	64,7	63,8	58,7	70,7	
0,3	4,6	1,7	3,4	1,5	14,4	2,0	2
1,1	4,7	1,8	3,2	1,5	12,5	4,7	
0,4	6,8	2,2	2,7	1,9	13,5	6,7	
0,5	7,0	2,4	2,6	1,4	13,1	7,8	
1,0	6,0	4,7	5,9	3,7	8,5	3,1	3
3,6	6,2	5,0	5,7	3,7	7,3	7,4	
1,2	9,0	6,3	4,9	4,8	7,9	10,6	
1,7	9,2	6,9	4,7	3,5	7,6	12,4	
208	1281	835	1169	769	1723	613	4
607	1156	895	1005	731	1391	1320	
239	1980	1314	974	1027	1746	2115	
366	2149	1623	1071	844	1799	2928	
1,4	14,6	6,1	11,3	5,4	41,7	6,2	5
3,5	14,6	6,0	10,4	5,3	36,8	12,7	
1,6	19,4	8,0	8,5	5,9	38,8	18,7	
1,9	19,5	8,1	7,7	4,6	37,3	20,4	
4,4	19,2	17,1	19,8	13,1	24,6	9,8	6
11,3	19,3	17,2	18,7	12,8	21,7	20,2	
5,3	25,5	22,9	15,4	14,3	22,7	29,6	
6,2	25,7	23,2	14,0	11,2	21,7	32,3	
123,2	66,6	72,2	83,9	78,8	72,5	68,4	7
79,1	71,4	70,2	72,5	79,0	73,8	62,8	
115,9	63,1	72,5	71,0	70,1	71,9	65,4	
93,9	63,4	63,7	71,2	77,3	70,8	57,7	

mieszkańczych zamieszkałych i niezamieszkałych, dla 2011 r. - dane NSP 2011.
stock, for 2011 - data of the National Census of Population and Housing 2011.

ŁÓDŹ NA TLE DUŻYCH MIAST W POLSCE (cd.)
ŁÓDŹ AGAINST COMPARED TO THE LARGEST CITIES IN POLAND (cont.)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Łódź	Bydgoszcz	Gdańsk
	SZKOLNICTWO I WYCHOWANIE ^a EDUCATION ^a				
1	Przedszkola 2005 <i>Nursery schools</i>	2010 2012 2013	165 185 196 205	59 69 77 83	81 102 123 133
2	Miejsca w przedszkolach w tys..... 2005 <i>Places in nursery schools in thous.</i>	2010 2012 2013	17,7 18,4 20,2 21,2	8,1 9,5 10,7 11,1	7,4 9,1 10,2 10,8
3	Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w tys. <i>Children in pre-school education institutions in thous.</i>	2005 2010 2012 2013	15,9 19,1 21,3 22,4	8,1 10,0 11,3 11,7	9,8 12,0 14,0 15,2
4	w tym w przedszkolach 2005 <i>of which in nursery schools</i>	2010 2012 2013	15,4 17,8 19,5 20,3	7,6 9,1 10,0 10,4	7,1 8,7 9,9 10,1
	Szkoły ^b : <i>Schools ^b:</i>				
5	podstawowe..... 2005/2006 <i>primary</i>	2010/2011 2012/2013 2013/2014	126 135 133 136	54 56 56 56	85 83 86 87
6	gimnazja 2005/2006 <i>lower secondary</i>	2010/2011 2012/2013 2013/2014	91 89 88 85	52 58 60 61	58 59 61 62
7	zasadnicze zawodowe 2005/2006 <i>basic vocational</i>	2010/2011 2012/2013 2013/2014	17 22 21 21	17 18 20 18	17 13 13 13
8	licea ogólnokształcące 2005/2006 <i>general secondary</i>	2010/2011 2012/2013 2013/2014	59 54 56 56	24 31 30 29	30 33 31 31
9	licea profilowane..... 2005/2006 <i>specialized secondary</i>	2010/2011 2012/2013 2013/2014	23 7 4 3	12 4 3 3	19 3 2 2

^a Stan na początku roku szkolnego. ^b Dla dzieci i młodzieży; łącznie ze specjalnymi.

^a As of the beginning of a school year. ^b For children and youth; including special schools.

Katowice	Kraków	Lublin	Poznań	Szczecin	Warszawa	Wroclaw	Lp. No.
93	167	78	161	65	471	116	1
103	209	113	195	75	546	124	
109	247	134	206	81	602	136	
112	258	135	214	82	643	142	
7,9	18,7	8,0	14,9	7,8	42,3	12,9	2
8,7	21,9	10,8	17,5	9,4	52,1	15,1	
9,4	25,0	12,0	18,3	9,4	57,8	17,1	
9,7	26,3	12,5	18,8	9,8	61,2	17,9	
7,2	19,9	8,9	15,6	9,7	45,0	14,0	3
8,4	23,2	11,3	18,6	11,9	59,3	17,7	
9,2	25,9	12,2	19,9	13,0	66,5	20,5	
9,5	27,1	12,8	20,7	13,4	70,5	22,2	
7,1	17,7	8,2	13,9	7,6	40,5	12,0	4
8,3	20,9	10,4	16,6	9,2	50,0	14,7	
8,9	23,8	11,0	17,3	9,0	55,4	16,4	
9,2	24,6	11,4	17,6	8,9	57,9	17,2	
51	145	47	103	70	280	102	5
52	150	51	105	68	290	100	
55	152	51	108	67	311	104	
55	154	52	110	67	317	106	
42	99	33	83	65	217	73	6
43	106	37	85	60	225	72	
44	108	38	85	60	231	71	
44	111	38	86	58	231	71	
12	31	15	19	20	33	17	7
13	36	15	24	21	37	18	
11	36	14	22	18	37	22	
11	36	13	21	18	36	22	
24	57	35	51	36	167	46	8
21	56	35	48	33	150	42	
20	55	37	48	30	145	41	
20	53	36	46	29	144	40	
7	19	16	22	15	33	20	9
4	10	6	5	1	12	12	
2	7	4	3	-	11	10	
2	4	2	2	-	8	9	

ŁÓDŹ NA TLE DUŻYCH MIAST W POLSCE (cd.)
ŁÓDŹ COMPARED TO THE LARGEST CITIES IN POLAND (cont.)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Łódź	Bydgoszcz	Gdańsk
	SZKOLNICTWO I WYCHOWANIE ^a (cd.) EDUCATION ^a (cont.)				
	Szkoły ^b (dok.): Schools ^b (cont.):				
1	Technika ^c <i>technical secondary ^c</i>	2005/2006 2010/2011 2012/2013 2013/2014	40 31 28 27	40 33 34 34	22 16 14 15
2	policealne <i>post-secondary</i>	2005/2006 2010/2011 2012/2013 2013/2014	33 14 12 12	13 7 8 8	15 5 11 12
	Uczniowie w szkołach ^b w tys.: <i>Pupils of education ^b in thous.:</i>				
3	podstawowych <i>primary</i>	2005/2006 2010/2011 2012/2013 2013/2014	36,6 31,3 31,6 32,1	21,8 17,2 17,3 17,5	25,2 21,6 22,4 22,9
4	gimnazjalnych <i>lower secondary</i>	2005/2006 2010/2011 2012/2013 2013/2014	22,8 17,9 16,0 15,4	13,5 10,2 9,2 8,8	15,0 11,8 11,2 10,8
5	zasadniczych zawodowych <i>basic vocational</i>	2005/2006 2010/2011 2012/2013 2013/2014	2,0 2,0 2,0 1,9	2,3 2,5 2,2 2,1	1,6 2,0 1,9 1,8
6	liceach ogólnokształcących <i>general secondary</i>	2005/2006 2010/2011 2012/2013 2013/2014	18,6 14,6 12,9 12,3	9,3 6,4 5,6 5,4	9,9 8,4 7,7 7,4
7	liceach profilowanych <i>specialized secondary</i>	2005/2006 2010/2011 2012/2013 2013/2014	2,6 0,7 0,4 0,2	1,0 0,2 0,1 0,1	2,4 0,3 0,1 0,0
8	technikach ^c <i>technical secondary ^c</i>	2005/2006 2010/2011 2012/2013 2013/2014	5,0 6,2 6,7 6,8	5,7 7,0 7,1 7,0	5,8 6,0 5,3 5,2
9	policealnych <i>post-secondary</i>	2005/2006 2010/2011 2012/2013 2013/2014	2,3 1,0 0,8 0,7	1,3 0,4 0,6 0,5	1,0 0,4 1,1 1,0

^a Stan na początku roku szkolnego. ^b Dla dzieci i młodzieży. ^c Łącznie z uzupełniającymi technikami.
^a As of the beginning of a school year. ^b For children and youth. ^c Including supplementary schools.

Tablice przeglądowe
Review tables

Katowice	Kraków	Lublin	Poznań	Szczecin	Warszawa	Wroclaw	Lp. No.
25	44	36	29	29	85	7	1
21	32	21	25	23	52	20	
18	31	23	22	21	58	21	
19	31	23	21	19	57	21	
16	39	18	36	16	46	43	2
5	19	8	19	5	39	28	
9	21	13	20	7	40	25	
9	20	12	21	9	35	19	
17,3	39,5	20,5	29,6	23,0	78,3	30,7	3
13,6	35,8	18,2	27,6	19,4	80,7	26,4	
13,4	36,6	18,5	28,7	20,0	88,7	27,0	
13,7	37,1	18,7	29,2	20,1	92,9	27,9	
11,1	24,0	12,5	18,4	13,6	46,1	19,5	4
7,8	19,1	9,8	14,5	11,2	39,4	15,0	
6,8	18,0	9,5	13,5	10,1	38,0	14,1	
6,5	17,9	9,3	13,4	9,9	38,5	13,8	
1,2	3,9	1,8	3,0	1,9	3,7	3,0	5
1,1	3,7	1,6	2,6	1,9	3,0	2,4	
1,0	3,3	1,4	2,4	1,8	2,6	2,2	
0,9	2,9	1,3	2,2	1,6	2,4	2,1	
6,7	21,6	12,4	17,5	9,8	48,1	15,2	6
5,7	18,6	11,5	14,4	8,4	40,9	12,0	
5,2	17,0	10,7	13,1	7,5	38,6	11,0	
4,9	16,3	10,2	12,7	7,1	37,7	10,7	
0,6	2,5	2,0	3,1	1,7	4,2	7,4	7
0,3	0,6	0,4	0,5	0,0	1,1	1,4	
0,1	0,3	0,1	0,3	-	0,5	0,7	
0,0	0,1	0,0	0,1	-	0,2	0,3	
6,4	10,9	5,3	6,5	4,3	11,3	0,5	8
4,5	11,0	5,8	7,4	5,3	14,7	5,5	
4,0	10,7	5,5	7,0	5,6	16,2	6,1	
3,9	10,7	5,8	7,2	5,7	16,5	6,3	
1,5	3,8	2,8	3,1	1,5	4,5	3,9	9
0,1	2,0	1,2	1,4	0,9	3,6	1,8	
0,7	2,7	1,6	1,6	1,1	3,6	1,8	
0,6	2,5	1,4	1,5	1,2	2,9	1,4	

ŁÓDŹ NA TLE DUŻYCH MIAST W POLSCE (cd.)
ŁÓDŹ COMPARED TO THE LARGEST CITIES IN POLAND (cont.)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Łódź	Bydgoszcz	Gdańsk
	SZKOLNICTWO I WYCHOWANIE ^a (dok.) EDUCATION ^a (cont.)				
1	Studenci ^b szkół wyższych w tys. 2005	2005	113,8	42,7	71,9
	<i>Students ^b in tertiary education institutions</i>	2010	100,9	44,5	80,6
	<i>in thous.</i>	2012	91,5	40,2	80,9
		2013	83,5	36,4	78,5
	OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA (Stan w dniu 31 XII) HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE (As of 31 XII)				
2	Apteki 2005	2005	298	143	141
	<i>Pharmacies</i>	2010	305	120	165
		2012	288	126	173
		2013	292	124	184
3	Liczba ludności na 1 aptekę 2005	2005	2576	2560	3249
	<i>Population per pharmacy</i>	2010	2396	3037	2791
		2012	2496	2867	2661
		2013	2436	2899	2508
4	Żłobki ^c z oddziałami 2005	2005	30	8	9
	<i>Nurseries ^c</i>	2010	30	7	9
		2012	37	10	9
		2013	39	9	21
5	Dzieci w żłobkach na 1000 dzieci w wieku do 3 lat 2005	2005	93,5	38,0	42,4
	<i>Children in nurseries per 1000 children</i>	2010	121,2	54,3	44,3
	<i>aged 3</i>	2012	134,5	91,2	46,8
		2013	139,5	85,6	58,9
6	Stacjonarne placówki pomocy społecznej ^d 2005	2005	27	7	7
	<i>Social welfare homes ^d</i>	2010	25	6	20
		2012	26	6	24
		2013	25	6	25
7	Miejsca w domach pomocy społecznej 2005	2005	2724	873	517
	<i>Places in social welfare homes</i>	2010	2517	652	1174
		2012	2753	608	1148
		2013	2747	698	1177

^a Stan na początku roku szkolnego. ^b Studenci filii, wydziałów i instytutów zamiejscowych zostali wykazani w miejscu wewnętrznym i administracji. ^c Od 2012 r. łącznie z klubami dziecięcymi. ^d W 2005 r. - zakłady pomocy społecznej.

^a As of the beginning of a school year. ^b Data of students is given according to the seat National of the tertiary Ministry of the Interior and Administration. ^c Since 2012 including children's clubs. ^d In 2005 - social of welfare facilities.

Tablice przeglądowe
Review tables

Katowice	Kraków	Lublin	Poznań	Szczecin	Warszawa	Wrocław	Lp. No.
71,1	173,8	85,5	132,9	65,5	277,8	136,8	1
72,7	185,4	84,2	133,6	56,5	270,1	143,2	
63,1	181,9	77,2	128,2	48,4	249,8	131,8	
58,2	170,5	71,9	121,1	45,1	236,3	123,1	
105	299	187	216	132	331	250	2
106	284	170	251	139	560	267	
109	330	170	264	141	602	264	
111	308	174	260	140	604	269	
3021	2531	1898	2629	3115	5129	2544	3
2938	2668	2056	2214	2951	3036	2362	
2819	2298	2045	2086	2900	2850	2391	
2742	2464	1975	2108	2916	2855	2350	
8	22	8	14	7	42	16	4
9	22	8	14	7	53	18	
12	45	13	37	8	102	48	
12	73	16	54	13	151	74	
41,3	76,2	56,4	58,2	63,2	75,0	70,5	5
64,2	74,9	66,6	64,9	56,1	70,5	103,2	
82,0	100,0	86,3	93,1	64,2	93,0	152,0	
83,0	134,5	106,9	121,4	92,0	116,5	169,0	
5	24	16	19	11	44	14	6
13	26	16	21	12	51	16	
16	30	18	21	11	47	17	
16	31	18	22	10	52	20	
358	2516	843	1115	865	3922	1158	7
554	2477	827	1233	1175	3851	1223	
659	2651	891	1392	1086	3163	1471	
661	2731	893	1506	1030	3736	1586	

siedziby filii, wydziału i instytutu zamiejscowego; bez studentów szkół resortów obrony narodowej oraz spraw
education institution (satellite branches, departments and institutes); excluding students Defence and Academies of the

ŁÓDŹ NA TLE DUŻYCH MIAST W POLSCE (cd.)
ŁÓDŹ COMPARED TO THE LARGEST CITIES IN POLAND (cont.)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Łódź	Bydgoszcz	Gdańsk
KULTURA. TURYSTYKA					
CULTURE. TOURISM					
1	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	2005	84	36	33
		2010	82	35	32
	<i>Public libraries (including branches; as of 31 XII)</i>	2012	82	34	29
		2013	82	34	29
2	Liczba ludności na 1 bibliotekę (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	2005	9138	10169	13880
		2010	8910	10413	14391
	<i>Population per 1 library (including branches; as of 31 XII)</i>	2012	8768	10625	15877
		2013	8675	10571	15915
3	Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	2005	11	3	5
	<i>Fixed cinemas (as of 31 XII)</i>	2010	8	3	4
		2012	7	4	5
		2013	6	4	5
4	Miejsca na widowni w kinach stałych na 1000 ludności (stan w dniu 31 XII)	2005	6,1	8,3	17,1
		2010	9,4	13,6	14,2
	<i>Seating in fixed cinemas per 1000 population (as of 31 XII)</i>	2012	8,5	16,1	14,2
		2013	8,7	16,1	14,6
5	Korzystający z noclegów w hotelach w tys.	2005	193,4	80,0	201,0
	<i>Tourists accomodated in hotels in thous.</i>	2010	256,9	114,1	254,4
		2012	305,8	113,8	387,6
		2013	349,5	115,8	424,8
6	w tym turyści zagraniczni	2005	51,9	13,3	119,7
	<i>of which foreign</i>	2010	53,0	15,3	119,1
		2012	74,3	17,7	173,6
		2013	69,0	16,0	197,0
7	Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w %	2005	42,1	30,7	44,5
		2010	34,0	29,6	36,1
	<i>Rate of exploitation of beds in %</i>	2012	32,6	29,4	40,6
		2013	28,7	27,5	42,1
FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW					
FINANCES OF ENTERPRISES					
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach w %:					
<i>Economic relations in industrial enterprises in %:</i>					
8	wskaźnik rentowności obrotu brutto	2005	4,8	3,8	6,2
	<i>gross turnover profitability rate</i>	2010	5,5	3,9	4,0
		2012	4,9	2,0	3,5
		2013	5,3	4,0	3,8
9	wskaźnik rentowności obrotu netto	2005	3,5	2,9	4,8
	<i>net turnover profitability rate</i>	2010	4,5	3,0	3,4
		2012	4,1	1,2	2,8
		2013	4,4	3,5	3,1
10	wskaźnik poziomu kosztów	2005	96,0	96,2	93,8
	<i>cost level indicator</i>	2010	94,7	96,1	96,0
		2012	95,1	98,0	96,5
		2013	94,7	96,0	96,2

Katowice	Kraków	Lublin	Poznań	Szczecin	Warszawa	Wrocław	Lp. No.
38	71	35	59	37	187	60	1
37	71	35	57	36	192	47	
37	71	40	54	36	196	45	
37	65	41	44	35	195	44	
8348	10657	10142	9625	11111	9078	10599	2
8417	10672	9985	9748	11396	8855	13419	
8304	10681	8692	10199	11359	8753	14026	
8226	11677	8380	12455	11662	8843	14365	
6	14	6	9	5	30	7	3
6	13	5	8	4	24	10	
7	12	6	11	5	24	7	
7	14	6	10	5	27	7	
26,3	16,2	5,7	23,7	8,6	18,0	9,9	4
27,1	19,7	7,4	29,0	8,8	17,6	20,2	
30,8	19,0	7,5	28,8	12,0	17,5	19,0	
33,9	19,5	11,0	28,9	12,0	18,1	20,7	
145,6	986,8	90,6	342,5	294,4	1521,4	425,5	5
198,1	1211,5	145,5	443,2	289,5	2066,9	517,6	
224,8	1411,6	154,9	407,7	294,8	2181,7	616,3	
236,9	1544,6	157,9	438,0	316,8	2418,1	659,2	
53,7	653,5	35,4	154,3	181,4	726,1	192,8	6
54,4	668,8	43,7	148,3	115,0	791,9	205,2	
64,9	763,6	47,9	132,9	120,0	928,3	225,7	
71,2	864,3	47,4	140,5	124,7	1005,4	231,5	
34,5	53,9	33,0	31,1	45,2	44,1	41,6	7
33,3	40,1	33,3	33,1	37,2	47,1	40,8	
34,2	43,3	34,8	35,1	37,1	47,6	39,5	
37,0	47,2	35,3	34,9	38,1	51,1	41,0	
4,5	5,9	1,9	11,1	1,9	6,5	3,5	8
3,7	3,9	5,0	6,5	3,5	5,8	4,8	
4,5	3,3	5,4	5,2	3,9	4,0	3,2	
3,9	4,3	5,9	5,5	1,9	4,3	2,7	
3,6	4,6	1,0	9,6	1,3	5,0	2,8	9
3,0	3,2	4,0	5,2	2,7	4,9	4,0	
3,9	2,7	4,3	4,3	3,1	3,3	2,4	
3,3	3,6	4,6	4,8	1,5	3,7	2,3	
95,6	94,3	98,1	88,9	98,1	93,6	96,5	10
96,4	96,1	95,0	93,5	96,5	94,2	95,2	
95,6	96,7	94,6	94,8	96,1	96,0	96,8	
96,1	95,7	94,1	94,5	98,1	95,7	97,3	

ŁÓDŹ NA TLE DUŻYCH MIAST W POLSCE (dok.)
ŁÓDŹ COMPARED TO THE LARGEST CITIES IN POLAND (cont.)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Łódź	Bydgoszcz	Gdańsk
BUDŻET MIASTA CITY BUDGET					
Dochody budżetu miasta: <i>City budget revenue:</i>					
1	w mln zł.....	2005	1847,6	821,0	1252,1
	<i>in mln zł</i>	2010	2547,3	1213,6	2028,1
		2012	3030,3	1328,4	2933,9
		2013	3574,7	1385,3	2761,3
2	na 1 mieszkańca w zł	2005	2397,18	2234,88	2729,02
	<i>per capita in zł</i>	2010	3473,41	3323,03	4404,92
		2012	4196,92	3666,79	6373,17
		2013	4997,12	3844,85	5992,32
Wydatki budżetu miasta: <i>City budget expenditure:</i>					
3	w mln zł.....	2005	1899,1	810,2	1219,5
	<i>in mln zł</i>	2010	2743,0	1333,1	2164,6
		2012	3322,6	1464,8	2970,7
		2013	3807,2	1459,7	2615,2
4	na 1 mieszkańca w zł	2005	2463,95	2205,48	2658,07
	<i>per capita in zł</i>	2010	3740,33	3650,34	4701,45
		2012	4601,87	4043,15	6453,16
		2013	5322,15	4051,59	5675,10
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ENTITIES OF NATIONAL ECONOMY					
5	Ogółem.....	2005	96029	46713	58631
	<i>Total</i>	2010	87822	43746	65191
		2012	89431	43401	67677
		2013	90769	43430	69819
w tym wybrane grupy podmiotów: <i>of which selected groups of entities:</i>					
6	przedsiębiorstwa państwowe	2005	52	22	12
	<i>state enterprises</i>	2010	7	5	4
		2012	3	3	3
		2013	2	3	3
7	spółki prawa handlowego	2005	6463	3278	6970
	<i>commercial law companies</i>	2010	8152	3841	8561
		2012	9273	4173	9485
		2013	10017	4388	10145
8	z udziałem kapitału zagranicznego	2005	1416	471	1195
	<i>with foreign capital participation</i>	2010	1660	550	1461
		2012	1797	551	1581
		2013	1857	563	1677
9	Spółdzielnie.....	2005	223	126	324
	<i>Co-operatives</i>	2010	219	122	300
		2012	232	117	291
		2013	250	115	291

Tablice przeglądowe
Review tables

Katowice	Kraków	Lublin	Poznań	Szczecin	Warszawa	Wrocław	Lp. No.
976,4	2018,2	785,1	1668,3	920,0	7335,6	2142,0	1
1332,2	3384,8	1242,3	2442,5	1285,6	10446,9	3169,2	
1391,9	3445,9	1537,8	2753,9	1660,3	11941,0	3591,9	
1565,1	3735,7	1791,6	2664,6	1775,3	12222,7	3610,6	
3063,16	2663,33	2208,25	2926,74	2235,92	4328,24	3367,37	2
4265,84	4470,74	3549,45	4387,27	3131,09	6157,69	5028,50	
4515,32	4539,28	4417,37	4985,44	4057,22	6977,66	5688,95	
5114,87	4922,21	5163,30	4852,90	4345,80	7113,61	5719,65	
936,9	2112,5	780,1	1689,9	896,6	7475,0	1903,9	3
1417,6	3364,5	1381,3	2946,7	1490,6	12100,7	3284,1	
1552,5	3488,4	1639,9	2854,4	1811,4	12612,7	3693,0	
1687,3	3639,8	1865,2	2693,7	1776,8	12148,0	3476,4	
2939,36	2787,77	2194,13	2964,61	2179,12	4410,46	2993,07	4
4539,26	4443,90	3946,65	5293,01	3630,54	7132,46	5210,78	
5036,09	4595,20	4710,80	5167,35	4426,57	7370,14	5849,07	
5514,24	4795,90	5375,56	4905,87	4349,67	7070,10	5507,04	
42646	104292	39619	90666	65133	298062	93047	5
42819	115687	41622	98092	65761	344261	101403	
44050	121208	42310	102513	66106	355083	105110	
45073	124501	43334	105083	67292	371476	108349	
27	30	15	55	22	126	8	6
2	10	3	9	5	75	1	
1	9	2	4	2	59	-	
1	7	2	3	2	58	-	
5293	10047	3418	9886	5197	48827	9089	7
6795	14447	4218	13439	6729	68789	12683	
7884	17388	4741	16286	7511	81425	15128	
8685	19175	5190	18348	8124	91597	16881	
893	1843	397	2345	1604	15697	2416	8
1087	2670	481	2761	1959	20527	3134	
1225	3037	552	3099	2077	23081	3394	
1318	3263	618	3281	2191	24897	3585	
110	411	205	303	249	1593	395	9
103	404	193	291	238	1566	379	
106	414	191	299	237	1550	376	
106	418	189	311	240	1549	385	

I. GEOGRAFIA. METEOROLOGIA

1. Dane meteorologiczne prezentowane w rozdziale obrazują w ogólnym zarysie warunki naturalne panujące na terenie Łodzi. Dane otrzymywane są z Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMGW), dysponującego siecią obserwacyjno-pomiarową. W skład sieci wchodzi stacje meteorologiczne i hydrologiczno-meteorologiczne.

Stacje Hydrologiczno-Meteorologiczne (synoptyczne) prowadzą obserwacje i pomiary elementów meteorologicznych co godzinę, natomiast do obliczeń średnich dobowych i ekstremalnych korzysta się z ośmiu obserwacji na dobę.

2. Posterunki meteorologiczne prowadzą obserwacje podstawowych elementów meteorologicznych minimum cztery razy na dobę.

Wykaz stacji meteorologicznych, z których zaprezentowano dane meteorologiczne uwzględnia stacje IMGW wchodzące w skład Regionalnej Bazowej Sieci Synoptycznej (RBSN) w Europie.

GEOGRAPHY. METEOROLOGY

1. *Meteorological data presented in this chapter in general illustrate natural conditions in Łódź. The data are provided by the Institute of Meteorology and Water Management (IMGW) having in disposal observational and measurement network. Meteorological and hydro-meteorological stations are components of this network.*

(Synoptic) Hydro-Meteorological Stations carry out observations and measurements of meteorological elements every hour; however, average daily and extreme values are calculated on the basis of 8 observations per day.

2. *Meteorological posts carry out observations of basic meteorological elements four times a day.*

A list of meteorological stations, from which the meteorological data were taken, includes IMGW stations covered by Regional Basic Synoptic Network in Europe.

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE MIASTA
GEOGRAPHIC LOCATION OF THE CITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	W stopniach, minutach i sekundach <i>In degrees, minutes and seconds</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy miasta:		<i>Extreme points of the city border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna).....	51° 51'40"	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna).....	51° 41'11"	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
na zachód (długość geograficzna wschodnia)	19° 20'41"	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	19° 38'30"	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość:		<i>Extent:</i>
równoleżnikowa (na równoleżniku 51°)	17'49"	<i>latitudinal (parallel 51°)</i>
południkowa (na południku 19°).....	10'29"	<i>longitudinal (meridian 19°)</i>

TABL. 2. ODLEGŁOŚĆ ŁODZI OD GRANIC PAŃSTWA ^a
DISTANCE FROM NATIONAL BORDERS ^a TO ŁÓDŹ

WYSZCZEGÓLNIENIE	Miejscowość <i>Town</i>	Odległość drogowa w km <i>Road distance in km</i>	SPECIFICATION
Od granicy wschodniej	Terespol	327	<i>From eastern border</i>
Od granicy zachodniej	Świecko	373	<i>From western border</i>
Od granicy południowej	Cieszyn	281	<i>From southern border</i>
Od granicy północnej.....	Gdańsk	343	<i>From northern border</i>

^a Najbliższe położone przejście graniczne.
^a The nearest border crossing.

TABL. 3. **NAJWYŻEJ I NAJNIŻEJ POŁOŻONE PUNKTY MIASTA**
THE HIGHEST AND THE LOWEST POINTS OF THE CITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Nazwa Name	Wzniesienie nad poziom morza w metrach Elevation above sea level in meters
Najwyżej położony punkt <i>Highest point</i>	rejon ulicy Kasprowicza (Nowosolna) <i>the area of Kasprowicza Street</i>	284,1
Najniżej położony punkt..... <i>Lowest point</i>	teren Grupowej Oczyszczalni Ścieków <i>the area of Group Waste Water Treatment Plants</i>	163,6

TABL. 4. **ŚREDNIE MIESIĘCZNE TEMPERATURY POWIETRZA I OPADY**
ATMOSFERYCZNE
AVERAGE MONTHLY AIR TEMPERATURES AND ATMOSPHERIC
PRECIPITATION

LATA YEARS	Miesiące Months											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Miesięczne temperatury w stopniach Celsjusza <i>Monthly air temperatures in degrees Celsius</i>												
1991-1995 ^a	-0,1	-0,6	3,1	8,4	13,0	16,3	19,7	18,7	13,4	7,8	2,0	-0,9
1996-2000 ^a	-2,2	0,0	2,3	8,9	14,1	16,8	17,2	17,8	12,9	8,6	2,9	-1,2
2001-2005 ^a	-1,8	-0,9	2,4	8,2	14,4	16,5	19,7	19,0	13,5	8,6	3,7	-1,5
2005	0,6	-2,8	0,4	9,1	13,5	16,0	20,2	17,6	15,9	9,6	3,1	-0,4
2010	-7,2	-1,4	3,1	8,9	12,4	17,1	21,0	18,7	12,1	5,6	5,7	-5,7
2012	-0,9	-5,8	4,9	9,3	15,3	16,8	20,1	18,8	14,1	8,1	5,5	-2,3
2013	-3,0	-0,7	-2,5	7,8	14,4	17,6	19,4	18,7	11,9	9,9	5,2	2,3
Suma opadów w mm <i>Total precipitations in millimetres</i>												
1991-1995 ^a	26	27	43	40	39	49	47	50	59	31	38	51
1996-2000 ^a	28	39	42	39	62	69	142	31	54	44	44	35
2001-2005 ^a	37	42	34	40	72	59	76	46	47	42	45	43
2005	45	43	38	23	68	27	60	32	25	6	40	88
2010	30	26	50	20	153	28	84	132	63	7	103	56
2012	59	31	15	35	30	82	68	55	54	41	27	25
2013	58	23	35	42	117	159	26	47	68	18	25	20

^a Średnie miesięczne.^a Monthly averages.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

II. STAN I OCHRONA ŚRODOWSKA

1. Informacje o stanie i zmianach w **ewidencyjnym przeznaczeniu gruntów** ujmuwane są według form władania i grup rejestrowych wprowadzonych do ewidencji gruntów rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454). Wykazy gruntów sporządzają Główny Urząd Geodezji i Kartografii oraz wojewódzkie wydziały geodezji i gospodarki gruntami. Dane te prezentowane są według powierzchni geodezyjnej.

2. **Ochrona przyrody** polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerwaty przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 IV 2004 r. o ochronie przyrody (jednolity tekst, Dz. U. 2013 poz. 627, z późniejszymi zmianami); formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

3. **Rezerwaty przyrody** obejmują wyróżniające się szczególnie wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska: roślin, zwierząt i grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

4. **Parki krajobrazowe** obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania oraz popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

II. ENVIRONMENTAL PROTECTION

1. Information regarding the status and changes in **registered land designation** is classified according to ownership and register groups of land included in the register as a result of the decree of the Minister of Regional Development and Construction, dated 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws No. 38, item 454). The registers of land are prepared by the Chief Office of Geodesy and Cartography as well as voivodship departments of geodesy and land management. Presented data reflect geodesic area.

2. **Nature protection** consists in maintaining, sustainable use and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats); forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, Natura 2000 areas, documentation sites, ecological arable lands, landscape-nature complexes, monuments of nature, plant, animal and fungi species protection.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Law on Nature Protection, dated 16 IV 2004 (consolidated text, Journal of Laws 2013 item 627, with later amendments); the forms are created by way of the decree of the Council of Ministers, the regulation of regional director for environmental protection, the resolution of voivodship regional council or gmina council.

3. **Nature reserves** include areas having essential value for the environmental, scientific, cultural and landscape reasons in natural or slightly changed state — ecosystems, refuges and natural sites. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature.

4. **Landscape parks** are areas protected for natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.

5. Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, starorzeczka, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków itp.

6. Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

7. Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, glazy narzutowe oraz jaskinie.

8. Informacje o poborze wody dotyczą:

1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)” — jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków;

2) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” — wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

9. Dane o ściekach dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 8.

Dane o **ściekach** dotyczą ścieków przemysłowych z zakładów przemysłowych odprowadzonych do wód powierzchniowych lub do ziemi oraz ścieków bytowo-gospodarczych i przemysłowych odprowadzonych kanalizacją należącą do jednostek gospodarstwa komunalnej.

10. Jako ścieki wymagające oczyszczania przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi, albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych, z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

5. Ecological arable lands are worth of protection fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, old river beds, rock outcrops, scarps, gravel banks, habitats of rare or protected species etc.

6. Landscape-nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth of protection due to their scenic or aesthetic features.

7. Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien bushes, sources, waterfalls, exsurgents, stones, ravines, erratic blocks and caves.

8. Information regarding water withdrawal concerns:

1) in the item "for production purposes (excluding agriculture, forestry and fishing)" — organisational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of wastewater annually;

2) in the item "exploitation of water supply network" — all entities responsible for the management of the water supply network (including housing cooperatives, water companies, waterworks, workplaces etc.).

9. Data regarding wastewater concern wastewater discharged into waters or into the ground by entities described in item 8. Data regarding equipment with wastewater treatment plants concern the same entities.

Data regarding **wastewater concern** waste water from industrial establishments discharged into surface waters or into the ground as well as domestic and industrial waste water discharges into sewerage system owned by municipal economy entities.

10. Wastewater requiring treatment is understood as water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground, or sewerage system of entities engaged in production, other entities as well as households.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysoko efektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Dane o ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków podano w oparciu o szacunek liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej.

11. Informacje o źródłach i wielkości emisji zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza oraz o stanie wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez ówczesnego Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarstwo korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40, z późniejszymi zmianami).

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana corocznie, co zapewnia m.in. porównywalność wyników badań, może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowouruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

*Data regarding **treated wastewater** concern wastewater treated mechanically, biologically, and with increased biogen removal, discharged into waters and into the ground.*

***Mechanical treatment of wastewater** is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.*

***Biological treatment of wastewater** occurs through mineralization processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of waste water, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from sewage.*

***Increased biogen removal from sewage** occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.*

Data concerning the population using wastewater treatment plants are presented on a basis of a number of people served by wastewater treatment plants operating within a sewage system.

11. Information regarding the sources and amounts of air pollutants emissions from plants of significant nuisance to air quality as well as the possession of systems to reduce such pollutants and the effects of its utilization concerns organisational entities established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the Regulation of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40, with later amendments).

The established group of surveyed entities maintained annually which i.a. assures comparability of data and may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą: pyłów ze spalania paliw, pyłów cementowo-wapienicznych i materiałów ogniotrwałych, pyłów krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla).

Dane o **emisji pyłów i gazów** obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów, albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

12. Dane o **odpadach** do 2012 r. opracowano w oparciu o Ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. 2010, Nr 185 poz. 1243). Od 2013 r. obowiązuje Ustawa o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. (Dz. U. 2013, poz. 21).

Informacje o **odpadach** opracowane zostały na podstawie Katalogu odpadów wprowadzonego w życie 1 I 2002 r. (Dz. U. 2001, Nr 112, poz. 1206), oparteo na Liście Odpadów wprowadzoną do prawodawstwa Unii Europejskiej z dniem 1 I 2002 r.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Unieszkodliwianie odpadów polega na poddaniu ich procesom przekształcania biologicznego, fizycznego lub chemicznego w celu doprowadzenia ich do stanu, który

*Data regarding **particulate emissions** concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.*

*Data regarding **gas emission** concern: sulphur dioxide, carbon monoxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants (excluding carbon dioxide).*

*Data regarding **particulate and gas emission** include organised emission (from technological and heating facilities) and disorganised emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading of volatile or loose substances, from production halls etc.).*

*The **emission volumes of different pollutant types from various sources** were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.*

12. *Data on **waste** until 2012 have been elaborated on the basis of the Act of 27 IV 2001 on waste (uniform text, Journal of Laws 2010, No. 185 item 1243). Since 2013 the basis is Act of 14 XII 2012 on waste (Journal of Laws 2013, item 21).*

*Information regarding **waste** was compiled on the basis of a Catalogue of waste introduced 1 I 2002 (Journal of Laws 2001, No. 112, item 1206), based on List of Waste introduced into legislation of the European Union on 1 I 2002.*

*Information regarding the **quantity and types of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).*

***Waste** shall mean any substance or object, which the holder there of discards or intends or is required to discard.*

***Recovery of waste** shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use of waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy.*

***Treatment waste** shall mean the submission of waste to the processes of biological, physical or chemical treatment as a*

nie stwarza zagrożeń dla życia lub zdrowia ludzi, lub dla środowiska.

Magazynowanie odpadów to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub unieszkodliwianiem.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Dane o odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych) dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

13. Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

14. Dane o nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną Dotyczącą Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Prezentowane dane dotyczą: osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (z wyłączeniem indywidualnych gospodarstw rolnych oraz osób fizycznych i spółek cywilnych prowadzących działalność gospodarczą — prowadzących księgi przychodów i rozchodów), jednostek prowadzących działalność zaklasyfikowaną według PKD 2007 do sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, a także spółek wodnościekowych bez względu na liczbę pracujących.

result of which the nature of waste does not pose risks to human life and health or the environment.

Waste storage shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery or disposal.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks) of the plant generating it or to other areas.

Data on up to now landfilled (accumulated) waste pertain to the quantity of wastes stored at the premises owned by plants as a result storage in a reporting year and previous years.

13. Data on municipal waste concern waste generated in households or by other waste producers (excluding hazardous waste) which on the account of its character and composition is similar to waste from households.

14. Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of the ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

The presented data refer to: legal persons and organisational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity employing more than 9 persons (with the exception of private farms as well as natural persons and civil law partnerships conducting economic activity — keeping the so-called revenues and expenses books), budgetary entities conducting economic activity classified according to NACE Rev. 2 to the section "Public administration and defence; compulsory social security" as well as water and sewage companies, regardless of the number of employees.

15. Podziału nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz uzyskanych efektów rzeczowych dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji inwestycji.

16. Fundusze ekologiczne — fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Narodowy i wojewódzkie, a także do 2009 r. powiatowe i gminne) — są to fundusze tworzone m.in. z: opłat za korzystanie ze środowiska (tj. kwot pieniężnych pobieranych m.in. za: emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów oraz pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi), kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska, spłat pożyczek udzielonych inwestorom.

Dane dotyczące funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Narodowego i wojewódzkich) prezentuje się w układzie memoriałowym (z wyjątkiem kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska — w ujęciu kasowym).

Zgodnie z ustawą z dnia 20 XI 2009 r. o zmianie ustawy — Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 215, poz. 1664) z dniem 1 I 2010 r. powiatowe oraz gminne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej uległy likwidacji, a ich przychody z tytułu opłat i kar środowiskowych oraz środki pieniężne i zobowiązania przejęły budżety powiatów i gmin. Do zadań powiatów i gmin należy finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w wysokości nie mniejszej niż kwota wpływów z tytułu opłat i kar środowiskowych, stanowiących dochody budżetów powiatów i gmin, pomniejszona o nadwyżkę z tytułu tych dochodów przekazaną do wojewódzkich funduszy.

15. The division of outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management is made on the basis of the actual location of the investment.

16. Ecological funds — environmental protection and water management funds (National and voivodship as well as, until 2009, powiat and gmina) — are funds created from income originating i.a. from: payments for use of natural environment (i.e.: payments collected i.a. for: releasing air pollutants, landfilling waste as well as withdrawal and use of water and releasing wastewater into water or the ground) the fines for violating environmental protection requirements the repayments of loans granted for investors.

Data concerning environmental protection and water management funds (National and voivodship) are presented on accrual basis (excluding fines for violating environmental protection requirements — on cash basis).

According to the Law on Amending the Environmental Protection Law and some other laws, dated 20 XI 2009 (Journal of Laws No. 215, item 1664) as of 1 I 2010, the powiat and gmina environmental protection and water management funds were liquidated and their revenues from environmental payments and fines as well as cash and liabilities are assumed by the powiats and gminas budgets. The objective of powiat and gmina is to finance environmental protection and water management in the amount at least equal to the amount of income from environmental payments and fines, consisting powiat and gmina budgets incomes and reduced by surplus of these incomes that is transferred to voivodship funds.

TABL. 5. STAN GEODEZYJNY, KIERUNKI I ZMIANY W WYKORZYSTANIU POWIERZCHNI MIASTA ^a
GEODESIC STATUS, DIRECTION AND CHANGES OF CITY LAND USE ^a
Stan w dniu 1 I
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012		2013		
	ogółem w ha total in ha	na 1 miesz- kańca ^b w m ² per capita ^b in m ²	ogółem w ha total in ha	na 1 miesz- kańca ^b w m ² per capita ^b in m ²	przyrost (+) lub ubytek (-) w stosunku do roku 2012 w ha increase (+) or decrease (-) in relation to 2012 in ha
Powierzchnia ogólna..... Total area	29325	404,5	29325	407,9	-
Użytki rolne	12278	169,3	12234	170,2	-44
<i>Agricultural land</i>					
w tym grunty orne, sady, łąki i pastwiska trwałe of which arable land, orchards, permanent meadows and pastures	11298	155,8	11245	156,4	-53
Grunty leśne oraz zadrze- wione i zakrzewione	2954	40,7	2947	41,0	-7
<i>Forest land, woody and bushy land</i>					
Grunty zabudowane i zur- banizowane	13661	188,4	13719	190,8	+58
<i>Built-up and urbanized areas</i>					
w tym: of which:					
tereny mieszkaniowe residential areas	4148	57,2	4192	58,3	+44
tereny przemysłowe ... industrial areas	1218	16,8	1215	16,9	-3
tereny komunikacyjne transport areas	3797	52,4	3806	52,9	+9
Grunty pod wodami	135	1,9	136	1,9	+1
<i>Land under waters</i>					
Pozostałe ^c	297	4,1	289	4,0	-8
<i>Other ^c</i>					

^a Według ewidencji gruntów. ^b Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2011 i 2012. ^c Użytki ekologiczne, nieużytki, tereny różne.

^a According to land register. ^b Population as of 31 XII, respectively for 2011 and 2012. ^c Ecological arable lands, wasteland, various areas.

Z r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

**TABL. 6. POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH
PRAWNIE CHRONIONA I POMNIKI PRZYRODY^a
AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION
AND NATURE MONUMENTS^a**

Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2012	2013	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha.....	1685,6	2757,9	2753,1	2753,0	T O T A L in ha
w % powierzchni ogółem	5,7	9,4	9,4	9,4	in % total area
Rezerwy przyrody ^b w ha	79,7	79,7	79,7	79,7	Nature reserves ^b in ha
Parki krajobrazowe ^{bc} w ha	1605,9	1605,9	1605,9	1605,9	Scenic parks ^{bc} in ha
Użytki ekologiczne w ha	-	114,3	109,5	109,4	Ecological areas in ha
Zespoły przyrodniczo- -krajobrazowe w ha.....	-	958,0	958,0	958,0	Natural and scenic complexes in ha
Pomniki przyrody (obiekty)	266	273	273	285	Nature monuments (objects)

^a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rad gmin. ^b Bez otuliny. ^c Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

^a Including those created on the basis of gmina resolutions. ^b Excluding buffer zones. ^c Excluding nature reserves and other forms of nature protection within scenic parks and areas of protected landscape.

**TABL. 7. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE
OCZYSZCZANIA ODPROWADZONE DO WÓD POWIERZCHNIOWYCH
LUB DO ZIEMI
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING
TREATMENT DISCHARGED INTO SURFACE WATERS OR INTO
THE GROUND**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2012	2013
	w hm ³ in hm ³		
Ścieki wymagające oczyszczenia Wastewater requiring treatment	45,6	42,5	40,0
oczyszczone	45,6	42,5	40,0
treated			
mechanicznie	0,0	-	-
mechanically			
biologicznie	0,0	-	-
biologically			
z podwyższonym usuwaniem biogenów	45,5	42,5	40,0
with increased biogene disposal			
nieoczyszczone	0,0	0,0	0,0
untreated			

TABL. 8. POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³			
O G Ó Ł E M	35,2	21,0	20,2	T O T A L
na cele:				for purposes of:
Produkcyjne ^a – z ujęć własnych	2,9	2,5	2,1	Production ^a – from own intakes
w tym wody podziemne	2,9	2,5	2,1	of which underground waters
Eksploatacji sieci wodociągowej ^b	32,3	18,6	18,1	Exploitation water supply network ^b
w tym wody podziemne.....	20,8	18,6	18,1	of which underground waters

^a Poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem. ^b Pobór wody na ujęciach przed wtórczeniem do sieci.
^a Excluding agriculture, forestry and fishing ^b Water withdrawal by intakes before entering in the water network.

TABL. 9. ZUŻYCIENIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³			
O G Ó Ł E M	43,5	41,2	39,7	T O T A L
przemysł	3,0	2,6	2,3	industry
eksploatacja sieci wodociągowej ^a	40,4	38,7	37,4	exploitation water supply network ^a
w tym gospodarstwa domowe	30,6	29,2	28,4	of which households

^a Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

^a Excluding water consumption for industrial purposes from water-line system of gminas, voivodship waterworks and water companies.

**TABL. 10. EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA
Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI
POWIETRZA
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS
OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2012	2013
Zakłady ^a szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza atmosferycznego (stan w dniu 31 XII) <i>Plants ^a of significant nuisance to air quality (as of 31 XII)</i>	6	9	8	8
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń pyłowych <i>of which possessing systems to reduce the emission of particulates</i>	6	5	5	5
Emisja zanieczyszczeń w t/rok: <i>Emission of pollutants in t/year:</i>				
pyłowych <i>particulates</i>	881	331	225	219
w tym ze spalania paliw..... <i>of which from combustion of fuels</i>	877	328	224	216
gazowych..... <i>gases</i>	2624442	2576893	2030729	2381725
w tym: <i>of which:</i>				
dwutlenek siarki <i>sulphur dioxide</i>	14002	10038	7691	6775
tlenek węgla..... <i>carbon monoxide</i>	387	418	530	502
tlenki azotu..... <i>nitrogen oxides</i>	5503	5952	4342	4152
dwutlenek węgla <i>carbon dioxide</i>	2604518	2560336	2017541	2369688
Zanieczyszczenia pyłowe zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń pyłowych wytworzonych..... <i>Particulates retained in pollutant reduction systems in % of particulates produced</i>	99,6	99,8	99,9	99,8

^a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.
^a Emitting particulates, gases or both.

TABL. 11. **ODPADY PRZEMYSŁOWE**
INDUSTRIAL WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2012	2013
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) na składowiskach własnych, hałdach i w stawach osadowych (stan w końcu roku) w tys. t	756,2	786,1	797,6
<i>Waste generated and accumulated on establishment waste-heaps, dumping grounds, catch-basins (as of the end of a year) in thous. t</i>			
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	449,1	384,8	604,9
<i>Waste generated (during a year) in thous. t</i>			
poddane odzyskowi.....	397,8	303,1	544,1
<i>recovered</i>			
niezskodliwione ^a	41,7	81,3	54,2
<i>treated ^a</i>			
magazynowane czasowo	9,6	0,4	6,6
<i>temporarily stored</i>			
Tereny składowania odpadów niezrekultywowane w ha (stan w końcu roku)	19,9	19,9	19,9
<i>Area of storage yards non-reclaimed in ha (as of the end of year)</i>			

^a Unieszkodliwione termicznie, kompostowane lub składowane na składowiskach własnych i innych.

^a Thermally neutralized, composted or stored on own waste-heaps or other grounds.

TABL. 12. **ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE**
MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
Zebrane odpady komunalne zmieszane ^a (w ciągu roku) w t	231948,9	211557,9	187119,2	<i>Mixed municipal waste collected^a (during a year) in t</i>
w tym z gospodarstw domowych	158650,1	117289,3	124019,0	<i>of which from households</i>
na 1 mieszkańca w kg	216,3	162,5	173,4	<i>per capita in kg</i>
w tym zdeponowane na składowiskach:				<i>deposited in landfill sites:</i>
w tonach	210846,3	98963,4	130622,7	<i>in tonnes</i>
w % ogółem	90,9	42,1	66,9	<i>in % of total</i>
Nieczystości ciekłe ^b wywiezione (w ciągu roku) w dam ³	280,6	273,6	220,3	<i>Liquid waste ^b removed (during a year) in dam³</i>
w tym z gospodarstw domowych	147,1	179,1	162,2	<i>of which from households</i>

^a Dane szacunkowe. ^b Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

^a Estimated data. ^b Collected temporarily in cesspools.

TABL. 13. **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA ^a**
(ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT BY DIRECTIONS OF INVESTING ^a
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł		
Ochrona środowiska	57970,1	73500,6	Environmental protection
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	11191,1	6164,8	Waste water management and protection of waters
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	28506,8	21111,1	Protection of air and climate
Gospodarka odpadami	2929,3	16143,6	Waste management
Ochrona gleb i wód podziemnych	863,1	1786,9	Protection of soils and underground waters
Zmniejszenie hałasu i wibracji	4195,6	246,0	Noise and vibration reduction
Pozostała działalność związana z ochroną środowiska ^b	10284,2	28048,2	Other activities connected with environmental protection ^b
Gospodarka wodna	6657,4	7801,0	Water management
Ujęcia i doprowadzenia wody	4348,4	3584,5	Water intakes and systems
Budowa i modernizacja stacji uzdatniania wody	127,0	2118,5	Building and modernization of water treatment plants
Regulacja i zabudowa rzek i potoków	171,0	89,0	Regulation and management of rivers and streams
Zbiorniki i stopnie wodne	2011,0	2009,0	Water reservoirs and falls

^a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. ^b Obejmuje m.in. inwestycje energooszczędne dotyczące centralnego ogrzewania i ciepłej wody oraz docieplania budynków.

^a By investments location; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. ^b Include i.a. energy-saving investments concerning central heating and hot water as well as building insulation.

TABL. 14. **NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA**
(ceny bieżące)
OUTLEYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT BY SOURCES OF FINANCING
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł		
Ochrona środowiska	57970,1	73500,6	Environmental protection
w tym:			of which:
Środki własne	23650,1	49320,6	Own resources
Z budżetu województwa	3189,0	536,0	From the voivod budget
Z zagranicy	2118,0	52,8	From abroad
Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje)	21829,1	13768,5	Ecological funds (loans, credits and allocations)
Kredyty i pożyczki krajowe (w tym bankowe)	215,0	4211,8	Domestic credits and loans (including banks)
Inne środki (w tym nakłady niesfinansowane)	8,7	10,0	Other resources (including unfinanced outlays)
Gospodarka wodna	6657,4	7801,0	Water management
w tym:			of which:
Środki własne	6657,4	5240,8	Own resources
Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje)	-	2526,7	Ecological funds (loans, credits and allocations)

TABL. 15. **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION			
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:			Sewerage systems in km for the transport of:
ścieki	0,3	3,0	waste water
wody opadowe	1,8	0,3	precipitation water
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT			
Sieć wodociągowa w km	1,6	2,4	Water-line system in km
Uzdatnianie wody w m ³ /d	-	120,0	Water treatment in m ³ /24 h
Pojemność zbiorników wodnych w m ³	-	10823,0	Capacity of water reservoirs in m ³

III. ADMINISTRACJA SAMORZĄDOWA

1. Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju i siedzibą władz terytorialnych.

Ustawą z dnia 8 marca 1990 r. reaktywowany został samorząd terytorialny.

2. Zgodnie z podziałem terytorialnym obowiązującym od dnia 1 I 1999 r., określonym w ustawie z dnia 24 VII 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa (Dz. U. Nr 96, poz. 603), Łódź ma status miasta na prawach powiatu.

Zgodnie z Nomenklaturą Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS) – opracowaną na podstawie Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obowiązującej w krajach Unii Europejskiej - wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 XI 2007 r. (Dz. U. 2007 Nr 214, poz. 1573, z późn. zm.), Łódź ma status podregionu; prezentowane dane odpowiadają 3. poziomowi Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS3).

3. Władzę uchwałodawczą i funkcję kontrolną w samorządzie miasta sprawuje wybrana w wyborach powszechnych Rada Miejska. Samorządową władzą wykonawczą jest Prezydent Miasta, który przy pomocy Urzędu Miasta wykonuje uchwały Rady Miejskiej oraz inne zadania zlecone – w trybie ustawy lub porozumienia – przez administrację rządową.

Wybory do rad gmin I kadencji odbyły się 27 maja 1990 r., II kadencji 19 czerwca 1994 r., III kadencji 11 października 1998 r., IV kadencji 27 października 2002 r., V kadencji – 12 listopada 2006 r. i VI kadencji – 21 listopada 2010 r.

4. Grupowania radnych według grup zawodów dokonano na podstawie Klasyfikacji Zawodów i Specjalności na potrzeby rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 IV 2010 r. (Dz. U. Nr 82 poz. 537).

III. SELF-GOVERNMENT ADMINISTRATION

1. The gmina is the basic unit of the country's territorial division and seat of self-government authorities.

By the Law, dated 8 III 1990, a territorial self-government was reactivated.

2. In accordance with a territorial division obligatory since 1 I 1999, defined on the basis of the Act on Implementing of a New Fundamental Threeter Territorial Division of the Country dated 24 VII 1998, (Journal of Laws No. 96, item 603), Łódź is a city with powiat status.

According to the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS), compiled on the basis of Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obligatory in the countries of the European Union, which was introduced by the decree of the Council of Ministers dated 14 XI 2007 (Journal of Laws No. 214, item 1753 with later amendments), Łódź is a subregion; data presented for Łódź correspond to level 3 of the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NUTS3).

3. The City Council, elected in general elections, is a legislative and supervising body to the self-government of the city. The City Board is the self-government executive body which with the help of President of the City executes resolutions of the City Council as well as other tasks assigned, on the basis of law procedures or agreements, by the governmental administration.

The elections to I term of gmina councils took place on 27 V 1990, to II term - on 19 VI 1994, to III - on 11 X 1998, to IV - on 27 X 2002, to V - on 12 XI 2006 and to VI - on 21 XI 2010.

4. The grouping of councillors by group of professions is made on the basis of the Polish Classification of Occupations and Specializations for Labour Market Needs, which was introduced by a decree of the Minister of Labour and Social Policy, dated 27 IV 2010 (Journal of Laws No. 82, item 537).

TABL. 16. **RADNI RADY MIEJSKIEJ W ŁODZI WEDŁUG PŁCI, WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I GRUP ZAWODÓW**
COUNCILLORS OF THE TOWN COUNCIL BY SEX, AGE, EDUCATIONAL LEVEL AND OCCUPATIONAL GROUP

Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012			2013			SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	
O G Ó Ł E M	43	27	16	43	28	15	T O T A L
WEDŁUG WIEKU BY AGE							
29 lat i mniej	5	3	2	5	3	2	29 and below
30—39	11	8	3	9	6	3	30—39
40—59	21	11	10	22	13	9	40—59
60 lat i więcej	6	5	1	7	6	1	60 and more
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL							
Wyższe	36	22	14	36	23	13	Tertiary
Średnie	4	4	-	4	4	-	Secondary
Policealne	3	1	2	3	1	2	Post-secondary
WEDŁUG GRUP ZAWODÓW BY OCCUPATIONAL GROUP							
Specjaliści	36	22	14	36	23	13	Specialists
Technicy i pokrewni ...	4	3	1	4	3	1	Technicians and kindred
Pozostali	3	2	1	3	2	1	Others

Źródło: dane Urzędu Miasta Łodzi.
Source: data of the City of Łódź Office.

TABL. 17. **SKARGI I WNIOSKI ZŁOŻONE W URZĘDZIE MIASTA**
COMPLAINTS AND MOTIONS FILED IN THE CITY OFFICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012		2013		SPECIFICATION
	skargi <i>com- plaints</i>	wnioski ^a <i>motions</i> ^a	skargi <i>com- plaints</i>	wnioski ^a <i>motions</i> ^a	
O G Ó Ł E M	248	32887	205	149	T O T A L
Rozpatrzone w Urzędzie	190	32327	157	117	Resolved in the City Office
w tym:					<i>of which:</i>
pozytywnie	29	30774	39	15	<i>positively</i>
negatywnie	139	767	72	4	<i>negatively</i>
w inny sposób	22	786	46	98	<i>in another manner</i>
Przekazane do rozpatrzenia poza Urząd	58	560	48	32	Delegated to resolve outsider the City Office

^a Różnica w liczbie wniosków wynika ze zmiany interpretacji zapisów ustawy.

^a The difference in the number of motions due to the change in the interpretation of the law.

Źródło: dane Urzędu Miasta Łodzi.

Source: data of the City of Łódź Office.

**TABL. 18. DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ URZĄD MIASTA
ADMINISTRATIVE DECISIONS ISSUED BY THE CITY OFFICE**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012	2013	2012	2013	2012	2013
	ogółem total		odwołania i zażalenia appeals and complaints			
			razem total		w tym rozpatrzone of which considered	
OGÓŁEM TOTAL	376645	395703	927	829	826	800
w tym: of which:						
Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa	5095	4256	13	15	13	14
<i>Department of Emergency Management and Security</i>						
Biuro Architekta Miasta	39	142	-	3	-	1
<i>Office of the City Architect</i>						
Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa	3207	3648	22	22	19	20
<i>Department of Environmental Protection and Agriculture</i>						
Biuro Rozwoju Przedsiębiorczości i Miejsc Pracy	5791	7862	70	58	64	52
<i>Office of Enterprise Development and Employment</i>						
Wydział Urbanistyki i Architektury ...	6820	7808	298	224	298	224
<i>Department of Urban Development and Architecture</i>						
Wydział Praw do Nieruchomości	1358	573	43	38	37	41
<i>Department of Rights to Real Estate</i>						
Wydział Praw Jazdy i Rejestracji Pojazdów	158158	165789	115	137	83	128
<i>Department of Driving Licenses and Vehicle Registration</i>						
Wydział Spraw Obywatelskich.....	2228	2330	85	110	73	106
<i>Department of Social Affairs</i>						

Źródło: dane Urzędu Miasta Łodzi.
Source: data of the City of Łódź Office.

IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

1. Przepięstwo stwierdzone jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przepięstwo - zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. obowiązującym od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami) jest to zbrodnia lub występęk ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, – zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym, obowiązującym od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., jednolity tekst Dz. U. 2013, poz. 186, z późniejszymi zmianami) – jest to przestępstwo skarbowe.

Przepięstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego, jest to przestępstwo wykryte.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw pochodzą z policyjnych systemów informacyjnych

2. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

3. Dane o wypadkach drogowych obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób. Każdy wypadek drogowy jest wynikiem najczęściej kilku przyczyn (przyjęto maksymalnie 5), w związku z czym suma przyczyn jest większa od liczby wypadków.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **raną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

4. Straż Miejska działa na podstawie ustawy z dnia 29 VIII 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. Nr 123, poz. 779 z późn. zm.) i podlega Prezydentowi Miasta Łódzi.

IV. PUBLIC SAFETY

1. An ascertained crime is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553, with later amendments) crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation, in connection with the Penal Fiscal Code valid since 17 X 1999 (the law dated 10 IX 1999, consolidated text Journal of Laws 2013, item 186, with later amendments) – is a fiscal offence.

An ascertained crime in completed preparatory proceeding, in which least one suspect was found is a detected crime.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes come from police information system.

2. The rate of detectability of delinquents is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

3. Data regarding road traffic accidents covers events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred. Every traffic accident usually has several causes (a maximum of 5 was adopted) in connection with which the sum of causes is greater than the number of accidents.

A **road traffic accident fatality** is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A **road traffic accident injury** is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

4. The Municipal Police operates on the basis of Law on Communities Guards dated 29 VIII 1997 (Journal of Laws No.123, item 779, with later amendments) and is subordinated to the President of the City of Łódź.

Do zadań Straży Miejskiej należy w szczególności: ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych, czuwanie nad porządkiem ruchu drogowego i jego kontrola, pomoc w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń, zabezpieczenie miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia przed dostępem osób postronnych lub zniszczeniem śladów i dowodów, do momentu przybycia właściwych służb, a także ochrona obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej.

Zadaniem Straży Miejskiej jest również: współdziałanie w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych, doprowadzanie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca ich zamieszkania (jeżeli osoby te za chowaniem swoim dają powód do zgorzienia w miejscu publicznym, znajdując się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażając życiu i zdrowiu innych osób), informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń, działalność prewencyjna i profilaktyczna.

Strażnik, wykonując swoje zadania, ma prawo do: udzielania pouczeń, wydawania poleceń, legitymowania osób, ujęcia i niezwłocznego doprowadzenia do najbliższej jednostki Policji osób stwarzających bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia, nakładania grzywnien za wykroczenia.

5. Państwowa Straż Pożarna powołana została na mocy ustawy z dnia 24 VIII 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 1340) jako zawodowa, umundurowana i wyposażona w specjalistyczny sprzęt formacja, przeznaczona do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi i innymi miejscowymi zagrożeniami.

Pożary są to niekontrolowane procesy palenia w miejscu do tego nieprzeznaczone.

Dane o działalności Państwowej Straży Pożarnej podano zgodnie z odpowiednim rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego z dnia 18 II 2011 r. (Dz. U. Nr 46, poz. 239).

The duties of the Municipal Police are: protecting the peace and order in public places, watching and monitoring of road traffic, assisting in removing the technical accidents and the consequences of the natural disasters as well as other regional threats, protecting place of crime, natural disaster and other similar incidents from access of outsiders and securing traces and evidences of an offence, until the arrival of the proper services, protecting municipal objects and public utility installations.

The duties of the Municipal Police include also: co-operation in providing public peace and order during public gatherings or events, escorting persons under influence of alcohol to sobering chambers or to their homes (when such persons are causing outrage in public place, their life or health is endangered or they are causing danger to another persons' life and health), informing local community about threats, preventive and prophylactic activity.

While on duty, the Municipal Police Officer is entitled to: give a warning and instruction, to check identification card, to apprehend persons causing danger to another person's life, health and property, and take them to the nearest Police Station, and to impose fines for offences.

5. State Fire Service appointed by law dated 24 VIII 1991 on State Fire Service (consolidated text: Journal of Laws of 2013 item 1340), the professional, uniformed and provided with special equipment unit, given for fighting against the fire, environmental disasters and other local threats.

Fire is out-of-control burning process in places not suitable for this.

Data concerning activity of the State Fire Service are given according to the respective decree of the Minister of the Interior and Administration on rules of organisation of the national system of rescue and fire extinguishing dated 18 II 2011 (Journal of Laws No. 46, item 239).

**TABL. 19. PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH
POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW
PRZESTĘPSTW
ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY
PROCEEDINGS BY TYPE OF CRIME**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012	2013	2012	2013
	ogółem total		w tym popełnione przez nieletnich of which committed by juveniles	
OGÓŁEM TOTAL	25716	25675	2045	2036
w tym: of which:				
O charakterze gospodarczym	1774	2411	8	12
<i>Economic crimes</i>				
O charakterze kryminalnym	21963	21496	1989	1984
<i>Criminal crimes</i>				
w tym: of which:				
zabójstwo	25	15	-	1
<i>homicide</i>				
uszczerbek na zdrowiu	307	292	47	38
<i>damage to health</i>				
udział w bójce lub pobiciu	279	258	38	61
<i>participation in violence or assault</i>				
zgwałcenie	34	29	-	1
<i>rape</i>				
kradzież samochodu	1250	1003	7	2
<i>automobile theft</i>				
kradzież z włamaniem	4152	4115	95	114
<i>burglary</i>				
rozbój, kradzież rozbójnicza i wymuszenie rozbójnicze	834	811	165	199
<i>robbery, theft with assault and criminal coercion</i>				
Przestępstwa drogowe	1458	1378	19	14
<i>Road crimes</i>				

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi.
Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Łódź.

TABL. 20. **WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH**
RATE OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	SPECIFICATION
	w % in %		
OGÓŁEM	44,1	47,8	TOTAL
w tym:			<i>of which:</i>
O charakterze gospodarczym	83,8	79,0	<i>Economic crimes</i>
O charakterze kryminalnym	36,7	40,6	<i>Criminal crimes</i>
w tym:			<i>of which:</i>
zabójstwo.....	100,0	100,0	<i>homicide</i>
uszczerbek na zdrowiu	73,3	68,5	<i>damage to health</i>
udział w bójkę lub pobiciu.....	48,7	60,6	<i>participation in violence or assault</i>
zgwałcenie	50,0	73,3	<i>rape</i>
kradzież samochodu	17,6	7,8	<i>automobile theft</i>
kradzież z włamaniem	17,4	26,0	<i>burglary</i>
rozbój, kradzież rozbójnicza i wymuszenie rozbójnicze.....	50,9	50,8	<i>robbery, theft with assault and criminal coercion</i>
Przestępstwa drogowe	97,3	97,6	<i>Road crimes</i>

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Łódź.

TABL. 21. **WYBRANE ZAGADNIENIA DZIAŁALNOŚCI SŁUŻB STRAŻY MIEJSKIEJ**
SELECTED ACTIVITIES OF THE MUNICIPAL GUARD

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	SPECIFICATION
Ujawnione wykroczenia	90126	82481	<i>Disclosed offences</i>
Nałożone mandaty karne	47805	44270	<i>Tickets</i>
Udzielone pouczenia	26946	23430	<i>Given admonitions</i>
Osoby w stanie nietrzeźwości przewiezione do Centrum Zdrowia Publicznego	9507	8442	<i>Unsober persons admitted to City Public Health Centre</i>
Osoby przewiezione do Wojewódzkiej Stacji Ratownictwa Medycznego.....	945	680	<i>Persons transported to Voivodship Emergency Medical Station</i>

Źródło: dane Straży Miejskiej w Łodzi.

Source: data of the Municipal Guard of Łódź.

**TABL. 22. WYPADKI DROGOWE
ROAD ACCIDENTS**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	SPECIFICATION
Wypadki	1555	1597	<i>Accidents</i>
na obszarze:			<i>in the area of:</i>
Bałut	415	395	<i>Bałut</i>
Górnej	324	321	<i>Górnej</i>
Polesia	319	299	<i>Polesia</i>
Śródmieścia	287	299	<i>Śródmieścia</i>
Widzewa	210	283	<i>Widzewa</i>
Ofiary wypadków	1913	2019	<i>Road traffic casualties</i>
śmiertelne	29	30	<i>fatalities</i>
w tym nieletni do 14 lat	-	1	<i>of which juveniles up to the age of 14</i>
ranni	1884	1989	<i>injured</i>
w tym nieletni do 14 lat	126	127	<i>of which juveniles to the age of 14</i>
Niektóre przyczyny wypadków:			<i>Some causes of accidents:</i>
niedostosowanie prędkości do warunków ruchu	331	308	<i>inappropriate speed for road conditions</i>
nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu	493	558	<i>non-compliance with vehicle right of way</i>
nieostrożne wejście na jezdnię	81	94	<i>imprudently entering the roadway</i>
nieprawidłowe przechodzenie jezdni (przy czerwonym świecie, w miejscu nieodwołalnym)	65	65	<i>incorrect crossing the roadway (at the red light, in forbidden area)</i>
Stan nietrzeźwości sprawców wypadków:			<i>Culprits of road accidents under the influence of alcohol:</i>
kierujących pojazdami	60	56	<i>drivers</i>
pieszych	37	37	<i>pedestrians</i>

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi.
Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Łódź.

TABL. 23. POŻARY ZAREJESTROWANE PRZEZ STRAŻ POŻARNĄ
FIRES REGISTERED BY FIRE DEPARTMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2012	2013
OGÓŁEM	3812	2604	3200	2380
TOTAL				
w tym w: <i>of which fires in:</i>				
obiektach użyteczności publicznej	79	56	72	60
<i>public usefulness objects</i>				
obiektach mieszkalnych	1039	855	888	796
<i>housing objects</i>				
obiektach produkcyjnych	45	41	55	33
<i>production objects</i>				
obiektach magazynowych	33	25	13
<i>storage buildings</i>				
środkach transportu	197	179	161	174
<i>transport means</i>				
Wypadki w czasie pożarów: <i>Casualties during fires:</i>				
ofiary śmiertelne	16	11	11	20
<i>fatalities</i>				
ranni	207	358	191	192
<i>injured</i>				
Przyczyny pożarów: <i>Causes of fires:</i>				
w tym: <i>of which:</i>				
nieostrożność osób dorosłych	3111	1949	2527	1727
<i>carelessness of adults</i>				
nieostrożność osób nieletnich	14	19	37	22
<i>carelessness of the under-age</i>				
podpalenia	152	66	86	94
<i>fire-raising</i>				
wady urządzeń i instalacji elektrycznych i ich nieprawidłowa eksploatacja	189	188	184	182
<i>equipment and electrical installations failures and misuse</i>				
wady urządzeń ogrzewczych	84	147	89	79
<i>heating devices failures</i>				

Źródło: dane Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi.
Source: data of the Municipal Head Office of State Fire Department in Łódź.

V. LUDNOŚĆ

1. Dane opracowano na podstawie:

1) bilansów stanu i struktury **ludności faktycznie zamieszkałej** na terenie miasta. Bilanse ludności sporządzane są dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu:

a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych miast i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,

b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. – ponad 2 miesiące) na terenie miasta a liczbą osób czasowo nieobecnych, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w mieście a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie miasta;

2) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest rejestr PESEL – Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);

3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;

4) sprawozdawczości sądów – o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.

2. Dane o ludności, a także współczynniki demograficzne oraz przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano przy przyjęciu liczby ludności zbilansowanej:

– dla lat 2000-2009 – w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 (dla lat 2000-2002 zastosowano podział administracyjny kraju obowiązujący według stanu w dniu 31 XII 2002 r.; dla pozostałych lat – każdorazowy podział administracyjny),

– od 2010 r. – w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności

V. POPULATION

1. Data was compiled on the basis of:

1) the balances of the size and structure of the **population actually living in a city**. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account:

a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and canceling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,

b) difference between the number of people registered for temporary stay for a of more than 3 months in a gmina (to 2005 – above 2 months) and the number of people temporary absent, which simultaneously makes the difference between the number of people registered for permanent residence in a city and the number of people actually living in the city;

2) the registers of the Ministry of the Interior on internal and international migration of population for permanent residence since 2006 the source of this data is PESEL register – Common Electronic System of Population Register);

3) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;

4) documentation of courts – regarding legally valid decisions in actions for separation and divorce.

2. Data about population as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 of population etc.) was prepared assuming the number of population balanced on:

– for 2000-2009 – the basis of results of the Population and Housing Census 2002 (for 2000-2002 there was applied the administrative division of the country obligatory as of 31 XII 2002; for remaining years – on administrative division in force at a given moment),

– since 2010 – the basis of results of the Population and Housing Census 2011 (for

i Mieszkań 2011 (dla lat 2010 i 2011 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.).

3. Stan cywilny faktyczny został określony wtórnie na podstawie stanu cywilnego prawnego oraz charakteru związku, w jakim żyje dana osoba, tj. w oparciu o informacje dotyczące relacji z głową gospodarstwa domowego oraz wzajemnych powiązań między osobami spisanyymi.

Ustalono następujące kategorie faktycznego stanu cywilnego:

- kawaler, panna,
- żonaty, zamężna — w świetle prawa świeckiego lub kanonicznego i pozostający w faktycznym małżeństwie,
- partner, partnerka (prowadzący wspólne gospodarstwo domowe — bez względu na ich stan cywilny prawny),
- wdowiec, wdowa,
- rozwidziony, rozwiedziona,
- separowany, separowana — dotyczy osób:
 - pozostających w separacji prawnej i nietworzących związków partnerskich z innymi osobami,
 - o stanie cywilnym prawnym żonaty, zamężna — niepozostających w związku małżeńskim i nietworzących związków partnerskich z innymi osobami.

4. Przez gospodarstwo domowe rozumie się zespół osób spokrewnionych i niespokrewnionych zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się. Osoby utrzymujące się samodzielnie tworzą jednoosobowe gospodarstwa domowe.

Ze względu na liczbę osób oraz ich stosunek pokrewieństwa wyróżnia się następujące typy gospodarstw domowych:

- rodzinne (jednorodzinne, dwurodzinne, trzyrodzinne i większe),
- nierodzinne (jednoosobowe, wieloosobowe).

5. Osobą niepełnosprawną jest osoba, która posiada odpowiednie orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony (osoba niepełnosprawna prawnie) lub osoba, która takiego orzeczenia nie posiada, lecz odczuwa ograniczenie sprawności

2010-2011 by the administrative division valid as of 31 XII 2011).

3. De facto marital status of persons has been defined as derivative, based on the: legal marital status, relationships character the given person lives in, i.e. based on information in the relations with the head of the household and mutual connection between the surveyed persons.

The following categories of de facto marital status has been defined:

- single,
- married – in the light of secular or canon law and in actual status of marriage,
- cohabitant (partner) (living in the same household – irrespective of their legal marital status),
- widowed,
- divorced,
- separated — it is related to persons:
 - remaining in a legal separation and not creating relationships (cohabitations) with other persons,
 - legally married but not creating a marriage and not creating relationships (cohabitations) with other persons.

4. The household is understood as a group of related or unrelated persons, living together and earning their living collectively. Persons who maintain themselves individually, constitute a one person households.

On the basis of the number of persons and their relationship the following types households are distinguished:

- family (one-family, two-family, three-family and more),
- non-family (one person, multipersonal).

5. Disabled person is such person, who has appropriate judgment issued by a body, authorized to this (a person legally disabled) or a person, who does not have such judgment, but feels constrained in the ability of performing basic activities for

w wykonywaniu czynności podstawowych dla swojego wieku (osoba niepełnosprawna tylko biologicznie).

6. Przez **ludność w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet – 18-59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność **w wieku mobilnym**, tj. w wieku 18-44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni – 45-64 lata, kobiety – 45-59 lat. Przez ludność w **wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat oraz w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

7. Dane o **ruchu naturalnym** ludności w podziale terytorialnym opracowano:

– małżeństwa – według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem),

– separacje – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka na stałe za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża),

– rozwody – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka na stałe za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka),

– urodzenia – według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka,

– zgony – według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

8. Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga

his/her age (a person only biologically disabled).

6. The **working age population** refers to males aged 18-64, and females aged 18-59. In this category the age **groups of mobility** (i.e. 18-44) and **non-mobility** (i.e. 45-64 for males and 45-59 for females) are distinguished. The non-working age population is defined as the pre-working age population, i.e. up to the age of 17 and the post-working age population, i.e. 65 and more for males and 60 and more for females.

7. Data regarding the **vital statistics** according to territorial division were compiled as follows:

– marriages – according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used),

– separations – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing permanently abroad, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons - residence of husband is used),

– divorces – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing permanently abroad, place of residence of a spouse has been taken),

– births – according to the mother's place of permanent residence,

– deaths – according to the place of permanent residence of the deceased.

8. The data on **marriages** refers to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland are registered all marriages, including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations. Marriages contracted on the basis of canonic laws subordinate

za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

9. Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15-49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (częstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15-19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45-49 lat.

10. Współczynniki reprodukcji ludności:

– **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15-49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,

– **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstotliwością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),

– **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

11. Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

the civil Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

9. Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15-49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15-19 and from the mothers in the age 50 and over - to the group 45-49.

10. Reproduction rates:

– **total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15-49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e. in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,

– **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),

– **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

11. Natural increase of the population accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

Infant is a child under the age of 1.

12. Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

13. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

14. Mediana wieku (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

15. Dane o **migracjach** ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych o zameldowaniach na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta).

Napływ ludności obejmuje zameldowania na pobyt stały, odpływ - wymeldowania ze stałego miejsca zamieszkania.

16. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 VI do 2009 r. — zameldowanej na pobyt stały, od 2010 r. — faktycznie zamieszkałej.

12. *Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).*

13. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age of x has still to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

14. Median age of population is a parameter determining the exact age, which half of population already exceeded and second half – did not reach yet.

15. Data regarding **migration** of the population was compiled on the basis of basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town).

The inflow of the population includes registration of arrival for permanent residence, outflow - registration of departure from permanent residence.

16. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population as of 30 VI until 2009 — registered for permanent residence, — since 2010 — de facto population (population actually residing).

TABL. 24. **LUDNOŚĆ NA PODSTAWIE SPISÓW
POPULATION BASED ON CENSUS DATA**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Mężczyźni Males	Kobiety Females
	w tys. in thous.		
6 XII 1988.....	854,3	392,7	461,6
17 V 1995.....	816,7	373,6	443,1
20 V 2002.....	789,3	360,4	428,9
31 III 2011.....	728,9	331,6	397,3

TABL. 25. **LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO
FAKTYCZNEGO^a
POPULATION AGED 15 AND MORE BY DE FACTO MARITAL STATUS^a**

STAN CYWILNY	2002	2011	2002	2011	DE FACTO MARITAL STATUS
	ogółem total		w % in %		
OGÓŁEM	691493	645017	100,0	100,0	TOTAL
Kawalerowie/panny	174754	157337	25,3	24,4	Single
Żonaci/zamężne	354467	316191	51,3	49,0	Married
Partnerzy/partnerki	13828	21794	2,0	3,4	Cohabitants
Wdowcy/wdowy	80856	81139	11,7	12,6	Widowed
Rozwiedzeni/rozwiedzione	49239	51369	7,1	8,0	Divorced
Separowani/separowane	9941	5191	1,4	0,8	Separated
Nieustalony	8408	11996	1,2	1,8	Unknown

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.

^a Results of the Population and Housing Censuses.

TABL. 26. **GOSPODARSTWA DOMOWE^a WEDŁUG LICZBY OSÓB
HOUSEHOLDS^a BY NUMBER OF PERSONS**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Gospodarstwa domowe w tys. Private households in thous.						Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym Average number of persons in household
	ogółem total	o liczbie osób by number of persons					
		1	2	3	4	5 i więcej 5 and more	
OGÓŁEM 2002	352,0	124,6	100,4	73,0	42,4	11,6	2,20
TOTAL 2011	324,9	109,1	101,8	65,4	35,1	13,5	2,23

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.

^a Results of the Population and Housing Censuses.

Ludność
PopulationTABL. 27. **GOSPODARSTWA DOMOWE^a WEDŁUG SKŁADU RODZINNEGO W 2011 R.**
HOUSEHOLDS^a BY FAMILY COMPOSITION IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total		SPECIFICATION
	w tys. in thous.	w % in %	
O G Ó Ł E M	324,9	100,0	TOTAL
Jednorodzinne	195,0	60,0	One-family
Dwurodzinne	8,7	2,7	Two-family
Trzyrodzinne i większe	0,5	0,2	Three-family and more
Nierodzinne.....	120,6	37,1	Non-family
jednoosobowe.....	109,1	33,6	one person
wieloosobowe	11,5	3,5	multipersonal

^a Wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań.
^a Results of the Population and Housing Census.

TABL. 28. **RODZINY W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH^a WEDŁUG TYPÓW**
FAMILIES IN HOUSEHOLDS^a BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2011	SPECIFICATION
	w tys. in thous.		
O G Ó Ł E M	224,7	214,1	TOTAL
Małżeństwa	157,7	139,1	Marriages
z dziećmi	97,4	78,9	with children
bez dzieci	60,4	60,2	without children
Partnerzy	6,9	10,7	Partners
z dziećmi	3,3	5,3	with children
bez dzieci	3,6	5,4	without children
Matki z dziećmi	54,1	56,9	Mothers with children
Ojcowie z dziećmi	5,9	7,5	Fathers with children

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.
^a Results of the Population and Housing Censuses.

TABL. 29. **OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE^a**
DISABLED PERSONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2011	2002	2011	SPECIFICATION
	ogółem total		w tym prawnie of which legally disabled		
	w tys. in thous.				
O G Ó Ł E M	108,3	117,1	78,9	79,9	TOTAL
mężczyźni	48,0	50,5	38,2	37,5	males
kobiety.....	60,3	66,5	40,7	42,4	females

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.
^a Results of the Population and Housing Censuses.

TABL. 30. **LUDNOŚĆ NA PODSTAWIE BILANSÓW WEDŁUG BYŁYCH DELEGATUR URZĘDU MIASTA ŁÓDZI**
POPULATION BASED ON BALANCES BY FORMER OFFICE AGENCIES OF THE CITY OF ŁÓDŹ OFFICE
A.

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Mężczyźni Males	Kobiety Females
Stan w dniu 30 VI As of 30 VI				
OGÓŁEM	2005	770751	351412	419339
TOTAL	2010	733367	333752	399615
	2012	722022	328440	393582
	2013	715360	325246	390114
Bałuty	2005	221113	99927	121186
	2010	208430	93576	114854
	2012	205035	92028	113007
	2013	203307	91149	112158
Górna	2005	180390	82448	97942
	2010	171907	78501	93406
	2012	168853	76952	91901
	2013	167553	76287	91266
Polesie	2005	149078	68294	80784
	2010	141819	64757	77062
	2012	139695	63783	75912
	2013	138455	63250	75205
Śródmieście	2005	80519	36098	44421
	2010	74506	34064	40442
	2012	72366	33154	39212
	2013	70521	32312	38209
Widzew.....	2005	139651	64645	75006
	2010	136705	62854	73851
	2012	136073	62523	73550
	2013	135524	62248	73276

Ludność
Population

TABL. 30. LUDNOŚĆ NA PODSTAWIE BILANSÓW WEDŁUG BYŁYCH DELEGATUR URZĘDU MIASTA ŁODZI (dok.)
POPULATION BASED ON BALANCES BY FORMER OFFICE AGENCIES OF THE CITY OF ŁÓDŹ OFFICE (cont.)
B.

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Mężczyźni Males	Kobiety Females	Kobiety na 100 mężczyzn Females per 100 males	Ludność na 1 km ² Population per km ²	
Stan w dniu 31 XII As of 31 XII						
OGÓŁEM	2005	767628	349840	417788	119	2608
TOTAL	2010	730633	332367	398266	120	2492
	2012	718960	326918	392042	120	2452
	2013	711332	323708	387624	120	2426
Bałuty.....	2005	220182	99408	120774	121	2789
	2010	207644	93181	114463	123	2630
	2012	204332	91633	112699	123	2603
	2013	202613	90843	111770	123	2581
Górna.....	2005	179958	82200	97758	119	2504
	2010	171216	78098	93118	119	2383
	2012	168380	76706	91674	120	2345
	2013	167059	76022	91037	120	2327
Polesie	2005	148563	67975	80588	119	3231
	2010	141366	64566	76800	119	3075
	2012	139147	63554	75593	119	3067
	2013	137736	62945	74791	119	3036
Śródmieście	2005	79471	35726	43745	122	11636
	2010	74012	33846	40166	119	10836
	2012	71296	32678	38618	118	9999
	2013	68532	31670	36862	116	9612
Widzew	2005	139454	64531	74923	116	1536
	2010	136395	62676	73719	118	1503
	2012	135805	62347	73458	118	1502
	2013	135392	62228	73164	118	1497

TABL. 31. **LUDNOŚĆ^a WEDŁUG PŁCI I GRUP WIEKU**
POPULATION^a BY SEX AND AGE GROUPStan w dniu 31 XII
As of 31 XII

GRUPY WIEKU AGE GROUPS	2010			2012			2013		
	ogó- łem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	ko- biety <i>fema- les</i>	ogó- łem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	ko- biety <i>fema- les</i>	ogó- łem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	ko- biety <i>fema- les</i>
	w tysiącach <i>in thousands</i>								
OGÓŁEM ... TOTAL	730,6	332,4	398,3	719,0	326,9	392,0	711,3	323,7	387,6
0 - 2 lata <i>0 - 2 years old</i>	19,9	10,2	9,8	18,6	9,5	9,1	17,8	9,1	8,7
3 - 6.....	22,4	11,6	10,8	24,4	12,6	11,9	25,2	12,9	12,3
7-12.....	30,6	15,7	14,9	30,9	15,9	15,1	31,3	16,1	15,1
13-15.....	17,3	9,0	8,3	15,5	8,0	7,5	15,1	7,7	7,4
16-18.....	19,9	10,1	9,8	18,2	9,4	8,8	17,3	8,9	8,4
19-24.....	54,5	26,9	27,6	48,3	23,9	24,4	44,7	22,4	22,3
25-34.....	118,5	59,0	59,5	114,5	56,8	57,7	111,3	55,2	56,1
35-44.....	92,1	45,3	46,8	98,4	48,6	49,8	101,2	49,9	51,3
45-54.....	102,8	47,0	55,8	90,6	41,7	48,9	85,8	39,7	46,1
55-64.....	127,7	55,6	72,1	126,0	54,5	71,5	124,3	53,6	70,6
65 lat i więcej..... <i>65 years old and more</i>	124,8	42,0	82,8	133,5	46,1	87,4	137,5	48,0	89,5

^a Na podstawie bilansów.
^a Based on balances.

Ludność
Population

TABL. 32. LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM
POPULATION AT WORKING AND NON-WORKING AGE
 Stan w dniu 31 XII
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Mężczyźni Males	Kobiety Females
2005			
OGÓŁEM	767628	349840	417788
TOTAL			
w wieku: at age:			
przedprodukcyjnym	111852	57408	54444
<i>pre-working</i>			
produkcyjnym	506608	249407	257201
<i>working</i>			
w tym w wieku mobilnym	290016	143168	146848
<i>of which in of mobility age</i>			
poprodukcyjnym	149168	43025	106143
<i>post-working</i>			
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	52	40	62
<i>Non-working age population per 100 persons at working age</i>			
2010			
OGÓŁEM	730633	332367	398266
TOTAL			
w wieku: at age:			
przedprodukcyjnym	103191	52998	50193
<i>pre-working</i>			
produkcyjnym	468364	237383	230981
<i>working</i>			
w tym w wieku mobilnym	272091	134748	137343
<i>of which in of mobility age</i>			
poprodukcyjnym	159078	41986	117092
<i>post-working</i>			
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	56	40	72
<i>Non-working age population per 100 persons at working age</i>			

TABL. 32. **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM (dok.)**
POPULATION AT WORKING AND NON-WORKING AGE (cont.)
 Stan w dniu 31 XII
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Mężczyźni Males	Kobiety Females
2012			
OGÓŁEM	718960	326918	392042
TOTAL			
w wieku: <i>at age:</i>			
przedprodukcyjnym	101392	52132	49260
<i>pre-working</i>			
produkcyjnym	449072	228680	220392
<i>working</i>			
w tym w wieku mobilnym	267515	132478	135037
<i>of which in of mobility age</i>			
poprodukcyjnym	168496	46106	122390
<i>post-working</i>			
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	60	43	78
<i>Non-working age population per 100 persons at working age</i>			
2013			
OGÓŁEM	711332	323708	387624
TOTAL			
w wieku: <i>at age:</i>			
przedprodukcyjnym	100567	51673	48894
<i>pre-working</i>			
produkcyjnym	438012	224077	213935
<i>working</i>			
w tym w wieku mobilnym	263246	130715	132531
<i>of which in of mobility age</i>			
poprodukcyjnym	172753	47958	124795
<i>post-working</i>			
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	62	44	81
<i>Non-working age population per 100 persons at working age</i>			

**TABL. 33. LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM
WEDŁUG BYŁYCH DELEGATUR URZĘDU MIASTA ŁÓDZI
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION BY FORMER
OFFICE AGENCIES OF THE CITY OF ŁÓDŹ OFFICE**
Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Ludność w wieku Population at age		
		przedprodukcyjnym pre-working	produkcyjnym working	poprodukcyjnym post-working

W TYSIĄCACH
IN THOUSANDS

OGÓŁEM	2012	719,0	101,4	449,1	168,5
TOTAL	2013	711,3	100,6	438,0	172,8
Bałuty	2012	204,3	27,6	123,2	53,5
	2013	202,6	27,4	120,9	54,3
Górna	2012	168,4	23,9	106,3	38,3
	2013	167,1	23,6	104,4	39,1
Polesie	2012	139,1	19,7	85,4	34,1
	2013	137,7	19,4	83,1	35,2
Śródmieście	2012	71,3	10,4	47,5	13,4
	2013	68,5	10,2	44,8	13,5
Widzew	2012	135,8	19,8	86,8	29,2
	2013	135,4	19,9	84,8	30,7

W ODSETKACH
IN PERCENT

OGÓŁEM	2012	100,0	14,1	62,5	23,4
TOTAL	2013	100,0	14,1	61,6	24,3
Bałuty	2012	100,0	13,5	60,3	26,2
	2013	100,0	13,5	59,7	26,8
Górna	2012	100,0	14,2	63,1	22,7
	2013	100,0	14,1	62,5	23,4
Polesie	2012	100,0	14,1	61,3	24,5
	2013	100,0	14,1	60,4	25,5
Śródmieście	2012	100,0	14,6	66,6	18,8
	2013	100,0	14,9	65,4	19,7
Widzew	2012	100,0	14,6	63,9	21,5
	2013	100,0	14,7	62,6	22,7

**TABL. 34. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI WEDŁUG BYŁYCH DELEGATUR
URZĘDU MIASTA ŁÓDZI
VITAL STATISTICS BY FORMER OFFICE AGENCIES OF THE CITY
OF ŁÓDŹ OFFICE**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeń- stwa Marria- ges	Sepa- racje Sepa- rations	Rozwody Divorces	Urodze- nia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase
					ogółem total	w tym niemow- ląt of which infants	

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM ...	2005	3437	247	2027	5851	10525	40	-4674
TOTAL	2010	3751	97	1633	6551	10171	21	-3620
	2012	3264	66	1592	6040	10255	20	-4215
	2013	2757	96	1605	5690	10325	29	-4635
Bałuty	2005	997	79	639	1607	3188	6	-1581
	2010	1094	38	486	1781	3053	4	-1272
	2012	894	22	514	1660	3199	4	-1539
	2013	813	33	516	1540	3175	5	-1635
Górna	2005	735	68	520	1379	2584	13	-1205
	2010	846	23	413	1480	2470	3	-990
	2012	810	18	389	1382	2584	9	-1202
	2013	602	27	417	1324	2497	9	-1173
Polesie	2005	688	32	274	1139	1916	8	-777
	2010	622	10	210	1210	1817	3	-607
	2012	596	6	208	1208	1796	3	-588
	2013	497	10	213	1106	1862	7	-756
Śródmieście	2005	384	45	319	646	1191	7	-545
	2010	494	20	303	761	1156	1	-395
	2012	399	15	259	615	1052	-	-437
	2013	339	14	244	554	1163	3	-609
Widzew	2005	633	23	275	1080	1646	6	-566
	2010	695	6	221	1319	1675	10	-356
	2012	565	5	222	1175	1624	4	-449
	2013	506	12	215	1166	1628	5	-462

Ludność
Population

**TABL. 34. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI WEDŁUG BYŁYCH DELEGATUR
URZĘDU MIASTA ŁÓDZI (dok.)
VITAL STATISTICS BY FORMER OFFICE AGENCIES OF THE CITY
OF ŁÓDŹ OFFICE (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Mażeń- stwa Marria- ges	Sepa- racje Sepa- rations	Rozwody Divorces	Urodze- nia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase	
					ogółem total	w tym niemow- ląt of which infants		
NA 1000 LUDNOŚCI ^a PER 1000 POPULATION ^a								
OGÓŁEM	2005	4,5	32,3	2,6	7,6	13,8	6,8	-6,1
TOTAL	2010	5,1	13,2	2,2	8,9	13,9	3,2	-4,9
	2012	4,5	9,1	2,2	8,4	14,2	3,3	-5,8
	2013	3,9	13,4	2,2	8,0	14,4	5,1	-6,5
Bałuty	2005	4,5	35,7	2,9	7,3	14,4	3,7	-7,2
	2010	5,2	18,2	2,3	8,5	14,6	2,2	-6,1
	2012	4,4	10,7	2,5	8,1	15,6	2,4	-7,5
	2013	4,0	16,2	2,5	7,6	15,6	3,2	-8,0
Górna.....	2005	4,1	37,7	2,9	7,7	14,3	9,4	-6,7
	2010	4,9	13,4	2,4	8,6	14,4	2,0	-5,8
	2012	4,8	10,7	2,3	8,2	15,3	6,5	-7,1
	2013	3,6	16,1	2,5	7,9	14,9	6,8	-7,0
Polesie	2005	4,7	21,7	1,9	7,7	13,0	7,0	-5,3
	2010	4,4	7,1	1,5	8,5	12,8	2,5	-4,3
	2012	4,3	4,3	1,5	8,6	12,9	2,5	-4,2
	2013	3,6	7,2	1,5	8,0	13,4	6,3	-5,5
Śródmieście	2005	5,0	58,7	4,2	8,4	15,5	10,8	-7,1
	2010	6,6	26,8	4,1	10,2	15,5	1,3	-5,3
	2012	5,5	20,7	3,6	8,5	14,5	-	-6,0
	2013	4,8	19,9	3,5	7,9	16,5	5,4	-8,6
Widzew	2005	4,5	16,5	2,0	7,7	11,8	5,6	-4,1
	2010	5,1	4,4	1,6	9,6	12,3	7,6	-2,6
	2012	4,2	3,7	1,6	8,6	11,9	3,4	-3,3
	2013	3,7	8,9	1,6	8,6	12,0	4,3	-3,4

^a W przypadku: separacji – na 100 tys. ludności; zgonów niemowląt – na 1000 urodzeń żywych.

^a In case of: separations – data are presented per 100 thous. population; infant deaths – per 1000 live births.

TABL. 36. **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU
CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW**
**MARRIAGES CONTRACTED BY PREVIOUS MARITAL STATUS
OF NEWLYWEDS**

POPZREDNI STAN CYWILNY MĘZCZYŃ <i>PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES</i>	Ogółem <i>Total</i>	Popzedni stan cywilny kobiet <i>Previous marital status of females</i>		
		panny <i>singles</i>	wdowy <i>widows</i>	rozwidzione <i>divorced</i>
OGÓŁEM 2005	3437	2882	106	449
TOTAL 2010	3751	3111	89	551
2012	3264	2687	85	492
2013	2757	2240	81	436
Kawalerowie..... 2005	2809	2638	19	152
<i>Singles</i> 2010	3040	2820	20	200
2012	2602	2436	19	147
2013	2169	2025	14	130
Wdowcy 2005	113	18	41	54
<i>Widowers</i> 2010	88	12	32	44
2012	79	13	27	39
2013	87	14	32	41
Rozwiedzeni 2005	515	226	46	243
<i>Divorced</i> 2010	623	279	37	307
2012	583	238	39	306
2013	501	201	35	265

TABL. 37. ROZWODY WEDŁUG WIEKU^a ROZWIEDZIONYCH
DIVORCES BY AGE^a OF DIVORCED

WIEK MĘŻCZYŹN MALES AGED	Ogółem Total	Wiek kobiet Females aged							
		19 lat i mniej 19 and less	20-24	25-29	30-34	35-39	40-49	50-59	60 lat i więcej 60 and more
2005									
OGÓŁEM TOTAL	2027	4	112	399	424	317	527	205	39
19 lat i mniej..... 19 and less	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20-24	46	4	31	11	-	-	-	-	-
25-29	288	-	61	184	41	1	-	1	-
30-34	430	-	14	172	221	18	5	-	-
35-39	363	-	4	25	133	174	26	1	-
40-49	556	-	1	6	26	113	386	22	2
50-59	279	-	1	-	2	10	105	158	3
60 lat i więcej 60 and more	65	-	-	1	1	1	5	23	34
2010									
OGÓŁEM TOTAL	1633	3	63	228	375	282	403	232	47
19 lat i mniej..... 19 and less	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20-24	24	2	13	8	1	-	-	-	-
25-29	162	1	33	97	26	3	2	-	-
30-34	349	-	16	96	203	31	3	-	-
35-39	288	-	1	19	110	134	22	2	-
40-49	448	-	-	7	28	98	291	23	1
50-59	286	-	-	1	7	15	82	174	7
60 lat i więcej 60 and more	76	-	-	-	-	1	3	33	39

^a W momencie wniesienia powództwa.
^a At the moment of filing for a divorce.

TABL. 37. ROZWODY WEDŁUG WIEKU ^a ROZWIEDZIONYCH (dok.)
DIVORCES BY AGE ^a OF DIVORCED (cont.)

WIEK MĘŻCZYŹN MALES AGED	Ogółem Total	Wiek kobiet Females aged							
		19 lat i mniej 19 and less	20-24	25-29	30-34	35-39	40-49	50-59	60 lat i więcej 60 and more
2012									
OGÓŁEM TOTAL	1592	2	68	205	358	315	349	228	67
19 lat i mniej	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19 and less									
20-24	22	1	18	2	1	-	-	-	-
25-29	149	-	33	87	27	2	-	-	-
30-34	306	-	13	79	189	22	3	-	-
35-39	339	1	2	33	106	170	27	-	-
40-49	391	-	2	4	28	110	228	18	1
50-59	278	-	-	-	5	11	87	164	11
60 lat i więcej	107	-	-	-	2	-	4	46	55
60 and more									
2013									
OGÓŁEM TOTAL	1605	2	57	215	349	315	374	225	68
19 lat i mniej	1	1	-	-	-	-	-	-	-
19 and less									
20-24	23	-	14	9	-	-	-	-	-
25-29	158	-	31	91	30	5	1	-	-
30-34	321	-	9	91	182	36	3	-	-
35-39	309	1	2	16	107	164	16	3	-
40-49	412	-	1	7	27	106	257	12	2
50-59	290	-	-	1	3	3	92	180	11
60 lat i więcej	91	-	-	-	-	1	5	30	55
60 and more									

^a W momencie wniesienia powództwa.^a At the moment of filling for a divorce.

TABL. 38. PŁODNOŚĆ KOBIET I REPRODUKCJA LUDNOŚCI
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2012	2013
Płodność - urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku: Fertility - live births per 1000 women aged:				
15-49 ^{ab}	30,7	38,3	36,5	34,8
15-19.....	11,9	13,8	12,6	13,8
20-24.....	41,3	35,9	33,6	29,6
25-29.....	76,6	79,6	74,9	70,8
30-34.....	53,8	74,3	68,5	68,1
35-39.....	19,5	30,3	30,0	29,1
40-44.....	3,2	4,7	5,3	5,0
45-49 ^b	0,1	0,2	0,2	0,2
Współczynniki: Rates:				
Dzietności..... Total fertility	1,022	1,182	1,110	1,068
Reprodukcji brutto..... Gross reproduction	0,489	0,572	0,544	0,518
Dynamiki demograficznej..... Demographical dynamics	0,556	0,644	0,589	0,551

a,b Łącznie z urodzeniami z matek w wieku: a – poniżej 15 lat, b – 50 lat i więcej.

a,b Including births from mothers aged: a – below 15, b – 50 and more.

TABL. 39. URODZENIA
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2012	2013	SPECIFICATION
Urodzenia żywe	5851	6551	6040	5690	Live births
małżeńskie	4307	4595	4151	3816	in marriage
chłopcy	2258	2380	2137	1960	boys
dziewczęta	2049	2215	2014	1856	girls
pozamałżeńskie	1544	1956	1889	1874	outside marriage
chłopcy	792	998	944	970	boys
dziewczęta	752	958	945	904	girls
Urodzenia martwe	21	19	30	21	Death births
małżeńskie	14	13	13	10	in marriage
chłopcy	10	6	6	5	boys
dziewczęta	4	7	7	5	girls
pozamałżeńskie	7	6	17	11	outside marriage
chłopcy	5	3	9	6	boys
dziewczęta	2	3	8	5	girls

TABL. 40. URODZENIA WEDŁUG BYŁYCH DELEGATUR URZĘDU MIASTA ŁÓDŹ
BIRTHS BY FORMER OFFICE AGENCIES OF THE CITY OF ŁÓDŹ
OFFICE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Urodzenia żywe Live births		
		ogółem total	chłopcy males	dziewczeta females
OGÓŁEM	2005	5851	3050	2801
TOTAL	2010	6551	3378	3173
	2012	6040	3081	2959
	2013	5690	2930	2760
Bałuty	2005	1607	819	788
	2010	1781	914	867
	2012	1660	879	781
	2013	1540	809	731
Górna	2005	1379	723	656
	2010	1480	758	722
	2012	1382	689	693
	2013	1324	663	661
Polesie	2005	1139	583	556
	2010	1210	647	563
	2012	1208	622	586
	2013	1106	566	540
Śródmieście	2005	646	358	288
	2010	761	389	372
	2012	615	337	278
	2013	554	270	284
Widzew	2005	1080	567	513
	2010	1319	670	649
	2012	1175	554	621
	2013	1166	622	544

**TABL. 41. URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA
DZIECKA ^a ORAZ WIEKU MATKI
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER ^a AND AGE OF MOTHER**

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki Birth order						
		1	2	3	4	5	6 i dalsze 6 and more	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS								
OGÓŁEM	2005	5851	3553	1743	382	98	50	25
TOTAL	2010	6551	3708	2205	451	124	35	27
	2012	6040	3340	2075	444	113	42	26
	2013	5690	3104	1968	412	132	44	30
19 lat i mniej		199	183	16	-	-	-	-
<i>19 years and less</i>								
20-24		606	452	115	30	6	3	-
25-29		1918	1312	493	80	28	5	-
30-34		2038	918	909	152	35	15	9
35-39		812	212	392	123	52	19	14
40-44		113	26	42	26	11	2	6
45 lat i więcej		4	1	1	1	-	-	1
<i>45 years and more</i>								
W ODSETKACH IN PERCENT								
OGÓŁEM	2005	100,0	60,7	29,8	6,5	1,7	0,9	0,4
TOTAL	2010	100,0	56,6	33,7	6,9	1,9	0,5	0,4
	2012	100,0	55,3	34,4	7,4	1,9	0,7	0,4
	2013	100,0	54,6	34,6	7,2	2,3	0,8	0,5
19 lat i mniej		100,0	92,0	8,0	-	-	-	-
<i>19 years and less</i>								
20-24		100,0	74,6	19,0	5,0	1,0	0,5	-
25-29		100,0	68,4	25,7	4,2	1,5	0,3	-
30-34		100,0	45,0	44,6	7,5	1,7	0,7	0,4
35-39		100,0	26,1	48,3	15,1	6,4	2,3	1,7
40-44		100,0	23,0	37,2	23,0	9,7	1,8	5,3
45 lat i więcej		100,0	25,0	25,0	25,0	-	-	25,0
<i>45 years and more</i>								

^a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.
^a In data on the number of births by order excludes cases in which birth order is unknown.

TABL. 42. ZGONY WEDŁUG PŁCI I GRUP WIEKU
DEATHS BY SEX AND AGE GROUPS

GRUPY WIEKU AGE GROUPS	2010			2012			2013		
	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS									
OGÓŁEM ... TOTAL	10171	5014	5157	10255	4929	5326	10325	4953	5372
0 - 4 lata 0 - 4 years old	26	12	14	24	13	11	31	22	9
5 - 9	6	3	3	2	1	1	-	-	-
10-14	5	3	2	5	3	2	7	4	3
15-19	11	8	3	10	9	1	15	8	7
20-29	94	80	14	68	50	18	82	66	16
30-39	208	156	52	201	149	52	224	182	42
40-49	398	277	121	412	304	108	366	269	97
50-59	1462	963	499	1330	903	427	1238	837	401
60-69	1745	1110	635	1988	1240	748	2080	1266	814
70 lat i więcej ... 70 years old and more	6216	2402	3814	6215	2257	3958	6282	2299	3983
W ODSETKACH IN PERCENT									
OGÓŁEM ... TOTAL	100,0	49,3	50,7	100,0	48,1	51,9	100,0	48,0	52,0
0 - 4 lata 0 - 4 years old	100,0	46,2	53,8	100,0	54,2	45,8	100,0	71,0	29,0
5 - 9	100,0	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0	-	-	-
10-14	100,0	60,0	40,0	100,0	60,0	40,0	100,0	57,1	42,9
15-19	100,0	72,7	27,3	100,0	90,0	10,0	100,0	53,3	46,7
20-29	100,0	85,1	14,9	100,0	73,5	26,5	100,0	80,5	19,5
30-39	100,0	75,0	25,0	100,0	74,1	25,9	100,0	81,3	18,8
40-49	100,0	69,6	30,4	100,0	73,8	26,2	100,0	73,5	26,5
50-59	100,0	65,9	34,1	100,0	67,9	32,1	100,0	67,6	32,4
60-69	100,0	63,6	36,4	100,0	62,4	37,6	100,0	60,9	39,1
70 lat i więcej ... 70 years old and more	100,0	38,6	61,4	100,0	36,3	63,7	100,0	36,6	63,4

TABL. 43. ZGONY WEDŁUG PRZYCZYŃ ^a
DEATHS BY CAUSE ^a

PRZYCZYNY ZGONÓW CAUSES OF DEATHS	2010	2011	2012	2010	2011	2012
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>			na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>		
OGÓŁEM TOTAL	10171	10369	10255	1386,9	1424,5	1420,3
Choroby zakaźne i pasożytnicze <i>Infectious and parasitic diseases</i>	68	64	66	9,3	8,8	9,1
Nowotwory..... <i>Neoplasms</i>	2331	2453	2376	317,8	337,0	329,1
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych..... <i>Diseases of blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>	7	8	8	1,0	1,1	1,1
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej..... <i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>	165	165	177	22,5	22,7	24,5
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania..... <i>Mental and behavioural disorders</i>	57	70	53	7,8	9,6	7,3
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów..... <i>Diseases of the nervous system and sense organs</i>	199	199	231	27,1	27,3	32,0
Choroby układu krążenia..... <i>Diseases of the circulatory system</i>	4141	4170	4060	564,7	572,9	562,3
Choroby układu oddechowego... <i>Diseases of the respiratory system</i>	544	578	659	74,2	79,4	91,3
Choroby układu trawiennego..... <i>Diseases of the digestive system</i>	582	599	582	79,4	82,3	80,6
Choroby skóry i tkanki podskórnej..... <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	2	-	3	0,3	-	0,4

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10 Revision)".

TABL. 43. ZGONY WEDŁUG PRZYCZYŃ ^a (dok.)
DEATHS BY CAUSE ^a (cont.)

PRZYCZYNY ZGONÓW CAUSES OF DEATHS	2010	2011	2012	2010	2011	2012
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>			na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>		
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>	11	17	8	1,5	2,3	1,1
Choroby układu moczowo- -płciowego	125	117	141	17,0	16,1	19,5
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	14	15	12	1,9	2,1	1,7
Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe	9	10	9	1,2	1,4	1,2
Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych, gdzie indziej niesklasyfikowane	1397	1393	1396	190,5	191,4	193,3
Zewnętrzne przyczyny zgonu	519	511	474	70,8	70,2	65,6

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10 Revision)".

TABL. 44. MEDIANA WIEKU LUDNOŚCI WEDŁUG PŁCI
MEDIAN POPULATION AGE BY SEX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2012	2013
OGÓŁEM	43,1	43,8	43,8	44,0
TOTAL				
mężczyźni	39,0	39,7	40,1	40,4
males				
kobiety	46,3	47,7	47,8	48,0
females				

TABL. 45. PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat <i>Life expectancy at age specified</i>				
	0	15	30	45	60
Mężczyźni 2005	68,2	53,8	39,4	26,4	16,5
<i>Males</i> 2010	70,0	55,4	41,2	28,0	17,5
2012	70,4	55,8	41,4	28,1	17,9
2013	70,1	55,7	41,4	28,4	17,8
Kobiety 2005	77,5	63,1	48,4	34,3	21,8
<i>Females</i> 2010	79,0	64,5	49,7	35,5	22,8
2012	79,1	64,4	49,6	35,4	22,6
2013	79,3	64,7	50,0	35,6	22,8

TABL. 46. ZAMACHY SAMOBÓJCZE ^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ
SUICIDES ^a REGISTERED BY POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012	2013	2012	2013	2012	2013
	ogółem <i>total</i>		mężczyźni <i>males</i>		kobiety <i>females</i>	
OGÓŁEM	151	198	99	156	52	42
TOTAL						
w tym dokonane	91	132	60	110	31	22
<i>of which committed</i>						
Wiek samobójców: <i>Age of suicidal persons:</i>						
14 lat i mniej	1	-	1	-	-	-
<i>14 years old and less</i>						
15-19	9	8	3	7	6	1
20-29	26	33	17	26	9	7
30-49	50	71	40	57	10	14
50-69	49	56	32	48	17	8
70 lat i więcej	15	30	5	18	10	12
<i>70 years old and more</i>						
wiek nieustalony	1	-	1	-	-	-
<i>unknown age</i>						

^a Dokonane i usiłowane.^a Committed and attempted.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Łódź.

**TABL. 47. MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI
NA POBYT STAŁY
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION
FOR PERMANENT RESIDENCE**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2012	2013
NAPŁYW^a	4070	4044	3633	4110
INFLOW^a				
w tym: of which:				
z miast	2470	2484	2117	2384
from urban area				
ze wsi	1462	1368	1359	1553
from rural area				
Z województwa łódzkiego	2328	2293	2111	2477
From Łódzkie voivodship				
Z innego województwa	1604	1559	1365	1460
From other voivodship				
Z zagranicy	138	192	157	173
From abroad				
ODPŁYW^b	5439	5713	5276	5708
OUTFLOW^b				
w tym: of which:				
do miast	2685	2591	2359	2398
to urban area				
na wieś	2488	2824	2624	2843
to rural area				
Do województwa łódzkiego	3433	3800	3471	3666
To Łódzkie voivodship				
Do innego województwa	1740	1615	1512	1575
To other voivodship				
Za granicę	266	298	293	467
Abroad				
SALDO MIGRACJI	-1369	-1669	-1643	-1598
NET MIGRATION				

^a Zameldowania. ^b Wymeldowania.
^a Registrations. ^b Deregistrations.

Ludność
Population

TABL. 48. MIGRACJE WEWNĘTRZNE ^a LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I GRUP WIEKU MIGRANTÓW
INTERNAL MIGRATION ^a OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE GROUP OF MIGRANTS

GRUPY WIEKU AGE GROUPS	Napływ ^b Inflow ^b		Odpyływ ^c Outflow ^c		Saldo migracji Net migration	
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
2010						
OGÓŁEM..... TOTAL	12141	6677	13704	7346	-1563	-669
0 - 4 lata..... 0 - 4 years old	943	454	1165	534	-222	-80
5 - 9.....	632	310	824	428	-192	-118
10-14.....	443	208	579	270	-136	-62
15-19.....	570	315	634	333	-64	-18
20-24.....	1066	659	886	532	+180	+127
25-29.....	2399	1425	2113	1226	+286	+199
30-34.....	1688	893	1863	978	-175	-85
35-39.....	938	457	1256	626	-318	-169
40-44.....	610	303	762	368	-152	-65
45-49.....	505	255	615	300	-110	-45
50-54.....	642	345	789	411	-147	-66
55-59.....	552	312	743	426	-191	-114
60-64.....	432	246	595	320	-163	-74
65 lat i więcej..... 65 years old and more	721	495	880	594	-159	-99

^a Łącznie z ruchem między dzielnicami. ^b Zameldowania. ^c Wymeldowania.
a Including inter-district movement. b Registrations. c Deregistrations.

TABL. 48. MIGRACJE WEWNĘTRZNE ^a LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I GRUP WIEKU MIGRANTÓW (cd.)
INTERNAL MIGRATION ^a OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE GROUP OF MIGRANTS (cont.)

GRUPY WIEKU AGE GROUPS	Napływ ^b Inflow ^b		Odpływ ^c Outflow ^c		Saldo migracji Net migration	
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
2012						
OGÓŁEM TOTAL	11486	6265	12993	6938	-1507	-673
0 - 4 lata	889	439	1150	571	-261	-132
<i>0 - 4 years old</i>						
5 - 9	590	282	757	374	-167	-92
10-14	384	202	520	266	-136	-64
15-19	459	247	587	317	-128	-70
20-24	910	578	779	466	+131	+112
25-29	2272	1327	1778	1018	+494	+309
30-34	1572	815	1747	899	-175	-84
35-39	1011	493	1337	670	-326	-177
40-44	602	292	802	370	-200	-78
45-49	451	227	579	288	-128	-61
50-54	569	287	695	356	-126	-69
55-59	508	256	686	347	-178	-91
60-64	459	249	588	316	-129	-67
65 lat i więcej	810	571	988	680	-178	-109
<i>65 years old and more</i>						

^a Łącznie z ruchem między dzielnicami. ^b Zameldowania. ^c Wymeldowania.
^a Including inter-district movement. ^b Registrations. ^c Deregistrations.

TABL. 48. MIGRACJE WEWNĘTRZNE ^a LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I GRUP WIEKU MIGRANTÓW (dok.)
INTERNAL MIGRATION ^a OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE GROUP OF MIGRANTS (cont.)

GRUPY WIEKU AGE GROUPS	Napływ ^b Inflow ^b		Odpływ ^c Outflow ^c		Saldo migracji Net migration	
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
2013						
OGÓŁEM TOTAL	12309	6616	13613	7195	-1304	-579
0 - 4 lata..... 0 - 4 years old	961	469	1170	583	-209	-114
5 - 9.....	661	323	849	410	-188	-87
10-14.....	390	180	518	235	-128	-55
15-19.....	500	261	594	286	-94	-25
20-24.....	894	527	693	402	+201	+125
25-29.....	2298	1337	1795	1022	+503	+315
30-34.....	1736	905	1923	1009	-187	-104
35-39.....	1144	555	1431	710	-287	-155
40-44.....	681	335	874	427	-193	-92
45-49.....	441	209	549	267	-108	-58
50-54.....	528	283	653	347	-125	-64
55-59.....	629	334	778	402	-149	-68
60-64.....	536	295	695	381	-159	-86
65 lat i więcej	910	603	1091	714	-181	-111
65 years old and more						

^a Łącznie z ruchem między dzielnicami. ^b Zameldowania. ^c Wymeldowania.
a Including inter-district movement. b Registrations. c Deregistrations.

TABL. 49. **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY
WEDŁUG WOJEWÓDZTW**
**INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT
RESIDENCE BY VOIVODSHIP**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012	2013	2012	2013	2012	2013
	napływ ^a do Łodzi inflow ^a to Łódź		odpływ ^b z Łodzi outflow ^b from Łódź		saldo migracji net migration	
OGÓŁEM	3476	3937	4983	5241	-1507	-1304
TOTAL						
Dolnośląskie.....	70	74	101	98	-31	-24
Kujawsko-pomorskie	131	115	60	78	+71	+37
Lubelskie	60	86	37	37	+23	+49
Lubuskie.....	27	23	26	27	+1	-4
Łódzkie	2111	2477	3471	3666	-1360	-1189
Małopolskie	54	71	96	77	-42	-6
Mazowieckie	320	316	624	626	-304	-310
Opolskie	34	28	29	18	+5	+10
Podkarpackie	40	61	38	31	+2	+30
Podlaskie.....	24	33	34	39	-10	-6
Pomorskie	60	65	83	118	-23	-53
Śląskie.....	137	130	78	113	+59	+17
Świętokrzyskie	140	143	59	56	+81	+87
Warmińsko-mazurskie ...	42	63	46	54	-4	+9
Wielkopolskie	164	185	133	138	+31	+47
Zachodniopomorskie	62	67	68	65	-6	+2

a Zameldowania. *b* Wymeldowania.
a Registrations. *b* Deregistrations.

VI. AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA. WYNAGRODZENIA I ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE. WARUNKI PRACY

1. Dane zawarte w tabl. 50 opracowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 przeprowadzonego w okresie od 1 kwietnia do 30 czerwca 2011 r. według stanu w dniu 31 marca 2011 r. Podstawę prawną NSP 2011 stanowiły Ustawa z dnia 4 marca 2010 r. o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2011 r. (Dz. U. z 26 marca 2010 r. Nr 47, poz. 277) wraz z aktami wykonawczymi do ustawy oraz rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 763/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie spisów powszechnych ludności i mieszkań (Dz. U. UE L 218 z dnia 13. 08. 2008 r.).

Spis ludności 2011 obejmował osoby stale zamieszkałe na obszarze Polski, bez względu na fakt, czy te osoby przebywały w kraju w czasie spisu czy też były za granicą oraz osoby przebywające czasowo.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo (pracujących i bezrobotnych) oraz biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

1) do **pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych), jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące. Ponadto pomagający członkowie rodziny, którzy nie wykonywali pracy w badanym tygodniu według NSP 2011 nie byli zaliczani do osób pracujących;

2) za **bezrobotne** uznaje się osoby w wieku 15-74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień

VI. ECONOMIC ACTIVITY. WAGES, SALARIES AND SOCIAL BENEFITS. WORK CONDITIONS

1. Data in table 50 were compiled on the basis of the Population and Housing Census 2011 carried out in the period between 1 April and 30 June 2011 according to the state on March 31, 2011. The legal bases for the Population and Housing Census 2011 constituted the Act of 4 March 2010 on Population and Housing Census in 2011 (Journal of Laws of 26 March 2010 No. 47, item 277) with its executory legislative provisions and the Regulation (EC) of the European Parliament and Council No. 763/2008 of 9 July 2008 on the censuses of population and housing (Official Journal of the European Union L 218 of 13 August 2008).

The Census 2011 included persons permanently residing in the Polish territory, regardless whether they stayed in the country during the census or were abroad, and temporary residents.

2. The main criterion for dividing the population into economically active (employed and unemployed) and the inactive is work, i.e. performing, holding or looking for work.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

1) **employed persons** are persons who during the reference week:

- performed, for at least 1 hour, any work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm in agriculture or a family-owned business outside agriculture,
- formally had a job, but did not perform it (e.g. due to illness, vacation, a break in company activity, bad weather) if the break in employment did not exceed 3 months. Moreover, according to the Census 2011, contributing family members who did not perform work during the reference week were not counted among the employed;

2) **unemployed persons** are persons aged 15-74, who simultaneously fulfilled three conditions:

- within the reference week were not employed,
- within a 4-week period (the last week being the

badany) aktywnie poszukiwały pracy,
– były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono również osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

3. Dane o pracujących dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód. Nie ujęto pracujących w jednostkach budżetowych resortów spraw wewnętrznych i obrony narodowej oraz duchowieństwa wszystkich wyznań, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji.

Do **pracujących według faktycznego miejsca pracy** zalicza się:

1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór lub stosunek służbowy);

2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:

a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin),

b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce), podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,

c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;

3) osoby wykonujące pracę nakładczą;

4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);

5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych).

reference week) actively sought work,

– were available for work within a 2-week period following the reference week.

The unemployed also include persons who found work and were waiting to begin it within a 3-month period and were available for that work.

Economically inactive persons are persons who are not classified as employed or unemployed

The activity rate is calculated as the share of economically active persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

3. Data regarding employment concerns persons performing work providing earnings or income. Data does not include persons employed in budgetary entities of the Ministry of the Interior and the Ministry of the National Defence as well as clergy, foundations, associations and other organizations.

Employed persons by actual workplace are:

1) employees hired on the basis of employment contracts (labour contract, call-up, appointment or election or service relation);

2) employers and own-account workers, i.e.:

a) owners, co-owners and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers),

b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them), units conducting economic activity excluding private farms in agriculture,

c) other self-employed persons, e.g. practising learned professions;

3) outworkers;

4) agents (including contributing family workers and persons employed by agents);

5) members of agricultural production co-operatives, (agricultural producers' co-operatives, other co-operatives engaged in agricultural production and agricultural farms' co-operatives).

4. Dane dotyczące **pracujących według stanu** podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w głównym miejscu pracy.

5. **Pełnozatrudnieni** są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia.

Niepełnozatrudnieni są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

6. Dane dotyczące **przeciętnego zatrudnienia** ujmują wyłącznie zatrudnionych na podstawie stosunku pracy. Informacje dotyczą pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. Informacje o **ruchu zatrudnionych** dotyczą pełnozatrudnionych oraz zatrudnionych sezonowo i dorywczo. Dane te dotyczą liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby **przyjętych do pracy** zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy łącznie ze zwolnieniami grupowymi, osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także – ze względów ewidencyjnych – osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające

4. *Data concerning **employment on a given day** is presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the main job.*

5. ***Full-time paid employees** are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker.*

***Part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.*

6. *Data concerning **average paid employment** includes exclusively employees hired on the basis of an employment contract. Information concerns full- and part-time paid employees expressed in full-time equivalents.*

7. *Information regarding **labour turnover** concerns full-time paid employees, as well as seasonal and temporary employees. This data concerns the number of hires and the number of terminations and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.*

***Hired persons** are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as – for record-keeping purposes – persons, who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons re-turning to and leaving work within the framework of child-care*

do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i do 2008 r. z urlopów bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i do 2008 r. urlopy bezpłatne) w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok badany.

8. Dane o absolwentach podejmujących pierwszą pracę dotyczą pełnozatrudnionych oraz pracowników sezonowych i zatrudnionych dorywczo.

9. Dane o wynagrodzeniach podaje się w ujęciu brutto, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płatocnymi przez ubezpieczonego pracownika.

10. Dane o bezrobotnych zarejestrowanych obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późniejszymi zmianami), określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem bezrobotnego należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonywającą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź, jeśli jest to osoba niepełnosprawna – zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

and unpaid vacations and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and until 2008 from unpaid leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and until 2008 unpaid leaves) during a survey year to the number of full-time paid employees as of 31 XII from the year preceding the surveyed year.

8. Data regarding graduates starting work for the first time concerns full-time paid employees as well as seasonal and temporary employees.

9. Data regarding wages and salaries are given in gross terms, i.e., including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) paid by the insured employee.

10. Data regarding registered unemployed persons include persons who, in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (Journal of Laws 2013, item 674, with later amendments), are classified as unemployed.

An unemployed person is understood as a person who is at least 18 years old and has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person — capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme) or tertiary schools in part-time programme, looking for employment or other kind of paid work and registered in a powiat labour office, appropriate for his/her permanent stay, with additional provisions concerning the sources of income, included in the mentioned law.

Za długotrwale bezrobotne uważa się osoby pozostające bez pracy dłużej niż 1 rok.

„Bezrobotni do 25 roku życia” są to osoby, które do dnia zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyły 25 roku życia.

11. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo (ogółem oraz danej grupy), tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopę bezrobocia rejestrowanego podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo.

12. Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości; dane:

1) obejmują zatrudnionych w podmiotach zaliczanych do sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, gospodarki łowieckiej oraz bez rybołówstwa w wodach morskich), górnictwo i wydobywanie, przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych, dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją, budownictwo (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków), handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, transport i gospodarka magazynowa, informacja i komunikacja (bez pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej), działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (w zakresie wynajmu i dzierżawy)

Long-term unemployed persons are persons unemployed for longer than 1 year.

The “unemployed aged up to 25 years” – are persons who were under 25 years of age on the day they became recipients of the labour market instruments.

11. The registered unemployment rate is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population (total and for a given group), i.e. excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

The registered unemployment rate is given considering employed persons in private farms in agriculture, as a part of the economically active civilian population.

12. Information regarding persons working in hazardous conditions i.e. with substances hazardous to health is compiled on the basis of reports. Data concerns persons:

1) employed by entities included in the sections: agriculture, forestry and fishing (excluding private farms in agriculture, excluding hunting and sea-fishing), mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities, construction (excluding development of building projects) wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles, transportation and storage, information and communication (excluding other information service activities), professional, scientific and technical activities (scientific research and development, and veterinary activities) administrative and support service activities (rental and leasing activities, travel agency, tour operator and other

wy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanej oraz pozostałego sprzętania), edukacja (w zakresie szkół wyższych), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (w zakresie opieki zdrowotnej), pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);

2) dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwiókniające, hałas, wibracja, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

13. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy, niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych

Dane opracowano na podstawie statystycznych kart wypadków przy pracy oraz sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) w przypadku poszkodowanych w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

reservation service and related activities and other cleaning activities), education (exclusively tertiary education), human health and social works activities (human health activities), other service activities (repair of computers and personal and household goods);

2) *exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold micro-climates, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.*

13. Information regarding accidents at work also includes accidents considered equivalent to accidents at work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data was compiled on the basis of statistical reports of accidents at work as well as on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) in cases of persons injured on private farms in agriculture.

Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) *during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;*
- 2) *when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.*

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie podróży służbowej,
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony,
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za wypadek przy pracy uważa się również nagle zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;
- 4) sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) odbywania – na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy lub inny podmiot kierujący – szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
- 6) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 7) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy-zleczenia lub umowy o świadczenie usług;
- 8) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
- 9) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;

Every accident is treated equally to accident at work, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:

- during a business trip,
- during a training within the scope of common self-defence,
- at performing tasks ordered by trade union organizations functioning at the employer.

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:

- 1) practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship;
- 2) performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions;
- 3) carrying out a mandate by members of parliament or senate, who receive salaries;
- 4) serving the mandate of the European Parliament member elected in the Republic of Poland;
- 5) stay – on the basis of appointment issues by powiat labour office or other supervising entity – at a training or internship connected with a scholarship received by school-leavers;
- 6) performance of work, by members of agricultural producers' co-operatives, agricultural farmers' co-operatives and by other persons treated equally to members of co-operatives, for the benefit of these co-operatives;
- 7) performance or co-operation at performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contract of services;
- 8) performance of ordinary activities connected with conducting non-agricultural economic activities or co-operation at conducting them;
- 9) performance of ordinary activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;

10) odbywania zastępczych form służby wojskowej;

11) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej zarówno w wypadku indywidualnym, jak i zbiorowym.

14. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

15. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

16. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według wydarzeń bezpośrednio je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz przyczyn wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków.

Wydarzenia powodujące urazy są pogrupowane od 2005 r. zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u.

10) *servicing supplementary forms of military service;*

11) *education at the National School of Public Administration by students, who receive scholarships.*

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

14. A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

15. A fatal accident at work is an accident during which the person injured died at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

16. Accidents at work are classified, i.a. according to the events which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their causes (all shortcomings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents.

Contact-mode of injury since 2005 are grouped according to the EUROSTAT recommendation.

TABL. 50. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ ^a
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2011	SPECIFICATION
	W tysiącach <i>In thousands</i>		
O G Ó Ł E M	691,5	645,0	T O T A L
mężczyźni	310,4	288,4	<i>males</i>
kobiety	381,1	356,6	<i>females</i>
Aktywni zawodowo	357,4	330,7	<i>Economically active persons</i>
mężczyźni	181,8	169,6	<i>males</i>
kobiety	175,6	161,1	<i>females</i>
pracujący	278,2	291,9	<i>employed persons</i>
mężczyźni	140,1	148,6	<i>males</i>
kobiety	138,0	143,3	<i>females</i>
bezrobotni	79,2	38,8	<i>unemployed persons</i>
mężczyźni	41,7	21,0	<i>males</i>
kobiety	37,5	17,8	<i>females</i>
Bierni zawodowo	308,1	292,7	<i>Economically inactive persons</i>
mężczyźni	114,8	108,3	<i>males</i>
kobiety	193,3	184,4	<i>females</i>
	W % <i>In %</i>		
Współczynnik aktywności zawodowej.....	53,7	53,0	<i>Activity rate in %</i>
mężczyźni	61,3	61,0	<i>males</i>
kobiety	47,6	46,6	<i>females</i>

^a Dane ze spisów.
^a *Census data.*

TABL. 51. PRACUJĄCY^a
EMPLOYED PERSONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2012	2013	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		w tym kobiety <i>of which females</i>		
O G Ó Ł E M	225337	226792	118963	119949	T O T A L
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	197	89	165	34	<i>Agriculture, forestry, hunting and fishing</i>
Przemysł	50419	51226	19640	19851	<i>Industry</i>
w tym przetwórstwo przemysłowe	43884	44945	18152	18445	<i>of which manufacturing</i>
Budownictwo	8360	7949	855	917	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	32947	33406	17129	17394	<i>Trade; repair of motor vehicles</i>
Transport i gospodarka magazynowa	12457	11995	3518	3333	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia	3115	3413	2072	2305	<i>Accommodation and catering</i>
Informacja i komunikacja	7352	8091	2721	3022	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	11343	10756	7434	7295	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	4599	4105	2495	2154	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	7717	8529	4696	5207	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca	19187	17538	9572	7871	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne	16317	16534	10445	10693	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	26039	26445	18820	19224	<i>Education</i>

^a Stan w dniu 31 XII, według faktycznego miejsca pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, w fundacjach, stowarzyszeniach i innych organizacjach oraz duchowieństwa.

^a As of 31 XII, by actual workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons, persons employed on private farms in agriculture, in foundations, associations and other organizations as well as clergy.

TABL. 51. PRACUJĄCY ^a (dok.)
EMPLOYED PERSONS ^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2012	2013	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		w tym kobiety <i>of which females</i>		
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	20651	22333	16706	18140	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3645	3429	2160	1995	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa	992	954	535	514	<i>Other service activities</i>

^a Stan w dniu 31 XII, według faktycznego miejsca pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, w fundacjach, stowarzyszeniach i innych organizacjach oraz duchowieństwa.

^a As of 31 XII, by actual workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons, persons employed on private farms in agriculture, in foundations, associations and other organizations as well as clergy.

TABL. 52. PRZYJĘCIA DO PRACY ^a
HIRES ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	Z liczby ogółem <i>Of total number</i>				Współczynnik przyjęć w % <i>Hire rate in %</i>
		kobiety <i>women</i>	podejmujący pierwszą pracę <i>persons starting work for the first time</i>	zmieniający pracę <i>changing work</i>	powracający z urlopów wychowawczych <i>persons returning from child-care leaves</i>	
OGÓŁEM	2012 45767	22519	10900	25061	693	25,3
TOTAL	2013 37237	18533	7245	21280	640	20,9
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	39	1	-	39	-	260
<i>Agriculture, forestry, hunting and fishing</i>						

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych oraz pracowników sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Data concern full-time paid employees as well as seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 52. PRZYJĘCIA DO PRACY ^a (cd.)
HIRES ^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
		kobiety women	podje- mujący pierwszą pracę persons starting work for the first time	zmienia- jący pracę chan- ging work	powra- cający z urlo- pów wy- chowaw- czych persons returning from child- -care leaves	
Przemysł	7118	2801	584	5100	102	16,7
<i>Industry</i>						
w tym przetwórstwo przemysłowe	6783	2667	570	4962	100	17,6
<i>of which manufacturing</i>						
Budownictwo	1570	140	170	1090	4	25,9
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	6146	3450	1338	3695	75	26,4
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>						
Transport i gospodarka magazynowa	1169	150	67	767	1	19,1
<i>Transportation and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia	750	452	97	518	4	40,9
<i>Accommodation and catering</i>						
Informacja i komunikacja	1129	347	295	650	9	26,0
<i>Information and communication</i>						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1880	1358	347	833	51	27,2
<i>Financial and insurance activities</i>						
Obsługa rynku nieruchomości	1424	1080	38	1311	7	38,0
<i>Real estate activities</i>						

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych oraz pracowników sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Data concern full-time paid employees as well as seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 52. **PRZYJĘCIA DO PRACY^a** (dok.)
HIRES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
		kobiety women	podej- mującą pracę persons starting work for the first time	zmienia- jący pracę chan- ging work	powra- cający z urlo- pów wy- chowaw- czych persons returning from child- -care leaves	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	1918	1154	926	614	47	29,0
Administrowanie i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>	7828	3203	2413	2477	43	72,8
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	1541	1062	220	1127	116	8,4
Edukacja <i>Education</i>	2186	1600	273	1492	93	8,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	2053	1481	414	1246	77	10,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	257	134	49	126	10	9,0
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	229	120	14	195	1	34,4

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych oraz pracowników sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Data concern full-time paid employees as well as seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 53. ZWOLNIENIA Z PRACY ^a
TERMINATIONS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Hire rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia <i>terminated due to dissolution of an employment contract</i>		przenie- sieni na emery- turę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, reha- bilitację <i>retired or gran- ted pension due to an ina- bility to work or due to rehabi- litation</i>	korzys- tający z urlo- pów wychowaw- czych <i>taking child- care leaves</i>	
			przez zakład pracy <i>by emplo- yer</i>	przez praco- wnika <i>by emplo- yee</i>			
OGÓŁEM 2012	46370	21588	8221	3278	1717	836	25,5
TOTAL 2013	35018	16521	6116	3479	1422	528	19,7
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry, hunting and fishing</i>	6	-	2	-	-	-	40,0
Przemysł <i>Industry</i>	6767	2501	1496	736	356	69	15,9
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	6209	2317	1407	612	265	66	16,1
Budownictwo <i>Construction</i>	1671	103	296	100	48	3	27,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	5317	3015	1312	708	70	85	22,8

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych oraz pracowników sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a *Data concern full-time paid employees as well as seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.*

TABL. 53. **ZWOLNIENIA Z PRACY** ^a (cd.)
TERMINATIONS ^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Hire rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na emery- turę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, reha- bilitację retired or gran- ted pension due to an ina- bility to work or due to rehabi- litation	korzys- tający z urlo- pów wychow- awczych taking child- -care leaves	
			przez zakład pracy by employ- er	przez praco- wnika by employ- ee			
Transport i gospodarka magazynowa	1034	93	150	101	105	5	16,8
<i>Transportation and storage</i>							
Zakwaterowanie i gastronomia....	584	346	106	55	47	4	31,8
<i>Accommodation and catering</i>							
Informacja i komunikacja	731	215	91	258	4	10	16,7
<i>Information and communication</i>							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1197	821	207	246	15	30	17,4
<i>Financial and insurance activities</i>							
Obsługa rynku nieruchomości	1243	243	891	48	33	5	33,2
<i>Real estate activities</i>							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1523	887	196	577	23	16	23,4
<i>Professional, scientific and technical activities</i>							
Administrowanie i działalność wspierająca	8512	3884	387	243	90	31	79,4
<i>Administrative and support service activities</i>							

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych oraz pracowników sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Data concern full-time paid employees as well as seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 53. ZWOLNIENIA Z PRACY ^a (dok.)
TERMINATIONS ^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Hire rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia <i>terminated due to dissolution of an employment contract</i>		przeniesieni na emeryturę, rentę z tytułu niezdolności do pracy, rehabilitację <i>retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabi- litation</i>	korzystający z urlopów wychowawczych <i>taking child- care leaves</i>	
			przez zakład pracy <i>by employ- er</i>	przez pracownika <i>by employ- ee</i>			
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne	1424	919	82	82	193	118	7,7
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>							
Edukacja	2321	1625	447	155	233	74	9,3
<i>Education</i>							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2161	1580	368	136	157	68	10,7
<i>Human health and social work activities</i>							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	263	137	38	12	39	8	9,3
<i>Arts, entertainment and recreation</i>							
Pozostała działalność usługowa	264	152	47	22	9	2	39,6
<i>Other service activities</i>							

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych oraz pracowników sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Data concern full-time paid employees as well as seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 54. **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ^a**
SCHOOL LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem – absolwenci szkół Of total number – school leavers			
			wyższych tertiary institu- tions	policeal- nych i średnich zawodo- wych post- -second- ary and vocation- al se- condary schools	liceów ogólno- kształcą- cych general second- ary schools	zasad- niczych (zawo- dowych) basic voca- tional schools
OGÓŁEM 2012	4498	2410	2272	715	716	795
TOTAL 2013	4902	2637	2833	844	774	451
Przemysł <i>Industry</i>	442	143	154	71	87	130
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	432	142	152	64	86	130
Budownictwo <i>Construction</i>	39	5	13	8	3	15
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	1222	652	374	300	371	177
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	42	10	17	15	4	6
Zakwaterowanie i gastronomia..... <i>Accommodation and catering</i>	63	30	15	23	16	9
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	153	30	99	28	6	20
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	324	209	242	12	70	-

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych oraz pracowników sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees as well as seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, by seat of management of unit.

TABL. 54. ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ^a (dok.)
SCHOOL LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem – absolwenci szkół Of total number – school leavers			
			wyższych tertiary institutions	policeal- nych i średnich zawodo- wych post- -secod- -ary and vocatio- -nal se- condary schools	liceów ogólno- kształcą- cych general secod- -ary schools	zasad- niczych (zawo- dowych) basic voca- -tional schools
Obsługa rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>	26	20	8	5	8	5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	884	536	794	33	56	1
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca	940	477	492	280	86	82
<i>Administrative and support service activities</i>						
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	180	109	118	17	45	-
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>						
Edukacja	191	125	177	5	9	-
<i>Education</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	347	261	306	24	12	5
<i>Human health and social work activities</i>						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	43	26	24	17	1	1
<i>Arts, entertainment and recreation</i>						
Pozostała działalność usługowa...	6	4	-	6	-	-
<i>Other service activities</i>						

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych oraz pracowników sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees as well as seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, by seat of management of unit.

TABL. 55. **EMERYCI I RENCIŚCI PRACUJĄCY** ^a
WORKING RETIREES AND PENSIONERS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012		2013	
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>
OGÓŁEM TOTAL	8328	4212	7744	3954
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry, hunting and fishing</i>	7	7	3	-
Przemysł..... <i>Industry</i>	1360	599	1341	639
w tym przetwórstwo przemysłowe..... <i>of which manufacturing</i>	1321	586	1309	628
Budownictwo..... <i>Construction</i>	168	36	133	32
Handel; naprawa pojazdów samochodowych..... <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	473	284	418	248
Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>	109	18	104	13
Zakwaterowanie i gastronomia..... <i>Accommodation and catering</i>	100	72	106	84
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	48	11	31	16
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	73	34	152	100
Obsługa rynku nieruchomości..... <i>Real estate activities</i>	430	224	422	208
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	322	200	265	175
Administrowanie i działalność wspierająca..... <i>Administrative and support service activities</i>	1674	444	1618	495
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	520	326	511	339

^a Stan w dniu 31 XII, dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej, niezależnie od liczby pracujących.

^a As of 31 XII, data refers to economic entities where a number of employees exceeds 9 persons and budgetary units regardless of the number of employees.

**TABL. 55. EMERYCI I RENCIŚCI PRACUJĄCY^a (dok.)
 WORKING RETIREES AND PENSIONERS^a (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2012		2013	
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>
Edukacja <i>Education</i>	1653	918	1467	794
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	1132	860	957	673
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	221	148	177	112
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	38	31	39	26

^a Stan w dniu 31 XII, dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej, niezależnie od liczby pracujących.

^a As of 31 XII, data refers to economic entities where a number of employees exceeds 9 persons and budgetary units regardless of the number of employees.

**TABL. 56. PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a
 AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	SPECIFICATION
	w złotych <i>in zlotys</i>		
OGÓŁEM	3568,84	3710,91	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3113,37	2652,97	<i>Agriculture, forestry, hunting and fishing</i>
Przemysł	3192,09	3347,85	<i>Industry</i>
w tym przetwórstwo przemysłowe	3035,01	3187,51	<i>of which manufacturing</i>
Budownictwo	3274,65	3203,28	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	3349,37	3489,56	<i>Trade; repair of motor vehicles</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej, niezależnie od liczby pracujących, według siedziby przedsiębiorstwa.

^a Data refers to economic entities where a number of employees exceeds 9 persons and budgetary units regardless of the number of employees, by seat of an enterprise.

**TABL. 56. PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ^a (dok.)
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES ^a (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	SPECIFICATION
	w złotych in zlotys		
Transport i gospodarka magazynowa	3232,14	3404,84	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia....	2045,16	2053,09	<i>Accommodation and catering</i>
Informacja i komunikacja.....	5229,10	5521,98	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	5504,60	5509,35	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości.....	3700,41	3684,93	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	3778,23	3918,14	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca	2507,70	2389,13	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4392,69	4511,98	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	3800,08	3981,38	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3728,67	3855,78	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3186,30	3303,61	<i>Cultural activities, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa	1697,79	2034,39	<i>Other service activities</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej, niezależnie od liczby pracujących, według siedziby przedsiębiorstwa.

^a Data refers to economic entities where a number of employees exceeds 9 persons and budgetary units regardless of the number of employees, by seat of an enterprise.

TABL. 57. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI W URZĘDACH PRACY
UNEMPLOYED PERSONS REGISTERED IN LABOUR OFFICES
 Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2012	2013
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS			
O G Ó Ł E M	33727	40987	42180
TOTAL			
w tym kobiety	16728	19827	19933
<i>of which females</i>			
Dotychczas niepracujący	3635	4150	4258
<i>Previously not employed</i>			
Poprzednio pracujący	30092	36837	37922
<i>Previously employed</i>			
w tym zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładów pracy	3019	3819	3687
<i>of which terminated for company reasons</i>			
Bezrobotni nie posiadający prawa do zasiłku.....	27979	34499	36689
<i>Unemployed persons not entitled to unemployment benefit</i>			
W PROCENTACH IN PERCENT			
Udział zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy w liczbie bezrobotnych ogółem	9,0	9,3	8,7
<i>Share terminated for company reasons in total of unemployed persons</i>			
Udział bezrobotnych nie posiadający prawa do zasiłku	83,0	84,2	87,0
<i>Share unemployed persons not entitled to unemployment benefit</i>			
Stopa bezrobocia rejestrowanego	10,0	12,0	12,3
<i>Registered unemployment rate</i>			

TABL. 58. **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG PŁCI I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**
UNEMPLOYED PERSONS REGISTERED BY SEX AND EDUCATIONAL LEVEL
 Stan w dniu 31 XII
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010		2012		2013	
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS						
OGÓŁEM.....	33727	16728	40987	19827	42180	19933
TOTAL						
Bezrobotni z wykształceniem: <i>Educational level completed by unemployed persons:</i>						
Wyższym	3856	2318	4749	2885	4958	2966
<i>Tertiary</i>						
Policealnym i średnim zawodowym <i>Post-secondary and vocational secondary</i>	6480	3548	7596	4055	7718	4000
Średnim ogólnokształcącym	4104	2575	4823	2857	4879	2853
<i>General secondary</i>						
Zasadniczym zawodowym	6596	2653	8104	3233	8245	3167
<i>Basic vocational</i>						
Gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym	12691	5634	15715	6797	16380	6947
<i>Lower secondary, primary and incomplete primary</i>						
W ODSETKACH IN PERCENT						
OGÓŁEM.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
TOTAL						
Bezrobotni z wykształceniem: <i>Educational level completed by unemployed persons:</i>						
Wyższym	11,4	13,9	11,6	14,6	11,8	14,9
<i>Tertiary</i>						
Policealnym i średnim zawodowym <i>Post-secondary and vocational secondary</i>	19,2	21,2	18,5	20,5	18,3	20,1
Średnim ogólnokształcącym	12,2	15,4	11,8	14,4	11,6	14,3
<i>General secondary</i>						
Zasadniczym zawodowym	19,6	15,9	19,8	16,3	19,5	15,9
<i>Basic vocational</i>						
Gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym	37,6	33,7	38,3	34,3	38,8	34,9
<i>Lower secondary, primary and incomplete primary</i>						

TABL. 59. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG PŁCI I WIEKU
UNEMPLOYED PERSONS REGISTERED BY SEX AND AGE
 Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2010		2012		2013	
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH <i>IN ABSOLUTE NUMBERS</i>						
OGÓŁEM	33727	16728	40987	19827	42180	19933
TOTAL						
Bezrobotni w wieku: <i>Unemployed persons aged:</i>						
24 lata i mniej	3750	2041	4239	2097	3935	1938
<i>24 years old and less</i>						
25-34	8631	4784	10334	5511	10173	5317
35-44	6509	3408	8773	4497	9392	4680
45-54	8871	4557	9292	4755	9218	4593
55 lat i więcej	5966	1938	8349	2967	9462	3405
<i>55 and more</i>						
W ODSETKACH <i>IN PERCENT</i>						
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
TOTAL						
Bezrobotni w wieku: <i>Unemployed persons aged:</i>						
24 lata i mniej	11,1	12,2	10,3	10,6	9,3	9,7
<i>24 years old and less</i>						
25-34	25,6	28,6	25,2	27,8	24,1	26,7
35-44	19,3	20,4	21,4	22,7	22,3	23,5
45-54	26,3	27,2	22,7	24,0	21,9	23,0
55 lat i więcej	17,7	11,6	20,4	15,0	22,4	17,1
<i>55 and more</i>						

TABL. 60. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG PŁCI I CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY
UNEMPLOYED PERSONS REGISTERED BY SEX AND DURATION OF UNEMPLOYMENT

Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2010		2012		2013	
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH <i>IN ABSOLUTE NUMBERS</i>						
OGÓŁEM..... TOTAL	33727	16728	40987	19827	42180	19933
Czas pozostawania bez pracy ^a : <i>Duration of unemployment ^a:</i>						
3 miesiące i mniej	10107	4850	10123	4610	9125	4211
<i>3 months and less</i>						
3-6	5912	2981	6514	3129	6318	3034
6-12	7578	3743	8340	3936	8057	3626
Powyżej 12 miesięcy	10130	5154	16010	8152	18680	9062
<i>More than 12 months</i>						
W ODSETKACH <i>IN PERCENT</i>						
OGÓŁEM..... TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Czas pozostawania bez pracy ^a : <i>Duration of unemployment ^a:</i>						
3 miesiące i mniej	30,0	29,0	24,7	23,3	21,6	21,1
<i>3 months and less</i>						
3-6	17,5	17,8	15,9	15,8	15,0	15,2
6-12	22,5	22,4	20,3	19,9	19,1	18,2
Powyżej 12 miesięcy	30,0	30,8	39,1	41,1	44,3	45,5
<i>More than 12 months</i>						

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 6-12 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 6 miesięcy i 1 dzień do 12 miesięcy.

^a Intervals were shifted upward, i.e. in the 6-12 months bracket persons remaining unemployed from 6 months and 1 day up to 12 months were included.

**TABL. 61. BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS
REMOVED FROM UNEMPLOYMENT ROLLS**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010		2012		2013	
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a <i>Newly registered ^a unemployed persons</i>	50742	24212	44051	20656	43202	19954
Bezrobotni wyrejestrowani ^a <i>Persons removed from unemployment Rols ^a</i>	48988	23206	40093	19364	42009	19848
w tym z tytułu: <i>of which due to:</i>						
podjęcia pracy ^b <i>receiving job ^b</i>	19630	9603	18586	9514	20454	10182
niepotwierdzenia gotowości do pracy <i>not confirmed readiness to work</i>	14726	5609	12278	4716	11858	4206

^a W ciągu roku. ^b Stałej, interwencyjnej i robót publicznych.

^a During a year. ^b Refers to permanent work, intervention and public works.

TABL. 62. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS WITH A SPECIFIC SITUATION ON THE LABOUR MARKET

Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012	2013	2012	2013
	ogółem <i>total</i>		w tym kobiety <i>of which females</i>	
Do 25 roku życia..... <i>Aged up to 25 years</i>	4239	3935	2097	1938
Długotrwale bezrobotni ^a <i>Long-term unemployed ^a</i>	21467	24253	10738	11722
Powyżej 50 roku życia <i>Aged more than 50</i>	13865	14734	5821	6066
Bez kwalifikacji zawodowych <i>Without occupational qualifications</i>	17330	18285	8974	9312
Samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia <i>Bringing up single-handed at least one child aged 18 or below</i>	4357	5089	3827	4172
Osoby niepełnosprawne <i>Disabled persons</i>	4193	4185	1925	1885

^a Bezrobotni pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat.

^a *Unemployed persons registered in a local labour office for more than 12 months during the last 2 years.*

TABL. 63. AKTYWNE FORMY POMOCY BEZROBOTNYM
ACTIVE FORMS OF ASSISTANCE TO UNEMPLOYED PERSONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2012	2013
Oferty pracy: <i>Job offers:</i>			
zgłoszone w ciągu roku <i>submitted during a year</i>	19589	11300	17416
stan w dniu 31 XII <i>as of 31 XII</i>	557	577	1089
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę (stan w dniu 31 XII)..... <i>Number of unemployed persons per 1 job offer (as of 31 XII)</i>	61	71	39
Skierowani w ciągu roku ^a : <i>Directed during a year ^a:</i>			
na przyuczenie do zawodu lub przekwalifikowanie ^b <i>for accustoming to work or requalification ^b</i>	5475	2062	1774
do prac interwencyjnych <i>to intervention works</i>	457	148	122
do robót publicznych <i>to public works</i>	551	351	522

^a Dane dotyczą osób, które podjęły szkolenia, prace interwencyjne i roboty publiczne. ^b Dane dotyczą osób, które podjęły szkolenia i rozpoczęły przygotowanie zawodowe w miejscu pracy.

^a *Data refers to persons who entered trainings, intervention and public works. ^b Data refer to persons who entered trainings and vocational training in the workplace (job occupational training).*

TABL. 64. WYDATKI Z FUNDUSZU PRACY
EXPENDITURES FROM LABOUR FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
	w tysiącach zł in thousand zł			
OGÓŁEM	154045,2	132075,7	137327,0	TOTAL
w tym:				<i>of which:</i>
Zasiłki dla bezrobotnych	63107,7	73203,6	72300,5	<i>Unemployment benefits</i>
Szkolenia	10873,7	2392,2	2178,7	<i>Trainings</i>
Prace interwencyjne	3232,6	604,7	515,8	<i>Intervention works</i>
Roboty publiczne	3365,7	2023,3	4440,5	<i>Public works</i>
Pożyczki oraz środki na podjęcie działalności gospodarczej i wyposażenie stanowisk	45897,0	35165,2	35071,2	<i>Loans and means for starting of economy activity and equipping of workseat</i>
Staże	14955,1	8583,3	12832,2	<i>Internships</i>

Źródło: dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łodzi.
 Source: data of the Voivodship Labour Office in Łódź.

TABL. 65. ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA CZYNNIKAMI SZKODLIWYMI I NIEBEZPIECZNYMI DLA ZDROWIA
PERSONS WORKING^a IN HARMFUL AND DANGEROUS TO HEALTH HAZARDOUS CONDITIONS

Stan w dniu 31 XII
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
Zagrożenia związane ze środowiskiem pracy	2963	2436	2898	<i>Threats connected with work environment</i>
w tym:				<i>of which:</i>
substancje chemiczne	187	92	340	<i>chemical substances</i>
pyły przemysłowe	86	58	98	<i>hazardous industrial dusts</i>
hałas	2019	1801	1633	<i>noise</i>
wibracja.....	216	148	81	<i>vibrations</i>
mikroklimat gorący.....	36	6	58	<i>hot micro-climates</i>
mikroklimat zimny	35	32	20	<i>cold microclimates</i>
Zagrożenia związane z uciążliwością pracy.....	2852	2527	2139	<i>Threats connected with strenuous conditions</i>
w tym z niedostatecznym oświetleniem stanowisk pracy	850	970	882	<i>of which with threats caused by insufficient lights</i>
Zagrożenia związane z czynnikami mechanicznymi..	741	597	660	<i>Threats connected with mechanical factors</i>

^a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Counted accordingly to the number of hazards with which they are threatened; data refers to economic entities where a number of employees exceeds 9 persons.

TABL. 66. PRACOWNICY ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA ^a
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS ^a
 Stan w dniu 31 XII
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym zagrożenia związane Of which hazard connected with			
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions	
			razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
OGÓŁEM	2012	5265	2255	2013	2449	2412
TOTAL	2013	5428	2734	2416	2055	2042
sektor publiczny	2012	2292	292	276	1889	1889
<i>public sector</i>	2013	2554	868	833	1617	1617
sektor prywatny	2012	2973	1963	1737	560	523
<i>private sector</i>	2013	2874	1866	1583	438	425
Przemysł	2012	2834	1737	1569	863	845
<i>Industry</i>	2013	2543	1608	1483	719	708
w tym przetwórstwo przemysłowe	2012	2106	1629	1461	295	277
<i>of which manufacturing</i>	2013	1915	1518	1393	216	205
Budownictwo	2012	338	168	116	140	121
<i>Construction</i>	2013	234	101	6	103	103
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	2012	456	111	105	97	97
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>	2013	674	176	120	115	115

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przewyższającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą jednostek, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Counted only once by a predominant factor, i.e. the factor having the most hazardous effect at a given work post; data refers to entities where a number of employees exceeds 9 persons.

TABL. 66. PRACOWNICY ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA ^a (dok.)
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS ^a (cont.)
 Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	W tym zagrożenia związane <i>Of which hazard connected with</i>			
			ze środowiskiem pracy <i>work environment</i>		z uciążliwością pracy <i>strenuous conditions</i>	
			razem <i>total</i>	w tym przez jedną grupę czynników <i>of which one group of factors</i>	razem <i>total</i>	w tym przez jedną grupę czynników <i>of which one group of factors</i>
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	2012 2013	525 310	20 19	4 3	496 289	496 289
Informacja i komunikacja <i>Information and communi- cation</i>	2012 2013	16 23	13 23	13 -	- -	- -
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	2012 2013	65 33	32 27	32 27	- -	- -
Administrowanie i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>	2012 2013	94 80	- -	- -	94 80	94 80
Edukacja <i>Education</i>	2012 2013	25 224	3 204	3 204	18 18	18 18
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	2012 2013	912 1307	171 576	171 573	741 731	741 729

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przewyższającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą jednostek, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Counted only once by a predominant factor, i.e. the factor having the most hazardous effect at a given work post; data refers to entities where a number of employees exceeds 9 persons.

**TABL. 67. WYPADKI ^a I POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY
ACCIDENTS ^a AND PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Wypadki Accidents		Poszkodowani w wypadkach Injured in accidents	
		ogółem total	w tym zbiorowe of which mass	ogółem total	w tym w wypadkach powodujących łżejsze uszkodzenie ciała of which in accidents resulting in slight body injury
OGÓŁEM	2012	2205	16	2226	2210
TOTAL	2013	2129	14	2144	2123
w tym: of which:					
Przemysł	2012	460	1	461	456
Industry	2013	455	2	457	450
w tym przetwórstwo przemysłowe	2012	371	1	372	368
of which manufacturing	2013	401	1	402	396
Budownictwo.....	2012	116	-	116	115
Construction	2013	77	-	77	73
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	2012	339	2	341	338
Trade; repair of motor vehicles	2013	346	-	346	343
Transport i gospodarka magazynowa	2012	193	-	193	190
Transportation and storage	2013	216	1	217	216
Zakwaterowanie i gastro- nomia	2012	38	-	38	38
Accommodation and catering	2013	31	-	31	31
Informacja i komunikacja	2012	11	-	11	11
Information and communication	2013	16	-	16	16
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2012	32	-	32	32
Financial and insurance activities	2013	33	3	33	33

^a Zgłoszone w ciągu roku, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie.

^a Registered during a year, excluding private farms in agriculture.

TABL. 67. WYPADKI ^a I POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY (dok.)
ACCIDENTS ^a AND PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Wypadki <i>Accidents</i>		Poszkodowani w wypadkach <i>Injured in accidents</i>	
	ogółem <i>total</i>	w tym zbiorowe <i>of which mass</i>	ogółem <i>total</i>	w tym w wypadkach powodujących łżejsze uszkodzenie ciała <i>of which in accidents resulting in slight body injury</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	2012 29 2013 34	- 2	29 40	29 40
Administrowanie i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>	2012 247 2013 201	3 1	250 202	248 198
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	2012 160 2013 132	6 2	170 134	170 134
Edukacja	2012 109 2013 124	2 -	111 124	110 124
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	2012 395 2013 402	1 3	397 405	396 405
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	2012 34 2013 24	- -	34 24	34 24
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	2012 9 2013 14	- -	9 14	9 13

^a Zgłoszone w ciągu roku, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie.

^a Registered during a year, excluding private farms in agriculture.

VII. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Infrastruktura komunalna

1. Dane o **urządzeniach komunalnych** dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej obejmują sieć obsługującą gospodarstwa domowe i innych użytkowników.

Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą przewodów ulicznych bez połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **połączenia (przyłącza) wodociągowe, kanalizacyjne** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) oraz **połączenia gazowe** prowadzące do budynków (łącznie z budynkami niemieszkalnymi) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji – z siecią ogólnospławną.

3. **Zródło uliczne** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródło podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji — wpusty kanalizacyjne.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

VII. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

Municipal infrastructure

1. Data regarding **municipal installations** concern operative installations.

2. Information regarding the length of the water-line, the sewerage systems and gas-line system includes systems servicing households and others.

Information regarding the **length of the water-line and gas-line network** concerns street conduits excluding connections leading to residential buildings and other constructions.

Data regarding the **length of the sewerage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewerage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water-line, sewerage connections leading to residential buildings (including buildings with multiple residents, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) and **gas-line connections** leading to buildings (included non-residential buildings) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in the case of the sewerage system, with the main drainage system.

3. As **street spring** we mean a device connected with the water supply system, used by population as direct source of water supply.

4. Data regarding the **users of water-line systems and sewerage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water-line system through a common courtyard or street outlet (equipment connected to the street water-line conduit), and in the case of sewerage — sewerage inlets.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas-line system.

Data regarding the population using the water-line system, the sewerage system and the gas-line system also include the population in collective accommodation facilities.

5. Dane o liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej obejmują również gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Dane o **zużyciu energii elektrycznej i gazu z sieci** w gospodarstwach domowych (w tym również zużycie w gospodarstwach domowych prowadzących drobną działalność usługową) ustalono w oparciu o zaliczkowy system opłat.

6. Informacje z zakresu ciepłownictwa obejmują budynki mieszkalne oraz urzędy i instytucje ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służącej do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejącego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348, z późniejszymi zmianami).

Dane w tabl. 4 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródła wytwarzania energii ciepłej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii ciepłej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Parki spacerowo-wypoczynkowe są to tereny zieleni o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, aleje spacerowe, place, ławki itp.

Zieleńce są to obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek.

Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną i estetyczną.

Mieszkania

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych

5. Data regarding the number of consumers and the consumption of electricity include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.

Data regarding the **consumption of electricity and gas from the gas-line network** in households (including also consumption in households conducting small-scale service activity) have been estimated on the basis of the prepayment system of charges.

6. Information within the range of heating regards dwellings as well as offices and institutions with central heating within transmission thermal-line — with is considered as a system of conduits leading heating medium to distribution line according to Law from 10 IV 1997 Energetic law (Journal of Laws No. 54, item 348) with later amendments.

Data in table 4 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing co-ops or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

Boiler-house is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.

7. Strolling and recreational parks are green areas of at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, walkways, squares, benches etc

Lawns are areas of less than 2 ha in size, in which recreational activity dominates.

Estate green belts are located in residential areas and used for the purposes of recreation, isolation and aesthetic visual appearance.

Dwellings

1. Information regarding **dwelling stocks and completed dwellings** concerns dwellings, as well as rooms and the usable floor space in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do

i niemieszkalnych. Nie obejmują one lokali zbiorowego zamieszkania (np. hoteli pracowniczych, domów studenckich, internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkanym (np. pomieszczenia inwentarskie, barakowozy, statki, wagony i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z kilku lub jednej izby, łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony trwałymi ścianami w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię – jeżeli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniu** uwzględniają także izby użytkowane stale i wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy, podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

2. Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych – według stanu w dniu 31 XII, w każdorazowym podziale administracyjnym.

3. **Bilanse zasobów mieszkaniowych** sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego, uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych z bieżącej sprawozdawczości.

Dane za 2010 r. zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Statystyki Łodzi.

4. Dane o liczbie **mieszkań wyposażonych w instalacje** (na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych) uwzględniają modernizację mieszkań spółdzielni mieszka-

not include collective accommodation facilities (e.g., employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (e.g., animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

A dwelling is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodeled for residential purposes, structurally separated by permanent walls within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

A room is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data concerning **the number of rooms** in a dwelling also include rooms used and exclusively to conduct economic activity, if these rooms were located within a separately constructed dwelling and did not have an additional, separate access from the street, courtyard and from a common space in the building.

The usable floor space of a dwelling is the total usable floor space of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

2. Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 XII, in each administrative division.

3. For the **inter-census period, balances of net dwelling stocks** are compiled on the basis of the results of the last national census including increases and decreases in dwelling stocks from the current reports.

Data for 2010 have been changed in relation to the data published in previous editions of the Statistics of Łódź.

4. Data regarding the **number of dwellings fitted with installations** (on the basis

niowych, gmin, zakładów pracy, wspólnot mieszkaniowych i budownictwa społecznego czynszowego oraz szacunek przyrostu mieszkań, które zostały wyposażone w instalacje w budynkach indywidualnych w wyniku ich modernizacji.

5. Informacje o mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach:

- budownictwa spółdzielczego dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni,
- budownictwa komunalnego (gminnego) dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym),
- budownictwa zakładowego dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego),
- budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego),
- budownictwa społecznego czynszowego dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego,
- budownictwa indywidualnego dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalność gospodarczą), kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

of balances of dwelling stocks) include the modernization of dwellings belonging to housing co-operatives, gminas, employers, condominiums and public building society dwellings as well as the estimate of the increase of dwellings which were fitted with installations in private buildings as a result of their modernization.

5. Information regarding dwellings completed concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

Information regarding the results of:

- *co-operative construction concerns dwellings completed by housing co-operatives, designed for persons being members of these co-operatives,*
- *municipal (gmina) construction concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character),*
- *company construction concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction),*
- *construction for sale or rent concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction),*
- *public building society concerns dwellings built by public building societies (operating on a non profit basis) utilizing credit granted by the National Housing Fund,*
- *private construction concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.*

TABL. 68. WODOCIĄGI I KANALIZACJA
WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEM

Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2012	2013
Sieć w km: Network in km:				
wodociągowa rozdzielcza water-line distribution	1218,7	1270,0	1309,8	1311,7
kanalizacyjna sewerage	889,6	1021,3	1115,1	1115,9
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych: Connections leading to residential buildings:				
wodociągowe water-line system	24011	24554	25501	25654
kanalizacyjne sewerage system	15446	16764	20237	21035
Zdroje uliczne Street water intakes	594	516	457	430
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych ^a w dam ³ Consumption of water from water-line system in households ^a in dam ³	35294,4	30583,0	29166,5	28423,1
na 1 mieszkańca w m ³ per capita in m ³	45,8	41,7	40,4	39,7

^a W ciągu roku.
^a During a year.

TABL. 69. ODBIORCY I ZUŻYCIENIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY
IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2012	2013
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys. Consumers (as of 31 XII) in thous.	326,0	331,2	328,4	328,5
Zużycie (w ciągu roku): Consumption (during a year):				
w GW·h in GW·h	610,5	637,9	597,5	598,7
w kW·h: in kW·h:				
na 1 mieszkańca per capita	792,1	869,9	827,5	836,9
na 1 odbiorcę ^a per 1 consumer ^a	1872,7	1926,1	1819,3	1822,3

^a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 XII.

Źródło: dane Ministerstwa Gospodarki.

^a The number of consumers as of 31 XII was used in calculations.

Source: data of the Ministry of Economy.

**TABL. 70. SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ŻUŻYCIE GAZU
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
GAS-LINE SYSTEM, CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS
IN HOUSEHOLDS**

Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2012	2013
Sieć rozdzielcza w km <i>Distribution network in km</i>	1033,6	1080,1	1098,3	1118,8
Połączenia prowadzące do budynków <i>Connections leading to buildings</i>	24234	25949	26559	27010
Odbiorcy gazu (gospodarstwa domowe) z sieci ^a w tys. <i>Consumers (households) of gas from gas-line system ^a in thous.</i>	276,1	264,0	252,4	253,1
Żużycie gazu z sieci ^b (w ciągu roku): <i>Consumption of gas ^b from gas-line system (during a year):</i>				
w hm ³ <i>in hm³</i>	96,4	76,2	71,2	71,2
na 1 odbiorcę w m ³ <i>per 1 consumer in m³</i>	349,0	288,7	282,0	281,5

^a Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. ^b W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami.

^a Including consumers using collective gas-meter. ^b Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur.

**TABL. 71. LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ,
KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ
POPULATION USING WATER-LINE, SEWERAGE AND GAS-LINE
SYSTEMS**

Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2012	2013	SPECIFICATION
Ludność ogółem w tys.	767,6	730,6	719,0	711,3	Total population in thous.
w tym korzystająca z:					of which using:
wodociągu	726,3	691,5	681,1	674,1	water-line system
kanalizacji	652,5	623,3	620,6	617,3	sewerage system
gazu z sieci	634,2	598,1	592,6	586,9	gas-line system
Ludność (w % ludności ogółem) korzystająca z:					Population (in % of total population) using:
wodociągu	94,6	94,7	94,7	94,8	water-line system
kanalizacji	85,0	85,3	86,3	86,8	sewerage system
gazu z sieci	82,6	81,9	82,4	82,5	gas-line system

TABL. 72. MIEJSKIE TERENY ZIELONE
URBAN GREEN AREAS

Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2010	2012	2013	2010	2012	2013
	obiekty <i>establishments</i>			powierzchnia w ha <i>area in ha</i>		
Parki..... <i>Parks</i>	41	42	42	581,6	587,3	588,8
Zieleńce <i>Lawns</i>	148	52	53	276,4	103,0	105,0
Zieleń osiedlowa <i>Estate green belts</i>	x	x	x	1018,1	936,0	907,6
Ogrody zoologiczne <i>Zoological gardens</i>	1	1	1	17,0	17,0	17,0
Ogrody botaniczne <i>Botanical gardens</i>	1	1	1	66,7	67,8	67,8
Rezerwaty przyrody <i>Nature reserves</i>	2	2	2	79,7	79,7	79,7
Parki krajobrazowe ^a <i>Landscape parks ^a</i>	1	1	1	1605,9	1605,9	1605,9

^a Bez powierzchni rezerwatu położonego na terenie parku.

^a Excluding the area of nature reserves located within the area of parks.

TABL. 73. ZIELEŃ ULICZNA
STREET GREEN BELTS

Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	<i>SPECIFICATION</i>
Zieleń uliczna w ha	78,0	456,0	456,0	<i>Street green belts in ha</i>
Nasadzenia w szt.:				<i>Plantings in units:</i>
drzew	850	1153	958	<i>trees</i>
krzewów	3800	8879	38341	<i>shrubs</i>
Ubytki w szt.:				<i>Decreases in units:</i>
drzew	1340	1207	2347	<i>trees</i>
krzewów	1400	842	7680	<i>shrubs</i>

TABL. 74. OGRÓD ZOOLOGICZNY
ZOOLOGICAL GARDEN
Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
Powierzchnia w ha	17	17	17	Area in ha
Liczba zwierząt ^a	2825	2640	2503	Number of animals ^a
Liczba gatunków zwierząt	423	382	376	Number of species of animals
Liczba przedstawicieli ginących gatunków ^b	61	272	272	Number of representatives of endangered species ^b of animals
Liczba gatunków rozmnożonych w ciągu roku	69	59	63	Number of species of animals reproduced during a year
Liczba zwiedzających (w ciągu roku) w tys.	194,3	258,5	210,3	Number of visitors (during a year) in thous.

^a Bez bezkręgowców. ^b Objętych Europejskim Programem Ochrony Zwierząt Zagrożonych Wyginięciem (EEP) i Europejską Księgą Rodowodową (ESB).

Źródło: dane Miejskiego Ogrodu Zoologicznego.

^a Excluding invertebrates. ^b Covered by European Endangered Species Programme (EEP) and European Studbook (ESB).

Source: data of the Municipal Zoological Garden.

TABL. 75. OGRÓD BOTANICZNY
BOTANICAL GARDEN
Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
Powierzchnia w ha	66,7	67,8	67,8	Area in ha
Liczba gatunków i odmian roślin	3900	3800	3630	Number of species and subspecies of plants
Liczba zwiedzających (w ciągu roku) w tys.	115	113	88	Number of visitors (during a year) in thous.

Źródło: dane Ogrodu Botanicznego.

Source: data of the Botanical Garden.

TABL. 76. PALMIARNIA
PALM HOUSE
Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
Liczba pawilonów wystawowych	3	7 ^a	7 ^a	Number of exhibition buildings
Liczba roślin w tys.	4,8	9,8	9,2	Number of plants in thous.
Liczba gatunków i odmian roślin	2060	2425	2390	Number of species and subspecies of plants
Liczba zwiedzających (w ciągu roku) w tys.	50	57	48	Number of visitors (during a year) in thous.

^a Łącznie ze szklarniami na terenie Ogrodu Botanicznego, które stanowią zaplecze hodowlane dla Palmiarni.
Z r ó d ł o: dane Ogrodu Botanicznego.
^a Including greenhouses in the Botanical Garden, which are breeding facilities for the Palm House.
S o u r c e: data of the Botanical Garden.

TABL. 77. ZASOBY MIESZKANIOWE^a
DWELLING STOCKS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
Mieszkania w tys.	342,9	346,8	348,2	Dwellings in thous.
Przeciętna:				Average:
liczba izb w mieszkaniu	3,1	3,1	3,1	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	53,3	53,6	53,7	dwelling usable floor space in m ²
liczba osób na 1 mieszkanie	2,13	2,07	2,04	number of persons per 1 dwelling

^a Według bilansu zasobów mieszkaniowych; stan w dniu 31 XII.
^a On the basis of dwelling stocks balances; as of 31 XII.

TABL. 78. MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE^a
DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	SPECIFICATION
	w % ogółu mieszkań in % of total dwellings		
Wodociąg	97,3	97,3	Water-line system
Ustęp	93,1	93,1	Lavatory
Łazienkę	89,0	89,0	Bathroom
Centralne ogrzewanie	80,1	80,2	Central heating
Gaz z sieci	82,6	82,6	Gas-line system

^a Według bilansu zasobów mieszkaniowych; stan w dniu 31 XII.
^a On the basis of dwelling stocks balances; as of 31 XII.

**TABL. 79. MIESZKANIA, IZBY I POWIERZCHNIA UŻYTKOWA MIESZKAŃ
ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA
DWELLINGS, ROOMS AND USABLE FLOOR SPACE
OF DWELLINGS COMPLETED**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Mieszkania Dwellings	Izby Rooms	Powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² Usable floor space of dwellings in m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² Average usable floor space of dwelling in m ²
OGÓŁEM	2005	682	3322	89685	131,5
TOTAL	2010	2082	6975	183997	88,4
	2012	2595	8125	185150	71,3
	2013	1435	5066	121338	84,6
Bałuty	2005	143	882	27529	192,5
	2010	378	1281	33859	89,6
	2012	281	1127	27693	98,6
	2013	280	1160	27762	99,2
Górna	2005	161	760	20308	126,1
	2010	153	819	22895	149,6
	2012	577	1898	46865	81,2
	2013	169	788	19359	114,6
Polesie	2005	89	544	16222	182,3
	2010	560	1950	41597	74,3
	2012	535	1551	35803	66,9
	2013	365	1247	29208	80,0
Śródmieście	2005	81	236	4273	52,8
	2010	178	511	18296	102,8
	2012	684	1719	36523	53,4
	2013	107	282	8503	79,5
Widzew.....	2005	208	900	21353	102,7
	2010	813	2414	67350	82,8
	2012	518	1830	38266	73,9
	2013	514	1589	36506	71,0

TABL. 80. **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB**
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2012	2013
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS				
Mieszkania..... Dwellings	682	2082	2595	1435
o liczbie izb: with specified number of rooms:				
1	-	89	181	39
2	41	754	852	376
3	197	405	761	398
4 i więcej	444	834	801	622
and more				
W ODSETKACH IN PERCENT				
Mieszkania	100,0	100,0	100,0	100,0
Dwellings				
o liczbie izb: with specified number of rooms:				
1	x	4,3	7,0	2,7
2	6,0	36,2	32,8	26,2
3	28,9	19,4	29,3	27,7
4 i więcej	65,1	40,1	30,9	43,3
and more				

TABL. 81. **DODATKI MIESZKANIOWE**
DWELLING SUPLEMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012	2013	2012	2013
	liczba number		kwota w tys. zł amount in thous. zł	
OGÓŁEM	142172	151326	26829,0	31002,8
TOTAL				
w zasobie: in stock:				
gminnym	69596	72795	13969,1	16225,3
<i>gmina</i>				
spółdzielczym	33219	36396	5314,4	6040,9
<i>co-operatives</i>				
wspólnot mieszkaniowych	17126	17874	2806,4	3060,0
<i>building community</i>				
prywatnym	21698	23650	4641,1	5533,9
<i>private</i>				
towarzystwa budownictwa społecznego	251	251	42,6	56,8
<i>public building society</i>				
innym	282	360	55,4	85,9
<i>other</i>				

TABL. 82. **ZALEGŁOŚCI W OPŁATACH ZA MIESZKANIE W WYBRANYCH**
FORMACH WŁASNOŚCI^a W 2013 R.
OUTSTANDING HOUSING FEES IN SELECTED TYPE OF
OWNERSHIP^a IN 2013Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

ZASOBY MIESZKANIOWE DWELLING STOCKS	Liczba mieszkań, których lokatorzy zalegają z opłatami za mieszkanie <i>Number of dwellings with residents with outstanding fees</i>		Wysokość zaległości wraz z odsetkami <i>Value of outstanding fees with interest</i>	
	ogółem total	w tym ponad 3 miesiące of which for more than 3 months	ogółem w tys. zł total in thous. zł	przeciętna na 1 mieszkanie w zł average per 1 dwelling in zł
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>			
Gminy (komunalne)	18678	11719	51040,7	2733
<i>Municipal</i>				
Spółdzielni mieszkaniowych	38745	8135	33710,2	870
<i>Of housing co-operatives</i>				
Zakładów pracy ^b	174	89	293,7	1688
<i>Of companies^b</i>				

^a Bez zaległości z poprzednich lat. ^b Łącznie z mieszkaniami stanowiącymi własność Skarbu Państwa.^a Excluding outstanding fees from the previous years. ^b Including dwellings owned by the State Treasury.

TABL. 83. POZWOLENIA NA BUDOWĘ NOWYCH BUDYNKÓW MIESZKALNYCH ORAZ MIESZKAŃ W ISTNIEJĄCYCH BUDYNKACH MIESZKALNYCH I NIEMIESZKALNYCH
BUILDING PERMITS FOR CONSTRUCTION OF NEW RESIDENTIAL BUILDINGS AND DWELLINGS IN EXISTING RESIDENTIAL AND NON-RESIDENTIAL BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2012			2013		
		liczba number of					
a - ogółem total		pozwoleń permits	budynków buildings	mieszkań dwellings	pozwoleń permits	budynków buildings	mieszkań dwellings
b - w tym budownictwo indywidualne of which private construction							
Budynki mieszkalne jednorodzinne <i>One-family residential buildings</i>	a	371	463	463	370	426	426
	b	363	436	436	369	411	411
Budynki o dwóch mieszkanich i wielomieszkaniowe <i>Two- and multi-dwelling buildings</i>	a	27	108	1222	32	41	1604
	b	14	43	522	14	16	220
Rozbudowa budynków mieszkalnych ¹ <i>Expansion of residential buildings¹</i>	a	3	x	11	4	x	18
	b	3	x	11	1	x	2
Przebudowa pomieszczeń niemieszkalnych ¹ <i>Alteration of non-residential rooms¹</i>	a	4	x	6	5	x	9
	b	4	x	6	3	x	3

¹ Prowadząca do powstania nowych mieszkań.

¹ Resulting in building new dwellings.

TABL. 84. POZWOLENIA NA BUDOWĘ NOWYCH BUDYNKÓW NIEMIESZKALNYCH
BUILDING PERMITS FOR NEW NON-RESIDENTIAL BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012			2013		
	liczba number of		powierz- chnia użytkowa budyńków w m ² usable floor space of buildings in m ²	liczba number of		powierz- chnia użytkowa budyńków w m ² usable floor space of buildings in m ²
	pozwoleń permits	budyńków buildings		pozwoleń permits	budyńków buildings	
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego <i>Hotels and similar buildings</i>	2	2	4864	1	1	20555
Budynki biurowe <i>Office buildings</i>	5	5	11876	4	4	21112
Budynki handlowo-usługowe <i>Commercial and service buildings</i>	38	38	30735	55	55	36307
Budynki transportu i łączności <i>Transport and communication buildings</i>	21	21	3176	19	19	110627
Budynki przemysłowe i magazynowe <i>Industrial buildings and warehouses</i>	20	20	29912	27	27	40900
Ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej <i>Public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls</i>	3	3	40331	7	7	19757
Pozostałe budynki niemieszkalne <i>Other non-residential buildings</i>	17	18	1123	17	17	4886

VIII. EDUKACJA I WYCHOWANIE

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późniejszymi zmianami).

Z dniem 1 IX 1999 r. rozpoczęto wprowadzanie reformy ustroju szkolnego, której zasady reguluje ustawa z dnia 8 I 1999 r. — Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego (Dz. U. Nr 12, poz. 96, z późniejszymi zmianami).

W wyniku wdrażania nowego systemu edukacji:

- w roku szkolnym 1999/2000 w miejsce 8-letnich szkół podstawowych powstały 6-letnie szkoły podstawowe i 3-letnie gimnazja, w których nauka jest obowiązkowa,
- w roku szkolnym 2002/03 zaczął funkcjonować system szkół ponadgimnazjalnych, obejmujący: 2—3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące i profilowane, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy, a dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające; ponadto do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się od roku szkolnego 2003/04 szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe.

2. W latach szkolnych 2004/05 – 2008/09 wprowadzono obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego przez dzieci w wieku 6 lat, a od 1 IX 2009 r. – w wieku 5 lat w placówkach wychowania przedszkolnego, tj. w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i przedszkolach (łącznie ze specjalnymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 – w zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych.

VIII. EDUCATION

1. The educational system in Poland functions according to the Education System Act dated 7 IX 1991 (consolidated text Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572, with later amendments) and the Higher Education Act dated 27 VII 2005 (Journal of Laws No. 164, item 1365, with later amendments).

On 1 IX 1999 the introduction of school system's reform was initiated, the rules of which were regulated by the Law of 8 I 1999 — Regulations introducing the reform of school system (Journal of Laws No. 12, item 96, with later amendments).

As a result of introduction of new education system:

- in 1999/2000 school year instead of 8-year primary schools, 6-year primary schools and 3-year lower secondary schools were established, education in which was compulsory,
- in 2002/03 school year a system of upper secondary schools, including: 2—3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools and specialized secondary schools, 4-year technical secondary schools as well as since 2004/05 school year 3-year special job-training schools and for graduates of basic vocational schools 2-year supplementary general schools and 3-year supplementary technical schools; moreover, upper secondary schools since 2003/04 school year cover art schools leading to professional certification.

2. In 2004/05 – 2008/09 school year an obligatory 1-year pre-primary education has been introduced for children at the age of 6 and since 1 IX 2009 – children at the age of 5 in pre-primary education establishments i.e. in pre-primary sections of primary schools and nursery schools (including special schools and special nursery schools) as well as since the 2008/09 school year in pre-primary education groups and pre-primary points.

Od roku szkolnego 2009/10 dzieci 6-letnie na wniosek rodziców mogą rozpocząć naukę w I klasie szkoły podstawowej.

3. Informacje o szkołach artystycznych dających uprawnienia zawodowe – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **ogólnokształcących szkół artystycznych**, które nie obejmują szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

Dane (z wyjątkiem szkół wyższych i dla dorosłych) prezentuje się – jeśli nie zaznaczono inaczej – łącznie ze szkołami specjalnymi.

4. Prezentowane w dziale dane dotyczą: wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży, policealnych, wyższych oraz szkół dla dorosłych.

5. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

6. Szkoły i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz (z wyjątkiem szkół wyższych) niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej. Szkoły wyższe mogą być publiczne i niepubliczne; uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

7. **Szkoły dla dzieci i młodzieży** (łącznie ze szkołami specjalnymi) obejmują:

- 1) **szkoły podstawowe**, spośród których wyróżnia się:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
 - b) szkoły filialne (bez szkół specjalnych),

Since the 2009/10 school year, upon the request of parents, children at the age of 6 can start education in the first grade of primary school.

3. The information regarding art schools leading to professional certification - if not otherwise stated - refers exclusively to **general art schools**, and is presented excluding schools providing art education only.

Data (excluding higher education institutions and schools for adults) are presented together with special schools, if not otherwise stated.

4. Data presented in the chapter are related to: pre-primary education, schools for children and youth, as well as post-secondary schools, tertiary education and schools for adults.

5. Data include schools and establishments managed by central and local government units (gminas, powiats and voivodships), as well as by other legal and natural persons.

6. Schools and establishments can be public, non-public and — except for higher education institutions — non-public with the competence of a public school. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Ministry of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central and local government units can only administer public schools. Primary schools and lower secondary schools can be public schools or non-public schools with the competence of public schools only. Tertiary education can be public and non-public; non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Minister of Science and Higher Education.

7. **Schools for children and youth** (including special schools) include:

- 1) **primary schools**, of which:
 - a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),
 - b) branch schools (excluding special schools),

- c) szkoły artystyczne, niedające uprawnień zawodowych (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej;
- 2) **gimnazja**, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych);
- 3) **szkoły ponadgimnazjalne**, obejmujące:
- a) specjalne szkoły przysposabiające do pracy,
 - b) zasadnicze szkoły zawodowe,
 - c) licea ogólnokształcące,
 - d) uzupełniające licea ogólnokształcące na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – stopniowo likwidowane; w roku szkolnym 2012/13 po raz pierwszy brak naboru do klas pierwszych,
 - e) licea profilowane – stopniowo likwidowane; w roku szkolnym 2012/13 po raz pierwszy brak naboru do klas pierwszych,
 - f) technika,
 - g) technika uzupełniająca na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – stopniowo likwidowane; w roku szkolnym 2012/13 po raz pierwszy brak naboru do klas pierwszych,
 - h) szkoły artystyczne ogólnokształcące dające uprawnienia zawodowe (bez szkół specjalnych).
- 8. Szkoły policealne** — kształcące w formie dziennej, wieczorowej i zaocznej oraz od roku szkolnego 2008/09 również w formie stacjonarnej — obejmują:
- 1) policealne (pomaturalne) szkoły zawodowe (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
 - 2) nauczycielskie kolegia języków obcych oraz kolegia nauczycielskie, w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata;
 - 3) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie).
- 9. Szkoły wyższe** realizują kształcenie w systemie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych (do roku akademickiego 2005/06 – w systemie studiów dziennych, wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych).
- Informacje z zakresu szkół wyższych:
- 1) podano łącznie z nauczycielskimi kolejami języków obcych, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;
 - c) *art schools not leading to professional certification (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme;*
 - 2) **lower secondary schools**, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);
 - 3) **upper secondary schools** which include:
 - a) special job-training schools,
 - b) basic vocational schools,
 - c) general secondary schools,
 - d) supplementary general schools based on the programme of basic vocational school – phased out; in the 2012/13 school year for the first time there was not recruitment to the 1st grade,
 - e) specialized secondary schools – phased out; in the 2012/13 school year for the first time there was not recruitment to the 1st grade,
 - f) technical secondary schools,
 - g) supplementary technical schools based on the programme of basic vocational school – phased out; in the 2012/13 school year for the first time there was not recruitment to the 1st grade,
 - h) general art schools leading to professional certification (excluding special schools).
- 8. Post-secondary schools** — educating in day, evening and weekend form and since 2008/09 school year also in stationary form — include:
- 1) post-secondary vocational schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;
 - 2) foreign language teacher training colleges as well as teacher training colleges in which graduates do not receive title of licentiate;
 - 3) social service training colleges (3-year).
- 9. Tertiary education** (university level) includes full-time and part-time studies (until 2005/06 school year – day, evening, weekend and extramural studies).
- Data regarding tertiary education:
- 1) include foreign language teacher training colleges in which graduates receive the title of licentiate;

- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce;
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą).

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych, bez wydziałów i instytutów zamiejscowych oraz punktów konsultacyjnych. Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych i administracji.

Do zbiorowości studentów nie zalicza się słuchaczy studiów podyplomowych oraz doktoranckich.

10. Szkoły dla dorosłych kształcące w formie stacjonarnej (dziennej), wieczorowej oraz zaocznej obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych;
- 2) gimnazja dla dorosłych;
- 3) szkoły ponadgimnazjalne, łącznie ze szkołami (oddziałami) ponadpodstawowymi do zakończenia ich cyklu kształcenia:
 - a) zasadnicze zawodowe dla dorosłych – stopniowo likwidowane,
 - b) licea ogólnokształcące dla dorosłych,
 - c) uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – stopniowo likwidowane,
 - d) licea profilowane dla dorosłych – stopniowo likwidowane,
 - e) technika dla dorosłych – stopniowo likwidowane,
 - f) technika uzupełniająca dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej.

11. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne i ogólnodostępne) oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych lub w zakładach opieki zdrowotnej.

- 2) include foreigners studying in Poland;
- 3) do not include Poles studying abroad (with an exception of persons at organizational units of Polish higher education institutions operating abroad).

Data on students and graduates is given according to the seats of higher education institutions, excluding faculties and institutes operating in a place different than the place of their seat and consultative points.

Data do not include Academies of the Ministry of National Defence and Academies of the Ministry of the Interior and Administration.

Students of post-graduate and doctoral studies are excluded from the group of students.

10. Schools for adults educating in full-time (day) and evening as well as weekend form include:

- 1) primary schools for adults;
- 2) lower secondary schools for adults;
- 3) upper secondary schools, including upper secondary (post-primary) schools (sections) until the end of their educational cycle:
 - a) basic vocational schools for adults – phased out,
 - b) general secondary schools for adults,
 - c) supplementary general secondary schools for adults based on the programme of basic vocational school adults – phased out,
 - d) specialized secondary schools for adults – phased out,
 - e) technical secondary schools for adults – phased out,
 - f) supplementary technical secondary schools for adults based on the programme of basic vocational school.

11. Special schools are organized for handicapped children and youth with special educational needs. Education may be conducted within the school system or individually. Special education occurs in special schools operating independently, in mainstream schools (in which special departments or integration and mainstream classes are established) as well as in special educational centres or health care institutions.

12. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

13. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi, a także przygotowanie ich do pracy zawodowej.

14. Młodzieżowe ośrodki socjoterapii są placówkami dla młodzieży niedostosowanej społecznie, z zaburzeniami zachowania i zagrożonej uzależnieniem w stopniu utrudniającym realizację zadań życiowych bez udzielania specjalnej pomocy.

15. Dane o nauczycielach, poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązkujących zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świetlic, bibliotekarzy, prowadzących wyłącznie zajęcia pozalekcyjne itp.

Dane o **nauczycielach akademickich** dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, a od roku akademickiego 2006/07 także dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej.

Dane o nauczycielach dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

16. Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki opiekuńczo-wychowawcze, przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono:

12. Special educational centres are facilities for handicapped children and youth, aged 3 and older who, for reasons of their disability, are not able to attend regular schools or nursery schools.

13. Youth education centres are designated for socially maladjusted youth. Centres' mission is to eliminate reasons and symptoms of social maladjust as well as prepare residents to live independent life, according to the law and social standards, and prepare them for professional employment.

14. Youth social therapy centres are centres intended for socially maladjusted youth having behavioral disorders and susceptible to addiction to a degree affecting performance of life tasks without receiving special assistance.

15. Data regarding teachers, excluding academic teachers, concern teachers (including teachers of religion) employed in obligatory teaching programmes, i.e., excluding community centre educators and librarians conducting exclusively extracurricular activities, etc.

Data regarding **academic teachers** concern the positions of: professor, assistant professor, tutor and assistant lecturer as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor and since the 2006/07 academic year also qualified librarian and qualified scientific documentation and information staff.

Data regarding teachers full-time employees and part-time employees calculated as full-time employees.

16. Pre-primary education establishments are care and educational centres designated for children from the age of 3 until the beginning of education in primary school, providing care for children and aimed at preparation to education in school.

Pre-primary education establishments include:

- przedszkola,
 - oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych
- oraz od roku 2008:
- zespoły wychowania przedszkolnego,
 - punkty przedszkolne.

17. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza szkołami wyższymi) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach — na koniec roku szkolnego;
- 2) szkół wyższych — prezentuje się według stanu w dniu 30 XI; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku akademickiego (np. dla roku akademickiego 2012/13 absolwenci wykazani są z roku akademickiego 1 X 2011 – 30 IX 2012).

18. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. **Bursa** to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

19. Zadaniem wychowania pozaszkolnego jest stwarzanie młodzieży warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Do placówek **wychowania pozaszkolnego** zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne.

20. Do roku szkolnego 2006/2007 dane statystyczne prezentowane są na podstawie realizowanych przez Główny Urząd Statystyczny sprawozdań o symbolu „S”. Od roku szkolnego 2007/2008 prezentowane dane statystyczne (z wyjątkiem danych o szkołach wyższych) opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

- *nursery schools,*
- *pre-primary sections in primary schools and since 2008:*
- *pre-primary education groups,*
- *pre-primary points.*

17. Data regarding:

- 1) *pre-primary education as well as schools (excluding higher education institutions), concern the beginning of the school year; data concerning graduates — the end of the school year;*
- 2) *tertiary education are presented as of 30 XI; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies; graduates are shown from the previous school year (e.g., for 2012/13 school year, graduates are shown from 1 X 2011 -30 IX 2012 school year).*

18. A boarding school is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A **dormitory** is an inter-school facility serving as a boarding school.

19. Extracurricular education offers young people favorable conditions to develop interests and aptitudes, and provides recreations and rest during timetable free time.

Extracurricular education establishments include: youth's palaces, youth cultural establishments, extracurricular work's centres, interschool sports centres and other public and non-public establishments.

20. Until 2006/2007 school year statistical data were presented on forms with symbol “S” realized by Central Statistical Office. Since 2007/2008 school year presented statistical data (excluding the data on higher education institutions) has been completed on the basis of the Education Information System, administered by the Ministry of National Education.

TABL. 85. SZKOLNICTWO WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA
EDUCATIONAL SYSTEM BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2010/11	2012/13	2013/14
SZKOŁY SCHOOLS				
Dla dzieci i młodzieży: For children and youth:				
podstawowe	126	135	133	136
primary				
gimnazja	91	89	88	85
lower secondary				
specjalne przysposabiające do pracy	3	4	5	5
special job-training schools				
zasadnicze zawodowe	17	18	16	16
basic vocational				
licea ogólnokształcące	59	54	56	56
general secondary				
licea profilowane	23	7	4	3
specialized secondary				
technika	32	27	23	24
technical secondary				
technika uzupełniające	8	4	5	3
supplementary technical				
artystyczne ogólnokształcące ^a	4	4	4	4
general art ^a				
Dla dorosłych: For adults:				
podstawowe	1	-	1	-
primary				
gimnazja	5	4	5	5
lower secondary				
zasadnicze zawodowe	2	4	5	5
basic vocational				
licea ogólnokształcące	15	31	28	21
general secondary				
uzupełniające licea ogólnokształcące	30	26	20	8
supplementary general secondary				
licea profilowane	-	1	-	-
specialized secondary				
technika	5	4	1	1
technical secondary				
technika uzupełniające	11	7	7	6
supplementary technical				
Policealne	99	74	74	61
Post-secondary				
Wyższe	20	24	22	22
Tertiary				

^a Dające uprawnienia zawodowe.
^a Leading to professional certification.

TABL. 85. SZKOLNICTWO WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (cd.)
EDUCATIONAL SYSTEM BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2010/11	2012/13	2013/14
POMIESZCZENIA SZKOLNE CLASSROOMS				
Szkoły dla dzieci i młodzieży: Schools for children and youth:				
podstawowe..... <i>primary</i>	2106	2463	2316	.
gimnazja <i>lower secondary</i>	1113	1286	1214	.
specjalne przysposabiające do pracy <i>special job-training schools</i>	-	8	12	.
zasadnicze zawodowe <i>basic vocational</i>	72	142	141	.
licea ogólnokształcące <i>general secondary</i>	1014	1037	943	.
licea profilowane..... <i>specialized secondary</i>	212	68	12	.
technika <i>technical secondary</i>	397	458	500	.
technika uzupełniająca <i>supplementary technical</i>	26	7	7	.
artystyczne ogólnokształcące ^a <i>general art^a</i>	79	80	80	.
Szkoły dla dorosłych: Schools for adults:				
podstawowe..... <i>primary</i>	-	-	-	.
gimnazja <i>lower secondary</i>	18	17	30	.
zasadnicze zawodowe <i>basic vocational</i>	-	7	24	.
licea ogólnokształcące <i>general secondary</i>	5	92	97	.
uzupełniająca licea ogólnokształcące <i>supplementary general secondary</i>	3	4	12	.
licea profilowane..... <i>specialized secondary</i>	-	8	-	.
technika <i>technical secondary</i>	28	10	8	.
technika uzupełniająca <i>supplementary technical</i>	7	9	6	.

^a Dające uprawnienia zawodowe.
^a Leading to professional certification.

TABL. 85. SZKOLNICTWO WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (cd.)
EDUCATIONAL SYSTEM BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2010/11	2012/13	2013/14
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS				
Szkoły dla dzieci i młodzieży: <i>Schools for children and youth:</i>				
podstawowe	36574	31252	31618	32141
<i>primary</i>				
gimnazja	22819	17947	15971	15392
<i>lower secondary</i>				
specjalne przysposabiające do pracy	72	98	113	129
<i>special job-training schools</i>				
zasadnicze zawodowe	1999	1928	1838	1756
<i>basic vocational</i>				
licea ogólnokształcące	18564	14553	12915	12269
<i>general secondary</i>				
licea profilowane	2648	745	362	172
<i>specialized secondary</i>				
technika	4655	6040	6545	6756
<i>technical secondary</i>				
technika uzupełniająca	327	156	114	42
<i>supplementary technical</i>				
artystyczne ogólnokształcące ^a	533	554	556	617
<i>general art ^a</i>				
Szkoły dla dorosłych: <i>Schools for adults:</i>				
podstawowe	17	-	9	-
<i>primary</i>				
gimnazja	472	848	735	666
<i>lower secondary</i>				
zasadnicze zawodowe	35	41	65	50
<i>basic vocational</i>				
licea ogólnokształcące	6117	3593	3748	3506
<i>general secondary</i>				
uzupełniające licea ogólnokształcące	1698	1253	655	137
<i>supplementary general secondary</i>				

^a Dające uprawnienia zawodowe.

^a Leading to professional certification.

TABL. 85. SZKOLNICTWO WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (cd.)
EDUCATIONAL SYSTEM BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2010/11	2012/13	2013/14
UCZNIOWIE I STUDENCI (dok.) PUPILS AND STUDENTS (cont.)				
Szkoły dla dorosłych (dok.): <i>Schools for adults (cont.):</i>				
licea profilowane..... <i>specialized secondary</i>	36	35	-	-
technika..... <i>technical secondary</i>	558	128	40	30
technika uzupełniająca..... <i>supplementary technical</i>	407	405	489	285
Policealne..... <i>Post-secondary</i>	11118	8082	8663	6748
Wyższe..... <i>Tertiary</i>	113446	100579	91520	83471
ABSOLWENCI GRADUATES				
Szkoły dla dzieci i młodzieży: <i>Schools for children and youth:</i>				
podstawowe..... <i>primary</i>	6551	5056	4845	.
gimnazja..... <i>lower secondary</i>	7283	5698	5071	.
specjalne przysposabiające do pracy..... <i>special job-training schools</i>	10	21	18	.
zasadnicze zawodowe..... <i>basic vocational</i>	602	570	427	.
licea ogólnokształcące..... <i>general secondary</i>	5584	4747	4325	.
licea profilowane..... <i>specialized secondary</i>	957	290	188	.
technika..... <i>technical secondary</i>	1145	1182	1188	.
technika uzupełniająca..... <i>technical secondary</i>	-	25	57	.
artystyczne ogólnokształcące ^a <i>general art^a</i>	76	96	64	.

^a Dające uprawnienia zawodowe.^a Leading to professional certification.

TABL. 85. SZKOLNICTWO WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)
EDUCATIONAL SYSTEM BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2010/11	2012/13	2013/14
ABSOLWENCI (dok.) GRADUATES (cont.)				
Szkoły dla dorosłych: <i>Schools for adults:</i>				
podstawowe <i>primary</i>	5	-	-	.
gimnazja <i>lower secondary</i>	78	128	103	.
zasadnicze zawodowe <i>basic vocational</i>	2	8	18	.
licea ogólnokształcące <i>general secondary</i>	1809	635	460	.
uzupełniające licea ogólnokształcące <i>supplementary general secondary</i>	323	400	307	.
licea profilowane <i>specialized secondary</i>	1	13	-	.
technika <i>technical secondary</i>	306	17	16	.
technika uzupełniająca <i>supplementary technical secondary</i>	-	58	115	.
Policealne <i>post-secondary</i>	3322	1874	1975	.
Wyższe <i>tertiary</i>	22608	25796	22590	.

TABL. 86. SZKOLNICTWO WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012/13	2013/14	2012/13	2013/14	2011/12	2012/13
	szkoły <i>schools</i>		uczniowie i studenci <i>pupils and students</i>		absolwenci <i>graduates</i>	
Szkoły podstawowe..... Primary schools	133	136	31618	32141	5131	4845
Jednostki administracji centralnej (rządowej)..... <i>Central (government) administra- tion entities</i>	2	2	459	476	72	63
Jednostki samorządu terytorialnego..... <i>Local self-government entities</i>	109	108	29363	29600	4833	4527

TABL. 86. SZKOLNICTWO WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012/13	2013/14	2012/13	2013/14	2011/12	2012/13
	szkoły schools		uczniowie i studenci pupils and students		absolwenci graduates	
Szkoły podstawowe (dok.) Primary schools (cont.)						
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia	7	8	828	930	130	119
<i>Social organizations and asso- ciations</i>						
Pozostałe	15	18	968	1135	96	136
<i>Others</i>						
Gimnazja	88	85	15971	15392	5284	5071
Lower secondary schools						
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	62	58	13877	13255	4543	4337
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia	10	10	650	688	226	213
<i>Social organizations and asso- ciations</i>						
Organizacje wyznaniowe	3	3	760	697	283	271
<i>Religious organizations</i>						
Pozostałe	13	14	684	752	232	250
<i>Others</i>						
Zasadnicze szkoły zawodowe ^a	21	21	1951	1885	523	445
Basic vocational schools ^a						
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	18	18	1890	1820	510	434
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia	1	1	54	57	13	9
<i>Social organizations and asso- ciations</i>						
Pozostałe	2	2	7	8	-	2
<i>Others</i>						

^a Łącznie ze specjalnymi szkołami przysposabiającymi do pracy.
^a Including special job-training schools.

TABL. 86. SZKOLNICTWO WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012/13	2013/14	2012/13	2013/14	2011/12	2012/13
	szkoly schools		uczniowie i studenci pupils and students		absolwenci graduates	
Licea ogólnokształcące General secondary schools	56	56	12915	12269	4296	4325
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	35	34	11224	10130	3936	3946
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia	3	3	143	148	45	54
<i>Social organizations and asso- ciations</i>						
Organizacje wyznaniowe..... <i>Religious organizations</i>	3	3	290	305	95	66
Pozostałe	15	16	1258	1686	220	259
<i>Others</i>						
Licea profilowane Specialized secondary schools	4	3	362	172	235	188
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	1	1	45	22	47	17
Pozostałe	3	2	317	150	188	171
<i>Others</i>						
Technika ^a Technical secondary schools ^a	32	31	7215	7415	1225	1309
Jednostki administracji centralnej (rządowej).....	4	4	556	617	80	64
<i>Central (government) administra- tion entities</i>						
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	25	23	6501	6586	1129	1224
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia	1	1	62	67	16	9
<i>Social organizations and asso- ciations</i>						
Pozostałe	2	3	96	145	-	12
<i>Others</i>						

^a Łącznie ze szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe, technikami uzupełniającymi.

^a Including art schools leading to professional certification, supplementary technical schools.

TABL. 86. SZKOLNICTWO WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012/13	2013/14	2012/13	2013/14	2011/12	2012/13
	szkoły schools		uczniowie i studenci pupils and students		absolwenci graduates	
Szkoły policealne	74	61	8663	6748	2150	1975
Post-secondary schools						
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	-	-	-	-	5	5
<i>Central (government) administra- tion entities</i>						
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	8	8	1708	1702	467	438
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia	4	5	202	154	26	34
<i>Social organizations and asso- ciations</i>						
Pozostałe	62	48	6753	4874	1652	1498
<i>Others</i>						
Szkoły wyższe	22	22	91376	83471	24741	22517
Tertiary education institutions						
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	6	6	71775	67003	17321	16185
<i>Central (government) administra- tion entities</i>						
Pozostałe	16	16	19601	16468	7420	6332
<i>Others</i>						
Szkoły dla dorosłych	67	46	5741	4674	1296	1019
Schools for adults						
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	7	6	756	546	108	149
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia	2	2	48	30	26	7
<i>Social organizations and asso- ciations</i>						
Pozostałe	58	38	4937	4098	1162	863
<i>Others</i>						

TABL. 87. UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH ^a W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES ^a IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS

JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Total	W % ogółu uczniów szkół In % of total number of pupils and students by school							
		pod- stawo- wych primary	gimna- zjalnych lower secondary	zasad- niczych zawodo- wych ^b basic voca- tional ^b	liceów ogólno- kształ- cących ^c general secondary ^c	liceów profilo- wanych specja- lizowa- nych special- ized secondary	techni- ków ^d tech- nical secondary ^d	poli- ceal- nych ^e post- second- ary ^e	
NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE COMPULSORY EDUCATION									
Angielski 2012/13	71015	96,0	95,2	61,4	97,9	100,0	99,9	46,9	
<i>English</i> 2013/14	70166	96,9	97,2	59,6	96,8	100,0	99,7	52,1	
Francuski 2012/13	5035	0,4	8,5	-	15,9	28,2	19,3	-	
<i>French</i> 2013/14	4832	0,5	7,9	-	16,7	22,1	18,5	-	
Niemiecki 2012/13	22516	3,3	54,1	30,2	51,9	40,9	68,5	5,2	
<i>German</i> 2013/14	22200	3,7	56,3	32,9	48,3	52,9	72,3	5,0	
Rosyjski 2012/13	2151	-	2,8	1,7	9,6	13,0	5,3	-	
<i>Russian</i> 2013/14	2341	0,0	3,7	-	11,8	9,9	4,1	0,0	
Włoski 2012/13	380	-	0,2	-	2,7	-	-	-	
<i>Italian</i> 2013/14	345	0,0	0,2	-	2,5	-	-	-	
Hiszpański 2012/13	2596	0,3	6,1	-	11,4	18,0	-	-	
<i>Spanish</i> 2013/14	2825	0,2	7,8	-	12,4	14,5	-	0,4	
Inne 2012/13	655	-	0,5	-	4,3	-	-	0,2	
<i>Others</i> 2013/14	1062	-	0,6	-	2,2	-	-	10,4	
NAUCZANIE DODATKOWE ^f ADDITIONAL EDUCATION ^f									
Angielski 2012/13	1168	1,7	3,5	-	0,3	-	-	0,4	
<i>English</i> 2013/14	748	1,1	1,5	0,5	0,2	-	-	2,1	
Francuski 2012/13	1181	1,1	4,1	-	1,2	-	0,1	-	
<i>French</i> 2013/14	945	0,8	3,5	-	1,3	-	-	-	
Niemiecki 2012/13	4032	2,9	15,1	-	4,1	-	2,2	0,1	
<i>German</i> 2013/14	2967	1,6	12,3	-	4,3	-	0,4	-	
Inne 2012/13	1578	0,3	4,0	-	6,1	-	0,7	-	
<i>Others</i> 2013/14	1263	0,3	3,9	-	4,5	-	-	-	

^a W podziale według języków obcych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz. ^{b—d} Łącznie ze szkołami: ^b — specjalnymi przysposabiającymi do pracy, ^c — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^d — technikami uzupełniającymi oraz szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^e Bez kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych. ^f Prowadzone w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły.

^a In the division by foreign languages one person may be indicated more than once. ^{b—d} Including: ^b — special job-training schools, ^c — supplementary general secondary schools, ^d — supplementary technical secondary schools and general artschools leading to professional certification. ^e Excluding teacher training colleges, foreign language teacher training colleges and colleges of social work. ^f Conducted during the hours which are at the disposal of headpersons.

TABL. 88. UCZĄCY SIĘ JEZYKÓW OBCYCH ^a W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH W ROKU SZKOLNYM 2013/14
STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES ^a IN SCHOOLS FOR ADULTS IN 2013/14 SCHOOL YEAR

JEZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Total	W % ogółu uczniów szkół In % of total number of pupils and students by school					
		pod- stawo- wych primary	gimna- zjalnych lower secondary	zasad- niczych zawo- dowych basic voca- tional	liceów ogólno- kształ- cących ^b general second- ary ^b	liceów profilo- wanych specia- lized second- ary	techni- ków ^c tech- nical second- ary ^c
Angielski English	7444	-	99,7	88,0	95,4	-	43,8
Niemiecki German	421	-	0,3	-	1,2	-	25,7
Rosyjski Russian	215	-	-	-	3,3	-	29,5
Inne Others	433	-	-	-	-	-	-

^a W podziale według języków obcych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz. ^{b,c} Łącznie ze szkołami: ^b — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^c — technikami uzupełniającymi.

^a In the division by foreign languages one person may be indicated more than once. ^{b,c} Including: ^b —supplementary general secondary schools, ^c — supplementary technical secondary schools.

TABL. 89. KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI
EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATION NEEDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010/11	2012/13	2013/14	2009/10	2011/12	2012/13
	uczniowie pupils and students			absolwenci graduates		
Szkoły podstawowe Primary schools	1014	954	956	193	191	201
w tym specjalne of which special	719	638	616	136	132	149
Gimnazja Lower secondary schools	934	887	879	281	271	257
w tym specjalne of which special	804	747	705	230	221	208

TABL. 89. KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI (dok.)
EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATION NEEDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010/11	2012/13	2013/14	2009/10	2011/12	2012/13
	uczniowie <i>pupils and students</i>			absolwenci <i>graduates</i>		
Specjalne przysposabiające do pracy <i>Special job-training schools</i>	98	113	129	31	27	18
Zasadnicze szkoły zawodowe <i>Basic vocational schools</i>	402	371	362	114	108	90
w tym specjalne <i>of which special</i>	402	370	358	114	108	90
Licea ogólnokształcące <i>General secondary schools</i>	90	123	146	32	26	35
w tym specjalne <i>of which special</i>	49	69	85	18	13	16
Licea profilowane <i>Specialized secondary schools</i>	40	1	1	19	1	-
w tym specjalne <i>of which special</i>	38	-	-	19	-	-
Technika ^a <i>Technical secondary schools ^a</i>	69	79	79	17	13	24
w tym specjalne <i>of which special</i>	64	70	62	17	11	17
Szkoły policealne <i>Post secondary schools</i>	13	20	20	5	12	11
w tym specjalne <i>of which special</i>	13	20	20	5	12	11

^a Łącznie z technikami uzupełniającymi oraz szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe.

U w a g a. Kształcenie odbywa się w szkołach (ogólnodostępnych, w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy m.in. integracyjne lub ogólnodostępne) oraz w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych.

^a Including supplementary technical schools as well as art schools leading to professional certification.

N o t e. Education occurs in mainstream schools (in which special sections or classes integration or mainstream are established among others) as well as in special schools operating independently.

TABL. 90. SZKOŁY PODSTAWOWE I GIMNAZJA SPECJALNE WEDŁUG RODZAJU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI UCZNIÓW ^a
SPECIAL PRIMARY AND LOWER SECONDARY SCHOOLS BY PUPILS TYPE OF DISABILITY ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Szkoły Schools	Uczniowie Pupils	Absolwenci Graduates
SZKOŁY PODSTAWOWE PRIMARY SCHOOLS				
OGÓŁEM	2005/06	22	937	194
TOTAL	2010/11	28	719	159
	2012/13	27	638	149
	2013/14	26	616	.
w tym dla dzieci: of which for children:				
głuchych i niedosły- szących	2005/06	2	116	.
<i>deaf and hearing impaired</i>	2010/11	2	75	21
	2012/13	1	48	12
	2013/14	1	42	.
upośledzonych umysłowo	2005/06	9	634	.
<i>mentally disabled</i>	2010/11	10	474	87
	2012/13	8	412	77
	2013/14	8	396	.
niedostosowanych społecznie	2005/06	2	33	.
<i>associated with defects</i>	2010/11	2	18	4
	2012/13	2	18	12
	2013/14	2	11	.
GIMNAZJA LOWER SECONDARY SCHOOLS				
OGÓŁEM	2005/06	21	971	278
TOTAL	2010/11	21	804	229
	2012/13	20	747	208
	2013/14	20	705	.
w tym dla dzieci: of which for children:				
głuchych i niedosły- szących	2005/06	2	84	.
<i>deaf and hearing impaired</i>	2010/11	3	77	24
	2012/13	1	64	17
	2013/14	1	62	.
upośledzonych umysłowo	2005/06	8	515	.
<i>mentally disabled</i>	2010/11	8	384	115
	2012/13	8	328	82
	2013/14	8	323	.
niedostosowanych społecznie	2005/06	3	79	.
<i>associated with defects</i>	2010/11	2	72	14
	2012/13	2	65	26
	2013/14	2	58	.

^a Szkoły według rodzaju niepełnosprawności kwalifikuje się według największej liczby uczniów z określonym rodzajem niepełnosprawności.

^a In terms of the type of disability, schools are classified according to the highest number of pupils with a given type of disability.

TABL. 91. SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE I MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII
SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES, YOUTH EDUCATIONAL CENTRES AND YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES
Stan w dniu 30 IX
As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005 ^a	2010	2012	2013
SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES				
Ośrodki	9	7	5	5
<i>Centres</i>				
Miejsca	664	512	317	315
<i>Places</i>				
Wychowankowie	452	285	227	221
<i>Residents</i>				
w tym: <i>of which:</i>				
niewidomi i słabowidzący	41	44	40	42
<i>blind and sight impaired</i>				
niesłyszący i słabosłyszący	157	97	79	70
<i>deaf and hearing impaired</i>				
z niepełnosprawnością ruchową	1	1	-	-
<i>motor-skill impaired</i>				
z upośledzeniem umysłowym	126	86	57	54
<i>mentally disabled</i>				
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	79	-	-	-
<i>socially maladjusted</i>				
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE YOUTH EDUCATION CENTRES				
Ośrodki	3	2	2	2
<i>Centres</i>				
Miejsca	162	116	116	110
<i>Places</i>				
Wychowankowie	141	113	109	80
<i>Residents</i>				

^a Stan w dniu 31 X.
^a As of 31 X.

TABL. 91. **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE I MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII (dok.)**
SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES, YOUTH EDUCATIONAL CENTRES AND YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES (cont.)
Stan w dniu 30 IX
As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005 ^a	2010	2012	2013
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES				
Ośrodki	2	5	5	6
<i>Centres</i>				
Miejsca	-	206	189	186
<i>Places</i>				
Wychowankowie	244	282	308	339
<i>Residents</i>				

^a Stan w dniu 31 X.

^a As of 31 X.

TABL. 92. **INTERNATY, BURS Y I DOMY STUDENCKIE**
BOARDING-SCHOOLS, DORMITORIES AND STUDENT HOSTELS
Stan na początku roku szkolnego
As of the beginning of the school year

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Placówki <i>Institutions</i>	Miejsca <i>Places</i>	Korzystający <i>Boarders</i>
Internaty	2005/06	1	164	148
	<i>Boarding-schools</i>			
	2010/11	-	-	-
	2012/13	-	-	-
	2013/14	-	-	-
Bursy	2005/06	5	866	917
	<i>Dormitories</i>			
	2010/11	7	1077	878
	2012/13	7	1096	917
	2013/14	7	1192	1043
Domy studenckie	2005/06	30	9003	7445
	<i>Student hostels</i>			
	2010/11	27	8447	7839
	2012/13	28	8767	8005
	2013/14	27	8571	7534

TABL. 93. SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
LEVEL ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012/13	2013/14	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIEDAJĄCE UPRAWNIEŃ ZAWODOWYCH <i>LEVEL ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION</i>			
Szkoły	9	9	<i>Schools</i>
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych.....	7	7	<i>of which schooling only in the art subjects</i>
Uczniowie	1106	1114	<i>Pupils</i>
w tym kobiety.....	662	684	<i>of which women</i>
w tym I klasa.....	219	232	<i>of which 1st year</i>
Absolwenci.....	132	.	<i>Graduates</i>
w tym kobiety.....	81	.	<i>of which women</i>
SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE <i>LEVEL ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION</i>			
Szkoły	9	9	<i>Schools</i>
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych.....	5	5	<i>of which schooling only in the art subjects</i>
Uczniowie	895	941	<i>Pupils</i>
w tym kobiety.....	618	674	<i>of which women</i>
w tym I klasa.....	209	220	<i>of which 1st year</i>
Absolwenci.....	100	.	<i>Graduates</i>
w tym kobiety.....	73	.	<i>of which women</i>

**TABL. 94. KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ
POLICEALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2012/13
PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND
YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS IN 2012/13 SCHOOL
YEAR**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół Schools, equipped with personal computers in % of total in a given group of schools	Pracownie komputerowe Computer laboratories	Komputery ^a w szkołach Personal ^a computers			
			ogółem grand total	w tym z dostępem do Internetu of which with Internet access	z liczby ogółem - przeznaczone do użytku uczniów of grand total - used by pupils and youth	
					razem total	w tym z dostępem do Internetu of which with Internet access
Podstawowe..... Primary	94,0	145	3660	3124	2578	2286
Gimnazja Lower secondary	81,8	90	2167	2012	1487	1411
Zasadnicze zawodowe ^b Basic vocational ^b	61,9	17	470	441	402	379
Licea ogólnokształcące..... General secondary	82,1	68	2135	2087	1441	1433
Licea profilowane Specialized secondary	75,0	2	82	82	71	71
Technika ^c Technical secondary schools ^c	81,3	65	1777	1650	1321	1285
Policealne Post-secondary	70,3	57	1174	1140	1052	1037

^a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół - wykazane tylko raz. ^{b,c} Łącznie ze szkołami: ^b - specjalnymi przysposabiającymi do pracy, ^c - technikami uzupełniającymi oraz szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe.

^a In case of commonly used computers by a few schools - presented only once. ^{b,c} Including schools: ^b - special job-training schools, ^c - supplementary technical schools as well as art schools leading to professional certification.

TABL. 95. SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
(bez szkół specjalnych)
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH
(excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2010/11	2012/13	2013/14
Szkoły	104	107	106	110
<i>Schools</i>				
Oddziały	1488	1374	1412	1456
<i>Branches</i>				
Pomieszczenia szkolne	1877	2211	2098	.
<i>Classrooms</i>				
Uczniowie	35637	30533	30980	31525
<i>Pupils</i>				
w tym: <i>of which:</i>				
I klasa	5306	5526	5132	5565
<i>1st year</i>				
Absolwenci	6357	4897	4696	.
<i>Graduates</i>				
Liczba uczniów na: <i>Number of pupils per:</i>				
1 szkołę	343	285	292	287
<i>school</i>				
1 oddział	24	22	22	22
<i>branch</i>				
1 pomieszczenie szkolne	19	14	15	.
<i>classroom</i>				

TABL. 96. **GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY** (bez szkół specjalnych)
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH
(excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2010/11	2012/13	2013/14
Szkoły..... <i>Schools</i>	70	68	68	65
Oddziały..... <i>Branches</i>	818	700	636	617
Pomieszczenia szkolne..... <i>Classrooms</i>	1016	1189	1110	.
Uczniowie..... <i>Pupils</i>	21848	17143	15224	14687
w tym: <i>of which:</i>				
I klasa..... <i>1st year</i>	7206	5649	4979	4945
Absolwenci..... <i>Graduates</i>	7005	5469	5063	.
Liczba uczniów na: <i>Number of pupils per:</i>				
1 szkołę..... <i>school</i>	312	252	224	226
1 oddział..... <i>branch</i>	27	24	24	24
1 pomieszczenie szkolne..... <i>classroom</i>	22	14	14	.

TABL. 97. LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY
(bez szkół specjalnych)
GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH
(excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2010/11	2012/13	2013/14
Szkoły	57	52	53	53
<i>Schools</i>				
Oddziały	636	536	497	467
<i>Branches</i>				
Pomieszczenia szkolne	988	1033	939	.
<i>Classrooms</i>				
Uczniowie	18447	14504	12846	12184
<i>Pupils</i>				
w tym: <i>of which:</i>				
I klasa	6324	4817	4119	4011
<i>1st year</i>				
Absolwenci	5559	4730	4309	.
<i>Graduates</i>				
Liczba uczniów na: <i>Number of pupils per:</i>				
1 szkołę	324	279	242	230
<i>school</i>				
1 oddział	29	27	26	26
<i>branch</i>				
1 pomieszczenie szkolne	19	14	14	.
<i>classroom</i>				

TABL. 98. SZKOŁY ZAWODOWE I LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS AND UPPER SECONDARY
TECHNICAL SCHOOLS FOR YOUTH BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły <i>Schools</i>	Oddziały <i>Branches</i>	Uczniowie <i>Students</i>		Absolwenci <i>Graduates</i>
			ogółem <i>total</i>	w tym w klasie I <i>of which</i> <i>1st year</i>	

SZKOŁY ZASADNICZE ZAWODOWE
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS

OGÓŁEM	2012/13	16	94	1838	797	427
TOTAL	2013/14	16	91	1756	685	.
w tym specjalne	2012/13	3	30	373	128	90
<i>of which special</i>	2013/14	3	30	362	121	.

TABL. 98. SZKOŁY ZAWODOWE I LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY (dok.)
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS AND UPPER SECONDARY
TECHNICAL SCHOOLS FOR YOUTH BY TYPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools	Oddziały Branches	Uczniowie Students		Absolwenci Graduates	
			ogółem total	w tym w klasie I of which 1 st year		
TECHNIKA ^a I LICEA PROFILOWANE TECHNICAL SECONDARY ^a AND SPECIALIZED SCHOOLS						
OGÓŁEM	2012/13	32	297	7021	2081	1433
TOTAL	2013/14	30	294	6970	2082	.
w tym specjalne	2012/13	3	9	70	15	23
of which special	2013/14	2	8	62	19	.
Technika	2012/13	28	281	6659	2081	1245
Secondary schools	2013/14	27	286	6798	2082	.
w tym specjalne	2012/13	2	8	64	15	23
of which special	2013/14	2	8	62	19	.
Licea profilowane	2012/13	4	16	362	-	188
Secondary specialized	2013/14	3	8	172	-	.
schoools						
w tym specjalne	2012/13	-	-	-	-	-
of which special	2013/14	-	-	-	-	-

^a Łącznie z uzupełniającymi.
^a Including supplementary schools.

TABL. 99. UCZNIOWIE I ABSOLWENCI ZASADNICZYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH
DLA MŁODZIEŻY WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
(bez szkół specjalnych)
STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS
FOR YOUTH BY FIELDS OF EDUCATION (excluding special schools)

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2012/13	2013/14	2011/12	2012/13	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci graduates		
OGÓŁEM	1465	1394	388	337	TOTAL
w tym:					of which:
Artystyczne	66	59	28	25	Arts
Ekonomiczne i administracyjne	81	65	18	29	Business and administration
Inżynierijno-techniczne	666	608	155	137	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	206	218	53	26	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	121	120	28	24	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	32	12	14	13	Agriculture, forestry and fishery
Usług dla ludności	293	312	92	83	Personal services

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).
^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 100. UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW DLA MŁODZIEŻY WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA (bez szkół specjalnych)
STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH BY FIELDS OF EDUCATION
(excluding special schools)

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2012/13	2013/14	2011/12	2012/13	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci graduates		
O G Ó Ł E M	6481	6694	1105	1171	T O T A L
w tym:					of which:
Artystyczne	135	142	23	23	Arts
Społeczne	284	284	62	58	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne	792	810	67	157	Business and administration
Informatyczne	1180	1178	191	248	Computing
Inżynierijno-techniczne	1664	1773	227	239	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	270	291	36	33	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	532	520	208	104	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa...	29	34	-	5	Agriculture, forestry and fishery
Usług dla ludności	1362	1346	247	281	Personal services
Usług transportowych	128	-	30	17	Transport services
Ochrony środowiska	29	-	7	6	Environmental protection

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).
^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 101. **SZKOŁY POLICEALNE** (bez szkół specjalnych)
POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Uczniowie Students	Absolwenci Graduates
OGÓŁEM	2012/13	8600	1929
TOTAL	2013/14	6699	.
Dla młodzieży	2012/13	790	209
<i>For youth</i>	2013/14	681	.
dzienne	2012/13	781	209
<i>day</i>	2013/14	681	.
Dla dorosłych	2012/13	7810	1720
<i>For adults</i>	2013/14	6018	.
zaoczne	2012/13	7434	1657
<i>weekend</i>	2013/14	5660	.
stacjonarne	2012/13	376	63
<i>full-time programmes</i>	2013/14	358	.

TABL. 102. **UCZNIOWIE I ABSLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH WEDŁUG
GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA** (bez szkół specjalnych)
**STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS
BY FIELDS OF EDUCATION** (excluding special schools)

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2012/13	2013/14	2011/12	2012/13	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci graduates		
OGÓŁEM	790	681	370	209	TOTAL
Artystyczne	-	30	15	25	Arts
Spoleczne	30	11	10	-	Social and behavioural science
Informatyczne	-	-	11	-	Computing
Medyczne	716	630	320	184	Health
Usług dla ludności	35	10	14	-	Personal services
Pozostałe	9	-	-	-	Others

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 103. SZKOŁY WYŻSZE
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools	Studenci Students	Absolwenci ^a Graduates ^a
OGÓŁEM	20	113446	22608
TOTAL	24	100579	25796
.....	22	91376	22517
.....	22	83471	.
Uniwersytety	1	35942	9654
<i>Universities</i>			
Wyższe szkoły techniczne	2	22856	4147
<i>Technical universities</i>			
Wyższe szkoły ekonomiczne.....	5	10274	4136
<i>Academies of economics</i>			
Akademie medyczne (w tym uniwersytety medyczne)	1	8156	2036
<i>Medical academies (of which medical universities)</i>			
Wyższe szkoły artystyczne	4	2965	979
<i>Fine arts academies</i>			
Wyższe szkoły pozostałe.....	9	3278	1565
<i>Other higher schools</i>			

^a W podziale według typów szkół - z roku akademickiego 2012/13.

^a According to type of school — for 2012/13 academic year.

TABL. 104. STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG SZKÓŁ
STUDENTS AND GRADUATES BY SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Studenci Students			Absolwenci Graduates		
		ogółem total	w tym of which		ogółem total	w tym of which	
			kobiety females	na studiach stacjonarnych full-time programmes		w tym kobiety of which females	na studiach stacjonarnych full-time programmes
OGÓŁEM	2010/11	100579	61103	52879	25796	17707	11771
TOTAL	2012/13	91376	55175	56203	22517	15162	12291
.....	2013/14	83471	50007	53675	.	.	.
Uniwersytet Łódzki	2010/11	41388	27629	27383	9648	7117	6007
<i>University of Lodz</i>	2012/13	40118	26850	29330	9654	6948	6583
.....	2013/14	35942	24047	26810	.	.	.
Politechnika Łódzka	2010/11	19571	7318	14787	4083	1741	3273
<i>Lodz University of Technology</i>	2012/13	20503	8115	15890	3703	1689	3044
.....	2013/14	20350	7969	15908	.	.	.

TABL. 104. **STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG SZKÓŁ (cd.)**
STUDENTS AND GRADUATES BY SCHOOLS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Studenci Students			Absolwenci Graduates		
		ogółem total	w tym of which		ogółem total	w tym of which	
			kobiety females	na studiach stacjo- narnych full-time program- mes		w tym kobiety of which females	na studiach stacjo- narnych full-time program- mes
Wyższa Szkoła Informatyki i Umiejętności <i>University of Computer Sciences and Skills</i>	2010/11 2012/13 2013/14	2520 2998 2506	1027 1317 1086	458 383 353	639 444 .	283 240 .	151 48 .
Akademia Humanistyczno- Ekonomiczna w Łodzi <i>University of Humanities and Economics in Lodz</i>	2010/11 2012/13 2013/14	5522 3158 2870	3975 2287 2060	307 195 232	3496 1312 .	2771 1007 .	184 24 .
Wyższa Szkoła Kupiecka <i>University of Trade</i>	2010/11 2012/13 2013/14	853 267 157	566 161 102	- - -	336 123 .	247 75 .	- - .
Spółeczna Akademia Nauk <i>University of Social Sciences</i>	2010/11 2012/13 2013/14	10272 7978 7091	5848 4753 4386	919 626 426	2326 2652 .	1476 1643 .	189 201 .
Szkoła Wyższa Ekonomii i Zarządzania w Łodzi <i>Higher School of Econo- mics and Management in Lodz</i>	2010/11 2012/13 2013/14	258 51 70	194 32 49	36 - -	80 - .	67 - .	12 - .
Wyższa Szkoła Finansów i Informatyki im. Prof. J. Chechlińskiego w Łodzi <i>Higher School of Finance and Computer Science in Lodz</i>	2010/11 2012/13 2013/14	131 146 86	63 73 60	- - -	18 49 .	12 14 .	- - .
Uniwersytet Medyczny w Łodzi <i>Medical University of Lodz</i>	2010/11 2012/13 2013/14	8510 8387 8156	6150 6031 5807	5819 6765 7111	2018 2036 .	1590 1605 .	1250 1625 .

TABL. 104. **STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG SZKÓŁ (cd.)**
STUDENTS AND GRADUATES BY SCHOOLS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Studenci Students			Absolwenci Graduates		
		ogółem total	w tym of which		ogółem total	w tym of which	
			kobiety females	na studiach stacjo- narnych full-time program- mes		w tym kobiety of which females	na studiach stacjo- narnych full-time program- mes
Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi <i>The Grażyna and Kiejstut Bacewicz Academy of Music in Łódź</i>	2010/11 2012/13 2013/14	662 654 644	415 415 409	461 511 525	244 202 .	149 131 .	181 168 .
Akademia Sztuk Pięknych im. Wł. Strzemińskiego w Łodzi <i>Strzemiński Academy of Arts Łódź</i>	2010/11 2012/13 2013/14	1216 1149 1035	939 912 836	820 833 811	190 372 .	138 293 .	99 248 .
Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna im. L. Schillera w Łodzi <i>The Polish National Film, Television and Theatre School in Lodz</i>	2010/11 2012/13 2013/14	1080 964 876	469 435 423	457 600 597	199 218 .	94 88 .	68 78 .
Wyższa Szkoła Sztuki i Projektowania w Łodzi <i>Higher School of Art and Design in Lodz</i>	2010/11 2012/13 2013/14	679 561 410	400 350 253	319 276 208	125 187 .	91 132 .	68 81 .
Wyższa Szkoła Sportowa im. Kazimierza Górskiego w Łodzi <i>Higher School of Sports named by Kazimierz Górski in Łódź</i>	2010/11 2012/13 2013/14	164 185 177	20 31 27	60 98 91	15 33 .	1 12 .	- 20 .
Wyższa Szkoła Studiów Międzynarodowych w Łodzi <i>Lodz International Studies Academy</i>	2010/11 2012/13 2013/14	1358 775 623	977 548 430	404 192 188	554 222 .	420 166 .	135 51 .

TABL. 104. **STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG SZKÓŁ (dok.)**
STUDENTS AND GRADUATES BY SCHOOLS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Studenci Students			Absolwenci Graduates		
		ogółem total	w tym of which		ogółem total	w tym of which	
			kobiety females	na studiach stacjo- narnych full-time program- mes		w tym kobiety of which females	na studiach stacjo- narnych full-time program- mes
Wyższa Szkoła Cosinus w Łodzi <i>Cosinus Higher School in Lodz</i>	2010/11 2012/13 2013/14	1009 460 242	761 347 173	- - -	172 204 .	142 158 .	- - .
Wyższa Szkoła Edukacji Zdrowotnej i Nauk Społecznych <i>Academy of Health Educa- tion and Social Sciences</i>	2010/11 2012/13 2013/14	1848 1053 700	1462 816 517	67 104 104	740 431 .	608 358 .	11 20 .
Wyższa Szkoła Kosmetyki i Nauk o Zdrowiu w Łodzi <i>College of Cosmetology and Health Science in Łódź</i>	2010/11 2012/13 2013/14	260 300 244	260 300 244	61 91 86	- 66 .	- 66 .	- 23 .
Wyższa Szkoła Pedago- giczna w Łodzi <i>The Pedagogical Academy in Lodz</i>	2010/11 2012/13 2013/14	1993 1007 634	1630 794 542	184 65 25	681 445 .	561 380 .	55 36 .
Wyższa Szkoła Zawodowa Łódzkiej Korporacji Oświatowej <i>Vocational Higher School of Educational Corpo- ration in Lodz</i>	2010/11 2012/13 2013/14	51 45 43	46 41 26	8 7 7	10 26 .	8 24 .	10 - .
Wschód-Zachód Wyższa Szkoła im. H. Józwiaka w Łodzi <i>East-West Higher School in Lodz</i>	2010/11 2012/13 2013/14	109 29 16	91 25 13	- - -	37 12 .	32 10 .	- - .
Wyższa Szkoła Biznesu i Nauk o Zdrowiu <i>The Academy of Business Administrat- ion and Health Sciences</i>	2010/11 2012/13 2013/14	637 588 599	609 542 548	214 200 193	111 126 .	110 123 .	45 41 .

TABL. 105. STUDENCI I ABSOLWENCI W FILIACH, WYDZIAŁACH ZAMIEJSCOWYCH I OŚRODKACH DYDAKTYCZNYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW
STUDENTS AND GRADUATES IN BRANCHES, SATELITE CAMPUSES AND ADVISORY STATIONS BY STUDY SYSTEM

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Studenci Students			Absolwenci Graduates		
		ogółem total	w tym of which		ogółem total	w tym of which	
			kobiety females	na studiach stacjo- narnych full-time program- mes		w tym kobiety of which females	na studiach stacjo- narnych full-time program- mes
Filia i Ośrodki Dydak- tyczne Uniwersytetu Łódzkiego <i>Branch and Advisory Stations of University of Lodz</i>	2010/11	1557	1017	319	447	306	62
	2012/13	950	588	322	200	137	71
	2013/14	792	448	363	.	.	.
Ośrodki Dydaktyczne Politechniki Łódzkiej <i>Advisory Stations of Lodz University of Technology</i>	2010/11	308	120	72	42	26	14
	2012/13	108	33	22	28	13	-
	2013/14	-	-	-	.	.	.
Wydziały Zamiejscowe Wyższej Szkoły Finansów i Informatyki Im. Prof. J. Chech- lińskiego w Łodzi <i>Satelite Campus of The Higher School of Finance and Computer Science in Lodz</i>	2010/11	354	267	-	157	113	-
	2012/13	219	179	-	72	61	-
	2013/14	181	141	-	.	.	.
Wydziały Zamiejscowe Społecznej Akademii Nauk <i>Satelite Campuses of University of Social Sciences</i>	2010/11	7583	4892	430	1939	1358	79
	2012/13	8331	5281	656	2197	1536	75
	2013/14	8266	5154	869	.	.	.

TABL. 105. STUDENCI I ABSOLWENCI W FILIACH, WYDZIAŁACH ZAMIEJSCOWYCH I OŚRODKACH DYDAKTYCZNYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW (dok.)
STUDENTS AND GRADUATES IN BRANCHES, SATELITE CAMPUSES AND ADVISORY STATIONS BY STUDY SYSTEM (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Studenci Students			Absolwenci Graduates		
		ogółem total	w tym of which		ogółem total	w tym of which	
			kobiety females	na studiach stacjo- narnych full-time program- mes		w tym kobiety of which females	na studiach stacjo- narnych full-time program- mes
Wydziały Zamiejscowe Wyższej Szkoły Kupieckiej	2010/11 2012/13 2013/14	468 139 60	244 73 38	- - -	185 85 .	98 41 .	- - .
<i>Satellite Campuses of University of Trade</i>							
Wydziały Zamiejscowe Akademii Humanis- tyczno-Ekonomicznej w Łodzi	2010/11 2012/13 2013/14	5355 1799 1173	3709 1317 925	10 - -	2929 733 .	2172 547 .	8 - .
<i>Satellite Campuses of University of Humanities and Economics in Lodz</i>							
Wydziały Zamiejscowe Wyższej Szkoły Infor- matyki i Umiejętności	2010/11 2012/13 2013/14	1564 679 710	446 113 193	59 43 31	394 326 .	185 81 .	13 7 .
<i>Satellite Campuses of the University of Computer Sciences and Skills</i>							
Wydział Zamiejscowy Szkoły Wyższej Wschód-Zachód	2010/11 2012/13 2013/14	x 64 49	x 56 44	x - -	x 21 .	x 18 .	x - .
<i>Satellite Campus of East- West Higher School in Lodz</i>							

**TABL. 106. CUDZOZIEMCY - STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ
FOREIGNERS - STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY SYSTEM AND TYPE OF SCHOOL**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Studenci Students		Absolwenci ^a Graduates ^a	
		ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
OGÓŁEM	2005/06	518	233	50	26
TOTAL	2010/11	1048	478	180	85
	2012/13	1195	573	180	86
	2013/14	1538	720	.	.
stacjonarne		1414	658	152	66
<i>full-time</i>					
niestacjonarne		124	62	28	20
<i>part-time</i>					
Uniwersytety		567	309	60	30
<i>Universities</i>					
Wyższe szkoły techniczne		393	122	28	9
<i>Technical universities</i>					
Wyższe szkoły ekonomiczne		88	54	21	14
<i>Academies of economics</i>					
Akademie medyczne (w tym uniwersytety medyczne)		279	119	48	23
<i>Medical academies (of which medical universities)</i>					
Wyższe szkoły artystyczne		152	82	17	7
<i>Fine arts academies</i>					
Wyższe szkoły pozostałe		59	34	6	3
<i>Other higher schools</i>					

^a W podziale według systemów studiów i uczelni dane z roku akademickiego 2012/13.

^a In terms of study system and school data from 2012/13 academic year.

**TABL. 107. STUDIA PODYPLOMOWE
POST-GRADUATE STUDIES**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Słuchacze studiów podyplomowych Students of post-graduates studies		SPECIFICATION
		ogółem total	w tym kobiety of which females	
OGÓŁEM	2012/13	7211	5435	TOTAL
	2013/14	7188	5482	
Uniwersytet Łódzki		2026	1518	<i>University of Lodz</i>
Politechnika Łódzka		733	394	<i>Lodz University of Technology</i>

TABL. 107. **STUDIA PODYPLOMOWE (dok.)**
POST-GRADUATE STUDIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Słuchacze studiów podyplomowych <i>Students of post-graduates studies</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
Wyższa Szkoła Informatyki i Umiejętności	276	126	<i>University of Computer Sciences and Skills</i>
Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi	1422	1271	<i>University of Humanities and Economics in Lodz</i>
Spoleczna Akademia Nauk...	649	367	<i>University of Social Sciences</i>
Wyższa Szkoła Finansów i Informatyki im Prof. J. Chechlińskiego w Łodzi.....	26	20	<i>Higher School of Finance and Computer Science in Lodz</i>
Uniwersytet Medyczny w Łodzi.....	39	33	<i>Medical University of Lodz</i>
Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuty Bacewiczów w Łodzi	4	2	<i>The Grażyna and Kiejstut Bacewicz Academy of Music in Łódź</i>
Akademia Sztuk Pięknych im. Wł. Strzemińskiego w Łodzi.....	244	195	<i>Strzemiński Academy of Arts Łódź</i>
Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna im. L. Schillera w Łodzi.....	41	26	<i>The Polish National Film, Television and Theatre School in Lodz</i>
Wyższa Szkoła Sztuki i Projektowania w Łodzi....	7	4	<i>Higher School of Art and Design in Lodz</i>
Wyższa Szkoła Edukacji Zdrowotnej i Nauk Społecznych.....	424	388	<i>Academy of Health Education and Social Science</i>
Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Łodzi	960	891	<i>The Pedagogical Academy in Lodz</i>
Wyższa Szkoła Zawodowa Łódzkiej Korporacji Oświatowej	46	44	<i>Vocational Higher School of Educational Corporation in Lodz</i>
Wschód-Zachód Szkoła Wyższa im. H. Józwiaka w Łodzi.....	17	16	<i>East-West Higher School in Lodz</i>
Wyższa Szkoła Biznesu i Nauk o Zdrowiu	274	187	<i>The Academy of Business Administration and Health Science</i>

TABL. 108. **STUDIA DOKTORANCKIE**
DOCTORAL (Ph.D.) STUDIES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Uczestnicy studiów doktoranckich <i>Students of Ph.D. studies</i>		Liczba wszczętych przewodów doktorskich ^a <i>Number of opened Ph.D courses ^a</i>	
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>
OGÓŁEM 2012/13	2897	1662	516	309
TOTAL 2013/14	2834	1631	513	305
Uniwersytet Łódzki <i>University of Lodz</i>	1345	793	212	128
Politechnika Łódzka <i>Lodz University of Technology</i>	693	337	124	60
Uniwersytet Medyczny w Łodzi <i>Medical University of Lodz</i>	666	446	172	114
Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych PAN w Łodzi <i>Centre of Molecular and Macromolecular Studies Polish Academy of Sciences in Lodz</i>	38	24	-	-
Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi <i>The Grażyna and Kiejstut Bacewicz Academy of Music in Łódź</i>	20	10	5	3
Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna im. L. Schillera w Łodzi <i>The Polish National Film, Television and Theatre School in Lodz</i>	72	21	-	-

^a Bez cudzoziemców.

^a Excluding foreigners.

TABL. 109. **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA ^a**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING
SCHOLARSHIPS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012/13	2013/14		
		ogółem total	w tym stypendia o charakterze socjalnym of which social scholarships	otrzymujący stypendia w % ogółu studentów ^a scholarship recipients in % of total number of students ^a
OGÓŁEM TOTAL	10758	11717	7367	22,4
Uniwersytety	6021	6488	4246	24,7
<i>Universities</i>				
Wyższe szkoły techniczne	2476	2899	1748	18,2
<i>Technical universities</i>				
Wyższe szkoły ekonomiczne	213	254	143	40,3
<i>Academies of economics</i>				
Akademie medyczne (w tym uniwersytety medyczne)	1403	1478	877	21,6
<i>Medical academies (of which medical universities)</i>				
Wyższe szkoły artystyczne	516	474	272	23,7
<i>Fine arts academies</i>				
Pozostałe wyższe szkoły	129	124	81	19,2
<i>Other higher schools</i>				

^a Studenci studiów stacjonarnych; bez cudzoziemców.

^a Full-time students; excluding foreigners. ^b Medical University of Łódź.

TABL. 110. NAUCZYCIELE AKADEMICY^a
ACADEMIC TEACHERS^a
Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010/11	2012/13	2013/14	2010/11	2012/13	2013/14
	ogółem total			w tym kobiety of which females		
OGÓŁEM	6778	6161	6048	3166	2970	2897
TOTAL						
Profesorowie	1652	1528	1553	497	505	497
<i>Professors</i>						
w tym z tytułem naukowym profesora	199	163	152	46	59	50
<i>of which titled only</i>						
Docenci	28	32	29	7	6	5
<i>Assistant professors</i>						
w tym ze stopniem naukowym	-	1	1	-	-	-
<i>of which with scientific degree of habilitated doctor^b (HD)</i>						
Adiunkci	2882	2587	2604	1387	1289	1313
<i>Tutors</i>						
w tym ze stopniem naukowym	183	173	229	80	72	89
<i>degree of habilitated doctor^b (HD)</i>						
Asystenci	927	762	662	526	448	407
<i>Assistants</i>						
Starsi wykładowcy	925	900	862	497	486	445
<i>Senior lecturer</i>						
Wykładowcy	254	252	244	167	163	158
<i>Lecturer</i>						
Lektorzy	48	46	43	39	35	35
<i>Lector</i>						
Instruktorzy	47	32	25	34	19	14
<i>Instructor</i>						
Dyplomowani bibliotekarze oraz dyplomowani pracownicy dokumentacji i informacji naukowej	15	22	26	12	19	23
<i>Certified librarians and certified employees working on documentation and scientific information</i>						

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy; patrz uwagi do działu, ust. 15.

^a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces; see general notes to the chapter, item 15. ^b The habilitated doctors degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.

TABL. 111. POLSKA AKADEMIA NAUK ODDZIAŁ W ŁODZI
THE POLISH ACADEMY OF SCIENCES DEPARTMENT IN ŁÓDŹ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
Członkowie ogółem ^a	14	13	12	Total members ^a
rzeczywiści	9	8	8	full
korespondenci	5	5	4	corresponding
Z ogółem w działach nauk:				Of total in the field of:
humanistycznych i społecznych	2	2	1	humanistic and social sciences
biologicznych i rolniczych	6	5	4	biology and agricultural
ścisłych nauk o ziemi	5	5	5	mathematics, physics and chemistry
technicznych	1	1	2	technical sciences
Komisje naukowe i ośrodki:				Scientific commissions and centres:
Jednostki organizacyjne	10	10	11	Organizational units
Członkowie.....	254	255	280	Members
Posiedzenia naukowe i sesje ..	25	28	30	Scientific sittings and sessions
Działalność wydawnicza - tytuły	6	5	3	Publishing activity - titles

^a Stan w dniu 31 XII.^a As of 31 XII.

Źródło: dane Polskiej Akademii Nauk Oddział Łodzi.

Source: data of the Polish Academy of Sciences Department in Łódź.

TABL. 112. SZKOŁY DLA DOROSŁYCH
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools	Oddziały Branches	Uczniowie Pupils and students		Absolwenci Graduates	
			ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
Szkoły podstawowe 2012/13 <i>Primery schools</i>	1 -	1 -	9 -	4 -	- .	- .
Gimnazja 2012/13 <i>Lower secondary schools</i>	5 5	33 26	735 666	269 259	103 .	42 .
Zasadnicze szkoły zawodowe 2012/13 <i>Basic vocational schools</i>	5 5	8 6	65 50	39 30	18 .	9 .
Licea ogólnokształ- cące ^a 2012/13 <i>General secondary schools ^a</i>	48 29	210 138	4403 3643	2026 1545	767 .	399 .
Technika ^b 2012/13 <i>Technical secondary schools ^b</i>	8 7	34 24	529 315	42 26	131 .	9 .

a, b Łącznie z: *a* – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, *b* – technikami uzupełniającymi.
a, b Including: *a* – supplementary general schools, *b* – supplementary technical schools.

TABL. 113. **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
PRE-SCHOOL EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2010/11	2012/13	2013/14
PLACÓWKI INSTITUTIONS				
OGÓŁEM	190	243	267	284
TOTAL				
Przedszkola	165	185	196	205
<i>Nursery schools</i>				
w tym specjalne	3	3	4	4
<i>of which special</i>				
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	25	54	59	69
<i>Nursery branches at primary schools</i>				
Punkty przedszkolne	-	4	12	10
<i>Pre-primary points</i>				
MIEJSCA W PRZEDSZKOLACH PLACES IN NURSERY SCHOOLS				
OGÓŁEM	17698	18423	20248	21156
TOTAL				
w tym w specjalnych	366	91	166	183
<i>of which in special</i>				
DZIECI CHILDREN				
OGÓŁEM	15856	19115	21252	22408
TOTAL				
W przedszkolach	15362	17791	19477	20268
<i>Nursery schools</i>				
w tym w specjalnych	78	82	148	160
<i>of which in special</i>				
W oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	494	1285	1556	1988
<i>In nursery branches at primary schools</i>				
Punkty przedszkolne	-	39	219	152
<i>Pre-primary points</i>				
WYBRANE WSKAŹNIKI SELECTED INDICATORS				
Dzieci w przedszkolach na: <i>Children in nursery school per:</i>				
1000 dzieci w wieku 3-6 lat	712	781	785	793
<i>1000 children aged 3-6</i>				
1 przedszkole	93	96	99	99
<i>1 nursery school</i>				

IX. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

1. Prezentowane w dziale dane o ochronie zdrowia - jeśli nie zaznaczono inaczej - podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych, resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych oraz do 2011 r. - Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, z wyłączeniem ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Podstawę prezentowanych w dziale danych o ochronie zdrowia stanowią:

- 1) ustawa z dnia 15 IV 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112, poz. 654, z późniejszymi zmianami), która zastąpiła ustawę o zakładach opieki zdrowotnej. Ustawa określa m.in. zasady wykonywania działalności leczniczej oraz zasady funkcjonowania placówek leczniczych.

Prezentowane w dziale dane dotyczą placówek (do 2011 r. zakładów opieki zdrowotnej) wykonujących działalność leczniczą w zakresie:

- a) ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (przychodnie łącznie z ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami i izbami chorych oraz zakładami badań diagnostycznych i medycznymi laboratoriami diagnostycznymi),
- b) stacjonarnej opieki zdrowotnej (szpitale ogólne, psychiatryczne i uzdrowiskowe, zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja, ośrodki leczenia odwykowego, ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów, regionalne ośrodki psychiatrii sądowej, sanatoria).

Na mocy wymienionej ustawy działalność leczniczą może być też wykonywana przez praktyki zawodowe (indywidualne lub grupowe) – lekarzy, lekarzy dentyistów oraz pielęgniarów lub położnych (do 2011 r. regulowane odrębnymi ustawami);

- 2) ustawa z dnia 15 VII 2011 r. o zawodach pielęgniarów i położnych (Dz. U. Nr 174, poz. 1039);
- 3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentyisty (jednolity tekst Dz. U. 2011 Nr 277, poz. 1634, z późniejszymi zmianami);

IX. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

1. *The data concerning health care – unless otherwise stated - presented in this chapter are given including health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and until 2011 - the Internal Security Agency, excluding health care in prisons.*

2. *The basis for data presented in this chapter of the health care is provided by:*

- 1) *the Law on Health Care Activities, dated 15 IV 2011 (Journal of Laws No. 112, item 654, with later amendments), replacing the Law on Care Health Facilities. The law specifies, among other, the rules of performing health care activities and the functioning of health care units.*

Data presented in the chapter concern the units (until 2011 – health care facilities) performing health care activities in the following areas:

- a) *out-patient health care (out-patient departments including health centres, clinics, ambulatory, departments and infirmaries, diagnostic facilities and medical diagnostic laboratories),*
- b) *in-patient health care (hospitals – general, psychiatric and health resorts, chronic medical care homes, nursing homes, hospices, detoxification centres, addiction recovery centres, regional centres of forensic psychiatry and sanatoria).*

Under the said law, health care activity can be carried out also by professional practices (individual or group) – doctors, dentist and nurses or midwives (until 2011 governed by separate laws);

- 2) *the Law on the Nursing and Midwiving Professions, dated 5 VII 2011 (Journal of Laws No. 174, item 1039);*
- 3) *the Law on the Occupations of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (consolidated text Journal of Laws 2011 No. 277, item 1634, with later amendments);*

- 4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (jednolity tekst Dz. U. 2008 Nr 164, poz. 1027, z późniejszymi zmianami), która reguluje zakres i warunki udzielania świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia;
- 5) ustawa z dnia 28 VII 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (jednolity tekst, Dz. U. 2012 poz. 651 i 742);
- 6) ustawa z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 191, poz. 1410, z późniejszymi zmianami), która określa zasady organizacji funkcjonowania i finansowania systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego.

3. Dane o pracownikach medycznych dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, (od 2006 r.) praktykach zawodowych, aptekach oraz (od 2005 r.) domach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Dane obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy, łącznie z osobami odbywającymi staż. Osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Dane (od 2005 r.) dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

4. Rodzaje poradni ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 V 2012 r. (Dz. U. 2012, poz. 594).

Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyistów podaje się łącznie z badaniami profilaktycznymi oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych i orzeczeniami wojskowej komisji lekarskich.

- 4) *the Law on Health Care Services Financed from Public Funds, dated 27 VIII 2004 (consolidated text Journal of Laws 2008 No. 164, item 1027, with later amendments), governing the provision conditions and the scope of health services, the rules and the method of their financing and the activities of the National Health Fund;*
- 5) *the Law on Health Resort Treatment, Health Resorts, The Areas of Health resort Protection and Health Resort Gminas, dated 28 VII 2005 (consolidated text Journal of Laws 2012 item 651 and 742);*
- 6) *the Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 IX 2006 (Journal of Laws No. 191, item 1410, with later amendments), specifying the organizational rules, the functioning and financing of the State Emergency Medical Services.*

3. Data regarding medical personnel concern persons employed in: units engaged in medical activities, (since 2006) professional practices, pharmacies and social welfare homes and (since 2005) facilities, nurseries and children's clubs.

Data include persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character, including persons undergoing internships. These persons regardless of their working hours are counted once.

Data (since 2005) concern working directly with a patient, i.e. excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local self-government administration and the National Health Fund.

4. Types of clinics in out-patient health care facilities are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 17 V 2012 (Journal of Laws 2012, item 594).

Consultations provided by doctors and dentists are presented together with preventive examinations also together with consultations provided by doctors in admission rooms in general hospitals and with the opinions of military medical commissions.

5. Dane o **szpitalach** obejmują placówki medyczne, które do 2011 r. były traktowane jako filie.

6. Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

7. Dane dotyczące **ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej** obejmują działalność jednostek zgłoszonych do systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, lotnicze pogotowie ratunkowe, izby przyjęć).

8. Dane o **aptekach ogólnodostępnych** nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

9. Dane o **opiece nad dziećmi do lat 3** prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 4 II 2011 r. (Dz. U. 2011 Nr 45, poz. 235, z późniejszymi zmianami), na podstawie której opieka może być organizowana w formie żłobka, klubu dziecięcego, sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianię. Przed wejściem w życie ww. ustawy żłobki działały na podstawie ustawy z dnia 30 VIII 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej.

10. Dane dotyczące **wspierania rodziny** oraz **pieczy zastępczej** prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 VI 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (jednolity tekst Dz. U. 2013, poz. 135).

11. **Placówka wsparcia dziennego** wspiera funkcje opiekuńcze i wychowawcze rodziny. Może być prowadzona w formie:

- **opiekuńczej**, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych, zapewnia dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań,
- **specjalistycznej** – organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne; realizuje indywidualny program korekcyjny, pro-

5. Data on **hospitals** comprise health care units, which until 2011 were treated as hospital branches.

6. Data regarding **beds in general hospitals** do not include day-time places in hospital wards and until 2007 – places (beds and incubators) for neonates.

7. Data concerning **emergency medical services and first-aid** include units covered by the Stated Emergency Medical Service system (ambulance emergency rescue teams, hospital emergency wards, medical air rescue, admission rooms).

8. **Generally available pharmacies** do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

9. Data on **childcare for children up to the age of 3** are presented according to the Law on 4 II 2011 (Journal of Laws 2011 No. 45, item 235, with later amendments). Childcare can be organized in the form of nurseries, kids clubs, provided by day carer and nanny. Before the entry into force of this law nurseries were established based on the Law on Health Care Facilities, dated 30 VIII 1991.

10. Data concerning **family support and foster care** are presented according to the Law on Family Support and Foster Care System, dated 9 VI 2011 (consolidated text Journal of Laws 2013, item 135).

11. **Day-support centre** — supports the family in its care and education functions. It may be operated in the form of:

- **care centre**, including interest circles, day-rooms, clubs, educational centres, provides a child with: care and education, assistance in learning, organisation of leisure time, entertainment and sport classes and development of interests,
- **specialist centre** – organises socio-therapeutic, therapeutic, corrective, compensating and speech therapy classes, implement an individual corrective programme, a psychocorrective or psychopreventive pro-

gram psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię,

- **pracy podwórkowej** – realizowanej przez wychowawcę, polegającej na działaniach animacyjnych i socjoterapeutycznych,
- **w połączonych formach**, tj. łączących zadania placówek opiekuńczych, specjalistycznych i pracy podwórkowej.

12. Rodzinna piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowania dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) rodziny zastępcze:

- a) spokrewnione,
- b) niezawodowe, umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż troje dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa),
- c) zawodowe, umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż troje dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa), w tym:
 - zawodowe specjalistyczne – umieszcza się w nich w szczególności: dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity Dz. U. 2010 Nr 33, poz. 178, z późniejszymi zmianami), małoletnie matki z dziećmi,
 - zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego – przyjmują dzieci na podstawie orzeczenia sądu

gramme, in particular pedagogic, psychological and sociotherapy.

- **street work** – carries out motivating and sociotherapeutic activities,
- **in a combination of the forms**, i.e. combining tasks of general care, specialized and street work centres.

12. Family foster care shall be exercised in case when it is impossible for the parents to provide care and education for child. It guarantees a work with a family to make possibility for a child to return to its family, or when it is impossible – efforts aimed at child's adoption; preparation of child to live an independent and responsible life, satisfaction of children's emotional needs, in particular the needs related to welfare, healthcare, education, culture and recreation.

The forms of family foster care are the following:

1) foster families:

- a) related,
- b) non-professional – placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings),
- c) professional - placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings), including:
 - professional specialist shall receive in particular: children with a disability certificate or certificate of high or moderate level of disability, children on basis of the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 X 1982 (consolidated text Journal of Laws 2010 No. 33, item 178, with later amendments), underage mothers with children,
 - professional that performs the function of a family emergency house shall receive a child on the basis of a court ruling, case when a child was escorted by Police

w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną na wniosek rodziców dziecka lub innej osoby w przypadku, o którym mowa w art. 12a ustawy z dn. 29 VII 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późniejszymi zmianami),

– zawodowe niespokrewnione z dzieckiem, wielodzietne (funkcjonują nie dłużej niż przez okres 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy, tj. do 31 XII 2014 r.);

2) **rodzinne domy dziecka** – w tym samym czasie może w nich przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa).

13. Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

1) **placówki opiekuńczo-wychowawczej**, która jest prowadzona jako placówka typu:

– **interwencyjnego** — zapewnia doraźną opiekę nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia mu opieki,

– **rodzinnego** — wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się; umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu; współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny,

– **socjalizacyjnego** — zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne; realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku; umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny; zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości

or Border Guard, upon consent of parents, child or another person in the case referred to in Article 12a of the Law on Counteracting Domestic Violence, dated 29 VII 2005 (Journal of Laws No. 180, item 1493, with later amendments),

- professional not related to the child, with many children (operates for not longer than 3 years from the date of entry into force of the law, i.e. until 31 XII 2014);

2) **foster homes** – placed in it may be not more than 8 children (except for numerous siblings).

13. Institutional foster care shall be exercised in the form of:

1) **care and education centre** which shall be exercised in the form of:

– **an intervention** – provides immediate care for child in the crisis situation, especially if it is required for the centre to place the child under immediate care,

– **a family** – educates children of various age groups, including adolescents and those becoming independent; enables common education and care for numerous siblings; cooperate with a family foster care coordinator and a family assistant,

– **a socialization** – provides a child with full-time care and education, and fulfill its needs, especially emotional, development, health, living, social and religious needs, implements a child assistance plan prepared in cooperation with a family assistant, enables contacts with parents and other close persons, unless otherwise decided by a court, takes actions aimed at the child's return to a family, provides a child with access to education adjusted to its age development skills, provides a child with

rozwojowych; obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi, zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych,

- **specjalistyczno-terapeutycznego** – sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności: legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności; wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii; wymagających wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych. Placówka zapewnia zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne i terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym – odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne;
- 2) **regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej** – umieszczane są w niej dzieci, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji i nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W tym samym czasie można w niej umieścić nie więcej niż 30 dzieci;
- 3) **interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego** – umieszcza się w nim dzieci do ukończenia pierwszego roku życia, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. W ośrodku w tym samym czasie można umieścić nie więcej niż 20 dzieci.

14. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne.

therapeutic actions, provides access to eligible healthcare services,

- **a specialist therapy** – provides care for a child with individual needs, in particular: a child with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, a child requiring the application of special education methods and specialist therapy, a child requiring dealing with their developmental and emotional retardation. The centre provides educational, sociotherapeutic, corrective, compensating, speech therapy, and therapeutic activities compensating for lacks in upbringing in a family and preparing for social life, as well as proper rehabilitation for disabled children;
- 2) **regional care and therapy centre** – a centre where children shall be placed, due to their health condition requiring specialist care and rehabilitation and cannot be placed in family foster care or care and education centre. The total number of 30 children at most may be placed in a regional care and therapy centre at the same time;
- 3) **pre-adoptive intervention centre** - a centre where shall be placed children up to the 1 year old, requiring special care who, waiting for adoption, cannot be covered by family foster. The total number of 20 children at most may be placed in the pre-adoptive intervention centre at the same time.

14. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions, for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons.

Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2013, poz. 182).

15. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r.

Zasiłek stały przysługuje osobie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasiłek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek celowy przyznawany jest w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, zakup żywności, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, wykonania drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Types of social welfare homes and facilities are presented in according to the Law on Social Assistance dated 12 III 2004 (consolidated text Journal of Laws 2013, item 182).

15. Data concerning social welfare benefits are presented according to the Law on the Social Assistance of 12 III 2004.

*A person entirely incapable of working due to age or disability is entitled to **permanent benefit**.*

*A person or a family is entitled to a **temporary benefit** because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.*

***Appropriated benefit** is offered in order to fulfil a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, purchase of food, liquid and solid fuels, clothes, goods necessary for routine household maintenance, making small repairs in the dwelling, covering burial costs. It may be given to person or family which incurred losses as a result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.*

TABL. 114. PRACOWNICY MEDYCZNI ^a
MEDICAL PERSONNEL ^a
 Stan w dniu 31 XII
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS				
Lekarze	3017	3316	3455	Doctors
Lekarze dentyści	489	350	530	Dentists
Farmaceuci	876	930	908	Pharmacists
Pielęgniarki	5015	5301	6160	Nurses
Położne	594	646	680	Midwives
NA 10 tys. LUDNOŚCI PER 10 thous. POPULATION				
Lekarze	39,3	45,4	48,6	Doctors
Lekarze dentyści	6,4	4,8	7,5	Dentists
Farmaceuci	11,4	12,7	12,8	Pharmacists
Pielęgniarki	65,3	72,6	86,6	Nurses
Położne	7,7	8,8	9,6	Midwives

^a Patrz uwagi do działu, ust. 3.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, a w przypadku farmaceutów – tylko w zakresie pracujących w aptekach szpitalnych.

^a See notes to the chapter, item 3.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of Interior and regard to pharmacists – only in the scope of the pharmacists employed with hospital's pharmacies.

TABL. 115. AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA ^a
OUT-PATIENT HEALTH CARE ^a
Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2012	2013
Przychodnie	433	522	640	629
<i>Out-patients departments</i>				
Praktyki lekarskie ^b	103	54	44	36
<i>Medical practices ^b</i>				
Porady udzielone w tys. (w ciągu roku)..	7723,1	7727,0	7733,9	7830,2
<i>Consultations provided in thous.</i> <i>(during a year)</i>				
lekarskie	6605,4	6633,5	6766,5	6835,3
<i>medical</i>				
w tym specjalistyczne	3067,0	3183,5	3435,1	3500,0
<i>of which specialized</i>				
stomatologiczne	1117,7	1093,5	967,4	994,9
<i>dental</i>				
Porady udzielone na 1 mieszkańca	10,0	10,5	10,9	10,9
<i>Consultations provided per capita</i>				

^a Patrz uwagi do działu, ust. 4. ^b Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakty z Narodowym Funduszem Zdrowia lub z zakładami opieki zdrowotnej; do 2008 r. łącznie z praktykami lekarskimi przeprowadzającymi badania profilaktyczne w zakresie służby medycyny pracy.

^a See notes to the chapter, item 4. ^b Data concern entities that have signed contract with National Health Fund or health care facilities; until 2008 including medical practices conducted within the framework of workplace medical service.

TABL. 116. SZPITALA OGÓLNE
GENERAL HOSPITALS
Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	SPECIFICATION
Szpitala	31	<i>Hospitals</i>
Łóżka w szpitalach	5773	<i>Beds in hospitals</i>
na 1000 ludności	8,1	<i>per 1000 populations</i>
Ruch chorych		<i>Patients</i>
Leczeni ^a w tys. (w ciągu roku)	314,2	<i>In-patients ^a in thous. (during a year)</i>
na 1000 ludności	439,3	<i>per 1000 populations</i>
Przeciętny pobyt chorego w dniach	4,8	<i>Average patient stay in days</i>
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	259,4	<i>Average bed use in days</i>
Zmarli w tys.	6,5	<i>Deaths in thous.</i>

^a Bez międzyoddziałowego ruchu chorych.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

^a Excluding inter-ward patient transfers.

Source: data of Ministry of Health, the Ministry of National Defense and the Ministry of Interior.

TABL. 117. RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA ^a
EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID ^a
 Stan w dniu 31 XII
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	SPECIFICATION
Zespoły ratownictwa medycznego.....	33	32	<i>Emergency rescue teams</i>
Zespoły wyjazdowe ratownictwa medycznego	29	28	<i>Ambulance emergency rescue teams</i>
podstawowe	19	18	<i>basic</i>
specjalistyczne	10	10	<i>specialist</i>
Lotnicze pogotowie ratunkowe ^b	1	1	<i>Medical air rescue ^b</i>
Szpitalne oddziały ratunkowe	3	3	<i>Hospital emergency wards</i>
Izby przyjęć ^c	4	2	<i>Admission rooms ^c</i>
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^d :			<i>Calls to the occurrence places ^d :</i>
w tysiącach	86,8	89,5	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności	120,2	125,1	<i>per 1000 population</i>
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego ^d w miejscu zdarzenia:			<i>Persons who received health care services ^d in the place of occurrence:</i>
w tysiącach	87,5	90,2	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności	121,2	126,0	<i>per 1000 population</i>

^a Patrz uwagi do działu, ust. 7. ^b Śmigłowiec wraz z załogą, tj. pilotem i osobami udzielającymi pierwszej pomocy lub podejmującymi medyczne działania ratownicze. ^c Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym. ^d W ciągu roku.

^a See notes to the chapter, item 7. ^b Airplane or helicopter, including crew, i.e. pilot and people giving first aid or acting as medical rescue. ^c Organization cells of hospitals applied to cooperate with emergency medical system. ^d During a year.

TABL. 118. KRWIODAWSTWO
BLOOD DONATION
Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	SPECIFICATION
Regionalne centra	1	1	<i>Regional centres</i>
Oddziały terenowe	10	10	<i>Local branches</i>
Krwiodawcy	39889	39068	<i>Blood donors</i>
w tym honorowi	39875	39056	<i>of which honorary blood donors</i>
Liczba donacji ^a krwi pełnej.....	67627	66116	<i>Number of collected donations^a of whole blood</i>
Wyprodukowana liczba jednostek:			<i>Number of prepared units:</i>
koncentratu krwinek czerwonych (KKCz) ^b	65897	64396	<i>red blood cell concentrates (RBC)^b</i>
świeżo mrożonego osocza (FFP) ^c	65839	62553	<i>fresh frozen plasma (FFP)^c</i>

^a Donacja jest to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. ^b Jedna jednostka koncentratu krwinek czerwonych równa się w przybliżeniu 250 ml, jeden litr koncentratu krwinek czerwonych równa się w przybliżeniu 4 jednostkom. ^c Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się w przybliżeniu 200 ml, jeden litr osocza równa się w przybliżeniu 5 jednostkom.

U w a g a. Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Centrum Krwi.

^a Donation is collection of blood or blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. ^b One unit of Red Blood Cell Concentrate equals approximately 250 ml, one litre equals approximately of 4 units. ^c One unit of Fresh Frozen Plasma equals approximately of 200 ml, one litre equals approximately of 5 units.

Note. Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration.
S o u r c e: data of the National Blood Centre.

TABL. 119. **APTEKI** ^a
PHARMACIES ^a
Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Apteki Pharmacies	Farmaceuci Pharmacists
OGÓŁEM	2005	298	765
	TOTAL		
	2010	305	826
	2012	288	799
	2013	292	798
Bałuty	2005	84	226
	2010	82	250
	2012	79	230
	2013	79	227
Górna	2005	66	166
	2010	74	190
	2012	72	211
	2013	74	204
Polesie	2005	54	134
	2010	54	144
	2012	53	135
	2013	53	143
Śródmieście	2005	51	132
	2010	47	128
	2012	39	104
	2013	43	113
Widzew	2005	43	107
	2010	48	114
	2012	45	119
	2013	43	111

^a Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach.

^a Excluding pharmacies in-patient health care facilities, e.g. hospitals.

**TABL. 120. ŻŁOBKI ^a I KLUBY DZIECIĘCE
NURSERIES ^a AND CHILDREN'S CLUBS**
Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2012	2013	SPECIFICATION
Żłobki	30	30	34	37	Nurseries
Kluby dziecięce	x	x	3	2	Children's clubs
Miejsca:					Places:
w żłobkach	1625	1950	2108	2162	in nurseries
w klubach dziecięcych	x	x	43	37	in children's clubs
Dzieci przebywające ^b :					Children staying ^b :
w żłobkach	4147	4689	4901	5043	in nurseries
w klubach dziecięcych	x	x	48	46	in children's clubs
Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do 3 lat	96,4	97,9	113,2	121,5	Places in nurseries and in children's clubs per 1000 children up to age 3
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do 3 lat	93,5	121,2	134,5	139,5	Children staying in nurseries and in children's clubs per 1000 children up to age 3

^a W 2005 r. - łącznie ze żłobkami tygodniowymi; miejsca i dzieci - łącznie z oddziałami żłobkowymi. ^b W ciągu roku.
^a In 2005 including weekly nurseries; places and children - including nursery wards. ^b During a year.

**TABL. 121. PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO
DAY-SUPPORT CENTRES**
Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012	2013	2012	2013	2012	2013
	placówki centres		miejsca places		wychowankowie residents	
OGÓŁEM TOTAL	45	41	1415	1302	1114	1050
Opiekuńcze	30	26	903	765	692	571
Care						
Specjalistyczne	12	7	435	250	348	230
Specialized						

TABL. 122. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA
INSTITUTIONAL FOSTER CARE
Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012	2013	2012	2013	2012	2013
	placówki centres		miejsca places		wychowankowie residents	
Placówki opiekuńczo- -wychowawcze Care and education centres	23	23	566	566	598	617
Socjalizacyjne	14	14	448	448	465	503
Interwencyjne	3	3	75	75	90	71
Rodzinne	6	6	43	43	43	43
<i>Family</i>						

TABL. 123. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA^a
FAMILY FOSTER CARE^a
Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	1026	1044	Foster families
Spokrewnione z dzieckiem	716	705	<i>Related to the child</i>
dzieci ^b	858	877	<i>children^b</i>
Niezawodowe	263	286	<i>Non-professional foster families</i>
dzieci ^b	286	326	<i>children^b</i>
Zawodowe	47	53	<i>Professional foster families</i>
dzieci ^b	116	134	<i>children^b</i>
Rodzinne domy dziecka	8	9	Foster homes
dzieci ^b	44	56	<i>children^b</i>

^a Niektóre dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu zmiany przepisów prawnych.

^b W wieku do 25 lat.

^a Some data are not fully comparable with data for previous years due to changes of the provisions of the law.
^b Up to the age of 25.

TABL. 124. **PLACÓWKI STACJONARNE POMOCY SPOŁECZNEJ^a**
STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES^aStan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	SPECIFICATION
Domy i ośrodki	26	25	<i>Homes and facilities</i>
Miejsca:			<i>Places:</i>
ogółem	2753	2747	<i>total</i>
na 10 tys. ludności	38,3	38,6	<i>per 10 thous. population</i>
Mieszkańcy:			<i>Residents:</i>
ogółem	2668	2638	<i>total</i>
w tym do lat 18	139	142	<i>of which up to age 18</i>
w tym umieszczeni w ciągu roku	1373	1339	<i>of which placed within during the year</i>
na 10 tys. ludności	37,1	37,1	<i>per 10 thous. population</i>
Osoby oczekujące na umieszczenie ..	241	165	<i>Persons awaiting a place</i>
Domy i zakłady w których mogą przebywać:			<i>Homes and facilities, in which may be:</i>
osoby w podeszłym wieku	8	7	<i>aged persons</i>
przewlekłe somatycznie chore	4	5	<i>for chronically ill with somatic disorders</i>
dorośli niepełnosprawni intelektualnie	1	1	<i>adults mentally retarded</i>
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	2	2	<i>children and young mentally retarded</i>
przewlekłe psychicznie chore	4	4	<i>chronically mentally ill</i>
matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	1	1	<i>mothers with dependent children and pregnant women</i>
bezdomni	5	5	<i>homeless</i>
inne osoby	1	1	<i>other persons</i>
Mieszkańcy domów i zakładów:			<i>Residents of homes and facilities:</i>
osoby w podeszłym wieku	486	429	<i>aged persons</i>
przewlekłe somatycznie chore	914	967	<i>for chronically ill with somatic disorders</i>
dorośli niepełnosprawni intelektualnie	10	10	<i>adults mentally retarded</i>
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	225	228	<i>children and young mentally retarded</i>
przewlekłe psychicznie chore	447	448	<i>chronically mentally ill</i>
matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	55	48	<i>mothers with dependent children and pregnant women</i>
bezdomni	507	483	<i>homeless</i>
inne osoby	24	25	<i>other persons</i>

^a Łącznie ze środowiskowym domem samopomocy.
^a Including community self-help home.

TABL. 125. **DZIENNE DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ**
DAY-CARE SOCIAL WELFARE HOMES
Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	SPECIFICATION
ZAKŁADY FACILITIES			
DOMY DZIENNEGO POBYTU.....	20	20	DAY-CARE HOMES
Bałuty	4	4	<i>Bałuty</i>
Górna	3	3	<i>Górna</i>
Polesie	4	4	<i>Polesie</i>
Śródmieście	4	4	<i>Śródmieście</i>
Widzew	5	5	<i>Widzew</i>
ŚWIETLICE DLA DZIECI	45	36	CLUB ROOMS
Bałuty	12	5	<i>Bałuty</i>
Górna	10	8	<i>Górna</i>
Polesie	8	8	<i>Polesie</i>
Śródmieście	8	8	<i>Śródmieście</i>
Widzew	7	7	<i>Widzew</i>
OŚRODKI ADAPTACYJNE DLA DZIECI NIEPEŁNO- SPRAWNYCH	2	2	DAY-CARE HOMES FOR DISABLED PERSONS
Bałuty	1	1	<i>Bałuty</i>
Widzew.....	1	1	<i>Widzew</i>
MIEJSCA PLANOWANE PLANNED PLACES			
Domy dziennego pobytu	930	930	<i>Day-care homes</i>
Świetlice dla dzieci	1402	1160	<i>Club rooms for children</i>
Ośrodki adaptacyjne dla dzieci niepełnosprawnych	100	100	<i>Day-care homes for disabled persons</i>
MIEJSCA WYKORZYSTANE TAKEN PLACES			
Domy dziennego pobytu	1084	1139	<i>Day-care homes</i>
Ośrodki adaptacyjne dla dzieci niepełnosprawnych	97	105	<i>Day-care homes for disabled persons</i>

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.
Source: data of the Municipal Social Assistance Centre in Łódź.

TABL. 126. UDZIELONE ŚWIADCZENIA POMOCY ŚRODOWISKOWEJ
GRANTED SOCIAL WELFARE BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012	2013	2012	2013
	świadczenia w tys. zł benefits in thous. zł		korzystający ^a beneficiaries ^a	
O G Ó Ł E M	85818,4	98202,9	36644	32173
TOTAL				
Wybrane formy pomocy pieniężnej: Selected forms of monetary assistance:				
zasiłki stałe	21482,6	24649,8	5827	5792
<i>permanent benefits</i>				
zasiłki okresowe	26106,4	37331,1	16087	17961
<i>temporary benefits</i>				
zasiłki celowe ^b	16966,9	14315,1	20899	21523
<i>appropriated benefits ^b</i>				
w tym zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności	12656,0	11130,7	17249	17404
<i>of which appropriated benefits for the purchase of a meal or food</i>				
Wybrane formy pomocy niepieniężnej: Selected forms of non-monetary assistance:				
usługi opiekuńcze i specjalistyczne	12963,1	12410,6	4485	4036
<i>attendance services and specialized attendance services</i>				
sprawienie pogrzebu	1053,0	1036,4	321	324
<i>burial</i>				

^a Rzeczywista liczba osób korzystających ze świadczeń nie jest sumą poszczególnych pozycji - podopieczni mogli korzystać z kilku różnych form pomocy. ^b W tym zasiłki celowe w formie biletu kredytowanego oraz zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

^a The real number of persons receiving benefits is not balanced with the item "total", some beneficiaries could have received several different types of assistance. ^b Of which appropriated benefits in the form of credited ticket and appropriated benefits to cover the expenditures incurred as a result of a random event.

Source: data of the Municipal Social Assistance Centre in Łódź.

TABL. 127. OSOBY I RODZINY OBJĘTE POMOĄ WEDŁUG POWODÓW JEJ PRZYZNANIA
PERSONS AND FAMILIES BENEFITING FROM SOCIAL ASSISTANCE BY REASON OF ASSIGNED ASSISTANCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012	2013	2012	2013
	rodziny families		osoby w rodzinach persons in families	
Ubóstwo <i>Poverty</i>	16342	17128	29967	30912
Sieroctwo <i>Orphanhood</i>	33	36	58	60
Bezdomność <i>Homelessness</i>	725	695	908	893
Potrzeba ochrony macierzyństwa..... <i>Need of maternity protection</i>	1858	2004	6856	7411
Bezrobocie <i>Unemployment</i>	14368	16239	29473	33410
Niepełnosprawność <i>Disability</i>	9834	9724	14285	14357
Długotrwała choroba <i>Chronic illness</i>	12027	12271	17851	18531
Bezradność w sprawach opiekuńczo- -wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego: <i>Helplessness in educational matters and household maintenance:</i>				
w rodzinach niepełnych <i>in single-parent families</i>	3150	3237	8588	8809
w rodzinach wielodzietnych <i>in family with many children</i>	432	417	2359	2297
Alkoholizm..... <i>Alcoholism</i>	1042	1098	1482	1527
Narkomania..... <i>Drug addiction</i>	99	128	125	162
Trudność w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego..... <i>Difficulty in adaptation after leaving penitentiary institution</i>	443	568	594	769

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.
Source: data of the Municipal Social Assistance Centre in Łódź.

X. KULTURA. TURYSTYKA. SPORT

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

2. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność teatrów dramatycznych, obejmującą dramatyczne i lalkowe przedstawienia teatralne,
- działalność teatrów muzycznych, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów,
- działalność koncertową filharmonii, orkiestr i chórów.

W informacjach podanych w podziale **według siedziby** wykazano wszystkie przedstawienia i koncerty zorganizowane przez instytucje prowadzące działalność widowiskową niezależnie od miejsca realizacji działalności scenicznej.

3. Informacje o działalności **domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic** opracowano na podstawie badania cyklicznego – do 2012 r. dane zbierane co 2 lata, od 2012 r. informacje zbierane co rok.

4. W muzeach jako **muzealia** wykazano rzeczy ruchome i nieruchomości wpisane do inwentarza muzealiów.

5. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo).

X. CULTURE. TOURISM. SPORT

Culture

1. *Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.*

*A **borrower** is a person who in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.*

2. *Information regarding **theatres and music institutions** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.*

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- *the activity of dramatic theatres, including dramatic and puppet theatrical performances,*
- *the activity of music theatres, including opera, operetta, musical and ballet performances,*
- *the concert activity of philharmonic halls, orchestras and choirs.*

*The information displayed by **locality** covers all performances and concerts organised by institutions conducting regular performances irrespective of the place of conducting these performances.*

3. *Information regarding the **activity of cultural centres and establishments, clubs and community centres** was compiled on the basis of periodic surveys – until 2012 data gathered every two years, since 2012 data gathered every year.*

4. *Movable subjects and real estate registered in exhibit inventory are presented as **exhibits** in museums.*

5. *Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive and magnetic tape).*

Turystyka

1. Termin **turystyka** — zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r. — oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

Wszystkie kategorie podróży, które mieszczą się w zakresie pojęcia „turystyka” są określane mianem odwiedzających. W grupie tej wyróżnia się:

- turystów, tj. osoby, które spędziły co najmniej jedną noc poza miejscem stałego zamieszkania,
- odwiedzających jednodniowych, tj. osoby, które nie nocują w miejscu odwiedzanym.

Źródłem danych dotyczących uczestnictwa Polaków w wyjazdach turystycznych (przynajmniej z 1 noclegiem) są badania ankietowe (za 2011 r. również szacunki) Ministerstwa Sportu i Turystyki; badania obejmują ludność w wieku 15 lat i więcej.

2. **Baza noclegowa turystyki** dotyczy turystycznych obiektów noclegowych (do 2011 r. pod nazwą - turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania), tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (do 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwatery agroturystycznych).

W ramach:

- obiektów hotelowych do grupy „inne obiekty hotelowe” zalicza się te, które nie spełniają wymagań dla hoteli, moteli i pensjonatów, ale świadczą usługi hotelarskie (np. zajazdy, gościńce),
- pozostałych obiektów do grupy „inne obiekty” zalicza się te, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla domów wycieczkowych, schronisk, kempingów, pól biwakowych i domków turystycznych oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, hotele robotnicze i zakłady uzdrowiskowe).

3. **Stożek wykorzystania miejsc noclegowych lub pokoi** – jest to stosunek liczby

Tourism

1. *Term **tourism**, in accordance with the Regulation (EU) No.692/2011 of the European Parliament and of the Council in force since 2012, means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited.*

All categories of travellers which fall within the term "tourism" are defined as visitors. This group comprises:

- *tourists, i.e., persons who spent at least one night away from their place of permanent residence,*
- *one-day visitors, i.e., persons who did not spend the night at the place visited.*

The source of the data concerning the participation of Poles in tourism (with at least one overnight stay) are surveys (for 2011 also estimates) of the Polish population aged 15 and more by the Ministry of Sport and Tourism.

2. **Tourist accommodation facilities** include collective tourist accommodation establishments (until 2011 called – collective tourist accommodation establishments.), i.e. hotels and similar establishments and other facilities (until 2010 excluding rooms for guest and agrotourism lodgings).

Within:

- *hotels and similar establishments, the group "other hotel facilities" has covered facilities which do not meet requirements for hotels, motels and boarding houses, but which provide hotel services (e.g. road houses, inns),*
- *other facilities, the group "miscellaneous facilities" includes facilities which do not correspond to conditions expected in excursion hotels, shelters, camping sites, tent camp sites and tourist cottages, and other facilities used for tourism (e.g. student dormitories, boarding schools, employee boarding houses and health establishments).*

3. **Occupancy rate of bed places or rooms** is a relation of the number of over-

udzielonych noclegów lub wynajętych pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

4. W informacjach o **obiektach i miejscach noclegowych** turystyki nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

5. Dane o **miejscach noclegowych** wykazano według stanu w dniu 31 VII; dotyczą miejsc całorocznych i sezonowych.

6. **Turyści zagraniczni** korzystający z turystycznych obiektów noclegowych (tabl. 13) rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może być wykazany wielokrotnie, jeśli w czasie jednorazowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.

7. **Placówki gastronomiczne** w turystycznych obiektach noclegowych obejmują zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe. Do barów zaliczono także: kawiarnie, winiarnie, piwiarnie, jadłodajnie itp.; do punktów gastronomicznych — także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

Sport

1. Informacje o klubach sportowych opracowano na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

2. **Klub sportowy** to podstawowa jednostka organizacyjna prowadząca działalność sportową, funkcjonująca jako osoba prawna.

3. **Sekcja sportowa** to podstawowa jednostka organizacyjna w klubach sportowych, realizująca zadania statutowe, skupiająca zawodników uprawiających jeden rodzaj sportu. Każda sekcja sportowa musi być zarejestrowana we właściwym polskim związku sportowym.

4. **Członek klubu sportowego** to osoba, która posiada ważną legitymację członkowską klubu lub spełnia inne określone wymogi, jeśli klub przyjął inne zasady członkostwa.

5. **Cwiczący** to osoba, która czynnie uprawia określony rodzaj sportu uczestnicząc systematycznie w treningach bądź w innej formie zajęć sportowych oraz w imprezach sportowych lub rekreacyjnych.

night stays or rooms rented in a given year to the nominal number of bed places or rooms in a given year. The nominal number of bed places or rooms shall mean total bed places or rooms prepared for tourists each day of a facility's operation.

4. *Facilities and places temporarily inactive due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding facilities and the number of beds for tourists.*

5. *Data on number of beds are presented as of 31 VII; these data concern whole year's and seasonal places.*

6. *Foreign tourists using tourist accommodation establishments (tables 13) are registered according to the country of their permanent residence. A foreign tourist may be indicated more than once if during a single stay in Poland he/she uses more than one accommodation facility.*

7. *Catering establishments in collective tourists accommodation establishments include permanent and seasonal catering facilities and outlets. Catering facilities also include: cafes, wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice-cream parlours, snack bars, etc.*

Sport

1. *Data on sports clubs are based on cyclical survey conducted every two years.*

2. *Sports club is a basic organizational unit running sports activity which acts as a legal person.*

3. *Sports section is a basic organizational unit in sports clubs, pursuing statutory objectives, which includes competitors practising one type of sport. Each sports section must be registered in a relevant Polish sports association.*

4. *Member of sports club is a person who holds a valid club membership card or who complies with other specified requirements if the club has accepted other rules of membership.*

5. *Person practising sport is a person who actively practises a particular type of sport systematically participating in trainings or in other form of sports activities as well as in sports or recreational events.*

6. Zawodnicy zarejestrowani to ćwiczący członkowie klubów sportowych, którzy reprezentują swoje kluby w oficjalnych zawodach i są zarejestrowani w polskich lub obcych związkach sportowych.

7. Trener sportu to osoba posiadająca tytuł zawodowy, uprawniający do prowadzenia zorganizowanych zajęć w zakresie danego sportu w klubie sportowym uczestniczącym we współzawodnictwie sportowym, organizowanym przez polski związek sportowy.

8. Trener klasy mistrzowskiej to osoba, która ukończyła studia wyższe, posiada co najmniej trzyletni staż pracy trenerskiej ze stopniem trenera klasy pierwszej, udokumentowany dorobek pracy szkoleniowej oraz ukończyła specjalistyczny kurs na stopień trenera klasy mistrzowskiej i zdała egzamin końcowy.

9. Trener klasy pierwszej to osoba, która posiada co najmniej świadectwo dojrzałości, co najmniej trzyletni staż pracy trenerskiej ze stopniem trenera klasy drugiej, udokumentowany dorobek pracy szkoleniowej oraz ukończyła specjalistyczny kurs na stopień trenera klasy pierwszej i zdała egzamin końcowy.

10. Trener klasy drugiej to osoba, która ukończyła studia w obszarze kształcenia umożliwiającym uzyskanie specjalistycznej wiedzy i umiejętności trenerskich lub posiada, przez okres co najmniej 2 lat, tytuł instruktora sportu ze specjalizacją w danym sporcie i ukończyła studia podplomowe w obszarze kształcenia umożliwiającym uzyskanie specjalistycznej wiedzy i umiejętności trenerskich lub posiada, przez okres co najmniej 2 lat, tytuł instruktora sportu ze specjalizacją w danym sporcie, świadectwo dojrzałości oraz ukończyła specjalistyczny kurs na stopień trenera klasy drugiej i zdała egzamin końcowy.

11. Instruktor sportu zwany dalej instruktorem, to osoba, która ukończyła studia wyższe w obszarze kształcenia umożliwiającym uzyskanie specjalistycznej wiedzy i umiejętności instruktorskich lub posiada co najmniej średnie wykształcenie oraz ukończyła specjalistyczny kurs instruktorów w danym sporcie i zdała egzamin końcowy.

12. Ćwiczący liczeni są tylko jeden raz. W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych dyscyplin sportowych stosuje się różne granice wieku.

13. W kategorii trenerów i instruktorów sportowych jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli prowadzi zajęcia w kilku dyscyplinach sportu.

6. Registered competitors are practicing members of sports clubs who represent their clubs in official sports competitions and are registered in Polish or regional sports associations.

7. Sports coach is a person holding the professional title which enables him to provide organized activities in a particular sport in a sports club participating in sporting competition organized by the Polish sports associations.

8. Championship class coach is a person who has completed higher studies, has at least three years work experience in coaching with the degree of the first class coach, documented coaching achievements and has completed a special training on the degree of the championship class coach and has passed the final exam.

9. First class coach is a person who has at least school-leaving examination certificate, has at least three years work experience in coaching with the degree of the second class coach, documented coaching achievements and has completed a special training on the degree of the first class coach and has passed the final exam.

10. Second class coach is a person who has completed studies in the field of education which provides specialized knowledge and training skills, or for at least 2 years has held the title of sports instructor with a specialization in a particular sport and has completed postgraduate studies in the field of education which provides specialized knowledge and coaching skills, or for at least 2 years has held the title of sports instructor with a specialization in a particular sport, school-leaving examination certificate and has completed a special training on the degree of the second class coach and has passed the final exam.

11. Sports instructor, hereinafter referred to as "instructor", is a person who has completed higher studies in the field of education which provides specialized knowledge and instructor skills, or has at least secondary education and has completed a special instructor training in a particular sport and has passed the final exam.

12. In the categories exercisers, one person is indicated only once. Persons exercising are classified as either juniors or seniors, depending on age; various age groups are applied for individual disciplines.

13. In the categories coaches and sports instructors, since 1996, one person may be indicated more than once depending upon the number of sports disciplines taught.

TABL. 128. BIBLIOTEKI PUBLICZNE
PUBLIC LIBRARIES
Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2012	2013
Placówki biblioteczne: <i>Library institutions:</i>				
biblioteki <i>libraries</i>	7	7	7	7
filie <i>branches</i>	77	75	75	75
w tym dla dzieci i młodzieży <i>of which for children and youth</i>	15	15	15	15
punkty biblioteczne <i>library service points</i>	16	16	17	17
Liczba ludności na 1 placówkę biblioteczną..... <i>Population per 1 library institution</i>	7676	7455	7262	7185

TABL. 129. KSIĘGOZBIÓR I CZYTELNICY W BIBLIOTEKACH PUBLICZNYCH
COLLECTION AND BORROWERS IN PUBLIC LIBRARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2012	2013
Księgozbiór ^a : <i>Collection ^a:</i>				
w tysiącach woluminów <i>in thousand volumes</i>	2153,1	2080,8	1989,0	1985,7
na 1000 ludności w woluminach <i>per 1000 population in volumes</i>	2805	2848	2766	2792
na 1 czytelnika w woluminach..... <i>per 1 borrower in volumes</i>	15,5	17,2	16,4	16,8
Wypożyczenia: <i>Loans:</i>				
w tysiącach woluminów <i>in thousand volumes</i>	2856,2	2721,4	2833,8	2753,2
na 1000 ludności w woluminach <i>per 1000 population in volumes</i>	3706	3711	3925	3849
na 1 czytelnika w woluminach..... <i>per 1 borrower in volumes</i>	20,5	22,6	23,4	23,3
Czytelnicy w tys. ^b <i>Borrowers in thous. ^b</i>	139,3	120,6	121,3	118,4

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Zarejestrowani w ciągu roku.
^a As of 31 XII. ^b Registered during a year.

TABL. 130. **TEATRY I INSTYTUCJE MUZYCZNE**
THEATRES AND MUSIC INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Inytucje ^a Institutions ^a	Miejsca na widowni w stałej sali ^a Seats in fixed halls ^a	Przedstawienia i koncerty ^b Performances and concerts ^b	Widzowie i słuchacze w tys. ^b Audience in thous. ^b
OGÓŁEM 2005	14	4579	3393	552,8
TOTAL 2010	11	3939	3269	541,6
..... 2012	11	4772	3537	541,0
..... 2013	10	4617	3455	554,3
Teatry dramatyczne <i>Dramatic theatres</i>	7	1933	2119	320,2
dramatyczne <i>dramatic</i>	4	1598	1231	208,5
lalkowe <i>puppet</i>	3	335	888	111,7
Teatry muzyczne <i>Music theatres</i>	2	1927	194	126,0
opera <i>operas</i>	1	1074	72	55,7
operetka <i>operettas</i>	1	853	122	70,3
Filharmonia <i>Philharmonic hall</i>	1	757	1142	108,1

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Według siedziby; patrz uwagi do działu „Kultura. Turystyka. Sport – Kultura”, ust. 2.

^a As of 31 XII. ^b By residence; see notes to the chapter “Culture. Tourism. Sport – Culture”, item 2.

TABL. 131. **DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE ^a**
CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS AND
COMMUNITY CENTRES ^a

Stan w dniu 31 XII

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2012	2013	SPECIFICATION
Inytucje	33	25	23	<i>Institutions</i>
domy kultury	10	7	7	<i>cultural establishments</i>
ośrodki kultury	9	6	5	<i>cultural centres</i>
kluby	11	10	9	<i>clubs</i>
świetlice	3	2	2	<i>community centres</i>

^a Patrz uwagi do działu „Kultura. Turystyka. Sport – Kultura”, ust. 3.

^a See notes to the chapter “Culture. Tourism. Sport – Culture”, item 3.

TABL. 131. DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE ^a (dok.)
CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS AND
COMMUNITY CENTRES ^a (cont.)
 Stan w dniu 31 XII
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2012	2013	SPECIFICATION
Imprezy ^b	3587	3254	3915	Events ^b
Uczestnicy imprez ^b w tys.	289,1	287,3	688,0	Event participants ^b in thous.
Kursy ^b	223	184	153	Courses ^b
Absolwenci kursów ^b	3940	4531	3535	Course graduates ^b
w tym dzieci i młodzież ^c	1890	2514	1416	of which children and youth ^c
Zespoły artystyczne	210	148	122	Artistic ensembles
Członkowie zespołów artystycznych	3818	2146	2123	Members of ensembles
Koła (kluby)	243	182	186	Groups (clubs)
Członkowie kół (klubów)	6465	6715	5860	Members of groups (clubs)
w tym dzieci i młodzież ^c	2726	1514	1466	of which children and youth ^c

^a Patrz uwagi do działu „Kultura. Turystyka. Sport – Kultura”, ust. 3. ^b W ciągu roku. ^c W wieku poniżej 15 lat.
^a See notes to the chapter “Culture. Tourism. Sport – Culture”, item 3. ^b During a year. ^c Below the age of 15.

TABL. 132. GALERIE SZTUKI
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2012	2013	SPECIFICATION
Galerie (stan w dniu 31 XII)	36	38	36	32	Galleries (as of 31 XII)
Wystawy ^a	429	398	427	348	Exhibitions ^a
w tym z zagranicy	24	9	51	12	of which foreign
Ekspozycje ^a	453	419	451	364	Expositions ^a
Zwiedzający w tys.	235,8	120,7	183,0	169,1	Visitors in thous.

^a Na terenie kraju.
^a Within the area of the country.

TABL. 133. MUZEA
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2012	2013	SPECIFICATION
Muzea i oddziały muzealne ^a	12	18	18	19	Museums and branches ^a
Muzealia ^a w tys.	518,6	533,3	572,9	597,1	Museum exhibits ^a in thous.
Wystawy czasowe ogółem ^b	104	112	170	145	Temporary exhibitions ^b
w tym z zagranicy ^b	18	8	7	8	of which from abroad ^b
Zwiedzający w tys.	225,9	352,5	389,2	488,1	Visitors in thous.
w tym młodzież szkolna ^c	67,8	95,3	122,0	140,6	of which primary and secondary school students ^c

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Własne i obce. ^c Zwiedzający muzea w zorganizowanych grupach.

^a As of 31 XII. ^b Own and external. ^c Visiting museums in organized groups.

TABL. 134. KINA STAŁE
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2012	2013	SPECIFICATION
Kina ^a	11	8	7	6	Cinemas ^a
Salę projekcyjne ^a	25	38	34	34	Screens ^a
Miejsca na widowni ^a	4652	6884	6119	6204	Number of seats ^a
na 1000 ludności	6,1	9,4	8,5	8,7	per 1000 population
Seanse	39258	63300	62287	58637	Screenings
w tym filmy produkcji polskiej.....	3510	9382	9200	9670	of which movies of polish production
Widzowie:					Audience:
w tysiącach	964,3	1762,7	1613,8	1503,0	in thousands
w tym na filmach produkcji polskiej	57,2	234,8	260,5	260,7	of which movies of polish production
na 1000 ludności	1251	2404	2235	2101	per 1000 population

^a Stan w dniu 31 XII.

^a As of 31 XII.

TABL. 135. OBIEKTY ZABYTKOWE
MONUMENTS
Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
Budynki przemysłowe.....	122	132	135	<i>Industrial buildings</i>
Budynki użyteczności publicznej.....	129	132	132	<i>Public service buildings</i>
Cmentarze	8	13	13	<i>Cemeteries</i>
Domy mieszkalne	1190	1333	1529	<i>Residential buildings</i>
Dwory.....	5	5	5	<i>Mansions</i>
Klasztory	2	2	2	<i>Cloisters</i>
Kościóły	34	36	36	<i>Churches</i>
Inne obiekty sakralne.....	4	5	5	<i>Other sacral buildings</i>
Osady wczesnośredniowieczne	2	2	2	<i>Early medieval settlements</i>
Osiedla zabytkowe	13	13	13	<i>Monumental settlements</i>
Pałace i wille	146	157	160	<i>Palaces and villas</i>
Parki podworskie i pałacowe	10	11	12	<i>Mansions and palace parks</i>
Układy urbanistyczne	5	15	15	<i>Town-planning arrangements</i>

Źródło: dane Urzędu Miasta Łodzi.
Source: data of The City of Lodz Office.

**TABL. 136. PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH
NOCLEGWYCH
CATERING ESTABLISHMENTS IN TOURIST ACCOMMODATION
ESTABLISHMENTS**

Stan w dniu 31 VII
As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Restau- racje <i>Restau- rants</i>	Bary i kawiar- nie <i>Bars and cafes</i>	Stółówki <i>Can- teens</i>	Punkty gastro- nomiczne <i>Gastro- nomic points</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM 2012	35	23	1	6	TOTAL
2013	36	26	6	5	
Hotele	30	18	1	1	<i>Hotels</i>
Inne obiekty hotelowe	3	5	2	2	<i>Other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty	3	3	3	2	<i>Other facilities</i>

**TABL. 137. TURYSTYCZNE OBIEKTY NOCLEGWYCH
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS**

Stan w dniu 31 VII
As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012	2013	2012	2013
	obiekty <i>facilities</i>		miejsca noclegowe <i>number of beds</i>	
OGÓŁEM	68	67	6544	7294
TOTAL				
Hotele	27	31	4197	5123
<i>Hotels</i>				
Motele	1	-	21	-
<i>Motels</i>				
Inne obiekty hotelowe	15	15	761	847
<i>Other hotel facilities</i>				
Domy wycieczkowe.....	4	3	429	322
<i>Excursion hostels</i>				
Schroniska młodzieżowe	2	2	121	121
<i>Youth hostels</i>				
Zespoły domków turystycznych	1	1	40	50
<i>Complexes of tourist cottages</i>				
Pola biwakowe	1	-	30	-
<i>Tent camp sites</i>				
Hostele	11	10	644	541
<i>Hostels</i>				
Pokoje gościnne/kwatery agroturystyczne ...	3	2	58	48
<i>Rooms for guests/agrotourism lodgings</i>				
Pozostałe obiekty	3	3	243	242
<i>Other facilities</i>				

TABL. 138. WYKORZYSTANIE TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW NOCLEGOWYCH
OCCUPANCY OF TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Korzystający z noclegów <i>Tourists accommodated</i>		Udzielone noclegi <i>Nights spent (overnight stay)</i>		Stopień wykorzysta- nia miejsc noclego- wych w % <i>Occupancy rate of bed places in %</i>
	ogółem <i>total</i>	w tym turyści zagrani- czni <i>of which foreign tourists</i>	ogółem <i>total</i>	w tym turytom zagrani- cznym <i>of which to foreign tourists</i>	
OGÓŁEM 2012	418960	83767	733366	192286	32,6
TOTAL 2013	442862	78479	725275	177062	28,7
w tym: <i>of which:</i>					
Hotele 2012	305781	74275	484001	133853	32,9
<i>Hotels</i> 2013	349503	68967	516400	123903	29,9
Motele 2012	1733	299	3444	493	49,0
<i>Motels</i> 2013	-	-	-	-	-
Inne obiekty hotelowe 2012	52087	2842	74851	9287	30,1
<i>Other hotel facilities</i> 2013	39224	3409	61932	9451	20,4
Domy wycieczkowe 2012	14651	1283	65541	23836	45,7
<i>Excursion hostels</i> 2013	8872	946	46908	18176	42,7
Schroniska młodzieżowe 2012	11772	690	19248	1317	45,1
<i>Youth hostels</i> 2013	11567	686	18764	1129	46,5
Zespoły domków turystycznych 2012	1303	59	1693	83	16,0
<i>Complexes of tourist cottages</i> 2013	946	25	1385	25	8,5
Pola biwakowe 2012	325	184	997	604	21,7
<i>Tent camp sites</i> 2013	-	-	-	-	-
Hostele 2012	23354	3005	64182	18994	30,5
<i>Hostels</i> 2013	23575	2823	61221	20106	29,1
Pokoje gościnne/kwatery agroturystyczne 2012	1842	1	5588	5	25,7
<i>Rooms for guests/agrotourism lodgings</i> 2013	1291	4	3804	4	17,5

TABL. 139. **KLUBY SPORTOWE**^{ab}
SPORTS CLUBS^{ab}
Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2010	2012	SPECIFICATION
Kluby sportowe	144	140	166	<i>Sports clubs</i>
Sekcje sportowe	399	297	298	<i>Sports sections</i>
Członkowie	18150	13135	16875	<i>Members</i>
Ćwiczący ^c	15497	11769	13743	<i>Excercisers^c</i>
w tym kobiety	4684	3431	3618	<i>of which females</i>
Zawodnicy (zarejestrowani w PZS)	7865	6150	6836	<i>Competitors (registered in PZS)</i>
Trenerzy sportowi	286	237	262	<i>Sports coaches</i>
klasy M	8	8	<i>M class</i>
klasy I	50	57	<i>I class</i>
klasy II	179	197	<i>II class</i>
Instruktorzy sportowi	417	336	350	<i>Sport instructors</i>

^a Patrz uwagi do działu „Kultura. Turystyka. Sport – Sport” ust. 1. ^b Kluby uczestniczące i nieuczestniczące we współzawodnictwie sportowym w kategoriach juniorskich i wyższych na poziomie ogólnopolskim. ^c Osoba ćwicząca liczona jest tyle razy, w ilu rodzajach sportu występuje.

^a See general notes to the chapter “Culture. Tourism. Sport – Sport”, item 1. ^b Sports club taking and not taking part in sports competitions on the national level in junior and older categories of age. ^c A person practicing sport is counted as many times as is the number of sports he/she practises.

**TABL. 140. ĆWICZĄCY W SEKCJACH SPORTOWYCH WEDŁUG
WYBRANYCH SPORTÓW
PERSONS PRACTISING SPORTS BY SELECTED SPORTS FIELDS
AND DISCIPLINES**

Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010		2012	
	ćwiczący ^a exercisers ^a	w tym juniorzy i juniorki of which juniors	ćwiczący ^a exercisers ^a	w tym juniorzy i juniorki of which juniors
Badminton	61	27	12	12
<i>Badminton</i>				
Bieg na orientację	103	64	-	-
<i>Orienteering race</i>				
Boks	250	145	211	152
<i>Boxing</i>				
Brydż sportowy	26	16	25	10
<i>Bridge</i>				
Gimnastyka ^b	99	99	166	166
<i>Gymnastics ^b</i>				
w tym gimnastyka artystyczna	49	49	116	116
<i>of which rhythmic gymnastics</i>				
Hokej na trawie	21	21	36	36
<i>Field hockey</i>				
Jeździectwo	80	30	58	27
<i>Equestrian sport</i>				
Judo	488	349	550	531
<i>Judo</i>				
Karate ^b	1365	1016	1638	1210
<i>Karate ^b</i>				
w tym karate tradycyjne	828	589	883	708
<i>of which traditional karate</i>				
Kolarstwo ^b	76	35	139	103
<i>Road cycling ^b</i>				
Koszykówka	483	363	616	516
<i>Basketball</i>				
Kręglarstwo	40	-	45	-
<i>Bowling</i>				
Kulturystyka i trójbój siłowy ^c	446	258	147	132
<i>Body-building and power lifting ^c</i>				
Lekkoatletyka	318	148	427	231
<i>Athletics</i>				
Łucznictwo	45	35	49	31
<i>Archery</i>				

^a Osoba ćwicząca liczona jest tyle razy, w ilu rodzajach sportu występuje. ^b Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych dyscyplin sportu). ^c Łącznie z fitness.

^a A person practising sport is counted as many times as is the number of sports he/she practises. ^b A sports field (consists of a number of related sports disciplines). ^c Including fitness.

**TABL. 140. ĆWICZĄCY W SEKCJACH SPORTOWYCH WEDŁUG
WYBRANYCH SPORTÓW (dok.)
PERSONS PRACTISING SPORTS BY SELECTED SPORTS FIELDS
AND DISCIPLINES (cont.)**

Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010		2012	
	ćwiczący ^a exercisers ^a	w tym juniorzy i juniorki of which juniors	ćwiczący ^a exercisers ^a	w tym juniorzy i juniorki of which juniors
Łyżwiarstwo figurowe <i>Figure skating</i>	106	106	96	96
Piłka nożna ^b <i>Football ^b</i>	2289	1883	3165	2777
Piłka ręczna <i>Handball</i>	212	178	252	204
Piłka siatkowa ^c <i>Volleyball ^c</i>	883	762	1723	779
Pływanie <i>Swimming</i>	945	851	808	758
Rugby <i>Rugby</i>	238	123	337	190
Strzelectwo sportowe ^c <i>Sport shooting ^c</i>	461	43	639	39
Szachy <i>Chess</i>	170	130	20	10
Szermierka <i>Fencing</i>	81	71	81	81
Taekwondo ^c <i>Taekwondo ^c</i>	281	184	227	161
Taniec sportowy <i>Sport dancing</i>	275	195	339	305
Tenis <i>Tennis</i>	271	156	380	306
Tenis stołowy <i>Table tennis</i>	372	281	278	210
Warcaby <i>Draughts</i>	20	-	10	-
Żeglarstwo (łódzie regatowe)..... <i>Sailing (regatta)</i>	64	34	98	22

^a Osoba ćwicząca liczona jest tyle razy, w ilu rodzajach sportu występuje. ^b Łącznie z piłką halową. ^c Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych dyscyplin sportu).

^a A person practicing sport is counted as many times as is the number of sports he/she practises. ^b Including indoor football. ^c A sports field (consists of a number of related sports disciplines).

XI. RYNEK WEWNĘTRZNY

1. Informacje w dziale – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową.

2. Podziału sklepów według form organizacyjnych dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów:

– **domy towarowe i handlowe** są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe – 2000 m² i więcej, domy handlowe – od 600 m² do 1999 m²,

– **supermarkety** są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu,

– **hipermarkety** są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

3. **Targowiska** są to wyodrębnione tereny i budowle (plac, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobnodetalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu, codziennie lub w wyznaczone dni tygodnia

XI. DOMESTIC MARKET

1. Information in this chapter, unless otherwise noted, concerns all entities of the national economy conducting trade activity.

2. The division of stores by organizational forms was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold:

– **department stores and trade stores** – are stores with multiple departments, selling a broad and universal assortment, primarily non-foodstuff goods, with a sales floor area of 2000 m² and more for department stores and from 600 m² to 1999 m² for trade stores,

– **supermarkets** – are stores with a sales floor from 400 m² to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods,

– **hypermarkets** – are stores with a sales floor above 2500 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

3. **Marketplaces** are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade daily or on specific days of the week.

TABL. 141. WYBRANE IMPREZY WYSTAWIENNICZE MIĘDZYNARODOWYCH TARGÓW ŁÓDZKICH
SELECTED EXHIBITION EVENTS OF LODZ INTERNATIONAL FAIR

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012	2013	2012	2013
	liczba wystawców number of exhibitors		liczba zwiedzających number of visitors	
NATURA FOOD ^a Targi Naturalnej Żywności <i>Natural Food Fair</i> ^a	270	281	9419	11356
FILM VIDEO FOTO Targi Sprzętu Fotograficznego, Filmowego i Video <i>Fair of Photographic, Film and Video Equipment</i>	150	153	16329	15875
INTERTELECOM Międzynarodowe Targi Komunikacji Elektronicznej ... <i>International Fair of Electronic Communication</i>	43	33	2502	1944
TARGI KOBIETA W WIELKIM MIEŚCIE <i>Woman in the Big City Fair</i>	74	-	2491	-
Łódzki Festiwal Zdrowia, Wróżb i Niezwykłości ^b <i>Lodz Festival of Health, Divination and Strangeness</i> ^b	184	165	3750	3500
Łódzki Festiwal Zdrowia, Wróżb i Niezwykłości ^c <i>Lodz Festival of Health, Divination and Strangeness</i> ^c	218	-	5328	-
ŁÓDZKIE TARGI EDUKACYJNE <i>LODZ EDUCATIONAL FAIR</i>	165	149	10478	10739
NA STYKU KULTUR - Regiony Turystyczne <i>Touristic Sites "WHERE CULTURES MEET"</i>	182	127	8239	5636
PET FAIR Międzynarodowe Targi Zoologiczne <i>International Pet Fair</i>	49	67	5274	7595
SALON CIEKAWEJ KSIĄŻKI <i>Exhibition of the Interesting Books</i>	102	53	6848	4478
TARGI LOGISTYKI SŁUŻB MUNDUROWYCH <i>The Logistic Fair</i>	-	7	-	392
TARGI TECHNICZNYCH WYROBÓW WŁÓKIENNICZYCH <i>The Trade Fair for Technical Textiles</i>	-	39	-	2003
TARGI URODA I ESTETYKA <i>BEAUTY AND AESTHETIC FAIR</i>	87	78	3953	2885

^a Łącznie z targami "BeEco". ^b Edycja wiosenna. ^c Edycja jesienna.

Źródło: dane Międzynarodowych Targów Łódzkich.

^a Including Ecological Lifestyle Fair "BeEco". ^b Spring edition. ^c Autumn edition.

Source: data of the Lodz International Fair.

TABL. 142. TARGOWISKA
MARKETPLACES
Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
Targowiska stałe:				<i>Permanent marketplaces:</i>
liczba	43	37	31	<i>number</i>
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej	42	36	30	<i>of which with predominance of small-retail sales</i>
powierzchnia w tys. m ²	184,1	178,2	171,2	<i>area in thous. m²</i>
w tym sprzedażowa.....	65,2	68,1	65,3	<i>of which sales area</i>
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	2100	2246	2062	<i>permanent small-retail sales outlets</i>
w tym na targowiskach czynnych codziennie	1100	1263	1027	<i>of which at marketplaces opened daily</i>

TABL. 143. SKLEPY ^a WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH
SHOPS ^a BY ORGANIZATIONAL FORMS
Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
Hipermarkety	23	22	23	<i>Hypermarkets</i>
Supermarkety	68	83	93	<i>Supermarkets</i>
Domy towarowe	4	4	3	<i>Department stores</i>
Domy handlowe	7	5	6	<i>Trade stores</i>

^a Według lokalizacji sklepów. O liczbie pracujących powyżej 9 osób.
^a By location of shops. Employing more than 9 persons.

XII. LEŚNICTWO

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

1) lasów publicznych stanowiących własność:

a) Skarbu Państwa – zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub wieczyście przez:

– Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie "Lasy Państwowe") nadzorowane przez Ministra Środowiska,

– jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),

– jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych,

b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu);

2) lasów prywatnych stanowiących własność:

a) osób fizycznych,

b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,

c) spółdzielni produkcji rolniczej,

d) innych osób prawnych.

2. Powierzchnia gruntów leśnych

obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do powierzchni lasów zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

– pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),

– przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

XII. FORESTRY

1. Information within the scope of forestry concerns:

1) public forests owned by:

a) the State Treasury – managed and utilized temporarily or perpetually by:

– State Forestry Organizational Entity "State Forests" (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of Environment,

– nature protection units (national parks),

– organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency),

b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999);

2) private forests owned by:

a) natural persons,

b) land held in common by all or part of the residents of a village,

c) agricultural production co-operatives,

d) other legal persons.

2. Forest land includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

– covered by forest vegetation (wooded area),

– temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

3. Do gruntów związanych z gospodarką leśną zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

4. Przez odnowienia rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;

2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

5. Wskaźnik lesistości (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni miasta.

3. Land connected with silviculture includes land used for purposes of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

4. Renewals are understood as new tree stands formed in place of removed stands:

1) *artificial renewals* are tree crops established

through planting or sowing;

2) *natural renewals* are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

5. The forest cover indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the city.

TABL. 144. POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH
FOREST LAND
Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha	2846,0	2814,7	2801,7	T O T A L in ha
Lasy	2799,4	2769,4	2756,8	Forests
Publiczne	1703,9	1704,7	1704,8	Public
własność Skarbu Państwa	238,2	239,0	239,1	owned by the State Treasury
w tym w zarządzie Lasów Państwowych	196,1	196,9	196,8	of which managed by State Forests
własność gminy	1465,7	1465,7	1465,7	gmina owned
Prywatne	1095,5	1064,7	1052,0	Private
Grunty związane z gospodarką leśną	46,6	45,3	44,9	Land connected with silviculture
Powierzchnia lasów na 1 mieszkańca w arach	0,38	0,39	0,39	Forest area per capita in ares
Lesistość w %	9,5	9,4	9,4	Forest cover in %

TABL. 145. GRUNTY LEŚNE NIESTANOWIĄCE WŁASNOŚCI SKARBU PAŃSTWA
FOREST LAND NOT OWNED BY THE STATE TREASURY
Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
Powierzchnia gruntów leśnych w ha	2603,2	2572,7	2559,7	Forest land in ha
w tym lasów ochronnych	1507,7	1507,7	1507,7	of which protectional forest
Odnowienia i zalesienia	6,9	0,1	0,1	Renewals and afforestations
Pozyskanie drewna (grubizny) w m ³	1508	1848	1729	Removals (of timber) in m ³

XIII. PRZEMYSŁ

1. W ramach PKD 2007 wyodrębniono „Przemysł” jako dodatkowe grupowanie, które obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

2. Dane opracowano metodą przedsiębiorstw. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych, ust. 5.

3. Produkcja sprzedana dotyczy całkowitego kształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;

2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;

3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy w warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;

4) wartość produkcji w formie rozliczeń w naturze;

5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Jako ceny stałe od 2012 r. przyjęto ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.). Definicję ceny bazowej podano w uwagach ogólnych, ust. 7.

4. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne – na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) – czynności polegających na wytwarzaniu

XIII. INDUSTRY

1. *Within NACE rev. 2 the item "Industry" was introduced as an additional grouping, including sections "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".*

2. *Data were compiled using the enterprise method. The definition of the enterprise method is presented in the general notes, item 5.*

3. Sold production concerns the total activity of an economic entity, i.e. both industrial and non-industrial production.

Sold production of industry includes:

1) *the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;*

2) *the value of paid work and services rendered, i.e. both industrial and non-industrial;*

3) *lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent fees in the case of concluding an agency agreement.*

4) *the value of products in the form of settlements in kind;*

5) *products designated for increasing the value of own fixed assets.*

Sold production of industry is presented in basic prices. As constant prices since 2012 were adopted 2010 constant prices (2010 average current prices). The definition of basic price is presented in the general notes, item 7.

4. *In data concerning production, the value of outwork is included.*

Outwork in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materi-

wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

5. Dane dotyczące **zatrudnienia** w przemyśle obejmują zatrudnionych na podstawie stosunku pracy.

Do zatrudnionych w przemyśle nie zaliczono:

- 1) uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego;
- 2) agentów;
- 3) osób wykonujących pracę nakładczą.

Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych wynagrodzeń wykazano w przeliczeniu niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych.

6. Dane o produkcji sprzedanej przemysłu opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym dane o produkcji podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób ustalono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych podmiotów

als supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.

5. *Data concerning employment in industry include employees hired on the basis of employment contracts.*

Employed persons in industry do not include:

- 1) *apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training;*
- 2) *agents;*
- 3) *persons engaged in outwork.*

Data concerning average paid employment and average wages and salaries are given after converting of part-time paid employees on full-time paid employees.

6. *Data regarding sold production of industry were compiled on the basis of statistical reports, while data regarding the production of economic entities, employing up to 9 persons, were established on the basis of results of a survey conducted on a 5% sample of these entities.*

TABL. 146. PRZEDSIĘBIORSTWA^a PRZEMYSŁOWE WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH
INDUSTRY ENTERPRISES^a BY NUMBER OF EMPLOYEES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012		2013	
	ogółem total	w tym sektor prywatny of which private sector	ogółem total	w tym sektor prywatny of which private sector
PRZEDSIĘBIORSTWA^b ENTERPRISES^b				
OGÓŁEM	785	773	791	779
TOTAL				
o liczbie zatrudnionych: with a given number of employees:				
49 i mniej	606	599	615	608
and less				
50 - 99	94	94	86	86
100 - 199	51	50	56	55
200 i więcej	34	30	34	30
and more				
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE AVERAGE PAID EMPLOYMENT				
OGÓŁEM	43176	40327	42599	39862
TOTAL				
w przedsiębiorstwach o liczbie zatrudnionych: in enterprises with a given number of employees:				
49 i mniej	11424	11163	11033	10789
and less				
50 - 99	6430	6430	5987	5987
100 - 199	7301	7111	7747	7570
200 i więcej	18021	15623	17832	15516
and more				

^a Podmioty gospodarcze, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Stan w dniu 31 XII.
^a Economic entities where a number of employees exceeds 9 persons. ^b As of 31 XII.

TABL. 146. PRZEDSIĘBIORSTWA ^a PRZEMYSŁOWE WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH (dok.)
INDUSTRY ENTERPRISES ^a BY NUMBER OF EMPLOYEES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012		2013	
	ogółem total	w tym sektor prywatny of which private sector	ogółem total	w tym sektor prywatny of which private sector

PRODUKCJA SPRZEDANA (ceny bieżące) w mln zł
SOLD PRODUCTION (current prices) in million zł

OGÓŁEM	13421,2	12758,0	14463,0	13765,7
TOTAL				
w przedsiębiorstwach o liczbie zatrudnionych: in enterprises with a given number of employees:				
49 i mniej	2087,9	2056,9	2274,1	2244,3
and less				
50 - 99	1753,8	1753,8	2211,8	2211,8
100 - 199	1636,8	1591,7	1851,7	1809,6
200 i więcej	7942,7	7355,6	8125,5	7500,0
and more				

^a Podmioty gospodarcze, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Economic entities where a number of employees exceeds 9 persons.

TABL. 147. PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU ^a
(ceny bieżące)
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY ^a
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem w tys. zł Total in thous. zł	W odsetkach In percent
OGÓŁEM	2012	13421237	100,0
TOTAL	2013	14463049	100,0
w tym: of which:			
Przetwórstwo przemysłowe	2012	12121831	90,3
Manufacturing	2013	12918458	89,3

^a Podmioty gospodarcze, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Economic entities where a number of employees exceeds 9 persons.

TABL. 147. PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU ^a (cd.)
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY ^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem w tys. zł Total in thous. zł	W odsetkach In percent
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) Manufacturing (cont.)			
w tym: of which:			
produkcja artykułów spożywczych	2012	1090916	8,1
<i>manufacture of food products</i>	2013	1095412	7,6
<i>and beverages</i>			
produkcja napojów	2012	157804	1,2
<i>manufacture of beverages</i>	2013	216915	1,5
produkcja wyrobów tekstylnych	2012	1198818	8,9
<i>manufacture of textiles</i>	2013	1200592	8,3
produkcja odzieży	2012	654243	4,9
<i>manufacture of wearing apparel</i>	2013	680054	4,7
produkcja skór i wyrobów skórzanych	2012	43963	0,3
<i>manufacture of leather and</i>	2013	41994	0,3
<i>related products</i>			
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	2012	39336	0,3
<i>manufacture of products of wood,</i>	2013	47381	0,3
<i>cork, straw and wicker</i>			
produkcja papieru oraz wyrobów z papieru	2012	152260	1,1
<i>manufacture of paper and paper</i>	2013	146980	1,0
<i>products</i>			
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	2012	610579	4,5
<i>printing and reproduction of recorded</i>	2013	589585	4,1
<i>media</i>			
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	2012	172282	1,3
<i>manufacture of chemicals</i>	2013	180389	1,2
<i>and chemical products</i>			
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	2012	1491664	11,1
<i>manufacture of rubber and plastic</i>	2013	1619830	11,2
<i>products</i>			

^a Podmioty gospodarcze, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Economic entities where a number of employees exceeds 9 persons.

TABL. 147. PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU ^a (dok.)
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY ^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem w tys. zł Total in thous. zł	W odsetkach In percent
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) <i>Manufacturing (cont.)</i>			
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych <i>manufacture of other non-metallic mineral products</i>	2012 2013	482727 433009	3,6 3,0
produkcja wyrobów z metali <i>manufacture of metal products</i>	2012 2013	846215 1137453	6,3 7,9
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych <i>manufacture of computer, electronic and optical products</i>	2012 2013	426679 339992	3,2 2,4
produkcja maszyn i urządzeń <i>manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	2012 2013	310422 323526	2,3 2,2
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep <i>manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	2012 2013	263825 264527	2,0 1,8
produkcja mebli <i>manufacture of furniture</i>	2012 2013	190511 209357	1,4 1,4
pozostała produkcja wyrobów <i>other manufacture</i>	2012 2013	86444 101932	0,6 0,7
naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń <i>repair and installation of machinery and equipment</i>	2012 2013	347385 410281	2,6 2,8
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	2012 2013	467124 687333	3,5 4,8

^a Podmioty gospodarcze, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Economic entities where a number of employees exceeds 9 persons.

**TABL. 148. PRZEDSIĘBIORSTWA ^a PRZEMYSŁOWE WEDŁUG WYSOKOŚCI PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO WYNAGRODZENIA
INDUSTRY ENTERPRISES ^a BY THE AMOUNT OF THE AVERAGE MONTHLY WAGES AND SALARIES**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012		2013	
	ogółem <i>total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>	ogółem <i>total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>
PRZEDSIĘBIORSTWA ^b ENTERPRISES ^b				
OGÓŁEM TOTAL	785	773	791	779
o wysokości przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto w zł: <i>with the amount of the average monthly gross wages and salaries in zł, in the range of:</i>				
2500,00 i mniej	537	535	511	509
<i>and less</i>				
2500,01 - 3000,00	95	93	115	114
3000,01 - 3500,00	67	62	59	54
3500,01 i więcej	86	83	106	102
<i>and more</i>				
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE AVERAGE PAID EMPLOYMENT				
OGÓŁEM TOTAL	43176	40327	42599	39862
w przedsiębiorstwach o wysokości przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto w zł: <i>in enterprises with the amount of the average monthly gross wages and salaries in zł, in the range of:</i>				
2500,00 i mniej	14115	14027	12940	12858
<i>and less</i>				
2500,01 - 3000,00	7144	7074	6624	6580
3000,01 - 3500,00	7881	7297	7791	7245

^a Podmioty gospodarcze, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Stan w dniu 31 XII.

^a Economic entities where a number of employees exceeds 9 persons. ^b As of 31 XII.

TABL. 148. PRZEDSIĘBIORSTWA ^a PRZEMYSŁOWE WEDŁUG WYSOKOŚCI PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO WYNAGRODZENIA (dok.)
INDUSTRY ENTERPRISES ^a BY THE AMOUNT OF THE AVERAGE MONTHLY WAGES AND SALARIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012		2013	
	ogółem total	w tym sektor prywatny of which private sector	ogółem total	w tym sektor prywatny of which private sector
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE (dok.) AVERAGE PAID EMPLOYMENT (cont.)				
w przedsiębiorstwach o wysokości przeciętne przeciętne wynagrodzenia miesięcznego brutto w zł (dok.): <i>in enterprises with the amount of the average monthly gross wages and salaries in zł, in the range of (cont.):</i>				
3500,01 i więcej <i>and more</i>	14036	11929	15242	13177
PRODUKCJA SPRZEDANA (ceny bieżące) w mln zł SOLD PRODUCTION (current prices) in million zł				
OGÓŁEM TOTAL	13421,2	12758,0	14463,0	13765,7
w przedsiębiorstwach o wysokości przeciętne przeciętne wynagrodzenia miesięcznego brutto w zł: <i>in enterprises with the amount of the average monthly gross wages and salaries in zł, in the range of:</i>				
2500,00 i mniej <i>and less</i>	2165,8	2159,5	2024,8	2019,8
2500,01 - 3000,00	1406,3	1394,1	1361,3	1351,8
3000,01 - 3500,00	4373,7	4268,3	4629,1	4534,6
3500,01 i więcej <i>and more</i>	5475,5	4936,0	6447,8	5859,4

^a Podmioty gospodarcze, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Economic entities where a number of employees exceeds 9 persons.

XIV. BUDOWNICTWO

1. Informacje zawarte w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji "Budownictwo", w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

2. Dane według grup PKD opracowano metodą przedsiębiorstw. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych, ust. 5.

3. **Produkcja sprzedana budownictwa** ogółem dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności budowlanej, jak i niebudowlanej.

4. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceńowym przez podmioty budowlane na rzecz obcych zleceniodawców.

5. Dane o produkcji budowlano-montażowej prezentuje się w **cenach producenta**, ze względu na niewystępowanie dotacji do produktów oraz podatku akcyzowego. Definicję ceny bazowej podano w uwagach ogólnych, ust. 7.

6. Podziału produkcji **budowlano-montażowej** według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

7. Dane o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów) dotyczą:

- w zakresie liczby budynków – budynków nowo wybudowanych,
- w zakresie kubatury budynków – budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

8. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnym wynagrodzeniu** miesięcznym dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

XIV. CONSTRUCTION

1. *Information in the chapter concerns activities of economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the section "Construction", employing more than 9 persons.*

2. *Data according to NACE rev. 1.1 groups were compiled using the enterprise method. The definition of the enterprise method is presented in the general notes, item 5.*

3. **Total sold production of construction** concerns the total activity of an economic entity, i. e.: both construction and non-construction production.

4. **Construction and assembly production** concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment and a restoration - conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contracts system for outside clients.

5. *Data concerning construction and assembly production are presented in **producer's prices** due to the lack subsidies for products as well as the excise tax. The definition of the basic price presented in the general notes, item 7.*

6. *The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification Types of Constructions (PKOB).*

7. *Data on **buildings completed** (by all investors) concern:*

- *within the scope of the number of buildings – newly built buildings,*
- *within the scope of the cubic volume of buildings – newly built and expanded buildings (the expanded part only).*

8. *Data regarding **average employment and average monthly wages and salaries** concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contact, appointment, promotion or selection) and includes full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.*

TABL. 149. **PRODUKCJA SPRZEDANA BUDOWNICTWA ^a**
SOLD PRODUCTION OF CONSTRUCTION ^a
 (ceny bieżące)
 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total		W tym z produkcji budowlano-montażowej Of which construction and assembly production	
		w tys. zł in thous. zł	w odsetkach in percent	w tys. zł in thous. zł	w odsetkach in percent
OGÓŁEM	2012	2691357,9	100,0	1337815,4	100,0
TOTAL	2013	2846257,8	100,0	1305614,2	100,0
Budowa budynków	2012	719291,4	26,7	332449,1	24,9
<i>Constructions of buildings</i>	2013	964630,3	33,9	354243,8	27,1
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	2012	1268787,1	47,2	507461,2	37,9
<i>Civil engineering</i>	2013	1179326,3	41,4	424856,5	32,5
Roboty budowlane specjalistyczne	2012	703279,4	26,1	497905,1	37,2
<i>Specialised construction activities</i>	2013	702301,2	24,7	526513,9	40,4

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data refers to economic entities where a number of employees exceeds 9 persons.

TABL. 150. **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIE
W BUDOWNICTWIE WEDŁUG DZIAŁÓW ^a**
**AVERAGE PAID EMPLOYMENT, WAGES AND SALARIES
IN CONSTRUCTION BY DIVISION ^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012	2013	2012	2013
	przeciętne zatrudnienie average paid employment		przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł average monthly gross wages and salaries in zł	
OGÓŁEM	7322	6432	3713,57	3687,78
TOTAL				
Budowa budynków	1663	1638	3008,69	3351,31
<i>Constructions of buildings</i>				
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	3121	2276	4470,85	4580,61
<i>Civil engineering</i>				
Roboty budowlane specjalistyczne	2538	2518	3244,20	3099,63
<i>Specialised construction activities</i>				

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data refers to economic entities where a number of employees exceeds 9 persons.

TABL. 151. BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012	2013	2012	2013
	budynki ^a buildings ^a		kubatura ^b w dam ³ cubic volume ^b in dam ³	
O G Ó Ł E M	513	511	2630,0	2282,7
T O T A L				
Budynki mieszkalne	419	398	1022,5	581,0
Residential buildings				
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszka- niach i wielomieszkańciowe ^c	418	398	1010,9	581,0
<i>One-dwelling buildings as well as two- and multi-dwelling buildings ^c</i>				
w tym jednorodzinne	334	308	265,1	210,5
<i>of which one-dwelling buildings</i>				
Budynki niemieszkalne	94	113	1607,5	1701,7
Non-residential buildings				
w tym: <i>of which:</i>				
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego <i>Hotels and similiar buildings</i>	1	2	23,2	149,7
Budynki biurowe	5	5	152,7	100,9
<i>Office buildings</i>				
Budynki handlowo-usługowe	35	40	275,4	169,3
<i>Wholesale and retail trade buildings</i>				
Budynki transportu i łączności	12	21	137,0	5,7
<i>Transport and communication buildings</i>				
w tym budynki garaży ^d	10	21	2,3	5,7
<i>of which garage buildings ^d</i>				
Budynki przemysłowe i magazynowe	30	33	905,0	632,4
<i>Industrial buildings and warehouses</i>				
w tym zbiorniki, silosy i budynki magazynowe ^e <i>of which reservoirs, silos and warehouses ^e</i>	20	24	352,7	139,6

^a Nowo wybudowane. ^b Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).
^c Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych). ^d Łącznie ze stacjami obsługi; bez garaży i parkingów podziemnych. ^e Bez chłodni kominowych i wentylatorowych, wież, zbiorników, budowli składowych naziemnych oraz magazynów i zbiorników podziemnych.

^a Newly built. ^b Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded part). ^c Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings). ^d Including service stations; excluding garages and underground car parks. ^e Excluding natural and induced draft cooling towers, above-ground storage and structures as well as underground storage facilities and tanks.

TABL. 151. BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012	2013	2012	2013
	budynki ^a buildings ^a		kubatura ^b w dam ³ cubic volume ^b in dam ³	
Ogólnodostępne obiekty kultury, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	9	10	100,0	640,9
<i>Buildings for public entertainment, education, hospital and institutional care and sport halls</i>				
w tym budynki: of which buildings of:				
szkół i instytucji badawczych	4	3	83,8	92,6
<i>schools, universities and research institutions</i>				
szpitali i zakładów opieki medycznej	4	3	11,6	517,3
<i>hospitals or institutional care facilities</i>				
Pozostałe budynki niemieszkalne	2	2	14,2	2,9
<i>Other non-residential buildings</i>				

a Nowo wybudowane. *b* Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).
a Newly built. *b* Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded part).

TABL. 152. NOWO WYBUDOWANE BUDYNKI MIESZKALNE ODDANE DO UŻYTKOWANIA ^a WEDŁUG LICZBY MIESZKAŃ
NEWLY BUILT RESIDENTIAL BUILDINGS COMPLETED^a BY NUMBER OF DWELLINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012	2013	2012	2013
	budynki buildings		kubatura w dam ³ cubic volume in dam ³	
OGÓŁEM	418	398	1010,7	578,6
TOTAL				
W BUDOWNICTWIE INDYWIDUALNYM IN PRIVATE HOUSE BUILDING				
Budynki o liczbie mieszkań: <i>Buildings with specified number of dwellings:</i>				
1 - 4	307	305	254,5	218,4
5 - 10	1	2	1,1	5,7
11 i więcej	2	3	21,0	24,4
<i>and more</i>				

a Bez budynków zbiorowego zamieszkania, domów letnich i wycieczkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania.

a Excluding residences for communities, excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence.

TABL. 152. NOWO WYBUDOWANE BUDYNKI MIESZKALNE ODDANE DO UŻYTKOWANIA^a WEDŁUG LICZBY MIESZKAŃ (dok.)
NEWLY BUILT RESIDENTIAL BUILDINGS COMPLETED^a BY NUMBER OF DWELLINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012	2013	2012	2013
	budynki buildings		kubatura w dm ³ cubic volume in dm ³	
BEZ BUDOWNICTWA INDYWIDUALNEGO EXCLUDING PRIVATE HOUSE BUILDING				
Budynki o liczbie mieszkań: <i>Buildings with specified number of dwellings:</i>				
1 - 4	61	65	43,8	44,5
5 - 10	3	1	8,4	1,5
11 - 20	12	5	64,8	26,0
21 - 30	11	3	100,9	29,4
31 - 40	9	4	92,7	46,2
41 i więcej <i>and more</i>	12	10	423,5	182,4

^a Bez budynków zbiorowego zamieszkania, domów letnich i wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania.

^a Excluding residences for communities, excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence.

TABL. 153. CYKLE REALIZACJI BUDYNKÓW^a
STAGES OF CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2012	2013
Przeciętny cykl realizacji budynku w miesiącach ... <i>Average time of construction in months</i>	29,4	31,4	25,7	22,0
<i>dla budynku o liczbie kondygnacji:</i> <i>of the building with specific number of storeys:</i>				
1	-	11,5	-	25,5
2	63,7	24,5	22,4	18,8
3.....	69,6	31,1	18,0	21,7
4.....	24,8	36,7	21,3	30,2
5.....	-	30,0	23,4	18,5
6.....	-	27,2	40,4	19,3
7.....	-	26,3	23,0	23,9
8.....	-	27,0	21,3	22,0
9 i więcej <i>and more</i>	-	23,0	23,0	-

^a Bez budynków indywidualnych (osób fizycznych).

^a Excluding private buildings (of natural persons).

XV. TRANSPORT

1. **Drogi publiczne** ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 III 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 260) na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

2. Do **dróg krajowych** zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i towarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do **dróg wojewódzkich** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do dróg o **nawierzchni twardej** zalicza się drogi o nawierzchni twardej ulepszonej (z kostki kamiennej, klinkieru, betonu, z płyt kamienno-betonowych, bitumu) oraz drogi o nawierzchni nieulepszonej (o nawierzchni tłuczniowej i brukowej).

3. Od 2009 r. dane o **pojazdach samochodowych i ciągnikach** zarejestrowanych według stanu w dniu 31 XII pochodzą z centralnej ewidencji pojazdów (CEPIK) prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (do 17 XI 2012 r. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji) i nie obejmują pojazdów wyrejestrowanych.

XV. TRANSPORT

1. *On account of functions in a road network **public roads** are divided, according to the Law on Public Roads dated 21 III 1985 (consolidated text: Journal of Laws 2013, item 260), into following categories: national, regional, district and communal roads.*

2. **National roads** include:

- *motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,*
- *international roads,*
- *roads which are other links ensuring the efficiency of the national road network,*
- *access roads to generally accessible border crossings serving international passenger and freight transport,*
- *roads which are an alternative to toll motorways,*
- *roads which are bypasses around large urban agglomerations,*
- *roads with a military significance.*

Regional roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among national roads.

District roads include roads other than those mentioned above, which link powiat capital cities with gmina capital cities and gmina capital cities with other such cities.

Communal roads include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.

Hard surface roads are roads with improved hard surface (cobble stone, clinker, concrete, stone and concrete slabs, bitumen) and roads with unimproved surface (with macadam or cobbled surface).

3. *Since 2009 data on road motor vehicles and tractors registered as of 31 December are provided by the central vehicle register maintained by Ministry of Interior (until 17 XI 2012 – Ministry of Interior and Administration) and does not include vehicles being devoid of car registration.*

TABL. 154. POJAZDY SAMOCHODOWE ZAREJESTROWANE ^a
REGISTERED ROAD VEHICLES^a

Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	359698	386862	397452	T O T A L
w tym:				<i>of which:</i>
Samochody osobowe	298119	321941	331618	<i>Passenger cars</i>
Autobusy	1294	1224	1306	<i>Buses</i>
Samochody ciężarowe ^b ...	48001	49533	49604	<i>Lorries^b</i>
Motocykle	6154	7553	8016	<i>Motorcycles</i>

^a Łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku. ^b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

Źródło: dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

^a Including road vehicles having temporary permission given at the end of the year. ^b Including vans.

Source: data of the Ministry of Interior.

TABL. 155. POJAZDY NOWO ZAREJESTROWANE ^a
NEWLY REGISTERED VEHICLES^a

Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	17969	16964	18645	T O T A L
w tym:				<i>of which:</i>
Samochody osobowe	12821	14168	15459	<i>Passenger cars</i>
Samochody ciężarowe ^b ...	4084	1805	2155	<i>Lorries^b</i>
Autobusy	48	18	76	<i>Buses</i>
Ciągniki samochodowe siodłowe	309	217	216	<i>Road tractors</i>
Ciągniki rolnicze	38	35	65	<i>Agricultural tractors</i>
Motocykle	578	578	520	<i>Motorcycles</i>

^a Łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku. ^b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

Źródło: dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

^a Including road vehicles having temporary permission given at the end of the year. ^b Including vans.

Source: data of the Ministry of Interior.

TABL. 156. DROGI PUBLICZNE
PUBLIC ROADS
Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2012	2013	2010	2012	2013
	w kilometrach in kilometres			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	1057,1	1024,9	1027,6	100,0	100,0	100,0
TOTAL						
na 100 km ² powierzchni miasta	360,8	349,6	350,5	x	x	x
per 100 km ² of city area						
Krajowe	64,0	64,0	64,0	6,1	6,3	6,2
National (main)						
Wojewódzkie	15,3	15,3	15,3	1,4	1,5	1,5
Regional						
Powiatowe	402,2	400,3	399,7	38,1	39,1	38,9
District						
Gminne	575,6	545,3	548,6	54,4	53,2	53,4
Communal						

Źródło: dane Urzędu Miasta Łodzi.
Source: data of the City of Łódź Office.

TABL. 157. DROGI GMINNE
COMMUNAL ROADS
Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym o nawierzchni twardej Of which with hard surface
		w kilometrach in kilometres	
OGÓŁEM	2010	576	350
TOTAL	2012	545	362
	2013	549	371
Bałuty	2010	177	100
	2012	177	108
	2013	177	110
Górna	2010	165	117
	2012	153	121
	2013	153	122

TABL. 157. **DROGI GMINNE (dok.)**
COMMUNAL ROADS (cont.)
Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym o nawierzchni twardej Of which with hard surface	
	w kilometrach in kilometres		
Polesie	2010	81	60
	2012	75	60
	2013	75	62
Śródmieście	2010	13	13
	2012	13	13
	2013	13	13
Widzew	2010	140	60
	2012	128	60
	2013	131	65

Źródło: dane Urzędu Miasta Łodzi.
Source: data of the City of Łódź Office.

TABL. 158. **RUCH PASAŻERÓW W RUCHU MIĘDZYNARODOWYM W PORCIE**
LOTNICZYM IM. WŁADYSŁAWA REYMONTA
INTERNATIONAL PASSENGER TRAFFIC AT WL. REYMONT AIRPORT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
OGÓŁEM TOTAL				
Pasażerowie przybyli z portów zagranicznych	203477	222647	173238	Passenger arrivals from airports foreign
w tym w ruchu regularnym	164849	194278	154789	of which scheduled service
Pasażerowie odprawieni do portów zagranicznych	209020	229689	180336	Passenger departures to airports foreign
w tym w ruchu regularnym	168784	203970	162807	of which scheduled service

TABL. 158. RUCH PASAŻERÓW W RUCHU MIĘDZYNARODOWYM W PORCIE LOTNICZYM IM. WŁADYSŁAWA REYMONTA (dok.)
INTERNATIONAL PASSENGER TRAFFIC AT WL. REYMONT AIRPORT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
w tym SAMOLOTY POLSKIE of which POLISH AIRCRAFTS				
Pasażerowie przybyli z portów zagranicznych.....	6305	10101	10807	Passenger arrivals from airports foreign
w tym w ruchu regularnym ...	63	-	-	of which scheduled service
Pasażerowie odprawieni do portów zagranicznych.....	6338	10076	11162	Passenger departures to airports foreign
w tym w ruchu regularnym ...	89	-	-	of which scheduled service

TABL. 159. RUCH SAMOLOTÓW W RUCHU MIĘDZYNARODOWYM W PORCIE LOTNICZYM IM. WŁADYSŁAWA REYMONTA
INTERNATIONAL AIRCRAFT TRAFFIC AT WL. REYMONT AIRPORT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M T O T A L				
Ruch międzynarodowy				International:
starty	1468	1925	2013	take-offs
lądowania	1473	1925	2014	landings
w tym regularny:				of which regular:
starty	1468	1386	1200	take-offs
lądowania	1473	1386	1200	landings
w tym SAMOLOTY POLSKIE of which POLISH AIRCRAFTS				
Ruch międzynarodowy				International
starty	85	99	334	take-offs
lądowania	86	99	332	landings
w tym regularny:				of which regular:
starty	85	-	-	take-offs
lądowania	86	-	-	landings

TABL. 160. DŁUGOŚĆ ŚCIEŻEK ROWEROWYCH
LENGTH OF BICYCLE LANE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	SPECIFICATION
	w kilometrach in kilometres		
O G Ó Ł E M	76,4	88,0	T O T A L
na 10 tys. km ² powierzchni miasta..	2607,5	3003,4	per 10 thous. km ² of city area
na 10 tys. ludności	1,1	1,2	per 10 thous. of population

XVI. FINANSE

Finanse publiczne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem.

Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów, wydatków i wyniku jednostek samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem dotacji celowych z budżetu państwa oraz subwencji ogólnej z budżetu państwa.

2. Podstawę prawną określającą te procesy od 1 I 2010 r. stanowi ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 885, z późniejszymi zmianami) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. 2009 Nr 157, poz. 1241, z późniejszymi zmianami).

W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego podstawę prawną stanowi również:

- ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 594, z późniejszymi zmianami),
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 595, z późniejszymi zmianami),
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 596, z późniejszymi zmianami),
- ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U. 2010 Nr 80, poz. 526, z późniejszymi zmianami),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 II 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207, z późniejszymi zmianami).

XVI. FINANCE

Public finance

1. *Public finances include the processes connected with accumulation and allocation of public funds.*

The presented data include information on revenue, expenditure and budgets results of local government units, taking into account the targeted grants from the state budget and general subvention from the state budget.

2. *The legal basis defining these processes since 1 I 2010 is provided by the Law of 27 VIII 2009 on Public Finances (consolidated text Journal of Laws 2013 item 885, with later amendments) and regulations introducing the Law on Public Finances (Journal of Laws 2009 No. 157, item 1241, with later amendments).*

In case of the financial management of local governments, the legal basis is additionally provided by:

- *the Law of 8 III 1990 on Gmina Local Government (consolidated text Journal of Laws 2013 item 594, with later amendments),*
- *the Law of 5 VI 1998 on Powiat Local Government (consolidated text Journal of Laws 2013 item 595, with later amendments),*
- *the Law of 5 VI 1998 on Voivodship Local Government (consolidated text Journal of Laws 2013 item 596, with later amendments),*
- *the Law of 13 XI 2003 on Incomes of Local Government Units (consolidated text Journal of Laws 2010 No. 80, item 526, with later amendments),*
- *the Minister of Finances Regulation of 3 II 2010 on Budgetary Reporting (Journal of Laws No. 20, item 103),*
- *the Minister of Finances Regulation of 2 III 2010 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources (Journal of Laws No. 38, item 207, with later amendments).*

3. Sektor finansów publicznych dzieli się na podsektory: rządowy, samorządowy i ubezpieczeń społecznych.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego zgrupowano zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych oraz rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

4. Na dochody jednostek samorządu terytorialnego składają się:

1) dochody własne, tj.:

a) udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa (tj. podatek dochodowy od osób prawnych i osób fizycznych),

b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, leśny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową, opłata eksploatacyjna, opłata targowa,

c) dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy,

d) środki pozyskane z innych źródeł na dofinansowanie zadań własnych;

2) dotacje:

a) celowe z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,

b) przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich,

c) otrzymane z państwowych funduszy celowych,

d) pozostałe dotacje, w tym realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego;

3) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

3. *The public finances sector is divided into: government, local government and social insurance subsector.*

Revenue and expenditure of the budgets of local governments units are grouped in accordance with the provisions set forth in the Law on Public Finances and in the regulation of the Minister of Finance on detailed classification of budget revenue, expenditure, income, outgoing and funds from foreign sources established.

4. Revenue of local government units comprise:

1) *own revenue, i.e.:*

a) *share in taxes which make the revenue of state budget (i.e.: corporate and personal income taxes),*

b) *receipts from taxes and fees established and collected on the basis of separate acts, including the tax on real estate, the agricultural tax, forest tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, stamp duty, royalties for mineral exploration and marketplace stall trading fee,*

c) *revenue from property, e.g. revenue from renting and leasing,*

d) *funds from other sources for the additional financing of own tasks;*

2) *grants:*

a) *targeted grants from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, task realized on the basis of agreements with government administration bodies,*

b) *provided under programmes financed from European funds and other not reimbursable foreign funds and payments from the European funds budget,*

c) *received from the state owned appropriated funds,*

d) *other grants, of which realised on the basis of agreements with bodies of the local government units;*

3) *general subvention from the state budget, consisting of the following parts: equalisation, educational, compensatory, balancing and regional.*

5. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego dzielą się na majątkowe (w tym inwestycyjne) i bieżące, do których zalicza się m.in.:

- wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi),
- wydatki na zakup materiałów i usług,
- dotacje m.in. dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego,
- wydatki na obsługę długu,
- wydatki z tytułu udzielenia poręczeń i gwarancji.

6. Fundusze unijne na lata 2007-2013 są wdrażane poprzez instrumenty w ramach następujących polityk społeczno-ekonomicznych Wspólnot Europejskich: Polityki Spójności (dla której strategicznym dokumentem w Polsce są Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia NSRO), Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) oraz Wspólnej Polityki Rybołówstwa (WPRYB).

Krajowy System Informatyczny (KSI SIMIK 07-13): Wartość całkowita podpisanych umów o dofinansowanie po ocenie formalnej oraz projektów zakończonych, współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej 2007-2013, realizowanych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia Dane odnoszą się do projektów realizowanych na terenie danej jednostki terytorialnej; nie należy ich utożsamiać wyłącznie z projektami realizowanymi przez jednostki samorządu terytorialnego. Uwaga. W związku z tym, że nigdzie w KSI nie zostało zaprojektowane sztywne przypisanie konkretnych wartości do konkretnych miejsc realizacji, dane prezentowane w raportach należy traktować jako przybliżone.

Wartość całkowita projektów zakończonych (na podstawie wniosków o płatność końcową).

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko - Celem programu na lata 2007-2013 jest poprawa atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój

5. Expenditure of local government units are divided into: property-related (including investment-related) and current expenditures, such as:

- expenditure on wages and salaries (including derivatives),
- expenditure on the purchase of materials and services,
- grants, among others, for organisational and legal units operating within local government units budgets,
- expenditure on debt servicing,
- expenditure related to granting endorsements and guarantees.

6. EU funds for 2007-2013 are implemented by instruments under the following socio-economic policies of the European Communities: Cohesion Policy (for which strategic document in Poland are the National Strategic Reference Framework NSRF), the Common Agricultural Policy (CAP) and Common Fisheries Policy (CFP).

National Information System (NIS SIMIK 07-13): The total value of signed contracts and the formal evaluation of completed projects, co-financed by the European Union from 2007 to 2013, carried out in the framework of the National Strategic Reference Framework Data refer to projects implemented in the area of the unit territorial; should not be equated solely with the projects implemented by the local government units. Disclaimer. In view of the fact that nowhere in book has been designed stiff assigning specific values to the specific implementation of the data presented in the reports should be considered approximate.

The total value of projects completed (based on the request for final payment).

Operational Programme Infrastructure and Environment - The Operational Programme Infrastructure and Environment (OPI&E) for 2007-2013 is a response to

infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwijaniu spójności terytorialnej. Program zgodnie z Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia (NSRO), zatwierdzonymi 7 maja 2007 r. przez Komisję Europejską, stanowi jeden z programów operacyjnych będących podstawowym narzędziem do osiągnięcia założonych w nich celów przy wykorzystaniu środków Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko jest również ważnym instrumentem realizacji odnowionej Strategii Lizbońskiej.

Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka - Program Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 to jeden z 6 programów krajowych Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia, finansowanych ze środków europejskich. Jest to program skierowany przede wszystkim do przedsiębiorców, którzy zamierzają realizować innowacyjne projekty, związane z badaniami i rozwojem, nowoczesnymi technologiami, inwestycjami o dużym znaczeniu dla gospodarki lub wdrażaniem i stosowaniem technologii informacyjnych i komunikacyjnych. W latach 2007-2013 w ramach Programu przedsiębiorcy, instytucje otoczenia biznesu, jednostki badawcze i naukowe oraz instytucje administracji publicznej zyskują wsparcie na realizację różnego rodzaju projektów, które przyczyniają się do podnoszenia innowacyjności polskiej gospodarki i polskich przedsiębiorstw.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki - Zgodnie z Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia (NSRO) 2007-2013 całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego w Polsce na lata 2007-2013 ujęto w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, którego celem jest umożliwienie pełnego wykorzystania potencjału zasobów ludzkich po-

the opportunities and challenges brought about by the membership in the European Union. The Programme's objective is to improve the country's investment attractiveness. The implementation of the Programme as well as achieving the said objective require adequate preparation of the public administration and beneficiaries for the best possible use of the Programme's funds. A characteristic feature of the Programme Infrastructure and Environment is an integral perspective on problems of the basic infrastructure which includes technical infrastructure and principal elements of the social infrastructure. The starting point for thus specified scope of the programme is the principle of maximising development effects, which is conditional upon a complementary treatment of the technical and social sphere in a single programme and implementation stream.

Operational Programme Innovative Economy - The Programme Innovative Economy for 2007-2013 is one of six national programmes under National Strategic Reference Framework, which are co-financed from EU resources. This programme is directed mostly to all entrepreneurs who want to implement innovative projects connected with research and development, modern technologies, investments of high importance for the economy or implementation and use of information and communication technologies. The overall objective of the Programme Innovative Economy 2007-2013 is the development of Polish economy based on innovative enterprises.

Operational Programme Human Capital - On 28 September 2007, the European Commission took the decision to implement the Operational Programme Human Capital. It is one of the programmes devised to implement the National Strategic Reference Framework

przez wzrost zatrudnienia i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw i ich pracowników, podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa, zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego oraz wsparcie budowy struktur administracyjnych państwa. W ramach Programu wsparciem objęto następujące obszary: zatrudnienie, edukacja, integracja społeczna, rozwój potencjału adaptacyjnego pracowników i przedsiębiorstw, a także zagadnienia związane z rozwojem zasobów ludzkich na terenach wiejskich, z budową sprawnej i partnerskiej administracji publicznej wszystkich szczebli oraz z promocją zdrowia. Program stanowi odpowiedź na wyzwania, jakie przed państwami członkowskimi stawia odnowiona Strategia Lizbońska. Wyzwania te obejmują: uczynienie z Europy bardziej atrakcyjnego miejsca do lokowania inwestycji i podejmowania pracy, rozwijanie wiedzy i innowacji oraz tworzenie większej liczby trwałych miejsc pracy. Program, poprzez realizację celu ogólnego, jak również określonych w nim celów szczegółowych, przyczynia się do urzeczywistnienia założeń odnowionej Strategii Lizbońskiej na poziomie krajowym.

Program Operacyjny Pomoc Techniczna - Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2007-2013 obejmuje swoim zakresem wsparcie wszystkich horyzontalnych działań i procesów z zakresu przygotowania, zarządzania, wdrażania, monitorowania, oceny i kontroli realizacji NSRO, a także z zakresu wsparcia przygotowania projektów oraz rozpowszechniania informacji i promocji operacji funduszy strukturalnych w Polsce. POPT 2007-2013 gwarantuje środki finansowe na obsługę procesu realizacji NSRO, zapewnia ciągłość programowania interwencji strukturalnych.

RPO Województwa Łódzkiego - Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego. Celem strategicznym Regionalnego Programu Województwa Łódzkiego 2007-2013 jest integracja regionu

(NSRF) 2007-2013 and it covers the entire intervention of the European Social Fund (ESF) in Poland. The approval of the Programme confirms development of the main directions of the governmental employment policy and it enables the efficient use of the ESF funds by Poland within the period 2007-2013. The Programme is a response to challenges posed by the revised Lisbon Strategy on EU-member states, including Poland. Those challenges include: making Europe a more attractive place for investments and working, development of knowledge and innovations, as well as creation of a bigger number of permanent work places. Pursuant to objectives of the Lisbon Strategy and to objectives of the EU cohesion policy, development of human and social capital contributes to more efficient use of work resources and fosters the competitiveness of the economy.

Operational Programme Technical Assistance - Technical Assistance Operational Programme (TOAP) for 2007-2013 is one of five operational programmes on national level in Poland, financed from European Regional Development Fund. The main objective of TOAP is to ensure efficient and effective course of implementation of European Funds in Poland in 2007-2013. The Programme provides financial resources for the operations of National Strategic Reference Framework (NSRF - implementation system of European Funds in Poland in 2007-2013) which include: preparation, management, implementation, monitoring, evaluation, control system, support of preparations of individual key projects and information and publicity of European Funds.

Regional Operational Programme for Łódzkie Voivodeship - The strategic objective of the Regional Operation Programme for Łódzkie Voivodeship 2007-2013 is to integrate the region with the

z europejską i globalną przestrzenią społeczno-gospodarczą jako środkowoeuropejskiego centrum rozwoju, sprzyjającego zamieszkanianiu i gospodarce, oraz dążenie do budowy wewnętrznej spójności przy zachowaniu różnorodności jego miejsc.

Finanse przedsiębiorstw

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. 2013, poz. 330, z późniejszymi zmianami).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują podmiotów prowadzących działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową oraz towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), łącznie z dotacjami do produktów;

2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów; łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku;

3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość

European and global social and economic area as the Central European development centre, facilitating the settlement and economy, as well as striving to create internal cohesion with the maintenance of local diversities.

Finances of enterprises

1. The financial results of enterprises are presented are adjusted to the Act dated 29 IX 1994 (consolidated text Journal of Laws 2013, item 330, with later amendments).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, brokerage houses, insurance companies, investment and pension societies, National Investment Funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

1) net sales revenues of products (goods and services), including products' donations;

2) net sales revenues of goods and materials (including sums due from the sale of re-use packages);

3) other operating revenues, i.e. revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed as-sets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, in-

aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z wynajmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;

4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

3. Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

1) koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), tj. koszt wytworzenia sprzedanych produktów powiększony o koszty sprzedaży (z podatkiem akcyzowym) i o koszty ogólnego zarządu (wariant kalkulacyjny) lub są to koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczenia własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów (wariant porównawczy);

2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);

3) pozostałe koszty operacyjne obejmują: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży – do 2001 r. wartość sprzedanych składników majątku trwałego, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplano- wane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na prawne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązanie (straty z transakcji gospodarczych

come from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;

4) financial revenues, i.e. revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on time deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

1) the cost of products sold (goods and ser-vices), i.e., the manufacturing cost of products sold increased by selling cost (including excise tax) and by the cost of management and administration (calculation variant) or the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories (comparative variant);

2) the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;

3) other operating costs comprise: loss on the sale of nonfinancial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale – until 2001 the value of fixed assets sold depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future legal liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs

w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;

4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży: produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem opustów w postaci rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

6. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi, zaniechaniem lub zawieszeniem pewnego rodzaju działalności (w tym również istotną zmianą metod produkcji lub sprzedażą zorganizowanej części jednostki) oraz postępowaniem układowym lub naprawczym.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik finansowy na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych.

updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;

4) financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment the surplus of foreign exchange losses over gains.

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of: products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices taking into account discounts in the form of rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events, certain types of ceased or suspended activity (also including a significant change in the methods of production or the sale of an organized part of an entity) as well as negotiations or improvement.

7. The gross financial result (profit or loss) is the financial result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obligatory encumbrances of gross financial result include income tax on legal and natural persons.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg.

Obejmuje on:

- część bieżąca to podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczone stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego. Przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego czy jednostka osiągnie zysk, czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymujemy po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne obliczono następująco:

1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;

2) **wskaźnik rentowności obrotu:**

– **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,

– **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne.

U w a g a. Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted.

It includes:

– the current part in the tax presented in the tax declarations for a given reporting period,

– the deferred part constitutes a difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period. While the reserve is created, irrespectively of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.

10. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. The economic relations were calculated as follows:

1) **cost level indicator** as the relation of costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;

2) **turnover profitability rate:**

– **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,

– **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity.

12. Current assets include: inventories, short-term dues, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and short-term deferred expenditures.

N o t e. Dues from deliveries and services are included in short-term dues (irrespectively of its due date).

13. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów bankowych i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

U w a g a. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

14. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

13. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from bank credits and loans and are divided into: long-term liabilities – when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities – when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

N o t e. Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespectively of its due date).

14. Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.

TABL. 161. DOCHODY BUDŻETU MIASTA WEDŁUG RODZAJÓW
REVENUE OF CITY BUDGET BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012	2013	2012	2013
	w tysiącach złotych in thousand zlotys		w odsetkach ^a in percent ^a	
OGÓŁEM	3030272,0	3574740,0	100,0	100,0
TOTAL				
DOCHODY WŁASNE OWN REVENUES				
RAZEM	2022876,9	2415738,4	66,8	67,6
TOTAL				
Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa – w podatku dochodowym: <i>Share in income from taxes comprising state budget revenue - in income tax:</i>				
od osób prawnych	65607,8	64569,6	2,2	1,8
<i>corporate income tax</i>				
od osób fizycznych	742490,8	756132,7	24,5	21,2
<i>personal income tax</i>				
Podatki	423796,5	451803,3	14,0	12,6
<i>Taxes</i>				
w tym: <i>of which:</i>				
podatek rolny	1112,1	1150,9	0,0	0,0
<i>agricultural tax</i>				
podatek od nieruchomości	368616,9	387204,8	12,2	10,8
<i>tax on real estate</i>				
podatek od środków transportowych	13309,0	14769,9	0,4	0,4
<i>tax on means of transport</i>				
podatek od czynności cywiloprawnych	28024,1	38168,4	0,9	1,1
<i>tax on civil law transactions</i>				
Wpływy z opłat	12904,8	11630,9	0,4	0,3
<i>Revenue from fee</i>				
opłata skarbowa	9268,5	9397,7	0,3	0,3
<i>treasury fee</i>				
opłata eksploatacyjna.....	152,0	69,9	0,0	0,0
<i>exploitation fee</i>				
opłata targowa	3484,3	2163,3	0,1	0,1
<i>market fee</i>				

^a Udział w wartości „ogółem”.
^a Share in the "total".

TABL. 161. DOCHODY BUDŻETU MIASTA WEDŁUG RODZAJÓW (cd.)
REVENUE OF CITY BUDGET BY TYPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012	2013	2012	2013
	w tysiącach złotych in thousand zlotys		w odsetkach ^a in percent ^a	
DOCHODY WŁASNE (dok.) OWN REVENUES(cont.)				
Dochody z majątku	128693,7	406257,7	4,2	11,4
<i>Revenue from property</i>				
w tym z najmu i dzierżawy	38531,2	42958,0	1,3	1,2
<i>of which income from renting and leasing</i>				
Pozostałe dochody.....	649383,4	725344,1	21,4	20,3
<i>Other revenues</i>				
w tym środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł.....	2692,9	4425,1	0,1	0,1
<i>of which funds for additional financing own tasks from other sources</i>				
DOTACJE GRANTS				
RAZEM	441345,9	597283,5	14,6	16,7
TOTAL				
Dotacje celowe	324547,5	340488,6	10,7	9,5
<i>Appropriated grants</i>				
dotacje celowe z budżetu państwa targeted grants from the state budget	305128,5	328580,6	10,1	9,2
na zadania: on tasks:				
z zakresu administracji rządowej for government administrations tasks	196325,6,6	207816,8	6,5	5,8
własne	108034,6	120371,8	3,6	3,4
<i>for own tasks</i>				
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	768,3	392,1	0,0	0,0
<i>realized on the basis of agreement with government administration bodies</i>				

^a Udział w wartości „ogółem”.

^a Share in the "total".

TABL. 161. DOCHODY BUDŻETU MIASTA WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)
REVENUE OF CITY BUDGET BY TYPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012	2013	2012	2013
	w tysiącach złotych in thousand zlotys		w odsetkach ^a in percent ^a	
DOTACJE (dok.) ALLOCATIONS (cont.)				
Dotacje celowe (dok.) <i>Appropriated grants (cont.)</i>				
dotacje na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu teryto- rialnego.....	10639,4	10746,5	0,4	0,3
<i>realized on the basis of agreements between local government units</i>				
dotacje otrzymane z funduszy celowych	6682,6	1152,6	0,2	0,0
<i>grants receives from appropriated funds</i>				
Dotacje rozwojowe	116798,3	256794,9	3,9	7,2
<i>Development grants</i>				
w tym inwestycyjne	96831,7	234455,3	3,2	6,6
<i>of which investment</i>				
SUBWENCJA OGÓLNA GENERAL SUBVENTION				
RAZEM	566049,2	561718,1	18,7	15,7
TOTAL				
w tym na zadania oświatowe	546414,5	543576,5	18,0	15,2
<i>of which for educational tasks</i>				
NA 1 MIESZKAŃCA w zł PER 1 CAPITA in zł				
Dochody ogółem	4196,92	4997,12	x	x
<i>Revenues</i>				
Dochody własne	2801,68	3376,95	x	x
<i>Own revenues</i>				

^a Udział w wartości „ogółem”.
^a Share in the "total".

TABL. 162. DOCHODY BUDŻETU MIASTA WEDŁUG DZIAŁÓW
CITY BUDGET REVENUES BY DIVISION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	SPECIFICATION
	w tysiącach złotych in thousand zlotys		
O G Ó Ł E M	3030272,0	3574740,0	T O T A L
w tym:			<i>of which:</i>
Rolnictwo, łowiectwo	113,9	85,0	<i>Agriculture and hunting</i>
Transport i łączność	222275,0	365332,9	<i>Transport and communication</i>
Gospodarka mieszkaniowa	442381,9	488643,9	<i>Housing economy</i>
Działalność usługowa	8143,7	4954,3	<i>Service activity</i>
Administracja publiczna	24388,8	22888,2	<i>Public administration</i>
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	50110,0	50314,1	<i>Public safety and fire protection</i>
Dochody od osób prawnych i osób fizycznych	1257470,6	1298748,3	<i>Corporate income tax and personal income tax</i>
Oświata i wychowanie	51292,2	60943,5	<i>Education</i>
Ochrona zdrowia	35512,2	39700,3	<i>Health care</i>
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej.....	268047,9	274562,9	<i>Social assistance and other tasks in sphere of social policy</i>
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska.....	13082,2	312401,1	<i>Municipal economy and environmental protection</i>
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	33192,7	35393,1	<i>Culture and national heritage protection</i>

TABL. 163. WYDATKI BUDŻETU MIASTA WEDŁUG RODZAJÓW
EXPENDITURE OF CITY BUDGET BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2012	2013	2012	2013
	w tysiącach złotych in thousand zlotys		w odsetkach ^a in percent ^a	
OGÓŁEM	3322647,9	3807249,7	100,0	100,0
TOTAL				
WYDATKI MAJĄTKOWE PROPERTY EXPENDITURE				
RAZEM	531564,2	999692,6	16,0	26,3
TOTAL				
w tym inwestycyjne	508964,0	735542,1	15,3	19,3
<i>of which investment expenditure</i>				
WYDATKI BIEŻĄCE CURRENT EXPENDITURE				
RAZEM	2791083,6	2807557,1	84,0	73,7
TOTAL				
w tym: <i>of which:</i>				
Dotacje	222181,0	213994,7	6,7	5,6
<i>Allocations</i>				
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	251048,7	265632,9	7,6	7,0
<i>Benefits for natural persons</i>				
Wynagrodzenia	921641,8	926760,7	27,7	24,3
<i>Wages and salaries</i>				
Składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy	160372,8	162521,3	4,8	4,3
<i>Contributions to social security and the Labour Fund</i>				
Zakup materiałów i usług	985659,1	984565,0	29,7	25,9
<i>Purchase of materials and services</i>				
Obsługa długu publicznego	77186,0	71426,4	2,3	1,9
<i>Public dept servicing</i>				
WYNIK BUDŻETU BUDGET RESULT				
Deficyt (-) lub nadwyżka (+).....	-292375,8	-232509,7	x	x
<i>Deficit (-) or surplus (+)</i>				
NA 1 MIESZKAŃCA w zł PER CAPITA in zł				
Wydatki	4601,87	5322,15	x	x
<i>Expenditures</i>				

^a Liczone do wartości "ogółem".
^a Calculate to "total".

TABL. 164. **WYDATKI BUDŻETU MIASTA WEDŁUG DZIAŁÓW**
CITY BUDGET EXPENDITURE BY DIVISION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	SPECIFICATION
	w tysiącach złotych in thousand zlotys		
OGÓŁEM	3322647,9	3807249,7	TOTAL
w tym:			of which:
Rolnictwo, łowiectwo	144,2	112,5	Agriculture and hunting
Transport i łączność	654938,4	902500,1	Transport and communication
Gospodarka mieszkaniowa	346281,9	324874,4	Housing economy
Działalność usługowa	47162,1	29048,7	Service activity
Administracja publiczna	223513,6	449591,8	Public administration
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	82641,9	80925,3	Public safety and fire protection
Oświata i wychowanie	839621,1	855867,1	Education
Ochrona zdrowia	40494,6	48716,7	Health care
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	474501,7	487827,2	Social assistance and other tasks in sphere of social policy
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	168999,5	237664,7	Municipal economy and environmental protection
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	187515,9	141730,3	Culture and national heritage protection

TABL. 165. **WNIOSKI O DOFINANSOWANIE I PODPISANE UMOWY**
WEDŁUG PROGRAMÓW OPERACYJNYCH ^a
THE NUMBER OF GRANT APPLICATIONS AND SIGNED AGREEMENT
FOR FINANCING BY OPERATIONAL PROGRAMS ^aStan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	SPECIFICATION
Liczba wniosków po weryfikacji formalnej The number of applications after the formal verification			
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	41	45	Operational Programme Infrastructure and Environment
Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	902	1299	Operational Programme Innovative Economy

^a Dane pochodzą z Krajowego Systemu Informatycznego (KSI SIMIK 07-13), dotyczą perspektywy finansowej 2007-2013. Gestorem KSI SIMIK 07-13 jest Ministerstwo Rozwoju Regionalnego (MRR). Nie obejmują Programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej (PO EWT) finansowanych ze środków EFRR.

^a The data come from the National Information System (NIS SIMIK 07-13), refer to the financial perspective 2007-2013. Patron SIMIK 07-13 KSI is the Ministry of Regional Development (MRD). Do not include European Territorial Cooperation Programmes (OP ETC) funded by the ERDF.

**TABL. 165. WNIOSKI O DOFINANSOWANIE I PODPISANE UMOWY
WEDŁUG PROGRAMÓW OPERACYJNYCH ^a (dok.)
THE NUMBER OF GRANT APPLICATIONS AND SIGNED AGREEMENT
FOR FINANCING BY OPERATIONAL PROGRAMS ^a (cont.)**

Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	SPECIFICATION
Liczba wniosków po weryfikacji formalnej (dok.) <i>The number of applications after the formal verification (cont.)</i>			
Program Operacyjny Kapitał Ludzki	1394	1591	Operational Programme Human Capital
Program Operacyjny Pomoc Techniczna	5	6	Operational Programme Technical Assistance
Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego	1436	1654	Regional Operational Programme for Łódzkie Voivodeship
Liczba wniosków o płatność końcową <i>The number of applications for final payment</i>			
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	13	14	Operational Programme Infrastructure and Environment
Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	134	181	Operational Programme Innovative Economy
Program Operacyjny Kapitał Ludzki	212	265	Operational Programme Human Capital
Program Operacyjny Pomoc Techniczna	4	5	Operational Programme Technical Assistance
Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego	273	525	Regional Operational Programme for Łódzkie Voivodeship
Podpisane umowy o dofinansowanie <i>Signed agreements for financing</i>			
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	27	34	Operational Programme Infrastructure and Environment
Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	293	394	Operational Programme Innovative Economy
Program Operacyjny Kapitał Ludzki	325	361	Operational Programme Human Capital
Program Operacyjny Pomoc Techniczna	5	6	Operational Programme Technical Assistance
Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego	836	947	Regional Operational Programme for Łódzkie Voivodeship

^a Dane pochodzą z Krajowego Systemu Informatycznego (KSI SIMIK 07-13), dotyczą perspektywy finansowej 2007-2013. Gestorem KSI SIMIK 07-13 jest Ministerstwo Rozwoju Regionalnego (MRR). Nie obejmują Programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej (PO EWT) finansowanych ze środków EFRR.

^a The data come from the National Information System (NIS SIMIK 07-13), refer to the financial perspective 2007-2013. Patron SIMIK 07-13 KSI is the Ministry of Regional Development (MRD). Do not include European Territorial Cooperation Programmes (OP ETC) funded by the ERDF.

TABL. 166. **CAŁKOWITA WARTOŚĆ PROJEKTÓW WEDŁUG PROGRAMÓW OPERACYJNYCH^a**
THE TOTAL VALUE OF PROJECTS BY OPERATIONAL PROGRAMS^a

Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł		
Wartość całkowita podpisanych umów o dofinansowanie <i>The total value subsidy agreements signed</i>			
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	1473,4	2804,7	<i>Operational Programme Infrastructure and Environment</i>
Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	1137,2	1553,1	<i>Operational Programme Innovative Economy</i>
Program Operacyjny Kapitał Ludzki	337,3	401,5	<i>Operational Programme Human Capital</i>
Program Operacyjny Pomoc Techniczna	8,4	10,2	<i>Operational Programme Technical Assistance</i>
Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego	2608,1	2836,4	<i>Regional Operational Programme for Łódzkie Voivodeship</i>
Wartość całkowita projektów zakończonych <i>The total value of completed projects</i>			
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	121,8	752,5	<i>Operational Programme Infrastructure and Environment</i>
Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	140,4	395,1	<i>Operational Programme Innovative Economy</i>
Program Operacyjny Kapitał Ludzki	111,4	149,0	<i>Operational Programme Human Capital</i>
Program Operacyjny Pomoc Techniczna	5,8	7,6	<i>Operational Programme Technical Assistance</i>
Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego	190,5	534,5	<i>Regional Operational Programme for Łódzkie Voivodeship</i>

^a Patrz uwagi do działu, ust. 5. Dane pochodzą z Krajowego Systemu Informatycznego (KSI SIMIK 07-13), dotyczą perspektywy finansowej 2007-2013. Gestorem KSI SIMIK 07-13 jest Ministerstwo Rozwoju Regionalnego (MRR). Nie obejmują Programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej (PO EWT) finansowanych ze środków EFRR.

^a See notes to the chapter, item. 5. The data come from the National Information System (NIS SIMIK 07-13), refer to the financial perspective 2007-2013. Patron SIMIK 07-13 KSI is the Ministry of Regional Development (MRD). Do not include European Territorial Cooperation Programmes (OP ETC) funded by the ERDF.

TABL. 167. PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW ^a
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Sektor Sector	
			publiczny public	prywatny private
w tysiącach złotych in thousand zlotys				
Przychody z całokształtu działalności	2012	47346071	1800378	45545693
	2013	51245264	1922757	49322507
<i>Revenues from total activity</i>				
w tym: <i>of which:</i>				
przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	2012	22470932	1591824	20879108
	2013	24339864	1635578	22704286
<i>net sales revenues of products (goods and services)</i>				
przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	2012	23241849	73248	23168601
	2013	25369021	131414	25237607
<i>net sales revenues of goods and materiale</i>				
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	2012	45018885	1808615	43210270
	2013	48549384	1931575	46617809
<i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>				
w tym: <i>of which:</i>				
koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	2012	25174218	1599121	23575097
	2013	27004297	1637778	25366519
<i>cost of products sold (goods and services)</i>				
wartość sprzedanych towarów i materiałów	2012	18502536	64815	18437721
	2013	20254370	120620	20133750
<i>value of goods and materials sold</i>				
Wynik finansowy brutto	2012	2325360	-8223	2333583
	2013	2700568	-8818	2709386
<i>Gross financial result</i>				
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto - podatek dochodowy	2012	399341	13660	385681
	2013	420364	15685	404679
<i>Obligatory encumbrances on gross financial result - income tax</i>				
Wynik finansowy netto	2012	1926019	-21883	1947902
	2013	2280204	-24503	2304707
<i>Net financial result</i>				

^a Dotyczy podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data refers to economic entities where a number of employees exceeds 9 persons.

**TABL. 168. PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW ^a
WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES ^a
BY SELECTED SECTIONS**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	W tym <i>Of which</i>			
			przemysł <i>industry</i>	budownictwo <i>construction</i>	handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>trade; repair of motor vehicles</i>	transport i gospo- darka maga- zynowa <i>transport and storage</i>
w tysiącach złotych <i>in thousand zlotys</i>						
Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	2012 2013	47346071 51245264	15056825 15627961	1821175 2343481	21965351 23563151	1608126 1703586
w tym: <i>of which:</i>						
przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) <i>net sales revenues of products (goods and services)</i>	2012 2013	22470932 24339864	12531030 13505180	1751375 2235777	1151448 1187547	1410235 1484614
przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów <i>net sales revenues of goods and materials</i>	2012 2013	23241849 25369021	2056581 1766637	27083 66922	20388434 21884419	145937 112135
Koszty uzyskania przycho- dów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	2012 2013	45018885 48549384	14322363 14795043	1725466 2205387	20898354 22259101	1631159 1736145
w tym: <i>of which:</i>						
koszt własny sprzeda- danych produktów (wyrobów i usług) <i>cost of products sold (goods and services)</i>	2012 2013	25174218 27004297	12286820 13152089	1632161 2097154	4262622 4483847	1412210 1499262

^a Dotyczy podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data refers to economic entities where a number of employees exceeds 9 persons.

TABL. 168. PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW^a WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI (dok.)
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES^a BY SELECTED SECTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	W tym <i>Of which</i>			
			przemysł <i>industry</i>	budow- nictwo <i>construc- tion</i>	handel; naprawa pojazdów samocho- dowych <i>trade; repair of motor vehicles</i>	transport i gospo- darka maga- zynowa <i>transport and storage</i>
		w tysiącach złotych <i>in thousand zlotys</i>				
Koszty uzyskania przycho- dów z całokształtu działalności (dok.) <i>Costs of obtaining revenues from total activity (cont.)</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
wartość sprzedanych towarów i materiałów <i>value of goods and materials sold</i>	2012 2013	18502536 20254370	1713809 1339504	36990 54789	16117388 17350942	142672 106353
Wynik finansowy brutto..... <i>Gross financial result</i>	2012 2013	2325360 2700568	731799 832772	95880 138094	1067574 1309211	-23022 -32564
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto – podatek dochodowy <i>Obligatory encumbrances on gross financial result - - income tax</i>	2012 2013	399341 420364	93371 103641	19024 24090	196170 199669	5723 4988
Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>	2012 2013	1926019 2280204	638428 729131	76856 114004	871404 1109542	-28745 -37552

^a Dotyczy podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data refers to economic entities where a number of employees exceeds 9 persons.

TABL. 169. ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW ^a
LIABILITIES OF ENTERPRISES ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	W tym <i>Of which</i>			
			przemysł <i>industry</i>	budownictwo <i>construction</i>	handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>trade; repair of motor vehicles</i>	transport i gospodarka magazynowa <i>transport and storage</i>
w tysiącach złotych <i>in thousand zlotys</i>						
Zobowiązania długoterminowe	2012	4046556	509486	55918	569336	453622
	2013	4759653	562679	94967	678613	450403
<i>Long-term liabilities</i>						
w tym kredyty i pożyczki	2012	3072718	423609	40321	513306	24383
<i>of which credits and loans</i>	2013	3690842	489573	81197	585882	24325
Zobowiązania krótkoterminowe	2012	12532950	4047644	627479	4695587	389078
	2013	13053934	4308766	745115	4681598	534721
<i>Short-time liabilities</i>						
w tym:						
<i>of which:</i>						
kredyty i pożyczki	2012	2611377	914690	75874	749655	34407
<i>credits and loans</i>	2013	2586449	939165	84601	684939	14740
z tytułu dostaw i usług ...	2012	6663858	2524743	323465	2976534	211342
<i>from deliveries and services</i>	2013	6973224	2616670	456690	2976739	254437

^a Stan na koniec roku. Dotyczy podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a As at the end of the year. Data refers to economic entities where a number of employees exceeds 9 persons.

TABL. 170. AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW ^a
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which			
			przemysł industry	budow- nictwo construc- tion	handel; naprawa pojazdów samocho- dowych trade; repair of motor vehicles	transport i gospo- darka maga- zynowa transport and storage
w tysiącach złotych in thousand zlotys						
OGÓŁEM	2012	17749288	6133007	1172083	6344802	384884
TOTAL	2013	18907276	6293027	1413692	6421161	513876
w tym: of which:						
Zapasy ogółem	2012	5165132	1719578	381668	2789678	26895
<i>Inventories in total</i>	2013	5280328	1759015	347733	2839597	23242
w tym: of which:						
materiały	2012	1007670	800973	41013	43726	12347
<i>materials</i>	2013	1047828	838558	30904	44960	12162
półprodukty i pro- dukty w toku	2012	404371	280824	69855	5694	2163
<i>semi-finished pro- ducts and pro- ducts in progress</i>	2013	425407	242850	120463	5260	745
produkty gotowe	2012	589651	424209	136136	17243	0
<i>finished products</i>	2013	598331	447105	115180	21306	0
towary	2012	3083525	199189	119710	2675399	12191
<i>goods</i>	2013	3139933	212218	76947	2726461	10282
Należności krótko- terminowe	2012	7081821	2949080	379078	2437479	261340
<i>Short-term dues</i>	2013	7351390	3070565	543461	2357188	317279
w tym z tytułu dostaw i usług	2012	6071083	2467035	327936	2235356	201001
<i>of which from delive- ries and services</i>	2013	6541521	2804420	484751	2134392	243205
Inwestycje krótko- terminowe	2012	5088754	1372585	311708	1069263	66645
<i>Short-term investments</i>	2013	5842504	1370628	432297	1175476	158079

^a Dotyczy podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data refers to economic entities where a number of employees exceeds 9 persons.

TABL. 171. **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH ^a**
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	Wskaźnik rentowności Profitability rate		Relacja zobowiązań z tytułu dostaw i usług do należności z tytułu dostaw i usług Ratio of liabilities from delivery and services to claims from delivery and services
			obrotu brutto gross turn- over	obrotu netto net turn- over	
w % in %					
OGÓŁEM	2012	95,1	4,9	4,1	109,8
TOTAL	2013	94,7	5,3	4,4	106,6
w tym: of which:					
Przemysł	2012	95,1	4,9	4,2	102,3
Industry	2013	94,7	5,3	4,7	93,3
w tym przetwórstwo przemysłowe					
	2012	95,5	4,5	4,0	105,4
of which manufacturing	2013	94,5	5,5	4,9	93,2
Budownictwo	2012	94,7	5,3	4,2	98,6
Construction	2013	94,1	5,9	4,9	94,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	2012	95,1	4,9	4,0	133,2
Trade; repair of motor vehicles	2013	94,5	5,6	4,7	139,5
Transport i gospodarka maga- zynowa	2012	101,4	-1,4	-1,8	105,1
Transport and storage	2013	101,9	-1,9	-2,2	104,6
Zakwaterowanie i gastronomia	2012	90,4	9,6	7,6	166,8
Accommodation and catering	2013	106,4	-6,4	-4,9	159,0
Obsługa rynku nieruchomości	2012	92,5	7,5	6,2	209,4
Real estate activities	2013	93,8	6,2	5,1	171,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2012	94,7	5,3	4,5	68,6
Human health and social work activities	2013	93,5	6,5	6,1	62,5

^a Dotyczy podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data refers to economic entities where a number of employees exceeds 9 persons.

XVII. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

1. Informacje o nakładach inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości – MSR, wprowadzone od 1 I 2005 r.).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zgodnie z zaklasy-

XVII. INVESTMENTS. FIXED ASSETS

1. Information regarding investment outlays was compiled according to the principles of the system of national accounts, according to the recommendations of “European System of Accounts 1995” (ESA).

Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as land and water engineering constructions), of which, i.e., construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e.: detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets, livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization (except for interests not included in outlays on fixed assets by units that used International Accounting Standards – IAS, introduced 1 I 2005).

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections and divisions of the NACE Rev. 2 in accordance with the

fikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiedniej sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np. budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

Nakłady inwestycyjne na drogi publiczne, ulice i place zalicza się do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”.

3. Od 2002 r. – w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości (jednolity tekst Dz. U. 2002 Nr 76, poz. 694, z późniejszymi zmianami) nakłady inwestycyjne na niektóre przedmioty leasingu, stanowiące środki trwałe podmiotów je użytkujących (leasingobiorców), zaliczono do nakładów tych podmiotów; do 2001 r. nakłady te były wykazywane przez podmioty finansujące (leasingodawców), tj. zaliczane były do sekcji „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa” oraz „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”.

4. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku, składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z poboczeniami i podbudową, uźbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst, Dz. U. 2013, poz. 330, z późniejszymi zmianami).

classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections and divisions according to the criteria of structure destination (concerning, e. g. residential buildings, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Investment outlays on public roads, streets and squares are included in the section "Transportation and storage".

3. *Since 2002 due to amendment Act of Accounting (consolidated text Journal of Laws 2002 No. 76, item 694, with later amendments) investment outlays on some objects of lease being fixed assets of units using them (lessee) were included into investment outlays of those units; until 2001 those outlays had been reported by units that had financed them (lessor), i.e. were classified in the section "Financial and insurance activities" and "Real estate activities".*

4. **Fixed assets** include means of work and other objects completed and ready, on the day of transfer for usage, with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised since 1 I 1991, as a fixed asset, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance with the Act on Accounting, dated 29 IX 1994 (uniform text, Journal of Laws 2013, item 330, with later amendments).

5. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto środków trwałych** według stanu w dniu 31 XII w **bieżących cenach ewidencyjnych** należy rozumieć:

1) w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:

a) przed 1 I 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,

b) po 1 I 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia,

2) w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

6. Dane według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) opracowano metodą przedsiębiorstw, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwałe użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”.

Wartość dróg publicznych, ulic i placów zaliczono do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”.

7. Wartość brutto środków trwałych:

— osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółek cywilnych z liczbą

5. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The gross value of fixed assets as of 31 XII at current book-keeping prices is understood:

1) within the scope of fixed assets designated for exploitation:

a) before 1 I 1995 – the value at replacement prices of September 1994,

b) after 1 I 1995 – the purchase or manufacturing value at current prices,

2) in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005 – also revaluation according to fair value.

6. Data by sections of the NACE rev. 2, were compiled using the enterprise method, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g., in an enterprise classified in the section “Manufacturing” all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section “Manufacturing”. An exception are residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section “Real estate activities”.

The value of public roads, streets and squares was included in the section “Transportation and storage”.

7. The gross value of fixed assets:

— of legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons

-
- pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i spółek cywilnych z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych — ustalono szacunkowo.
- was compiled on the basis of statistical reports,*
- *of legal persons and organizational entities without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations, was estimated.*

TABL. 172. **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG SEKTORÓW I SEKCJI** (bieżące ceny ewidencyjne)
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTITIES^a BY SECTORS AND SECTIONS (current book-keeping prices)
Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2012	2013
	w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM	29132,7	33585,7	33451,4
TOTAL			
sektor publiczny	6039,9	6923,9	6294,2
<i>public sector</i>			
sektor prywatny	23092,8	26661,8	27157,3
<i>private sector</i>			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	8,8	3,7	2,7
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>			
Przemysł	13039,8	14866,5	14426,1
<i>Industry</i>			
w tym przetwórstwo przemysłowe	7961,0	8828,7	8800,2
<i>of which manufacturing</i>			
Budownictwo	574,5	589,9	540,9
<i>Construction</i>			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	2866,5	3399,2	3398,9
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>			
Transport i gospodarka maga- zynowa	1564,8	1799,7	1808,2
<i>Transport and storage</i>			
Zakwaterowanie i gastronomia.....	182,8	627,3	671,0
<i>Accommodation and catering</i>			
Informacja i komunikacja	2167,4	2874,5	2896,0
<i>Information and communication</i>			

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 172. WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG SEKTORÓW I SEKCJI (dok.)
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTITIES^a BY SECTORS AND SECTIONS (cont.)
 Stan w dniu 31 XII
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2012	2013
	w mln zł in mln zł		
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	654,2	644,2	660,9
Obsługa rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>	5355,3	5545,1	5587,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	391,4	426,2	468,4
Administrowanie i działalność wspierająca..... <i>Administrative and support service activities</i>	210,6	328,4	261,3
Edukacja <i>Education</i>	324,2	292,8	346,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	1234,7	1558,2	1658,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	529,0	607,2	697,7
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	28,7	22,9	26,8

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 173. **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH ^a WEDŁUG SEKTORÓW I SEKCJI** (ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTITIES ^a BY SECTORS AND SECTIONS
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2012	2013
	w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM	2147,9	2364,5	2551,0
TOTAL			
sektor publiczny	624,4	560,5	758,6
<i>public sector</i>			
sektor prywatny	1523,5	1804,0	1792,4
<i>private sector</i>			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0,5	0,5	0,5
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>			
Przemysł	782,3	971,5	1129,0
<i>Industry</i>			
w tym przetwórstwo przemysłowe	542,5	731,3	917,4
<i>of which manufacturing</i>			
Budownictwo.....	100,6	149,6	90,4
<i>Construction</i>			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	391,7	279,7	202,3
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>			
Transport i gospodarka maga- zynowa	162,4	253,0	473,1
<i>Transport and storage</i>			
Zakwaterowanie i gastronomia	22,6	27,4	20,5
<i>Accommodation and catering</i>			
Informacja i komunikacja	44,9	193,8	142,1
<i>Information and communication</i>			

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 173. NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH ^a WEDŁUG SEKTORÓW I SEKCJI (dok.)
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTITIES ^a BY SECTORS AND SECTIONS
(cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2010	2012	2013
	<i>w mln zł</i> <i>in mln zł</i>		
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	71,8	62,1	82,0
Obsługa rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>	318,3	94,1	57,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	26,0	52,8	50,6
Administrowanie i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>	40,8	46,5	24,9
Edukacja <i>Education</i>	18,0	9,7	7,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	112,7	121,1	142,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	54,2	99,9	127,2
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	1,1	2,7	1,7

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

XVIII. RACHUNKI REGIONALNE

1. Rachunki regionalne opracowano zgodnie z zaleceniami „Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych ESA 1995”.

2. Produkt krajowy brutto (PKB) obrazuje końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

3. Wartość dodana brutto mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

4. Dane z rachunków regionalnych według rodzajów działalności za lata 2000-2010 zostały przeliczone w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**. Dane za lata 2008-2010 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika z tytułu zmiany zakresu podmiotowego sektora instytucji rządowych i samorządowych, sektora przedsiębiorstw oraz sektora instytucji finansowych i ubezpieczeniowych.

5. Dane na 1 mieszkańca za lata 2010-2012 obliczono na podstawie liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011

6. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (zasady metodologiczne oraz podstawowe pojęcia) zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2012 r.”.

XVIII. REGIONAL ACCOUNTS

1. Regional accounts were compiled according to the principles of "European System of National and Regional Accounts ESA 1995".

2. Gross domestic product (GDP) illustrates the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

3. Gross value added measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented in basic prices.

4. Data from regional accounts by kind of activity for years 2000-2010 were calculated in accordance with **the Polish Classification of Activities – PKD 2007**. Data for the years 2008-2010 were revised in relation to the data published in previous editions of the Yearbook due to the change of subject scope of general government sector, non-financial corporations sector as well as financial institutions sector.

5. Data per capita for the years 2010-2012 were calculated on the basis of the number of population which included the results of the National Population and Housing Census 2011.

6. Explanations concerning regional accounts (methodological principles, basic concepts) were placed in the publication "Gross Domestic Product – Regional Accounts in 2012".

TABL. 174. **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO**
GROSS DOMESTIC PRODUCT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012	SPECIFICATION
Ogółem w mln zł	35792	36966	Total in mln zł
Polska = 100	2,3	2,3	Poland = 100
Województwo = 100	37,7	37,4	Voivodship = 100
Rok poprzedni = 100	104,7	103,3	Previous year = 100
Na 1 mieszkańca w zł	49173	51198	Per capita in zł
Polska = 100	121,9	122,1	Poland = 100
Województwo = 100	131,5	131,0	Voivodship = 100
Rok poprzedni = 100	105,4	104,1	Previous year = 100

TABL. 175. **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI**
(ceny bieżące)
GROSS VALUE ADDED BY KIND OF ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem w mln zł Total in mln zł	W odsetkach In percent	Wojewódz- two=100 Voivod- ship=100	Polska=100 Poland=100	Rok poprzedni =100 Previous year=100
OGÓŁEM	2011	31462	100,0	37,7	2,3	104,5
TOTAL	2012	32756	100,0	37,4	2,3	104,1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	2011	29	0,1	0,9	0,1	120,8
	2012	27	0,1	0,8	0,1	93,1
Przemysł	2011	7267	23,1	29,1	2,0	101,9
<i>Industry</i>	2012	7085	21,6	27,2	1,9	97,5
Budownictwo	2011	1977	6,3	33,4	1,8	99,1
<i>Construction</i>	2012	1893	5,8	32,5	1,7	95,8
Handel: naprawa pojazdów i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja <i>Trade; repair of motor vehicles; transportation and storage, accommodation and catering; information and communication</i>	2011	9807	31,2	45,0	2,5	103,0
	2012	10881	33,2	44,9	2,6	111,0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości <i>Financial and insurance activities; real estate activities</i>	2011	3427	10,9	43,6	2,6	115,6
	2012	3264	10,0	43,0	2,6	95,2
Pozostałe usługi	2011	8955	28,5	46,1	2,7	105,6
<i>Other services</i>	2012	9605	29,3	46,5	2,8	107,3

XIX. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Prezentowane dane dotyczą podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON i obejmują osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2007 według przeważającego rodzaju działalności.

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 VI 1995 r. o statystyce publicznej (jednolity tekst Dz. U. 2012 r., poz. 591, z późniejszymi zmianami) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 VII 1999 r. (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późniejszymi zmianami) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

Rejestr REGON jest aktualizowany na podstawie wniosków zgłaszanych przez podmioty, na których ciąży prawny obowiązek dokonywania zgłoszeń do rejestru, dotyczących wpisu, skreślenia oraz zmian cech objętych wpisem. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązku. Ponadto w 2011 r. zaktualizowano rejestr REGON wykorzystując informacje dotyczące zgonów osób fizycznych pochodzące z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL).

XIX. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

Presented data concern entities of the national economy recorded in the REGON register and include legal persons, organizational entities without legal personality and natural persons conducting economic activity, classified into particular NACE Rev. 2 sections according to the predominant kind of activity.

The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of the CSO. The rules for running the register are defined by the Regulation of the Council of Ministers dated 29 VI 1995 on public statistics (consolidated text Journal of Laws 2012, item 591, with later amendments) and the provisions of the Regulation of the Council of Ministers dated 27 VII 1999 (Journal of Laws No. 69, item 763, with later amendments) on the mode and methodology of running and updating the business register, including application, questionnaire and certificate specimens and detailed conditions and mode of co-operation of official statistics services with other bodies running official registers and information systems in public administration.

The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning to them unique identification numbers.

The REGON register is updated on the basis of applications submitted by entities legally obliged to apply for entries in and deletions from the register, and also for updating their entries in terms of their description. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above-mentioned obligation. In addition, in 2011 REGON register was updated with information on the deaths of natural persons, as registered in the Common Electronic System of Population Register (PESEL).

TABL. 176. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI
NATIONAL ECONOMY ENTITIES^a NEWLY REGISTERED BY SELECTED LEGAL FORMS AND SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
NOWO ZAREJESTROWANE <i>NEWLY REGISTERED</i>				
OGÓŁEM	9057	8393	8169	TOTAL
w tym:				<i>of which:</i>
Spółki	859	1000	1134	<i>Companies</i>
w tym:				<i>of which:</i>
handlowe	538	728	887	<i>commercial</i>
w tym:				<i>of which:</i>
akcyjne	11	10	4	<i>joint stock</i>
z ograniczoną odpowiedzialnością	446	584	746	<i>limited liability</i>
cywilne	321	272	247	<i>civil law</i>
Spółdzielnie	3	6	21	<i>Cooperatives</i>
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	7988	6678	6724	<i>Natural persons conducting economic activity</i>
WYREJESTROWANE <i>REMOVED</i>				
OGÓŁEM	5461	5498	6470	TOTAL
w tym:				<i>of which:</i>
Spółki	444	184	255	<i>Companies</i>
w tym:				<i>of which:</i>
handlowe	81	94	109	<i>commercial</i>
w tym:				<i>of which:</i>
akcyjne	5	5	1	<i>joint stock</i>
z ograniczoną odpowiedzialnością	53	57	70	<i>limited liability</i>
cywilne	363	90	146	<i>civil law</i>
Spółdzielnie	2	-	3	<i>Cooperatives</i>
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	4976	5263	6071	<i>Natural persons conducting economic activity</i>

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private forms in agriculture.

TABL. 177. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI
ENTITIES OF NATIONAL ECONOMY BY LEGAL FORMS AND SECTIONS
Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Grand total</i>	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej <i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>					Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>Natural persons conducting economic activity</i>
			razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>				
				spółki handlowe <i>companies commercial</i>		spółki cywilne <i>civil law partnerships</i>	spół- dzielnie <i>co-ope- ratives</i>	
				razem <i>total</i>	w tym z udziałem kapitału zagranicznego <i>of which with foreign capital participa- tion</i>			
OGÓŁEM	2012	89431	24713	9273	1797	7537	232	64718
TOTAL	2013	90769	25705	10017	1857	7621	250	65064
w tym: <i>of which:</i>								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	2012	372	70	27	7	8	4	302
	2013	336	75	32	8	8	4	261
Przemysł	2012	10692	2896	1611	366	1217	45	7796
<i>Industry</i>	2013	10692	2999	1703	385	1222	48	7693
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufac- turing</i>	2012	10356	2725	1476	333	1184	44	7631
	2013	10302	2784	1526	338	1189	46	7518
Budownictwo.....	2012	7590	1397	869	127	475	48	6193
<i>Construction</i>	2013	7561	1468	927	128	486	50	6093
Handel; naprawa pojaz- dów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	2012	24171	6219	3248	780	2898	23	17952
	2013	24297	6418	3435	805	2906	26	17879
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	2012	5847	428	225	45	201	1	5419
	2013	5752	448	244	46	202	1	5304

TABL. 177. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (cd.)
ENTITIES OF NATIONAL ECONOMY BY LEGAL FORM AND SECTIONS
(cont.)

Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality					Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity
			razem total	w tym of which				
				spółki handlowe companies commercial		spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie co-operatives	
				Razem total	w tym z udziałem kapitału zagranicznego of which with foreign capital participation			
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	2012 2013	2284 2335	702 746	232 262	71 73	454 466	6 8	1582 1589
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	2012 2013	2984 3171	905 995	620 706	63 67	271 276	3 4	2079 2176
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	2012 2013	3470 3495	494 516	267 282	27 29	138 144	4 3	2976 2982
Obsługa rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>	2012 2013	4621 4729	3708 3785	503 548	104 105	192 195	67 68	913 944
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	2012 2013	9281 9694	1705 1834	930 1045	106 109	713 718	12 14	7576 7860

TABL. 177. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)
ENTITIES OF NATIONAL ECONOMY BY LEGAL FORM AND SECTIONS
(cont.)

Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality					Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity
			razem total	w tym of which				
				spółki handlowe companies commercial		spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie co-operatives	
				razem total	w tym z udziałem kapitału zagranicznego of which with foreign capital participation			
Administrowanie i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>	2012 2013	2431 2546	558 618	308 342	59 59	230 253	14 16	1873 1928
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	2012 2013	112 116	112 115	- -	- -	- -	- -	- 1
Edukacja	2012 2013	3056 3073	1286 1277	101 112	8 9	138 132	- -	1770 1796
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	2012 2013	5288 5593	515 554	190 222	15 15	236 238	1 3	4773 5039
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	2012 2013	1387 1435	627 648	83 91	9 9	112 121	3 4	760 787
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	2012 2013	5845 5944	3091 3212	59 66	10 10	254 254	1 1	2754 2732

TABL. 178. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG SEKCJI
NATIONAL ECONOMY ENTITIES BY SECTIONS
Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE a – ogółem b - jednostki małe ¹			SPECIFICATION a - total b - small units ¹	
	2012	2013		
O G Ő Ł E M	a	89431	90769	T O T A L
	b	85061	86478	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	a	372	336	Agriculture, forestry and fishing
	b	366	332	
Przemysł	a	10692	10692	Industry
	b	9521	9563	
w tym przetwórstwo przemy- słowe	a	10356	10302	of which manufacturing
	b	9213	9202	
Budownictwo	a	7590	7561	Construction
	b	7235	7213	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	a	24171	24297	Trade; repair of motor vehicles
	b	23273	23413	
Transport i gospodarka magazy- nowa	a	5847	5752	Transportation and storage
	b	5750	5654	
Zakwaterowanie i gastronomia	a	2284	2335	Accommodation and catering
	b	2156	2200	
Informacja i komunikacja	a	2984	3171	Information and communication
	b	2871	3060	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	a	3470	3495	Financial and insurance activities
	b	3426	3451	
Obsługa rynku nieruchomości	a	4621	4729	Real estate activities
	b	4493	4625	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	a	9281	9694	Professional, scientific and technical activities
	b	9071	9488	
Administrowanie i działalność wspierająca	a	2431	2546	Administrative and support activities
	b	2272	2387	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne	a	112	116	Public administration and defence; compulsory social security
	b	42	46	
Edukacja	a	3056	3073	Education
	b	2470	2480	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	a	5288	5593	Human health and social work activities
	b	5117	5423	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	a	1387	1435	Arts, entertainment and recreation
	b	1311	1359	
Pozostała działalność usługowa...	a	5845	5944	Other service activities
	b	5687	5784	

¹ O liczbie pracujących do 9 osób.
¹ Employing up to 9 persons.

TABL. 179. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG LOKALIZACJI I SEKCJI
NATIONAL ECONOMY ENTITIES BY LOCATION AND SECTIONS
Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Baluty	Górna	Polesie	Śród- mieście	Widzew
OGÓŁEM	2012	24292	18881	17381	13109	15768
TOTAL	2013	24701	19155	17544	13380	15989
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	2012	97	122	58	38	57
	2013	84	106	53	43	50
Przemysł..... <i>Industry</i>	2012	2932	2488	1979	1230	2063
	2013	2934	2449	2007	1235	2067
w tym przetwórstwo prze- mysłowe <i>of which manufacturing</i>	2012	2850	2422	1939	1159	1986
	2013	2841	2388	1955	1137	1981
Budownictwo..... <i>Construction</i>	2012	1903	1721	1571	990	1405
	2013	1906	1721	1548	975	1411
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	2012	6647	5413	4659	3067	4385
	2013	6680	5427	4653	3108	4429
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	2012	1578	1481	1043	489	1256
	2013	1578	1478	996	458	1242
Zakwaterowanie i gastro- nomia <i>Accommodation and catering</i>	2012	581	430	426	489	358
	2013	595	441	427	520	352
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communi- cation</i>	2012	787	527	625	539	506
	2013	842	558	659	578	534
Działalność finansowa i ubez- pieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	2012	992	734	662	466	616
	2013	1005	734	663	476	617
Obsługa rynku nieruchomości... <i>Real estate activities</i>	2012	1133	979	834	1083	592
	2013	1162	994	853	1107	613

TABL. 179. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG LOKALIZACJI I SEKCJI (dok.)
NATIONAL ECONOMY ENTITIES BY LOCATION AND SECTIONS (cont.)
 Stan w dniu 31 XII
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Bałuty	Górna	Polesie	Śród- mieście	Widzew
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	2012 2013	2650 2787	1612 1714	1959 2015	1467 1515	1593 1663
Administrowanie i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>	2012 2013	633 668	492 532	496 506	414 428	396 412
Administracja publiczna i obro- na narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence, compulsory social security</i>	2012 2013	16 17	11 11	15 14	54 58	16 16
Edukacja	2012 2013	887 893	603 596	531 546	497 511	538 527
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	2012 2013	1689 1745	988 1073	1101 1176	689 718	821 881
Działalność związana z kul- turą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	2012 2012	367 382	241 252	280 281	273 286	226 234
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	2012 2013	1400 1423	1039 1069	1142 1147	1324 1364	940 941

**TABL. 180. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG LOKALIZACJI,
SEKTORÓW I FORM PRAWNYCH**
**NATIONAL ECONOMY ENTITIES BY LOCATION, SECTORS
AND LEGAL FORMS**

Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Bałuty	Górna	Polesie	Śród- mieście	Widzew
O G Ó Ł E M	2012	24292	18881	17381	13109	15768
T O T A L	2013	24701	19155	17544	13380	15989
Sektor publiczny	2012	396	368	397	493	259
<i>Public sector</i>	2013	375	353	395	488	250
Sektor prywatny	2012	23896	18513	16984	12616	15509
<i>Private sector</i>	2013	24326	18802	17149	12892	15739
w tym: <i>of which:</i>						
spółki handlowe	2012	2030	1585	1723	2631	1304
<i>foreign ownership</i>	2013	2211	1642	1847	2884	1433
spółdzielnie	2012	60	25	43	71	33
<i>co-operatives</i>	2013	61	29	49	76	35
fundacje	2012	113	80	128	202	77
<i>foundations</i>	2013	135	88	137	227	78
stowarzyszenia	2012	377	256	366	628	255
<i>associations</i>	2013	382	266	374	649	262

**TABL. 181. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG LICZBY
PRACUJĄCYCH**
NATIONAL ECONOMY ENTITIES BY NUMBER OF EMPLOYEES

Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	89431	90769	T O T A L
o liczbie pracujących:			<i>with number of employees:</i>
9 i mniej osób	85061	86478	<i>9 and less</i>
10 - 49	3567	3509	10 - 49
50 - 249	678	656	50 - 249
250 - 999	100	101	250 - 999
1000 i więcej osób	25	25	1000 and more

TABL. 182. SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG LOKALIZACJI, FORM PRAWNYCH I RODZAJU KAPITAŁU
COMMERCIAL LAW COMPANIES BY LOCATION, LEGAL FORMS AND TYPE OF CAPITAL

Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Bałuty	Górna	Polesie	Śród- mieście	Widzew
WEDŁUG FORM PRAWNYCH <i>BY LEGAL FORMS</i>						
OGÓŁEM	2012	2030	1585	1723	2631	1304
TOTAL	2013	2211	1642	1847	2884	1433
Kapitałowe: <i>Companies:</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
akcyjne	2012	58	32	46	98	42
<i>joint stock</i>	2013	60	34	45	100	42
z ograniczoną odpowie- dzialnością	2012	1662	1264	1418	2243	1041
<i>limited liability</i>	2013	1799	1316	1521	2464	1167
Osobowe: <i>Partnerships:</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
jawne	2012	240	216	192	163	161
<i>unlimited partnership</i>	2013	252	221	195	166	161
komandytowe	2012	59	43	51	80	41
<i>limited partnership</i>	2013	80	53	61	94	46
WEDŁUG RODZAJU KAPITAŁU ^a <i>BY TYPE OF CAPITAL ^a</i>						
Z udziałem kapitału: <i>With capital:</i>						
Skarbu Państwa	2012	9	7	6	13	8
<i>Of the State Treasury</i>	2013	9	6	5	12	7
Państwowych osób prawnych	2012	12	14	21	20	14
<i>Of state legal persons</i>	2013	12	14	21	19	14
Samorządu terytorialnego	2012	5	2	10	13	1
<i>Of local government</i>	2013	5	3	10	13	1
Prywatnego krajowego	2012	1836	1406	1515	2228	1145
<i>Private domestic</i>	2013	2017	1458	1641	2464	1267
Zagranicznego	2012	317	290	327	617	246
<i>Foreign</i>	2013	320	296	331	646	264

^a Suma pozycji nie równa się ogólnej liczbie spółek, bowiem spółki o mieszanym kapitale mogą występować w kilku pozycjach.

^a The sum of positions doesn't equal the total number of companies, because the companies with mixed capital participation may belong to several positions.